

Hebrew Union College - Jewish Institute of Religion

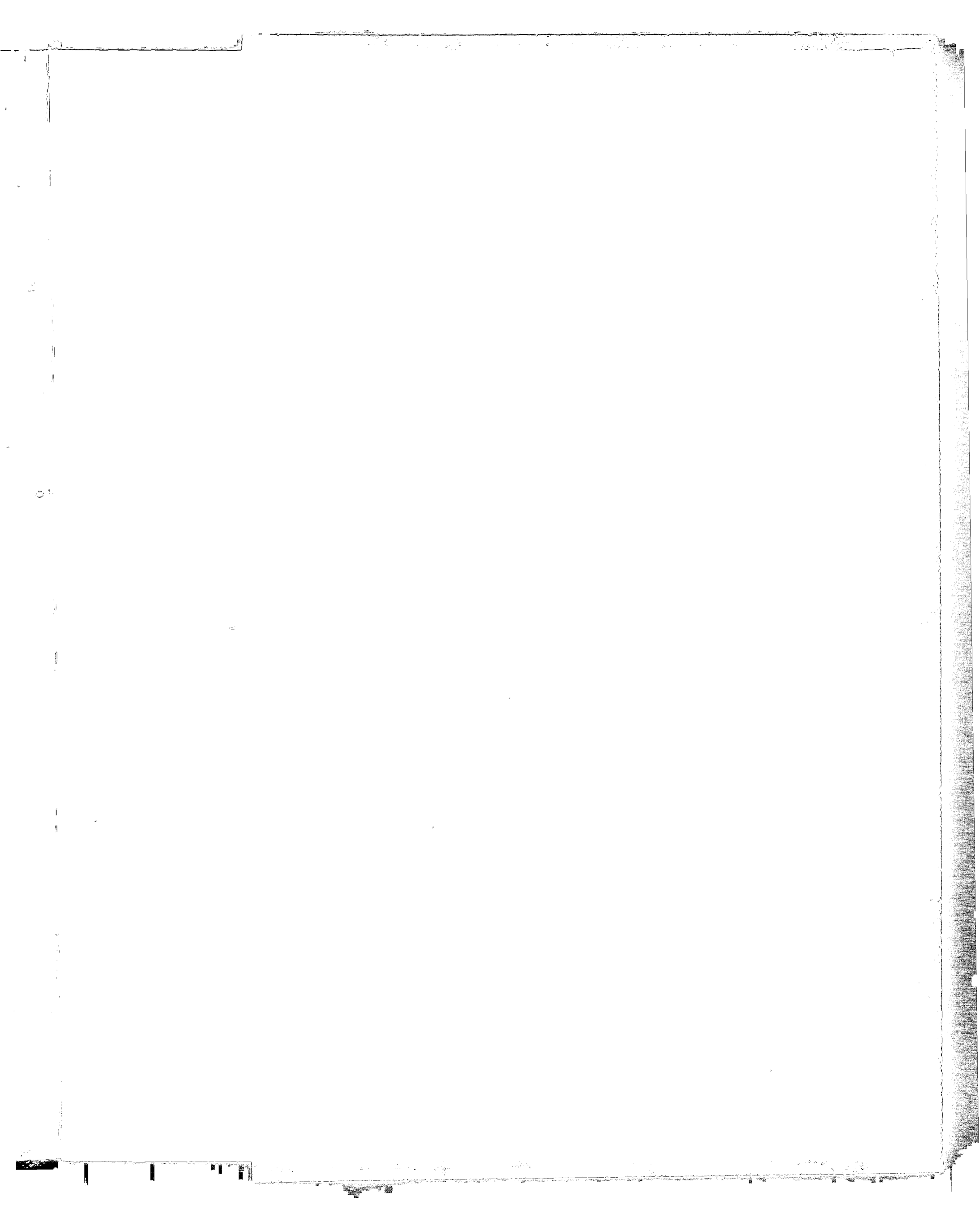
Cincinnati, Ohio
Manuscript No.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשע"א

This text is from the collection of the Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion, which holds all copyrights therein. These images may be downloaded or printed for personal use, but may not be reproduced in any publication without the prior permission of Hebrew Union College – Jewish Institute for Religion. For further information, please contact Laurel Wolfson, Administrative Librarian, lwolfson@huc.edu, (513) 487-3274

2023

בצנעה וגזירותיך אהבתי את כל אמות העולם אעפ"י שגזירותיך
היא ומעביריך בריקות אין גזירותיך מתקיימת שכן אפ"י מוצא בספר
שהיה גזר גזרות על ישראל ואין אחת מהן מתקיימת כיון שראוי
בבית דינו שגזר פרעה כך מצינו שבו אהבהם ואמר ומה אנו מצינו
הן מטילין אותן ליאור מוטב שנבטל פניה ודביה ופירש כלל אה
בו ואם עמרים פירש מאשהו באה מארים אצל אביה ואמרה לוי
קשה משל פרעה פרעה גזר על הזכרים ואתם גזרתם על הזכרים
קייבוק פרעה רשע ספק גזירותיו מתקיימין ספק אין מתקיימת
דין והגזר אומר ויקם לך ולא עוד לא שראית ברוח הקודש
מאך בן שהוא מושיע את ישראל כיון שראת עמרים כך הלך לב
את הגזרה והחזיר את יוכבד לבן לא וילך איש מבית
לוי ובייתה היה באותה שעה והלא בת אה ושלמה היה
המוצא שבו ישראל במצרים מאתם ועשר שנים אנוניו והיא נ
ומותם וכל בבנה ומשה בן שמעון שנה בדבדס אל פרעה
ושלמים שנה באות הפרק ותאמר בת אה ר' יהודה בר
שלמה סימני נערה ולמה נקרא שמה יוכבד שהיו כשה
באר והר האשה ותלך בן באותה הלילה שנתעברה ה
מנותשעה חדשים והן לא ידעו שכל הנביאים לא נולדו לא
במשמאל לבנים וברא אורו כי טוב הוא שגולד מ
קשילנה אורו והאלהים אור פה הבא כי טוב הוא ומה
זה האור כי טוב וזכרנו שלמה ירחים שגולד למש
צוים מן החדש המצוי שהוא שבעה באור ומה
ו: כשעל השעה חדשים מלל אורו מלל אורו

לוי
לוי

לוי

לוי

לוי

עשה בסיוע השלם עשה לי אור
כבוד וחסד

הוא ומשה בלה אלהים שהוא יוס מרד הורה להודיעך היום שהיה ב
ענין עמשה נעשה לויס שמחה גדולה ועליו אמר דוד ביוס קראת ותעני
הרביעין בנכסי עז והרעב אחר מרחוק לרעה לדעה מה יעשה לו אמר
ד חוק המסוק הזה לא נא לא לשון נבואה והרעב יבא יי וירעב ויקרא כפעם
בכנס ששאל סגול אחר אמר לחכמה אחרת מה מרחק מרחוק יי טאה
לי להשתכח אל עזתי יי מה ועתה ישראל יי אהיה שואל עמך יעשה
כי לא יעשה יי אלהים דבר ואמר כי עשה יעשה יי לאנני בית נאמן לויקרא
לויי שלום והרד בתרעה לחק עלהי אור ל שמעון אור שידרה
יחזק מגלולי בית אביה ויש אומרים שמתרעה וכיון שנסטה ידה לאורה
נדיק נעדר פאת ונעשה את אמרתה ותקחיה שנמשכה ומתחה וכך את מוצ
באסיה ויושט המלך למסגר את שרבי טהזהב והקרב אסגר והנעברא ש
השרביט שנמתח שרביטו זכמה ל ידמיה אומר שרגאות היה והעמידו
על שתיים עשרת אמה ואמר לה על שש עשרה אמה ל יהושע בן נון אומ
בשרים וידבר אומר לה עשאים ועמונה רב חסדא אמר דבן גמליא עשאים
יבא בר אפיון אמר משום ל אי עזר ששנע מרבו ורבו מרבו מאתים וכך
יה מוצא בשני דשעים וכך אתה מוצא באמרתה שלבה מרעה שני דשעים
ש ברת אמר דיש לקוש אל תקרא שברה לא שרבהה ותפוח והדאה ו
הילך והנה נער בוכה כה ילד וכה נער לא מראהו מערה ילד וקולו קול
נערי ותחמל עליו ותאמר מי לדי העברים זה שנסתכלה במסל שר
ותאמר אחרו אל ברת מרעה האלף וקראת לך אשה מינקת שבע ביותה
מור לב חמא בדחניה נפולת והביאתהו מעלה מצריות להניק אורו ופסל
הניקת ודרי מזהר היה לענין שכן שנינו בת ישהל לא תעבידו של נערי
עדיית מינקת אהבנה של ישראל בל שורה מהוא בד שורה אוכלת
גידיה ומינקתו לא אמר הקפה עתוד כה ילעדיק זה דבר עמל לה
ול אומר זה שהוא מוצר עשה שכינה אני הינקתו לפיכך פסל

היה זהו
החנה ומה שהיה משה זה בנין זה כל מקום שיש דבר מקוים
לא יתעורר הדבור הזה שהוא חסדו לא יתעורר הדבור הזה
עליו ועליו עליו חלה הים עליו ויוני נקדהד עליו
בהן שהן דבר ובא עומק קודם שיהיה הקדוש
עוד שאינו בא שכל לו ויקרא לו ויקרא לו
על השווה שהן שהן דבר ויוני
שכל הקדוש הוא משה תל
שאין תל ויאמר ממנו שכל הקדוש
אומר הנני תל לו מהוד הסנה ויאמר
דיויה וקדויה ה - אומר הנני
אשמוע לשון חיבה ולשון זידון
הוא מאמר שיעדבר עמו
שאמר שיהיה לשון חסד
אל עולם אלה שבי אבי אלה אלה
לום לא מעבור שני מן אפי ויהיה
הוא אומר תלם ערבה לים אים
ועתה של עתה של עתה
לו אדמק קדויה תני - בעת אים עתה הבית ויהיה
ק שכל הקדוש הוא משה תל ויהיה
מכל עתה תל ויהיה משה תל ויהיה
הדהוריה תל ויהיה משה תל ויהיה
צפון ויהיה משה תל ויהיה
משה תל ויהיה משה תל ויהיה
על משה תל ויהיה משה תל ויהיה
משה תל ויהיה משה תל ויהיה

היה זהו
החנה ומה שהיה משה זה בנין זה כל מקום שיש דבר מקוים
לא יתעורר הדבור הזה שהוא חסדו לא יתעורר הדבור הזה
עליו ועליו עליו חלה הים עליו ויוני נקדהד עליו
בהן שהן דבר ובא עומק קודם שיהיה הקדוש
עוד שאינו בא שכל לו ויקרא לו ויקרא לו
על השווה שהן שהן דבר ויוני
שכל הקדוש הוא משה תל
שאין תל ויאמר ממנו שכל הקדוש
אומר הנני תל לו מהוד הסנה ויאמר
דיויה וקדויה ה - אומר הנני
אשמוע לשון חיבה ולשון זידון
הוא מאמר שיעדבר עמו
שאמר שיהיה לשון חסד
אל עולם אלה שבי אבי אלה אלה
לום לא מעבור שני מן אפי ויהיה
הוא אומר תלם ערבה לים אים
ועתה של עתה של עתה
לו אדמק קדויה תני - בעת אים עתה הבית ויהיה
ק שכל הקדוש הוא משה תל ויהיה
מכל עתה תל ויהיה משה תל ויהיה
הדהוריה תל ויהיה משה תל ויהיה
צפון ויהיה משה תל ויהיה
משה תל ויהיה משה תל ויהיה
על משה תל ויהיה משה תל ויהיה
משה תל ויהיה משה תל ויהיה

כיד ויהי משה לפני מיכאל אמרו חנני אשרי המכיר חל מקומו והע ימר
יעלו אמר שלמה אסדרוח המושל בעלה עליך מקומך ילפיד אמר לך
בד נחמני אמר ל יונת שבר שלש זכה לשלוש בשלה ויקהי משה פניו
לקלסטר פעם בשכר כ יא זכה ויראו משה אין בשכר משה פניו
זכה ויראו משה יוני יפית מיהלמא שוטרנה די יהושע עבד קדוחה דא אני
בקרונה מאו ואמר לא תופל לדאוד אה פני אמר לו הקבה כשרע
"בב"ה דרועה איך אנ רועה" ויאמר ראה ראיתי את ענ
במזרים בעוד הכות שעעבוד מצדדים קשה לפנהמקום מכל שעה יו
אמר דאיתי מה תל לו ראה ראיתי שני פעמים שנאחר שמנוכסו או
בשן אוחבבנין מושלו מנשל למה הדבר דומה
שעבב אדם שעהם קובלו אהרעו
שדל גלוי וידוע לפנהמקום לכך נאמר
זה הא שאמר הכהן הוא יפ עמתי
אמר לו הנה וראיתי ונתמכאובין שהן עתה ונתה
במעשה העם כן הריכגואן אמר ר שמואל בד נחמני דבר ז
דניל לפע הנה יוני אהינו אשר הוצאת את עמי ממצרים
בין חזקה הנה הזה תפאנו ר שצנו ויאמר לפניו רבובו
הבטוהן שעושיין רעונך בין שאין עושיין רעונך איהו גומע
וארד להעיל מניין מצרים זו וירדה חמישית שבה בשפניה ל שמואל
אומר כשנלה הנה על משה מבור שנה לשלחו למצרים אמר למה דב
שלעולם השפן כלמה שאנ מנאך אתה נותן לי ונשבע לו ע
חוק משע דבר מהכנסה הארץ ויום המיתה ונשבע ושמר מה שני
לו שני נשבעת יא מפי עדיה דבר ולא ישוב פי לי תכרע פלג

למה הדבר דומה למה הדבר דומה למה הדבר דומה
למה הדבר דומה למה הדבר דומה למה הדבר דומה
למה הדבר דומה למה הדבר דומה למה הדבר דומה
למה הדבר דומה למה הדבר דומה למה הדבר דומה

אֱלֹהִים כְּלוֹמַר הַשֵּׁם הַזֶּה הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא שְׁמוֹ וְשֵׁמוֹ הוּא כְּעַתָּה שֵׁן אֱלֹהֵינוּ הוּא שְׁמֵנוּ
וְאֵם כְּבוֹד הַשְּׁמוֹת לִבְיָ הַמַּעֲשִׂים וְהַזְמַנִּים וְהַנְּהוּיִם לַכֶּן נִזְמַר בְּסוּף הַפָּסוּק
אֱלֹהִים שֶׁלֹּחַן אֱלֵינוּ כִּסֵּף אֱמֵר הַקָּדוֹשׁ אֵלֶּךָ שֶׁנֶּשְׁתַּנּוּ הַמַּעֲשִׂים שָׂאֵנָה עוֹשֶׂה וְנִקְרָא
שְׁמֵנוּ עַל־שֵׁם אֱלֹהֵי הַמַּעֲשֵׂה פֶּן אֶסְרִיחָנוּ נִקְרָאֵנוּ רַחוּם וְאֵם נִקְרָאֵנוּ נִקְרָאֵנוּ
נֹקֵם וְאֵם הֵימָתְנוּ נִקְרָאֵנוּ מִמֵּת וְאֵם הֵחִיִּיתְנוּ נִקְרָאֵנוּ מֵחַיִּיהַּ שְׁמֵנוּ זֶה
לֹא יִשְׁתַּנֶּה לַעֲוֹנָם דָּא אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֱלֹהִים אֱמֵר הַקָּדוֹשׁ אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ וְאֱלֹהֵינוּ
אֵל הֵייתְנוּ קוֹדֵם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם וְאֵל הֵייתְנוּ בְּשֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם וְאֵל הוּא שֶׁאֱלֹהִים
לְעוֹלָם הַבָּא דָּא אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֱלֹהִים אֱמֵר הַקָּדוֹשׁ בְּמִדַּת רַחוּמִים בְּרִאשִׁית
עוֹלָמֵנוּ בְּמִדַּת רַחוּמִים אֵל מִנְהַגוֹ וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת רַחוּמִים בְּמִדַּת
רַחוּמִים בְּרִאשִׁית עוֹלָם דְּכַתֵּב זְכוֹר רַחוּמֵינוּ יוֹי וְחַסְדֵינוּ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּנָה בְּמִדַּת רַחוּמִים
מִנְהַגוֹ דְּכַתֵּב וְיִעֲצֵנוּ יוֹי עֲלֵנוּ וְקָרָא יוֹי יוֹי אֱלֹהֵינוּ וְחַסְדֵנוּ וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת
רַחוּמִים דְּכַתֵּב פֶּה אֱמָר יוֹי שְׂכַתֵּנוּ לִירוּשָׁלַם בְּרַחוּמֵינוּ דָּא אֱלֹהִים אֲשֶׁר
אֱלֹהִים אֱמֵר הַקָּדוֹשׁ בְּמִדַּת טוֹב בְּרִאשִׁית עוֹלָמֵנוּ בְּמִדַּת טוֹב אֵל מִנְהַגוֹ וְעִתִּידֵנוּ
אֵל לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת הַטוֹב בְּמִדַּת טוֹב בְּרִאשִׁית עוֹלָם דְּכַתֵּב טוֹב יוֹי לְפָנָי בְּמִדַּת
טוֹב מִנְהַגוֹ דְּכַתֵּב טוֹב יוֹי לְמַעַן זֵכְרֵנוּ עֲרִידָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת הַטוֹב דְּכַתֵּב
הוֹטִיבָה יוֹי לְטוֹבִים דָּא אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֱלֹהִים אֱמֵר הַקָּדוֹשׁ בְּמִדַּת אֱמוּנָה
בְּרִאשִׁית עוֹלָמֵנוּ בְּמִדַּת אֱמוּנָה אֵל מִנְהַגוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה אֵל מִחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת
אֱמוּנָה בְּרִאשִׁית יוֹי אֱלֵינוּ אֲרַחְמֵנוּ אֲוִיֵנוּ שְׁמַרְנוּ כִּי עֲשׂוּתָנוּ לֵאלֹהֵינוּ עֲזוּרָה
מִרְחוֹק אֱמוּנָה אֲוִינוּ בְּמִדַּת אֱמוּנָה אֵל מִנְהַגוֹ דְּכַתֵּב אֱמוּנָה וְאֵלֵנוּ
בְּמִדַּת אֱמוּנָה מִחֲדָשׁוֹ דְּכַתֵּב וְאֱמוּנָתְנוּ אֲחַדֵינוּ עִמּוֹ וּבְשֵׁמוֹתֵנוּ וּבְקַרְנֵנוּ דָּא
אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֱלֹהִים מִעֲצָמוֹ הַיֵּנְיֵמֵנוּ אֲחַדֵנוּ וְעַשְׂרֵינוּ אֲמַר לְהַקְבֵּה כָּשֶׁם
שֶׁהֵייתְנוּ עִם אֲבֹתֵינוּ וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה
שְׁלֵבָה אֱמוּנָתֵנוּ וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה
אֲשֶׁר אֱלֹהֵינוּ הֵייתְנוּ הַיֵּנְיֵמֵנוּ אֲחַדֵנוּ וְעַשְׂרֵינוּ אֲמַר לְהַקְבֵּה כָּשֶׁם וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ
לֹא הָיוּ מִוֹקְדֵינוּ אֲוִינוּ בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ
וְאֵינוּ עֲזוּרָה מִרְחוֹק אֱמוּנָה אֲוִינוּ וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ
וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ
בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה
וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ בְּמִדַּת אֱמוּנָה וְעִתִּידֵנוּ לַחֲדָשׁוֹ

מרי
לר
לנ
לח
לפ
לו
לז
לכ
למ
לנ
לס
לפ
לו
לז

למעלה ונחמד למטה ואימתו מוטלה על הכריות וזלמודו מתקיים בידו
ועל שני שלמים העולם הזה והעולם הבא ואהיה אשר אהיה אמר
אמי אמר לו הקב"ה למשה לך אמור להן ישראל אנהיה עמכם בשעבוד
זה ואני אהיה עמכם בשעבוד מלבויות אמר לפניו הבונו שלעולם דיה לערה
שעה אמר לו הקב"ה למשה לך אמור להם אהיה שלחני איתכם כיוצא בו
עני יי עני אמר לו אמי אמר איהו לפני הקב"ה רבונו של עולם עני שתרד
אשמן השמים ותכלם עני שסיחו מעד עת נבא הבעל כדו שלא ואמר
מעשה תהו מעשה כשנים הן לך נאמר וידא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו
ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל בני
ישראל אלהי אבותיכם זה הוא השם המפורש והוא שם בן ארבע אותיות אמר
ראבה בר בר חנה אמר לי יוחנן שם בן ארבע אותיות לא רעו חכמים לגלותו אבל
מוסדין אותו לפניהם ותלמידי יהם פעם אחת בשבוע זה שמי לעולם לא יבטח
דמי כה זה שמי לעולם וזה זכרי לך דר אמר הקב"ה למשה לא כשאני נכתב חכ
נקרא נכתב אע ביוד הא ונקרא בלך דלת ואבא סאבר למדר שיה בפירקא אמר
ליה ההוא סבא לעולם כה לעלומיה עלומי לך ואספת את זקני ישראל אמר
עקיבה נמשלו ישראל בעוף מה עוף אינו יכול לפרוח בלא כנפים כך ישראל
אין יכולין לעמוד בלא זקנים תע ל שמעון בן יוחאי בכמה מקומות שענו
שחלק הקב"ה כבוד לזקנים בסנה לך ואספת את זקני ישראל ואומר ועמנו לקליך
באת אבה זקני ישראל בסני דכר ואלמשה אמר עלה אלי ואתה ואהרן ושבעים
בזקני ישראל באו למעור קרא משה לאהרן ולבענו ולזקני ישראל ולעתיד לבא
בזקני יי צבאות בחד עיון וצדוקים ונגד זקני כבוד אמר לו אבון עתיד לקני
להושיב את הקנה דרין כחצי גורן עגולה והוא יושב בראש פולק כאב בית דין
ודען אומות העולם שני יי במשפט יבא עבד זקני עמו ושריו על זקני עמו
שריו אין כותבן לא עם זקני עמו ושריו יושב עמהם ודען את אומות העולם
ומהוא אומותיהם אתם בערות הרום לו ישו אלו כי פלס עבדות בית
ישראל גזלה העני בבתיכם לו ישראל זכתה יי יסר עיני ובה יחסו עני

עמו " מאי גלגל העצמות כפי רצונן רב הוסיף להם חסד רב הוסיף להם חסד
ולא החזיר לו ואמר רב הלבו אמר רב הונא כלהיודע בהבירו שהוחדגל להקדו
שלוס חייב להקדים לו שלום שנ בקש שלום ורדפיהו פקד פקדתי אתכם דו
היא מקודת הגדה שבירן שמי שיבוא ויאמר להן בלשון מקודה הוא גואלן
ואמר אעלה אתכם מעני מערים אל ארץ הכנעני מעיר שחרך כנען משוכחה
מוננה ארץ מערים אם אתה עמול לבה בפסיל ובקורדום ונורן שנת עיניך עליה
ואם לאו אין בידך כלום אבל ארץ ישראל אינה כהן ישיני על אטותיהן והמקום
מוריד להן גשמים משל למען בשר ודם שהיה מעלה בדרך וראה בין טובים אחד
ומסר לו עבד אחד לשמשו שוב ראה בין טובים אחד מעודן ומפונן מסר לו
שני עבדים לשמשו שוב ראה בין טובים אחד מעודן ומפונן ועסוק בפעולה
ומפירו ואת אבתיו אמר גזרה שאני עושה בידי ומאכילו כל כל הארעות עתה
להן שמשין לשמשן מערים שותה מן עולם בל שותה מן הנהרות אבל ארץ
ישראל אינה כן לאהק ישיני על אטותיהן והמקום מוריד להן גשמים ללמדך
שלא כמדת בשר ודם דרכי המקום דרכי בשר ודם קונה לו עבדים שהקדו
ומפונן אותו אבל מי שאמר והיה העולם קונה לו עבדים שיהא הוא ז
ומפונן ושמעו לקלך עתה לו אור שהן שומעין ומפונן אההשם ויודע
מה שאומר להן דא ושמעו לקלך אם שמעו לקלך ובאת אהה וזקני ישראל
אל מלך מערים ידע משה שהמאמין עלפי באותות יש בלבן דופי ומהרה
היה נשמת מלילך עד שאמר לו בהועואך אהה עם ממערים תעבדון אהההים
עלההר הזה יי אהי העבריים יתיר יוד רמז לעשר מכור שמכר
עלהם ועתה נלכה נח דרך שלשה ימים מיכאן שמשני בדברי שלום
ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מערים להלך הודיעו הקבה שכבר נמנע
התשובה ושאינו משליח ואעפ כקסולחו לו כדי להודיע לבאי העולם שבזמן
הקבה מונע התשובה מהחוטא אינו יכול לשוב אלא ימות בעונו שעשה
בתחלה ברעונו ושלחתי את ידי והכרתי את מערים בכל ימלאתי חסדה
ועתה תשובה רבה

למחבר

עמו
ולא
שלוס
היא
ואמר
מוננה
ואם
מוריד
ומסר
שני
ומפירו
ומפונן
מה
אל
היה
עלה
עלהם
ואני
התשובה
שהקבה
בתחלה
ועתה

וְשָׂאלָהּ אִשָּׁה מִשְׁכַּנְתָּהּ וּמִגֵּרַת בֵּיתָהּ זֹאת מַעֲוֹת עָשָׂה ^{כָּל כֶּסֶף וְכָל זָהָב וְשִׁמְלֹת הָאֲחֻזָּה}
הָאֲחֻזָּה חֲבוּבֵי הָדָאן לְשָׂאוֹל כֹּל כֶּסֶף שְׂוֹאֵל בְּלִי זָהָב שְׂוֹאֵל בְּגָדִים שְׂוֹאֵל אָמַר רַב
עֲקִיבָה שְׁלוֹשׁ מִתְנוּהוּ טוֹבוֹת נְתִיקָה הַקִּבָּה לְשֵׁרָף וּבִשְׁחָטָאוּ עֲפָלוּ מִתָּן וַחֲזְרוּ לְמִקְוָם
הַזֶּה רַבָּה וְאֵתְנָה לָךְ אֶת לַחֲוֹת הָאֶפֶק וְאוֹמֵר כִּי מִן הַשָּׁמַיִם דִּבְרַתִּי עִמָּכֶם וְכִשְׂאוֹס
לְמַד פֶּדָה וְשָׁבוּ לְשָׁמַיִם הוּא עוֹלָה דְבַר הַתְּעִיק עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינְנוּ כִּי עָשָׂה יַעֲשֶׂה
לוֹ בְּנֵפִים בְּנֵשֶׁר יַעֲוֶה הַשָּׁמַיִם וְתַחֲלֵת יִשְׂרָאֵל דְּבַר וְאִתְּחַלְתְּ אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבִירֵיכֶם
מֵעֵבֶר הַיַּבֵּד וּבִשְׁחָטָאוּ וְיִגְלֶם מֵעֵבֶר לְנֶהְלִי כּוֹשׁ וּבְזַת מַעֲרִים וּבִשְׁחָטָאוּ
עָלָה שׁוֹשֶׁק מִלֶּךָ מַעֲרִים וְלָקַח אֶת אוֹצְרוֹת בֵּיתֵיךָ
לֹא יֵאמְרוּ לִי אָמַר מִשָּׁה לִפְנֵי הַקִּבָּה הַדִּינֵי אוֹמֵר לְהַסֵּא אֶת אֲבִירֵיכֶם עֲלֵהנִי לִיכֶם
וְהָן מֵאֲמִינִים בְּךָ וְיִדְעִין גְּדִלְךָ וְעַצְמְךָ אֵלַי יֵאמְרוּ לִי שִׁמְעָא לֹא שְׁלַחְךָ הָן לִי אוֹת
הַדִּי שִׁי אֲמִינִי בִּי מִיָּד וְיֵאמְרוּ יֵי לִי מִזֶּה בִּידֶיךָ וְיֵי לִי הָן לֹא יֵאמְרוּ וְיֵי
אָמַר לוֹ הַקִּבָּה מִשָּׁה בֵּן מֵאֲמִינִים בֵּן מֵאֲמִינִים מֵאֲמִינִים דְּבַר וְיֵאמְרוּ הַעֵם
בֵּן מֵאֲמִינִים דְּבַר וְהֵאֲמִין בִּי וְאֵתָה מְלַשִּׁין עֲלֵיהֶן וְאוֹמֵר הָן לֹא יֵאמְרוּ
לֹא הִיָּה לָךְ לְלַמּוֹד מִן הַנְּחָשׁ מִזֶּה בִּידֶיךָ וְיֵאמְרוּ מִטָּה וְיֵאמְרוּ הַשְּׁלִיכֵהוּ אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל וְיֵהִי לְנַחֵשׁ הַדִּי דִּינֶךָ כְּנַחֵשׁ מִה נַחֵשׁ לָקַח בְּעֵרְעֵה אֶת אֶתְהָ הַבְּנֵי
וְיֵי דֶךְ בְּחִיקְךָ וְיֵי עֵינֵי אֵת וְהֵי יֵי מַעֲוֹרֵעַת כְּשֵׁל שְׂכַל הַמְּלַשִּׁין עֲלֵהֶן וְיֵי דִין
בְּעֵרְעֵה דְבַר זֶה הִיָּה הַזֶּה הַמַּעֲוֹרֵעַ אֶת הַקִּבָּה מַעֲוֹרֵעַ אֵל מוֹעִיָּה שֶׁפֶר רַב
מִזֶּה בִּידֶךָ מִזֶּה כֹּת אָמַר לוֹ הַקִּבָּה מִזֶּה שְׁבִי דֶךְ אֵת לָקַח וְיֵי שְׁלִיכֵהוּ אֶרֶץ
יִהִי לְנַחֵשׁ אָמַר לִי שְׁמוֹ אֵת הַקִּבָּה לְמַשָּׁה בְּקִנָּה מִה שְׁעֵרֶיךָ פְּרֵעָה לְעֵשׂוֹר
אָמַר לוֹ מִזֶּה בִּידֶךָ אָמַר מִטָּה אָמַר הַשְּׁלִיכֵהוּ אֶרֶץ וְהַשְּׁלִיךְ אוֹתוֹ וְנַעֲשֶׂה
נַחֵשׁ אָמַר לוֹ כֶּסֶם שֶׁהַנְּחָשׁ הַזֶּה מֵתַעֲקֹם כֶּךָ פְּרֵעָה עֵרֶד לְהַתְּעַקֵּם וְיֵי
לְמַה נַחֵשׁ שֶׁהוּא הַכּוֹפֵר הַדָּא שׁוֹן שֶׁאָמַר לֹא מוֹת הַמּוֹתָן וְהַקִּבָּה אָמַר כִּי בִּיּוֹס
אֶפְלֵךְ מֵאֲמִינֵי מוֹת תְּמוֹת לֹא שְׂכַפֵּר הַנְּחָשׁ וְהַטָּעָה אֶת הוּא וּבְכָּךְ פְּרֵעָה כְּפִר
יַעֲלִיק וְאָמַר לִי יֵאֵרִי וְאֵי עֵשִׂיתִיכֶם שֶׁלֹּא לְכּוֹפֵר הַשְּׁעֵב דְּמוֹת הַכּוֹפֵר
הַדָּא שׁוֹן לְכֹפֵר יֵאֵרִי בִּי וְיֵי מִה נַחֵשׁ עֵשֶׁךְ וְאֵי מִיָּת כֶּךָ הִיָּה פְּרֵעָה
וְיֵי לְכֹפֵר יֵאֵרִי וְיֵי שְׁלַח יֵיךְ וְאֵי חֲזַר וְאֵי חֲזַר בְּזַנְבוֹ וְיֵי

למ

א
ב
ג

לא לכעוס ולא בראת טחול לא לעחוק ולא בראת רישה אלא לשאוב ולא בראת
 כרס לא ליקח ולהכעיס ולא בראת מרה לא להריח ולא בראת קרקבן לא לטחון
 ולא בראת קובה לא לשינה ולא בראת נוקבה לא לעיאה ולא בראת לא לרס
 ולא בראת עור לא לתואר ולא בראת ידיו לא למלאכה ולא בראת דגלים לא
 להלך ולא בראת לשון לא לשוחה ולשוקן של למא לא לשוחה ולא לזבור עכשו
 הקל שוחה הקל לזבור להשמע בהן בפה ובלשון כי כבוד פה וכבוד לשון אנכי
 והלא דברים קל וחומר ומה אם משה דבינו שהוא אב לחכמ ואב לנביאים ועתה
 שבוה לזבור עמו בכמה מקומות הוא אומר כי כבוד פה וכבוד לשון אנכי שאר
 בע אדם שאינך כדאי לפעול על אחת כמה וכמה השוב הקבה למשה מי שם
 פה לאדם הלא את ששנותי פה ולשון לאדם הראשון והפקדתי על כל באי העולם
 לקרות לכל אחד ואחד בשמו ולשום שמוה לכלבריה שבעולם ואף אהה לך
 ואנכי אהיה עם פך דא מי שם פה לאדם ונ מי הוא זה שברא את האדם
 בעורה זו בעיני לראות ואזנים לשמוע ופה לדבר הלא אנכי יי מי הוא זה
 שיכול להחליף עורה או רעה ולהכביד אזנו ולסמות עינו ולקשור לשונו הלא
 אנכי יי דא אמר לאנני הוא שעשיתי את פרעה ואת אכלוסין חרשין וקומין
 ואלמעין כדיו שלא יגעו בך אף אני אהיה עמך והוראתיך אשר הדבר ויא ער
 בי אדע שלחביד תשלח ויחד אף יי במשה אמר ל לעזרבן ערך לא דבר הקבה
 עם משה לא בדרך ארך שלא יהיו באי העולם אומרים מפני שהוא אלה ובעל
 עולם עשה דבריו שלא כדיון לכך היה הקבה מכביש את משה כל עשה ימים
 שולך בשליחותו למעריני ומעין שהיה המקום מכבישבו כל עשה ימים דכה
 גם מתמול גם משלסום גם מאז דברך אל עבדיך ובעביעי אמר לו שלחביד
 ביד תשלח מושלו משל להד למלך שהיה לו עבד והיה אהבו אהבה
 גמורה בקש המלך לעשותו אפטרופוס לפרנס בני ביתו שלמלך מה עשה המלך
 הפך עבדו בידו והכעסו לבית גנדי הראהו כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות
 וכל שיש לו בבית גנדי הוציאו לשדה הדאה גנות ופרדיסות וכל שיש לו בשדה
 פשט עבד את ידו ואמר איני יכול להיעשות אפטרופוס לפרנס בני ביתי שלמלך

כעס עליו המלך אמר לאם אי אתה יכול להי עשות אפטרופוס למה הטרחת
 כל אותן טורח לשבע לו שלא יכנס לפתח פלטורין שלו כך היה המקום מצביע
 את משה כל ששת הימים שולך בשליחותו למצרים ובשביעי אמר לו שלח
 נא ביד תשלח אמר לו הקב"ה משה אתה אומר לי שלח נא ביד תשלח יהושע
 הלמדך קטן ורך ורבוין הוא יכעס את ישראל לארץ אתה אי אתה נכנס עמה
 לארץ שנ' לפי לא תביאו את הקהל הזה וגו' משיב משה ואומר לפני הקב"ה
 רבונו של עולם אתה אומר לי רד למצרים והוציא את בני ישראל ממצרים
 בודאי אני שליח וידי שליח שתי שליחות באדם אחד בפעם אחת רבוני אין שליח
 זו יפה אלא בשני פעמים כאחד כענין שנ' טובים השנים מקד אחד ואומ' עלפי
 שנים עשר ימים דבר משיב הקב"ה ואומר לו למי: משה יודע אני בך
 על מי אתה עומד ומבקש רחמים שתלך אתה והוא בשליחותי למצרים כבר
 שרת עליו רוח הקודש והוא יוצא ומשמי' לך בשביל מצרים ובעת שרואה אובך
 הוא שמיח כענין שנ' וגם הנה יוצא לקראתך וראך וסמח בלבך משיב הקב"ה
 ואמר לו למשה כרחלה כשנולדה עליך בהסנה היות מסתיר פניו ממני כענין
 שנ' ויקתר משה פניו עכשיו אימתי עתה לך פתח פה לדבר בפני כעבד בשר
 ודם שיש לו רשות לדבר בפני רבו משה דבר אין לי שלוחין אין לי גוודים
 אין לי שרפים אין לי אופנים אין לי מלאכי שרת ואין לי גלגלי מרכבה שאשלח
 והוציא את בני מצרים שאתה אומר לי שלח נא ביד תשלח מק' הדין ההוא
 אתה ראוי לעטיפה מצד אבל מזה העשה לך בעלה רחמים אני בעל אמנה
 אני וחכמים אומרים אומר לך הקב"ה למשה משה זכות עמרם אבך
 עמדה לך שעשה דבר גדול בשרא שכשהכבירו מצרים עבודה קשה על
 ישראל והיו מטבעין אותך ביאור אמרו אנו נושאין נשים ומולדין בנים ומצרים
 מטבעין אותך ביאור למה אנו מניעים את עצמינו לחנם עמד עמרם ועשה
 דבר גדול בשרא והסכימה דעתו ללך עתה המקום נורש את אשהו כשהי
 מעובדת שלשה חמשים בשוק שלשה חדשים חזר ועשה בה חמשים ש' וילך
 איש נכבד לך דוק את בית לך והיו שלשים ימים ושלשה חמשים ושלשה

זת
 לחון
 ים
 אר
 עניו
 וי
 עניוה
 זר
 י שם
 עולם
 לך
 האדם
 ז זה
 ה' למי
 יק' וקומי
 יא ע
 הקב"ה
 וצל
 ה ימים
 ס דנה
 ית
 ב' י
 זה המלך
 מר' ליה
 ש לובשה
 יתו שלמך

שנאם הבעם שמחה ומערים מענו לה תשעה חדשים היא ילדה בתוך ששה חדשים
וכי למה הוצרך הדבר אם לקח עמרם אשה אם לא לקח לא להווייע לכל בז
העולם זכותו של עמרם העדיק משיב משה ואומר לפע הקבה רבוננו של עולם
אנני נביא בני נביא מן עמלק סביקוה נכונתי לדבריך פרעה רשע בין רשע ומערים
מרוזים בני מרוזים היוך וכנסו לפרוי אמר לו אתה דבר בלשון קודש במלך
ואהרן אחיך יצבר בלשון עברי קן ראה נתתך אלהים לפרעה ואהרן אחיך יהיה
נביא יי משיב משה ואומר לפע הקבה רבוננו של עולם אתה אומר לי רד
למערים והוציא שקים רבוא מתחת סבלון מערים מוציא את מפת בני אדם
שברחתי מפניהם אמר לו אל תירא משה כבר מה וכי מהו בלה אנשים המצפן זים
אתה פסוק משיב הקבה ואומר לו למשה משה אתה אומר לי מוציא את
מפת בני אדם שברחתי מפניהם בני אדם ששג עניך פרעה להפסך מי עש
אמים מי עשאן חדשים מי עשאן סומים הלא חנפי יי ל אלך בין והוד
איש ברהותם אומ משיב משה ואומ לפע הקבה רבוננו של עולם אתה אומ לי רד
למערים והוציא שקים רבוא מתחת סבלון מערים חילו על מאה בני אדם או עני
מאתים בני אדם אתה אומר לי עדין הדבר קשה לי לא שאתה אומ לי הוציא שקים
רבוא מתחת סבלון פרעה ממערים ואלו הבריות בהן שנה או שנים לפע ריב
כבר עשויו לא שנת ענדו בהן מאתים ועשר שנים ואמר לי פרעה מי שעבד
עבד עשר שנים ולא מיחה בו כל בדיה יבוא אחר ויוציאו מתחת ידו או מי שעבד
את הכרם עשר שנים ולא מיחה בו כל בדיה יבוא אחר ויוציאו מתחת ידו רבוא
של עולם כבדים ומכובדים דברים הללו שאתה אומר לי כי כבד פה וכבד לע
אנפי דא שלח נת ביז תשלח צד מעי ששלחתו כבר זה אהרן מלמד
שנתנבא אהרן קודם למשה וכך הוא אומר לעני הנגלה נגלית אל בית אביך בהיותם
במערים לבית פרעה ובחור אותו מפלספי ישראל לי לבחן אמר לי לעזר
בן מדה משום ל חמא בר חענה קרוב לשמונה מאות שנה ומדטרוט היות
בואה זו ככוסה עד שבא יחזקאל ופירשה ואומר להם איש שקויע עינו השל
בגלו מערים אל תצטאו ללמדך שעבדו ישראל עז במערים דא שלח

110
ס
12

נח ביד תשנה כשנלה הקצה על משה בסנה הראה לו דור דור ופרנסיו דור דור
וכלכלו דור דור וחכמיו עד שראה ל עקיבה וחכמתו אמר בודאי ראוי הווי
שתנתם גאולה עליהם אמרו עליו על ל עקיבה שהיה בין ארבעים שנה ולא למד
כלום וכיון שנסא בהבין כלבא שבוע אמרה לו לך למוד תורה בירושלים אמר לה
בין ארבעים שנה חנן ונעה תעלה בידו פעם אחת היה עומד על פי הבאר בלוד
וראה את האבן שהיא חקוקה ונהונה על פי הבאר אמר להן מי חקק את האבן הזו
אמרו לו חבל שירד עליה בבליים באותה שעה דין עקיבה קלוח אמר בינו לבין
עצמו ואמר ומה רך פסק את הקשה דברי תורה שהן קשין כמדדל על אהרן כמנה
וכמה שחקקו את לבי שהוא בשר אמרה לו אשתו לך למוד תורה אמר לה
הלא ישחקו עלי שאני בין ארבעים שנה ואיני יודע כלום אמרה לו בוא לעשות
פלא אמר לה ומה אמרה לו הבא לי חמור שהוא נזק בחליותו הביא לה
זרקה על נזקו עפר וזרעה עליו שחלים ועמך הוציאו לשוק יום ראשון ושחקו עליו
יום שני ושחקו עליו יום שלישי לא שחקו עליו כד אמרה לו לך ולמוד תורה היום
ישחקו למחר ישחקו יום שלישי יאמרו זה מנהגו כן מיד הלך הוא ובנו וישב לו
אצל מלמד תנוקות אמרו לו רבינו למדינו תורה היה הוא אוהב בראש הלוח ובש
אוהב בראש הלוח כתב לו אלה ביה ולמדים אלף היו ולמדים ברכת המזון ולמדיה
תורת כהנים ולמדיה והיה למד והולך עד שקרא מקרא הלך וישב לו אצל רב
איעזר ויהושע אמר להם רבותי פתחו לי בטעם משנה כיון שפתחו לו הלכה מה
ודרשה הלך וישב לו בינו לבין עצמו ואמר אלף זה למד נכתב וכו' והיו למדי
נכתבו ומלמע מה זה צורתו כזה וזה צורתו כזה וזה טעמו מלבו וחדר וסגור
והעמיתם בדברים ל שמעו בין לעזר אומא משול לך משל למדי עקיבה ומה
לסתר שמש מסתתרה בהם פעם אחת נטע קרדומא בידו והלך וישב לו בצד
ההר והיה מנתז ממנו צרורות דקות באובני אדם וראו אורו אמרו לו יצא
אתה עושה אמר להן הריני עוקר ומטיל ל הוך הידן והיה מנתז צרור ביס
הגיע אצל סלע גדול נכנסת חתיו ונעקרו והטילו ל הוך הידן עד שערך בלתי
היה ל הוך הידן אמר להן איתקיה מנקומך לא מקום זה שנתלמ

ששה ח' שיש
כל ב
נא שלעולם
ומעריס
שם מלך
זך יהיה
ער לי רר
נאדם
המפקדים
נראת
מי עש
בן והוד
ה אומ לר
אדם או ע
ה הוציא ש
לפע רי
עה מי שע
או מי ש
תחת ידו רב
מה וכד ל
מלמד
אפיך בהית
ער ל לעז
אז היה
עיניה של
דא של

ידו ונ"י כך עשה להם ר' עקיבה לו ליעזר ולר' הושע אמר לו ר' טרפס עקיבה
נאמר מבני נהרות חבש ותעלומה יועיא אור שהו עיאת עלומים וסתרים שב
לאורה בכל יום ויום היה מצויא חבילה שלקש חתיה מוכר להתפרנס מצד
וחציה מצד ליק להאיר בהן ביהו פעם אחת עמדו עליו שבעו אמרו לו עקיב
אבדנו בעיניך לא מכור אותך לנו וטוב שמך בדמיהן ושנה לאור הנד אמר לה
הרבה סיפוקין איך מסתפק מהן איך שונה בהן איך מהחמס בהן איך מתפרנס
מהן והיה עוסק בהורה גדוהק ולא נפטר מן העולם עד שנתקן לו הקצה מקצ
שכרו בעולם הזה לא נפטר עד שהיו לו שלחנות שלבקה ושלזהב ועד שהיה
עולה למטותו בקולמות שלזהב ועד שהיתה אשהו ילעאה בקורדסיין ובשור
שלזהב אמרו לו בעו אבא ביישתנו במה שאתה עושה לאמנו אמר להן בני
מעט הוא כבוד שאני עושה לה שהרבה יער נטערה עמי בהורה שהיה
ר' עקיבה רועה צאנו שלבן כלבא שבע והיה צנוע בצדכין כיון שראתה אותו רחל
בתו שלבן כלבא שבע אמרה לו באוה שבע לי שתקרא בתורה ונשבע לה כיון
שנשבע לה עמדה ונתקדשה לו שלא מדעת אביה ושללא מדעת אמה למעיס
בא אחד מגדולי הדור לארס אותה אמרה מקודשת אני אמרו לה למי אמרת
לעקיבה מה עשה אביה עמד וגרשה ממנו הלכה וישבא על זקונה אחר
אמו שלר עקיבה והיו שכנותיה מביאות לה מלאכה בחסאי כדי שלא תתבייש
שהיא גדולה הדור ומאות והשפר היתה מתפרנסת והשאר היתה משלחה
לביית שלר עקיבה והיה חגר אחד בשכונתה והיה מעטער ואומר לאו שופה
יש היא בת עשירים שהלביין ראסה והיא יושבת ומשמרת עצמה לרועה אחד
שהיו מפור אכלו ברפת המזון והוא הלך ללמוד תורה בק ארבעים שנה היה
כשהלך ללמוד ולסוף ארבע עשרה שנה למד תורה ברבים ובאו עמו במה
לנים ואת תלמידים כיון ששמעו כל גדולי ירושלים שבא חכם גדול ועמו כולם
לקראתו בשמחה יתורה וכיון שישבו בשיבה באבן כלבא שבע וכפף עצמו
ישב לפניו כתלמיד לפעריבו אמר לו ר' שמלה אחת יש לי לשאל אמר לו שאל
ל' ש לי בארבעים אונת מצמנה שנים וגרשתיה מביתי ונשבעתי שלא

מיר
כהר
ועל
זורה
ירושל

אפרעס אותה ואמר לי שהיא מעטרפת בוותר דעבה ועמאה ונתגללו רחמי
עליה ועכשיו התור לי שבעתי שאחזירה לבית אמר לור עקיבה ומה טובה אמר
לנהיה לירועה אחר בור עם ארץ מטומטם גוי לכל זכריו אינו יודע לברך ברכת
המזון עמדה וקדשה עצמה לו אמר לור עקיבה או היה יודע מקרא ומשנה
מה הייתה עושה לו אמר לו אלהיה יודע ברכת המזון לבדה הייבוי נובך לו חתי
ממוט אמר לור עקיבה מע הוא עקיבה חתוך מיד עמד ונישקו על ראשו ונתן
שבח והודייה להקבה וכוון שעמד ל עקיבה מיסובתו בת לו להכנס לביתו יצאה
אשתו לקראתו ונפלה על רגליו ונישקה אותן באו תלמידיו לדחוק אותה אמר להן
הנחה שההורה האת שלי ושלכם מאעלה היא קרית עליה חכמות נשים
בנתה בורה ויחד אפינו במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי אמר ל שמעון
בן יוחאי בלמקום שנ חרון אף נעשה רשע חוק מזון וחכמים אומרים אף כדן
עשה רשע דכה אהרן אחיך הלוי שהייתו אומר שיהיה לו ואתה כהן לעכשו הוא
כהן ואהיה לו אמר ל שמעון בן קרחה אעפכך שימש בכהונה גדולה בלא רשעים
שנה שנ משה ואהרן בפהו ואומר משה איש האלים בעו יקראו על שפתה לו
אבל הוא היה כהן וחכם אומרים לא שימש משה בכהונה גדולה לא שבעתי מי
המלוואים שנ ויקח משה אה החזה מעיל המלוואים למשה היה למנה וראך
ושמח בלבו שאינו מקפיד על נבואתך אעפ שקדמך בנבואה והיה הזאיהיה
לך לפה ואתה ההיה לו לאלהים לפניה לפניה אתה אומרו אינו לא לאהרן
הללו ראה נתתך אלהים לפניה ואת המטה הזה תקח בידך ל לוי אמר
אותו המטה של ברא בין השמשות נמסר לאדם הראשון בן עדן ואדם מסר
לחנוך וחנוך מסר לנת ונת מסר לשם ושם מסר לאברהם ואברהם מסר
ליצחק ויצחק מסר ליעקב ויעקב הודידו למערים ומסרו ליוסף בנו וכעמה
יוסף נשלל כל ביתו והמטה הניעה לפלטימ שלפניה היה יתרו אחד מחרטמו
מערים וראה את המטה וחמד אותו ולקחו והביאו ונטעו בם ביהו וכשם
משה לארץ מצחק כנס למ ביהו שלתרו וראה את המטה וקרא את האותות
שהיו עליו ושלח ידו ולקחו וראה אתו יתרו ואמר זה הוא האיש שהו אתי

אמר לי שהיא מעטרפת בוותר דעבה ועמאה ונתגללו רחמי עליה ועכשיו התור לי שבעתי שאחזירה לבית אמר לור עקיבה ומה טובה אמר לנהיה לירועה אחר בור עם ארץ מטומטם גוי לכל זכריו אינו יודע לברך ברכת המזון עמדה וקדשה עצמה לו אמר לור עקיבה או היה יודע מקרא ומשנה מה הייתה עושה לו אמר לו אלהיה יודע ברכת המזון לבדה הייבוי נובך לו חתי ממוט אמר לור עקיבה מע הוא עקיבה חתוך מיד עמד ונישקו על ראשו ונתן שבח והודייה להקבה וכוון שעמד ל עקיבה מיסובתו בת לו להכנס לביתו יצאה אשתו לקראתו ונפלה על רגליו ונישקה אותן באו תלמידיו לדחוק אותה אמר להן הנחה שההורה האת שלי ושלכם מאעלה היא קרית עליה חכמות נשים בנתה בורה ויחד אפינו במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי אמר ל שמעון בן יוחאי בלמקום שנ חרון אף נעשה רשע חוק מזון וחכמים אומרים אף כדן עשה רשע דכה אהרן אחיך הלוי שהייתו אומר שיהיה לו ואתה כהן לעכשו הוא כהן ואהיה לו אמר ל שמעון בן קרחה אעפכך שימש בכהונה גדולה בלא רשעים שנה שנ משה ואהרן בפהו ואומר משה איש האלים בעו יקראו על שפתה לו אבל הוא היה כהן וחכם אומרים לא שימש משה בכהונה גדולה לא שבעתי מי המלוואים שנ ויקח משה אה החזה מעיל המלוואים למשה היה למנה וראך ושמח בלבו שאינו מקפיד על נבואתך אעפ שקדמך בנבואה והיה הזאיהיה לך לפה ואתה ההיה לו לאלהים לפניה לפניה אתה אומרו אינו לא לאהרן הללו ראה נתתך אלהים לפניה ואת המטה הזה תקח בידך ל לוי אמר אותו המטה של ברא בין השמשות נמסר לאדם הראשון בן עדן ואדם מסר לחנוך וחנוך מסר לנת ונת מסר לשם ושם מסר לאברהם ואברהם מסר ליצחק ויצחק מסר ליעקב ויעקב הודידו למערים ומסרו ליוסף בנו וכעמה יוסף נשלל כל ביתו והמטה הניעה לפלטימ שלפניה היה יתרו אחד מחרטמו מערים וראה את המטה וחמד אותו ולקחו והביאו ונטעו בם ביהו וכשם משה לארץ מצחק כנס למ ביהו שלתרו וראה את המטה וקרא את האותות שהיו עליו ושלח ידו ולקחו וראה אתו יתרו ואמר זה הוא האיש שהו אתי

לגאול את ישראל ממערים ולפיכך השיאו בתו" אמר ל' יהודה משקל ארבעים
סאה היה ושלם ממכוריו היה ועשר מכור היו חקוקין עליו בלשון נטריוקון דעך
עד ש באהב" וילך משה וישב אל יתר חתנו זה הוא שאמר הכתוב בלעז
אהב הדיע ואח לערה יולד" מי הוא זה זה יתרו שקבל למשה שהיה בורח מפני
פרעה מבאן יתה למד שכל מי שקבל על עצמו לעשות מצוה איך אותה מצוה
פוסקת מביתו יתרו קובל להודך בזה ונאל שבדח מפני השונא לפיכך עמד
מביתו מי שקבל לשונא שבדח מפני הגואל והרגו ואיזה זה סיסרא וסיסרא נס
ברגלו אלה ליעל אשר חבר הקיני ונרצח יעל לקדמה סיסרא וראמר אליו
סרה אדני סורה אליו אל ענדא ונבקח יעל אשר חבר את יתד האהל ותשם את
המקפת בידה ותבא אליו בליל ותתקע את היתד ברוקח" ואומ ובע קע חתק משה
וישב אל יתר חתנו לא היה עדיך לומר אליו וישב מערימה ולמה אל יתר
חתנו להתיר לו את נדדו ולפול ממנו רשות שבתחלה הוא אומ ויאלע משה
לשבת ארדהאיש ואין הוא לא שבועה וכיון שאמר לו הקב"ה לך והוציא את
ישראל אמר אלך ואשאל על נדדו היא היא אלכה נא ואשובה אל אחי היה בדעתו
שלמשה להערים כדו שימצא פרח לנדדו אמר אם אע אומ לו אלך ואשוב
אל אחי שמא אינו דועה לא אבלע לו הדבור אלכה נא ואשובה יתרו הבין
בדברים השיב לו על הדא שונה והניח השעיה ויאמר יתרו למשה לך לפלום
התחיל משה מצד מצד נגלה עליו הקב"ה בפי מלא שלמעלה והתיר לו את הנדר
דכה ויאמר וי' אלמשה במצדן לך שוב מערים כבר נתן לך יתרו רשות הקב"ה
למה צריך לך מלמד שהתיר לו הנדר וזה יאך התיר לו אמר לו משה אם
היית יולע שישך את עכבין ואינך נגאל לך לא עליך היית נודד" אמר לפעו
דבונו שלעולם חפלו על אחד מהם לא היית נודד" אמר לו הקב"ה אם כן מות
לך מופר לך" הדא היא דתעבך אמר ל' מאיר פותחין לומן הכתבתורה אל היות
יגע שאתה עובר על לא תקום ולא תפזור ועל לא תשנא את אחיך ועל ואהבת
לרעך כמך ועל וחי אחיך שהוא עט ואינו יכול להתפרנס לא ממך היית
נודד אם אמר לא היית יולע לא היית נודד דרי זה מותר ולמה התיר ל'

שנינו רב ותנו בתורה לתלמי המלך בשעה שכתבו לו את התורה יונת דת
רבנן מעשה בתלמי המלך שניס שבעים ושנים זקנים והושיבן בשבעים ושנים
בתים ולא גילה להם על מה כינסו וכנסו אצל כל אחד ואחד ואמר להם כתבו לי
את התורה ונתן הקבה עצה בלב כל אחד ואחד והסכימה דעתו לדעת כול
וכתבו לו אלהים ברא ברשית אעשה אדם בעלם ובדמות ויברא אלהים את
האדם בעלם ובדמות זכר ונקי וציון ברא אותו זכר ונקי וציון בראו ויכל אלהים
ביום הששי וישבת בשביעי הבה ארדה ואפלה עם שפתם ותצחק שרה
בקרובה כי באפס הרגו שור וברצונם עקרו איבוק ויקח משה את אשתו ואת
בניו וירכיבם על גושא ארם ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים ובשאר ארצות
שלשים שנה וארבע מאות שנה וישלח את זעטוטי בני ישראל ואל זעטוטי בני
ישראל שלחיו לא חמר אחד מהם נשאתי אשר חלק יני אהיך אותם להאיר
לכלה עמים אשר לא עויתי לאומות לעצמן וכתבו ואת עזרת הדגלים ולא
כתבו ואת הארנבה לפי שאשתו של תלמי המלך ארנבה שמה שלא יאמר שוחק
בי היהודים וכתבו שם אשתי בתורה וישב ארצה מצרים בשעה שאמר
לו הקבה למשה לך והוציא את ישראל ממצרים לקח את אשתו ואת בניו והדביבם
על החמד אמר לו המקום לאהרן עמ לקראת אחיך המדבר יעמ לקראתו
התחיל מעבדו ומנשקו אמר לו משה אחי הוכח היית כל השנים הללו אמר לו
במדיון אמר לו מה טיב בני אדם לו שעמך אמר לו אשתי ובנה הן להיזק את
מוליכך אמר לו למצרים אמר לו עלה ראשונים אנו מצטערים עכשו אתה
מוביא לנו את האחרונים מיד אמר לה חזרי לבית אביך מיד נטלה בניה
וחזרה לה לבית אביה ויקח משה את מטה האלהים בידו אמר לו הקבה
טול מטה זה בידך וכל נקים שאתה מבקש אתה עושה בו ויאמר יני אל
משה בלכתך לשוב מצרימה ונחבל על בעלי דבר את מועצת שני פעמים
הקבה אומר למשה לך אצל פרעה ואמור לו שלח את ישראל על מנה שאי
שומע לא הלך בשליחותי כדי שידעו הכל שקשה הוא מי שנמנעה ממני
התשובה וכן הוא אומר ואני ידעת כי לא יתן אדם מלך מצרים להלך וכדן

פירוש
במקום
הוא

ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם ופיתק שלח את ישראל
פרעה כמעט דאשונה חזר משה ואמר יי למה הדעתה לעם הזה למה דה שלחתי
לא מיכאם שהדבור קשה עליו אמר שלמה אלת בהל על פיך ולבך אלימה להוציא
דבר לפני הלאים ואמרת אל פרעה כה אמר יי בני בכרי ישראל לשון חיבה
ולשון זריזות דא שביכרו ישראל בתשובה וזמעים טובים לפני הקבה
ואמר אליך שלח את בני ועבדני הנה אנכי הרג אה בך בכרך גדולה היא מכה בכונת
שבה פתח הכת תחלה ובה קיים ומניין שבה פתח תחלה שן הנה אנכי הרג את
בך בכריך ובה קיים הכת ויהי בחצי הלילה ויוי הכה כלבכור בארץ מצרים
ויהי בדרך במלון ויפגשו יי ויבקש המיתו תניא גדולה מעלה שאלוה היא לה
ברא הקבה את עולמו שן כה אמר יי אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ
לא שמת יי אומר גדולה מעלה שהיא שקולה כנגד כל המצוות שבתורה שן הנה
חס הברית אשר כרת יי עמכם על להדברים הלה ד לעזר בין עזריה אומר
מאוסה עולה שנתגובה הרשעים שן פי כל הגוים ערלים ד ישמעאל אומר
גדולה מעלה ששלש עשרה בריתות נכרתו עליה ד יוסי אומ גדולה מעלה שחיצן
עליה כרת ודוחה את השבת החמורה ד יהושעבן קרחה אומ גדולה מעלה שכל
זכריו של משה לא עמדו לו על שנתר של על המילה שעה אחד בקש המלאך
להרגו שן ויפגשו יי ויבקש המיתו אמר ד יוסי חס ושלום שנתר של משה כמן
המילה מה נפשך ימאל ויציא ספנת נפשו ישהה וימול הרי המקום אמר ד
הוציא את ישראל ממצרים לא על שנתעסק בלינה קודם מילה בקש המלאך להרגו
והלא דברים קל וחומר מה אם משה הצדיק ההוא על שנתעסק בלינה קודם מילה
בקש מלאך להרגו שאר בני אדם על אחד כמה וכמה דבן שמעון בן גמלי
אומר לא בקש מלאך להרוג את משה לא להרוג את התיבוק שן אמרה חרב
דמים למולות אמרה צא וראה מי קרוי חרב משה או תינוק וקת צפורה
צוד ותברת את עולה בנה נעשה המלאך בולע לתיבוק עד התיבוק התיבוק
שזה בשביל המילה ונטלה צדור ומלה אורו תניא בכל מוחלם בין צדור
בין בזכופית בין בקפון בין במספרים וכל דבר שפורה ונהגו ישראל בקפין

ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם ופיתק שלח את ישראל
פרעה כמעט דאשונה חזר משה ואמר יי למה הדעתה לעם הזה למה דה שלחתי
לא מיכאם שהדבור קשה עליו אמר שלמה אלת בהל על פיך ולבך אלימה להוציא
דבר לפני הלאים ואמרת אל פרעה כה אמר יי בני בכרי ישראל לשון חיבה
ולשון זריזות דא שביכרו ישראל בתשובה וזמעים טובים לפני הקבה
ואמר אליך שלח את בני ועבדני הנה אנכי הרג אה בך בכרך גדולה היא מכה בכונת
שבה פתח הכת תחלה ובה קיים ומניין שבה פתח תחלה שן הנה אנכי הרג את
בך בכריך ובה קיים הכת ויהי בחצי הלילה ויוי הכה כלבכור בארץ מצרים
ויהי בדרך במלון ויפגשו יי ויבקש המיתו תניא גדולה מעלה שאלוה היא לה
ברא הקבה את עולמו שן כה אמר יי אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ
לא שמת יי אומר גדולה מעלה שהיא שקולה כנגד כל המצוות שבתורה שן הנה
חס הברית אשר כרת יי עמכם על להדברים הלה ד לעזר בין עזריה אומר
מאוסה עולה שנתגובה הרשעים שן פי כל הגוים ערלים ד ישמעאל אומר
גדולה מעלה ששלש עשרה בריתות נכרתו עליה ד יוסי אומ גדולה מעלה שחיצן
עליה כרת ודוחה את השבת החמורה ד יהושעבן קרחה אומ גדולה מעלה שכל
זכריו של משה לא עמדו לו על שנתר של על המילה שעה אחד בקש המלאך
להרגו שן ויפגשו יי ויבקש המיתו אמר ד יוסי חס ושלום שנתר של משה כמן
המילה מה נפשך ימאל ויציא ספנת נפשו ישהה וימול הרי המקום אמר ד
הוציא את ישראל ממצרים לא על שנתעסק בלינה קודם מילה בקש המלאך להרגו
והלא דברים קל וחומר מה אם משה הצדיק ההוא על שנתעסק בלינה קודם מילה
בקש מלאך להרגו שאר בני אדם על אחד כמה וכמה דבן שמעון בן גמלי
אומר לא בקש מלאך להרוג את משה לא להרוג את התיבוק שן אמרה חרב
דמים למולות אמרה צא וראה מי קרוי חרב משה או תינוק וקת צפורה
צוד ותברת את עולה בנה נעשה המלאך בולע לתיבוק עד התיבוק התיבוק
שזה בשביל המילה ונטלה צדור ומלה אורו תניא בכל מוחלם בין צדור
בין בזכופית בין בקפון בין במספרים וכל דבר שפורה ונהגו ישראל בקפין

ולא ימול בקדומיה שלקנה מפני הסכנה דאמר רב חסדיא אמר ר' יצחק ואמר ר' לוי
במותנתא חמשה דברים נאמרו בקדומיה שלקנה איך שוחטין בה ואיך מולין בה
ואיך מחתכין בה בשר ואיך מחציעין בה שעם ואיך מקנהין בה איך שוחטין בה
והא תעא בכל שוחטין בין בעור בין בזכוכית בין בקדומיה שלקנה אמר ר' לוי
פפא בסימוניא דאגמא ואיך מחתכין בה בשר רב פפא מחתך בה קרבי דיקים
לאבא בר רב חנא מהותך בה עופא דקליל ואיך מקנהין בה היפוק לי דאמר ר' לוי
המקנה כדבר שהאור שולט בו שען ונשרות אמר רב פפא קינוחפי מכה
קא אמרין ויאמר יי אל אהרן לך לקראת משה המדברה זה הוה
שאמר הלה מי יתן פאחלי באיזה אח במשה לאהרן ועליהם נא הנה מן
טוב ומהנעים שבת אחים גסמא שהיו אהבין זה לזה ומחבבין זה את זה
שבשעה שנטל משה את המלכות ואהרן את הכהונה לא שנאו זה את זה לא
שאחין זה בגדולת זה וזה בגדולת זה הדע לך שבשעה שאמר הקב"ה למשה
שילך בשליחותי מעל פרעה אמר רבונא שלעולם שלחנא ביד תשלח אתה קטור
שעוכב משה לילך לא אמר אהרן אחי הוא מתנבא היום שמונים שנה במעדים
ועכשן אנא אכנס בהחומנו של אחי והיה מניצח לפך אמר שלח נא ביד תשלח
אמר לו הקב"ה למשה מי איכפת לאהרן בדבר הזה שאינו מניצח לא שהוה
שמיח וראך ושמח בלבבו בפיו אינו אומר לא בלבו אמר ר' שמעון בקי ונחאי הלב
ששמח בגדולת אחיו יבא וישמח וילבש אורים ותומים שנ' והיו על לב אהרן
וגם הנה יעא לקראתך כיון שקיבל משה לילך מיד נגלה הקב"ה על אהרן
ואמר לו לך לקראת משה זה הוא שאמר הכה ירעם אל לבקולו נכלאות רצו
פנחס בשם ר' ראובן דאית מייגיק אדם וועא מן העפוק ואחד מן הדרוס
ומגדוונין זה לזה אולי שעשו סמקא בוניהן כך משה במדין ואהרן במצרים
ושניהן יוצאין בשעה אחת ומגדוונין זה לזה אלולי שסימק הדבא את מוצא בשעה
בשעה שאמר הקב"ה לאהרן לך לקראת משה חזר ואמר למשה וגם הנה הוה
יועא לקראתך וילך ויפגשו בהר האלים וישק לו עליהם נאמר חסד
ואמת נמנאו עזק ושלום נשקו חסד זה אהרן וכלו אמה תמיך ואומין

לוי
רב
חסידי
אמר
ר' יצחק
ואמר
ר' לוי
במותנתא
חמשה
דברים
נאמרו
בקדומיה
שלקנה
איך
שוחטין
בה
ואיך
מולין
בה
ואיך
מחתכין
בה
בשר
ואיך
מחציעין
בה
שעם
ואיך
מקנהין
בה
איך
שוחטין
בה
והא
תעא
בכל
שוחטין
בין
בעור
בין
בזכוכית
בין
בקדומיה
שלקנה
אמר
ר' לוי
פפא
בסימוניא
דאגמא
ואיך
מחתכין
בה
בשר
רב
פפא
מחתך
בה
קרבי
דיקים
לאבא
בר
רב
חנא
מהותך
בה
עופא
דקליל
ואיך
מקנהין
בה
היפוק
לי
דאמר
ר' לוי
המקנה
כדבר
שהאור
שולט
בו
שען
ונשרות
אמר
רב
פפא
קינוחפי
מכה
קא
אמרין
ויאמר
יי
אל
אהרן
לך
לקראת
משה
המדברה
זה
הוה
שאמר
הלה
מי
יתן
פאחלי
באיזה
אח
במשה
לאהרן
ועליהם
נא
הנה
מן
טוב
ומהנעים
שבת
אחים
גסמא
שהיו
אהבין
זה
לזה
ומחבבין
זה
את
זה
שבשעה
שנטל
משה
את
המלכות
ואהרן
את
הכהונה
לא
שנאו
זה
את
זה
לא
שאחין
זה
בגדולת
זה
וזה
בגדולת
זה
הדע
לך
שבשעה
שאמר
הקב"ה
למשה
שילך
בשליחותי
מעל
פרעה
אמר
רבונא
שלעולם
שלחנא
ביד
תשלח
אתה
קטור
שעוכב
משה
לילך
לא
אמר
אהרן
אחי
הוא
מתנבא
היום
שמונים
שנה
במעדים
ועכשן
אנא
אכנס
בהחומנו
של
אחי
והיה
מניצח
לפך
אמר
שלח
נא
ביד
תשלח
אמר
לו
הקב"ה
למשה
מי
איכפת
לאהרן
בדבר
הזה
שאינו
מניצח
לא
שהוה
שמיח
וראך
ושמח
בלבבו
בפיו
אינו
אומר
לא
בלבו
אמר
ר' שמעון
בקי
ונחאי
הלב
ששמח
בגדולת
אחיו
יבא
וישמח
וילבש
אורים
ותומים
שנ' והיו
על
לב
אהרן
וגם
הנה
יעא
לקראתך
כיון
שקיבל
משה
לילך
מיד
נגלה
הקב"ה
על
אהרן
ואמר
לו
לך
לקראת
משה
זה
הוא
שאמר
הכה
ירעם
אל
לבקולו
נכלאות
רצו
פנחס
בשם
ר' ראובן
דאית
מייגיק
אדם
וועא
מן
העפוק
ואחד
מן
הדרוס
ומגדוונין
זה
לזה
אולי
שעשו
סמקא
בוניהן
כך
משה
במדין
ואהרן
במצרים
ושניהן
יוצאין
בשעה
אחת
ומגדוונין
זה
לזה
אלולי
שסימק
הדבא
את
מוצא
בשעה
בשעה
שאמר
הקב"ה
לאהרן
לך
לקראת
משה
חזר
ואמר
למשה
וגם
הנה
הוה
יועא
לקראתך
וילך
ויפגשו
בהר
האלים
וישק
לו
עליהם
נאמר
חסד
ואמת
נמנאו
עזק
ושלום
נשקו
חסד
זה
אהרן
וכלו
אמה
תמיך
ואומין

לאיש

איש הקודש ואמת זה משה דבת כללית נאמן הוא עדין זה משה דבת
נדקתו עשה ושלום זה אהרן דבת בשלום ובמי שור הלך את נשקו וישק
שנו רבותנו כלה נשיקות שלתכלות חוק משלש נשיקות נשיקת פרי שור
נשיקת גדולה נשיקת פרקים נשיקת פרי שור דבת ותשק עונה לחמורה נשיקת
גדולה דבת ויקח שמואל את קרן השמן ויניק על ראשו וישקהו נשיקת פרקים דבת
ויפגשהו בהר האלים וישק לו ויגז משה לאהרן וג' הגיד להכלמה שאמר
לו הקבלה היאך נלק והיאך נעשה האותות וילך משה ואהרן ויאספו את
כללזקני בני ישראל והגז כבוד בזקנים כדרך שנהג בהן המקום שנלק ואספיה
את זקני ישראל ויעש האותות לעיני העם מה הללו האותות שבתחלה
קרא יעקב לבנו שנ' ויקרא יעקב אל לבנו וג' השליך מקל לפניהם ונעשה נח
שלה ידו ואחזבה ונעשית מקל הוציא ידו לפניה ונעשית שלג הזר והכניסה
לחיקו ונעשית כבשרו אמר להם יודע את שמצרים משעבדו אתכם דאו
שאתם יבא אדם וישפיה אתכם ויאמר לכם הגיע זמן ותאמינו בו ותעזבו
אחריו ויעמדו מערים עליכם ויהרגו אתכם לא אם בא אדם ועשה לפניכם
כאותות הללו תאמינו בו וצאו אחריו ולקוף כשבא משה ועשה כל אותות הללו
האמינו בו ויצאו אחריו לכך נאמר ויעש האותות לעיני העם ויאמן העם
ויאמן העם ל נחמיה אומר גדולה אמנה שלא נגאלו ישראל ממצרים אל
בשכר אמנה שנ' ויאמן העם וכך את מעוצא שאין גליות מהכנסות אל
באמנה שנ' אתי מלבנון פלה אתי מלבנון תבואי תשורי מראש אמנה
וישמעו כי פקדו יי את בני ישראל אמר ר' חמא בר חנינה בוא וראה כבשים
שהקבלה כובש בעולמו אלוגד למשה בבית אביו עד שדבר עמו הקבלה
בשעה שבא ואמר להם ישראל פקד פקד אתם לא היו מאמינים לו שהיו
אומרים מצות אביו למדיה לפי שמסורת היתה ביד יוסף כל מי שיב
ויאמר פקד פקדתי הוא מושוע את ישראל ויוסף מסרה לעביר בזבנו ומכיר
נתנה לנו שהאריך ימים מכלה שבטינו ולוי לקחה וקהה לעמרם לאנהלש
משה מפי אביו וגדל בבית פרעה עשרים שנה ובמדיון עשים שנה ויש

איש הקודש
ואמת זה משה
דבת כללית
נאמן הוא
עדין זה משה
דבת
נדקתו עשה
ושלום זה אהרן
דבת בשלום
ובמי שור הלך
את נשקו וישק
שנו רבותנו
כלה נשיקות
שלתכלות חוק
משלש נשיקות
נשיקת פרי שור
נשיקת גדולה
נשיקת פרקים
נשיקת פרי שור
דבת ותשק עונה
לחמורה נשיקת
גדולה דבת
ויקח שמואל
את קרן השמן
ויניק על ראשו
וישקהו נשיקת
פרקים דבת
ויפגשהו בהר
האלים וישק לו
ויגז משה לאהרן
וג' הגיד להכלמה
שאמר לו הקבלה
היאך נלק והיאך
נעשה האותות
וילך משה ואהרן
ויאספו את כלל
זקני בני ישראל
והגז כבוד בזקנים
כדרך שנהג בהן
המקום שנלק
ואספיה את זקני
ישראל ויעש
האותות לעיני
העם מה הללו
האותות שבתחלה
קרא יעקב לבנו
שנ' ויקרא יעקב
אל לבנו וג' השליך
מקל לפניהם
ונעשה נח שלה
ידו ואחזבה
ונעשית מקל
הוציא ידו לפניה
ונעשית שלג הזר
והכניסה לחיקו
ונעשית כבשרו
אמר להם יודע
את שמצרים
משעבדו אתכם
דאו שאתם יבא
אדם וישפיה אתכם
ויאמר לכם הגיע
זמן ותאמינו בו
ותעזבו אחריו
ויעמדו מערים
עליכם ויהרגו אתכם
לא אם בא אדם
ועשה לפניכם
כאותות הללו
תאמינו בו וצאו
אחריו ולקוף
כשבא משה ועשה
כל אותות הללו
האמינו בו ויצאו
אחריו לכך נאמר
ויעש האותות
לעיני העם ויאמן
העם ויאמן העם
ל נחמיה אומר
גדולה אמנה
שלא נגאלו ישראל
ממצרים אל בשכר
אמנה שנ' ויאמן
העם וכך את מעוצא
שאיין גליות מהכנסות
אל באמנה שנ' אתי
מלבנון פלה אתי
מלבנון תבואי תשורי
מראש אמנה וישמעו
כי פקדו יי את בני
ישראל אמר ר' חמא
בר חנינה בוא וראה
כבשים שהקבלה
כובש בעולמו אלוגד
למשה בבית אביו עד
שדבר עמו הקבלה
בשעה שבא ואמר
להם ישראל פקד פקד
אתם לא היו מאמינים
לו שהיו אומרים
מצות אביו למדיה
לפי שמסורת היתה
ביד יוסף כל מי שיב
ויאמר פקד פקדתי
הוא מושוע את ישראל
ויוסף מסרה לעביר
בזבנו ומכיר נתנה
לנו שהאריך ימים
מכלה שבטינו ולוי
לקחה וקהה לעמרם
לאנהלש משה מפי
אביו וגדל בבית
פרעה עשרים שנה
ובמדיון עשים שנה
ויש

אומרים בבית פרעה ארבעים שנה ובמדון ארבעים שנה לסיבך כיון שבני
ואמר להן לישר לבשר הזה פקד פקדתי מיד האמינו לו ויקדו וישתחוו אמו
ויצחק הכל בזכות השתחוויה לא חזר אברהם מהר המוריה בשלום לא בזכות
השתחוויה שנשתחווה ונשובה אליכם ישראל לא נגאלו ממצרים לא בזכות
השתחוויה שנ ויקדו וישתחוו התורה לאנתנה לא בזכות השתחוויה שנ דוממו
וי אהינו והשתחוו להר קדשו אף המתים אינן חיים לא בזכות השתחוויה שנ
בואו נשתחוה ונפרעה נפרעה לפניו עושינו אף הגלות אינן מהכנסין לא
בזכות השתחוויה הדא היא דבר ביום ההוא יתקע בשופר קול וצא והאופדים
בארץ אשר והנדרחים בארץ מצרים והשתחוו ליוז בהר הקופש בירושלים
ואחר באו משה ואהרן ויאמרו אל פרעה והלא זקנים הלכו עמו לא אמר רבי
איעזר כיון שהגיעו אל פלטיין שלמלך דאו פתחו שלפרעה שהוא דותח כדוד
בע אדם הדועק לעד והעלובין לעד והמקופצים ידיהן ודגליהן לעד ובע אדם
שדומקסין אורן בטויע לעד כיון שראו כך ברחן אמרו מוטב נהיה בשעבודינו
ואל נראה בערר אחינו מושלך אותה ומשל להר למדינה שהיה בה מופס
דע והיו בע המדינה מצבים לפני ואומרים מתי יבא המלך ונכה לפנינו וניצל
מנוכס זה כיון שבא המלך דאו פתחו שהוא דותח כדוד חומס וגזל ונוטל
שלא כדים אמרו מוטב נכה לפני מופס זה ולא נראה פני המלך כך הזקנים
אמרו מוטב נהיה בשעבודינו ולא נראה בערר אחינו כיון שברחו הזקנים
אמר לו משה לאהרן הללו אין מצוין מפי הגבורה אנו מצוין נלך ונעשה
שליחותינו אכלו הורעין אורנו רבנן אמרי יום שבא משה ואהרן אל
פרעה יום אפקסבאות שלמלכים היה והיו כל גדולי מלכות וכל שלטונ
מדינה לפניו מביאין אפקסבאות שעליהן ודרון שלהן ופרעה לובש אסטכסטי
מלכות ויושב על כסאו וכולן עומדין עליו כדי לקדש שמו ושלחנה אמרו לו
לפרעה שע זמנים עומדין על פתחך כסבור פרעה שמע ממדינות רחוקות
באו והביאו לו דרוק ובאו ויראו בגדולתו אמר להן יבנסו נכנסו משה ואהרן
כשהן עטופין בט ליהדן ומקלותיהן בידהן ולא נהנו לו שלום ולא סיפנותו

על
הוא
הוא
הוא
הוא
הוא

באותה שעה היתה לבושה גדולה נשא עינו וראה אותך אמר הכלב אני כי באו
אלי כלנו בנשקל אמר להם משלמי אתם ומי שלכם אמר לו לא היה עבדים
אמר להם וכי יש אלה לעבדים מפני מה לא היציל את עמו מידי היום כמה
שנים אמרו לו הוי יודע שיש לעבדים אלה ולא הניחך עד עכשו לא למלאס אתו
וליפרע מאותו האיש בבת אחת אמר להן וכי לא היכס כח וגבורה יש בו
יותר ממני או גדולה ומלכות יש לו יותר ממני בכמה מדינות הוא שולט
בכמה עיירות הוא מולך כמה מדינות לכד כמה ארצות כבש כמה מלחמות
עשה ונצח כמה חילות ופרסים יש עמו בעתו למלחמה אמרו לו אלהים
אינו בענין שאתה מספר לא כוחו וגבורתו מלא עולם קולו חוצב להבות אש
דבורו מפרק הרים קשתו אש חציו שלהבת רמחיו לפיד מגניו עננים חבוברים
חנהותו ענין ענין אש לחם ולא בעשייה כועה ולא בניעה הוא יצר את כל
העולם כולו ומלך על כולו החלה והוא ממליך כל מלכים ומלכותו לא תמסק
לעולם ולעולמי עולמים אמר להן האל וכן הוא המתינו לי עד שאחקור
בבית גנזי בד לקד קום שצו לפי שאין מלך בעולם שלא שוגר לי כתב ודרוך ואם
אמת אתם אומרים עכשו אמצאנו באגרות שלי מיד עזה והוציאו לנו כל
אגרות וספרים שהיו בבית גנזי מימי בראשית ונתנם לשבעים סופרים מביני
בשבעים לשון ובדקו ופשטו וכיון שלא מצאו שם אמר להם לכו לעצמכם
לא ידעת אה יי ולא שמעת מעולם שמועתו לא הוא ולא שמו כיון שיעשו
ממנו שעה בשביל כל חכמיו ויועציו אמר להם כלום שמעתם שם אלה
העבדים מעולם או שמעתם שיש אלה לעבדים אמרו לך שמענו מעולם
קום להם אלה במקצת מלכי קדם אמר הקנה שוטים אתם קראתם
לעצמכם חכמים ולבין חכמים איכא חכמתכם בשעה שאנחנו מצד
את מצרים ובעצת שאננו משיבה שממה ומשמה והיגו דכה אף אוילית
שרי צעק חכמי יועצי פרעה עצה נבערה אף תאמר אלך עה במקצת מים
אלעב מלכי קדם איס אלא חכמיך ויגדו נא לך וידעו מהי צעק יי צבאות
על מצרים דא אמר להם מהיא אומנתו של אלהים שבאת

כיר
חרוז
שמעתי
הקברים

אמר
היה
הוא
עמו
ע
ייס
כפי
דו
דום
דעו
על
על
עניס
קניס
זה
אעל
זב
זסטכסי
זרו
וקוה
ואהרן
סיפנותו

באותה

בשלחותו אמרו לו הוא ברא שמעו וארץ והוא צר עובר במעי אמו והוא מודיד
טל ומטר והוא זק ומפרניק את כלה עלם כולו אמר להם ישבונן לה מדות
הללו אמרו לו הין אמר להם איני עריך לו שאני בדארת את עצמי ויש לי עלום
נהד שמסקה את ארצי דכה לי יאורי ואני עשיתיני לפיכך לקה עלום תחלה ומה
חטא עלום ללקות לא אמר הקבה אס ילקה פיעה תחלה יאמר להיבעם עלי
לא ילקה עלום תחלה כדי שידע פיעה שאין בו ממש ובדבר שחרף ונגרף בו
גלקה הוא אמר מייני סרם שתי אותיות מס יוד הרי הים ואף הקבה לא
נפרע ממנו לא בים ונער פיעה וחילובים סוף ואמר פיעה מייני תע
משעא דר יהושע בקדחה פיעה הוא שחורף בעצמו נפרע הקבה ממנו
בעצמו מני לקדחה ויאמר פיעה מייני נפרע הקבה ממנו בעצמו דכה
דכה בים סוסין ואומר וינער יי את מערים בהן הים סנחריב שחרף
עלי יי שלח נפרע הקבה ממנו על יי שלח מני לקדחה ביד מלא סוף
חרפה יי נפרע הקבה ממנו על יי שלח דמה ויהי בלילה ההוא ייע
מלאך יי ויך במחנה אשור לא ידעתי את יי וגפאתי שרל לא אשלח אמר
סם זה לא נגלה לי ואכלו נגלה לי איני יודעו אכלו אני יודעו איני משלח את
ושרל יא ואמר פיעה מייני תנקהתם אמר מין גליני קובל אני עליכם
פרושים שארם כותבין את המושל עם משה בדה אומרים פרושין קובלים
אנו עליכם מין גליני שארם כותבין את המושל עם השם ולא עוד לא שארם
כותבים את המושל מלמען ואת השם מלמען שנ ויאמר פיעה מייני
וכשלקה מהוא אומר יי העדיק נלכה נא דרך שלשה ימים פן יפגע
בדבר יפגע מייבי ליה לא מכאן שחולקין כבוד למלכות למה משה
ואהרן פריעו את העם ממעשיו אמר להן מפריעין אתם את העם
ומבטלין אותן ממלאכתן לבו לסבלותיכם והועיאתן למרעה ולא הרן באונה
שעה אמר לשוגרים ולפרקבטי לין אימתי נכנסו שני זפזטייכה לל
אני הורג אתכם והין משה ואהרן נכנסין ויוצאין ואינן רואין אותן וצוה
יי את משה ביום ההוא לא תאפסון

ויי את משה ביום ההוא לא תאפסון

ויי את משה ביום ההוא לא תאפסון

ויי את משה ביום ההוא לא תאפסון

להתבין לעם עליו נאמר פדד אבן ונטלה חול ופעם אוי לכלבד משניהם לה
דיו שלא נפוס להם לא שהכביר עליהם על שם שנ למען ספות הרות אלה צמחה
כי נרפים הם איך נרפים לא לשון טינוף תכבד העבודה על האנשים
הוא אומ תכבד העבודה אף הקבה פרעה לו ונהגהו בכבד רגל ויכו שטרי
בני ישראל אשר שמו עליהם נגשי פרעה נוגשים משלפרעה ושוטרים מעלמם
והיו הנוגשים מכין את השוטרים להשלים עבודתן ולפיק זכו לגדולה ויראו
שטרי בני ישראל אותם ברע לאמר ראוהן את עצמן שהן ברעה קלו וחומר
לשאר ישראל ויפגעו את משה ואת אהרן נזבים לקראתם לפייס בדברים
ולחזק לבם ויאמרו אליהם יראו יעליכם ויענט מיכאן שאין אדם נהפס
על צערו אשר הבאתם את ריחינו אמרו והיינו דומין לחבית שהיא
שוקטה על שמריה באהם ועיכרתם אותה לא דיינו שלא נגמלנו לא שהכבירו
עלינו וישב משה אליו ויאמר אמר ל אלזה ביר יוקי פעם יחכה הנכתי
לאכסנדיא שלמצרים וראיתי שער ועצמות הרבה מצוק עין בבנין ניטול
לי זקן אחד אמר לי בא וראה מה עשו אבתי לאבתך מהם הרגו בחרב
מהם טבעו בים מהן נתמעכו בבנין ועל דבר זה נענש משה שאמר למה
הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני ומאן באני אל פרעה ונ דא למה הרעתה
לעם הזה בקש משה לידע אם זה בעון שעבר אנ בעון בעעו קצפת ואבחו
הסתר ואקצף או לנסותם שנ אשרי הנבר אשר תיסרנו יה אם הוא בעון
יחזרו בתשובה ואם לנסותם אנ מבשרם לטובה ועוד שאנו במה שהוקף
פרעה ואמר תכבד העבודה השיבו על האחרון עתה תראה אשר אעשה
לפרעה אמרו למה היה פרעה דומה בשעה שבא אליו משה בשליחותו
שלמקום ואמר לו מי יוי אשר אשמע בקולו לחמור שמנוהו על המכש
כל מי שיעבור עליו נותן לו מכסו פעם אחת מלך שבבה מותחמקח שבחיות
ואוהק הארי והשועל עברו עליו עלה בדעתו ליטול מעין מכסו בדרך כל
בני אדם אמר להן תנו לי מכסי אמרו לו ומה טיבך אמר להם המלך מי
אורי ויעוה אורי על כל העובד מאן שארן מכסו מכסו אמר לו השועל

מוריד
ל
העולם
למה ומה
עם על
יפה
ל
ל
ת
ממ
וד
שחר
א
י
שלק אמר
לה אה
עליכם
קובלים
לא שאתם
המי יוי
יפגע
מה משה
העם
הרז באותה
יסה לל
אותן וצוה
תאספון

והלא זה מלך שבבמות ופי אפשר ליקח מן המלך מכס אמר החמור ידע
שהוא מלך לא אעפ"כ אינוז מכאן עד שאגבה ממנו מכסי אמר השועל
כמדומה אני שעד כאן אתה מבקש מכס מעתה תבקש נפשך הלא לך
לעצמך קודם שיושיט בך המלך את ידו ולא שמע אחר כך דמקהו ולא נרמז
עקשהו ולא נעקץ כיון שראה הארי שנתנו אמר לשועל חייב יכול לנס בולס כלותו
שלזה לא הדיע עושה אותו חריבות והבא לו ואפ"ל כך עשה הושיט ידו והפילה
לארץ ועשה הימנו חריבות חריבות והלך וישב לו וטרה לשועל לו מה עשה
פזפש על לבו שלחמור ואכלו כפומנו בשותקה ולקח חריבה חריבה והביא
לפני המלך ואכל כפון שהגע לבנו מעיו פזפש בשביל לבו ולא מצאו קורא לשועל
ואמר לו הלב איבן הוא אמר לו אדני המלך חכם וגבור שכמוהוך שואל שאלה
זו אלהיה לו לב היה מעריך עצמו לכל הדברים האלו ולאבד נפשו על מכסו
חזר המלך ואמר איך לא אדברי טעם שאמלא היה לו לב לא היה מעטרוך
לכל זאת כך פרעה הרשע שדומה לחמור והקצבה נמסל בארי ומשה לשת
כיון שבא לפני פרעה ואמר לו אלה העבדים שלחני לך אמר לו פרעה מי
חזר משה לפני הקצבה ואמר לו למה הדעה לעם הזה ולמה זה שלחתי את
מי שאין לו לב ואינו יודע מה שאני אומר אמר לו הקצבה עתה תראה אשר
אעשה לפרעה וחזקתי את לב פרעה ומאז בארני אל פרעה לדבר בלתי
הדע לעם הזה אמר לפעור רבוננו שלעולם אוהו השם שאמרה לו שהוא רחום
וחנון ארך אפים ורב חסד משהזכרתו לפני פרעה הדע לעם הזה והצל לא
הצללת את עמך אמר לו שקיפה כלכעה שכעס הקצבה על משה על שאמר והצל
לא הצלת את עמך אמר לפעור רבוננו שלעולם מי הוא שמעיל מי הוא שגנאל
אמר לו לעזר המודיעי חלילה לאותו צדיק שיאמר בלשון בזה והצל לא הצלת
לא אמר לפעור רבוננו שלעולם יודע אני כך שאתה עתיד לגאול את ישראל ממצרים
שמא עלידי אדם אחר תקי יצאין ואע לא זכות שיצאו עלידי אמר לו
אמרה חזקה ועליך הקיזתני ממצרים שמתשובת הדבר אתה למד ויאמר
ויקח משה את אלהים ויאמר לפניו ויאמר לפניו ויאמר לפניו ויאמר לפניו

מ
א
ש
ה
ט
כ
מ
ס
ל
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
לכ
למ
לנ
לו
לז
לח
לט
לכ
למ
לנ

אורו שנים שלשה פעמים בינו לבין עצמו אמרו עליו עליו עקובה פעם אחת
קראו החזן לקרות בתורה ברבים ולא רעה לעלות אמרו לו תלמידיו למדת
דבנו שלשה דברים מקצתן ימיו של אדם הנותעין לו ספר תורה לבקר ואין
מכרך שנבי היא חיך ואחד ימך זו אחת מהן ולמה נמנעת מלעלות אמר
להם בני לא נמנעת מלעלות לא על שלא קודרת אותה פרשה שנים ושלושה
פעמים שאין אדם יכול לומר דבר בעבור עד שיפשוט אותו שנים ושלושה פעמים
בינו לבין עצמו שכן מצאנו בהקדמה שהוא נותן מענה לשון לכל הדבריות וכל
טעמי תורה גלויין לפעו כבוד אחד וכשבא ליתקן אותה לישראלמה כתבו
אזרח ויספרה הפינה ויסתקרה ואחר כך ויאמר לאדם הן ידאת ולי היא חכמה
וכן הוא אומ' וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר "ואחר כך אנכי יני אלהיך
ולא סוף דבר לעבור בלבד לא אפלו בינו לבין הנביאים אינו אומה דבר עד
ששונה אותו שנים שלשה פעמים ואחר כך מראה לנביאים שעדיין אחד שקול
לפעו כנגד כלה עולם שנ' ועדיין קוף עולם תדע לך שהוא כן ממה שקדתי
בענין וידבר אלהים אל משה הרי בינו לבין עצמו ואחר כך ויאמר לינו אני יני
דא וידבר אלהים אל משה ויאמר לינו יני זה הוא שאמר הכת' אלהים
דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מצאיו" ד' לעקר בן ערך חומר כשנגלה הקנה
על משה בקנה ואמר לו לך והוציא את עמי בני ישראל ממערים בתחלה הסתיר
פניו שנ' ויקתר משה פעו ולבסוף חזר ואמר מי אנכי כי אתך אלפיעה השיבו
הקנה כי אהיה עמך חזק ואמר ואמר לי מה שאנו מה אמר איהם השיבו
הקנה פה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם "חזק ואמר והן לא יאמינו ל
השיבו מזה בידך זנתן לו אור" והיה מכת שמו כלשבעה לבסוף אמר משה
בי יני שלח נא ביד תשלח" משוב הקנה ואמר לו למשה בתחלה כשנגלה לתי
עליך בהסנה פיית אסתיר פניך בענין שנ' ויסתר משה פניו עכשו אינתי עתה
לך סתחוקפה לדבר לפע בעבור בשר ודם שיש לו רשות לדבר לפע רבו" משה
דברך אה אין לי שלוחים נאמן לי גדודים אין לי שרפים ואין לי אופנים ואין לי
מלאכי שרה ואין לי גלגלי מהכבה שאשלח ואוציא את בני ישראל ממערים

שאתה אומר לי שלח נא ביד תשלח את הוא שקראתי עולם ממזרח שמש עד
 מבואו מקהדין ההוא אתה דאוי לשטיפה מיד אבל מה אעשה לך בעלה רחמים
 את בעל אמנה את לך נאמר וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני וי אלהים
 לשון דיין וכך הוא אומ' עד ה' אלהים יבא דבר שניהם ויאמר אס-חטא איש לאיש
 ופילולו אלהים יניחו מדה רחמים וכך הוא אומר ויניחו אלרחום וחמון דא
 וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני וי' ל' אי עזר אומר אומר לו הקדשה למשה
 את שאמרתי והיה העולם שנ' אלהים וידבר ויקרא ארץ את שאמרתי לחברהם
 אביכס בין הבהרים ודוע הדע פו גר יהיה זרעך עב שוהרי שבועה מבהלה
 ופאת לפע' שלא כדרך ארץ שאו עי' אתבנע ממערים ואתה אומ' לי שלח נא
 ביד תשלח ל' יהושע אומ' וידבר אלהים אל משה אמר לו הקדשה למשה נאמן
 את לשלם שכר יצחק בין אברהם שתק רביעית דם על לבי מזבח ואמרתי
 לו בג' וד' לזרעך הוטר בע' תמותה ואת מבקש להו עי' ממערים ואתה אומ' לי
 שלח נא ביד תשלח ל' שמעון אומ' וידבר אלהים אל משה אמר הקדשה
 למשה נאמן את לשלם מ'ה שאמרתי ליעקב והיה זרעך כעפר הארץ עב שוהרי
 שבועה מבהלה ופאת לפע' שלא כדרך ארץ שאו עי' אתבנע ממערים ואתה אומ'
 לי שלח נא ביד תשלח ל' יהודה אומ' וידבר אלהים אל משה אמר לו הקדשה
 למשה את אדום העולם את מלך רחמים את נאמן לשלם שטר בע' משתעבדין
 ביד בשר ודם ואתה אומר לי שלח נא ביד תשלח ל' נחמיה אומ' וידבר אלהים
 אל משה אמר לו הקדשה למשה גלוי וידוע לפע' עזר שלבנע במערים שנ' וירא
 אלהים אתבנע ישראל ויפ' אלהים בע' שדויין בערה ואתה שרני בריוח ואת מבקש
 להו עי' ממערים ואתה אומר לי שלח נא ביד תשלח ל' יוסי אמר
 וידבר אלהים אל משה אמר לו הקדשה למשה פלגה נהחייבו ליבנע במערים שנ'
 ואומר להם איש שקוץ עינו השליכו ובל' מערים אלתשמיחו וימרובי וכל'
 חבו לשמוע אתי הריע עושה עמהן בעבור שמי הגדול שלא יתחלל שני ואע"פ
 למען שמי לבלתי החל לעי' הגוים אשר נודעתי אלהם לעיניהם והריע מבקש
 להו עי' ממערים ואתה אומר לי שלח נא ביד תשלח ל' ציפון אומ' וידבר

עם אחת
 למדת
 ויחיל
 ויה אמר
 שושלשה
 פעמים
 ויה וכל
 ויה בן
 ויה חכמה
 ויה אלהי
 ע
 ד שקול
 ויה
 את יני
 אלהי
 גלה הקדשה
 הסתיר
 השיבו
 ש
 מינו
 משה
 יגלה
 יתי עתק
 אשר
 ואין
 צמעותים

אֵלֶּים אֱלֹמֶשֶׁה אָמַר לוֹ הַקִּבֵּה לַמֶּשֶׁה רֵאווִיךָ יִשְׂרָאֵל לְהַנְתִּיךָ בְּיַד עַמּוּק וּמוֹאֵם וְעַמּוּל
אֲבֵל גִּזְרָה הִיא מִלֶּכֶּע שֶׁלֹּא אֲמַסְרִים בְּיָדָם שֶׁנִּי וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַלְכֶם יְהוָה וְאָמַר
וַאֲעַשׂ לַמַּעַן שְׂמִי וְהָרִיעַ מִבְּקֶשׁ לְהוֹצִיאן מִמִּצְרַיִם וְאֵתָה אֹמֵר לִי שֶׁלֹּא נִי
בְּיַד תִּשְׁלַח לִי יְהוָה עַבְדְּךָ אֹמֵר וַיִּדְבֶּר אֱלֹהִים אֱלֹמֶשֶׁה אָמַר לוֹ הַקִּבֵּה
לַמֶּשֶׁה לֹא הִיוּ יִשְׂרָאֵל רֵאווִיךָ לְתֵת לְהֵן מִן בְּמַדְבַּר אֲדַע בְּוַעֲמֵא עָרוֹס וְעַדִּיךָ
אֲבֵל מֵהָאֵשׁה שְׂמֵשׁ לוֹס אֵעַ לְהַס שְׂכַר אֲבֵרָהִם אֹהֲבֵי שַׁעֲשָׁה לִפְנֵי מִלְּאֵכִי
הַשְׂדֵה שֶׁנִּי וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הַעֵץ וַיֹּאבְלוּ וְהָרִיעַ מִבְּקֶשׁ לְהוֹצִיאֵם מִמִּצְרַיִם
וְאֵתָה אֹמֵר לִי שֶׁלֹּא נִי בְּיַד תִּשְׁלַח לִי עֲקִיבָה אֹמֵר וַיִּדְבֶּר אֱלֹהִים אֱלֹמֶשֶׁה אָמַר
לוֹ הַקִּבֵּה לַמֶּשֶׁה בְּאֵמִירָה וּבְגִזְרָה וּבְשִׁבּוּעָה מִלֶּכֶּע שֶׁלֹּא תִכְנַס לְאֶרֶץ וּכְפֵן הוּא אֹמֵר
לִפְנֵי לֹא תִבְיֹא וְאֵתָה הַקִּבֵּה לְהַיָּה וְאִין לִפְנֵי אֵל שְׂבֻעָה שֶׁנִּי וְלִפְנֵי נִשְׁפָּעֵתִי לְבִית עֲלִי
וְאֵתָה אֵל אֲבֵרָהִם אֵלֵי עַחֵק וְאֵלֵי עַקֵּב זֶה הוּא שְׂאֵמֵר הַכֵּת אֵלֵתִּבְהֵל עַלְלִפִּיךָ וְלִבְךָ
אֵלֵי מֵהָר לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם וְאֵתָה עַלְלִאֲרֵךְ עַלְלִפִּיךָ יְהוָה
דְּבָרֶיךָ מַעֲשִׂיִם לֹא נֹאמַר הַפְּסוּקָה זֶה לֹא בִנְגֵד מֵשֶׁה רַבִּי כִּשְׁשֵׁלָח אֹתוֹ הַקִּבֵּה אֵעַ
מִדְּעָה נִכְנַס הוּא וְאֵתָה רֵךְ וְקוֹמֵתִם בְּאֶרֶצִים וְעַלֵיָהֶם הוּא אֹמֵר זֹאת קוֹמֵתֵךְ הַמִּתֵּר
לְתַמֵּר זִנְבָנְךָ בְּלֹא רֵשׁוֹת וְלֹא נִתְנָו לוֹ שְׁלוֹם וְלֹא סִיפְנוֹהוּ וְהִיה אֹתוֹ הוּאֵם יוֹסֵם
אִפְּסֵם בְּאֹת שְׁלֵמִיכֶם נִשָּׂא עֵעַ וְאָמַר לְהֵם מִשְׁלַמֵּי אֵתֵם אֲמַרוּ לוֹ אֵנִן שְׁלֹחֵיךָ
שֶׁ לְהַקִּבֵּה מִיָּד אָמַר וּבְדַקֵּן בֵּית גִּזְזִיו וְחִמְשׁ וְלֹא מַעֲזָא שֵׁם יוֹי אָמַר לְהֵם לֹא יִפְעֵת
אֵתָה וְגַם אֵתָה יִשְׂרָאֵל לֹא אֵשְׁלַח חֲזֵר מֵשֶׁה וְאָמַר דְּבוֹנוֹ שֶׁלְעוֹלָם הַשֵּׁם שְׂאֵמֵרֵךְ
לִי שֶׁהוּא אֵל רַחוּם וְחַנּוּן וְאֵתָה מֵאֵתָה אֵלֵךְ מֵהָר עַלְלִפִּיךָ הַרְעַ לְעַם הַזֶּה אָמַר
לוֹ חֵלֶשׁ שְׂבַח לְשִׁים מִלְּאֵעֵלָה וְגַבּוּר שְׂבַח בְּוִרִים מִלְּמַטָּה אֵיזָה מֵהָר נֹוֹעִיחָה לֹא
שְׁלֵמֵעֵלְךָ גַבּוּר שְׂבַח בְּוִרִים לְמַעַלְךָ וְחֵלֶשׁ לְמַטָּה עַלְאֲחַת כְּמֵהַקְּמֵה לִפְנֵי נֹאמַר
כִּי הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם וְאֵתָה עַלְלִאֲרֵךְ עַלְלִפִּיךָ וְדְבָרֶיךָ מַעֲשִׂיִם אָמַר לוֹ הַקִּבֵּה חֲבִי
עַל דְּמוֹ בְּדִין וְלֹא מִשְׁתַּכְחִין אֵיבֵדֵתִי אֵת אֲבֵרָהִם וְלֹא מַעֲזָתִי בְּיוֹעֲזָבוֹ כְּמֵהָ
מַעֲמִים נִגְלִיתִי עַל אֲבֵרָהִם עַלֵי עַחֵק וְעַלֵי עַקֵּב בְּאֵלֵשְׁדֵי וְלֹא אֲמַרְתִּי לְהַס שְׂמֵי
יוֹי כִּשֵּׁם שְׂאֵמֵרֵךְ לִי וְלֹא הִרְהִירוּ אַחַר מִדּוֹתֵי אֲנֵרְתִי לֹא אֲבֵרָהִם קוֹס הַתֵּה לִי
בְּאֶרֶץ לְאֶרְכָה וְלְרַחֲבָה כִּי לִי אֵתְנֵנָה וְלִבְסוּף בְּקֶשׁ מִקוֹס קְבוּרָה וְלֹא מַעֲזָא עַד שְׁקִיָּה

באר

בארבע מאות שקל כסף ולא הרהר אחר מדותי אמרתי לעיניך גור במרץ הזאת
ואהיה עמך ואברכה בך וליקחך אתן את כל הארצות האלה ולבסוף בקש מים לשתה
ולא מצא לא יוריבו רעי לך עסדעי יעקב לאמר לנו המים ולא הרהר אחר מדותי
אמרתי לעיניך הארץ אשר אתה שכב עליה יר ארונה וליקחך ולבסוף בקש מקום
לנטות בו אהלו ולא מצא עז שקנה במאה קשיטה ולא הרהר אחר מדותי ואתה
תחלת עליחותי אמרת לי מה שמך וגלתי לך ועכשיו אתה אומר ומתק באתי אל
פרעה לדבר בשמך ומה עתה תראה אשר אעשה לפרעה במלחמה פרעה אתה רואה
ואין אתה רואה במלחמת שלשים ואחד מלך דא וארא אל אברהם וגו' איעזר
בנו שלך יוסי הגלילי אומר הפרש בין נבואת האבות לנבואת משה ושאר הנביאים
האבות כשהיה הקבלה נגלה עליהם לדבר עמהם לא היה נגלה לא בחיות ולא
במרכבה ולא בשאר מיני הכבוד לא על גבן היתה שכונה שורה אמר ר' שאעון
האבות הק' המרכבה ש' ויפל לדבר אהו ויעל אלהים מעל אפניהם והנה י' נעב
עליו ממה מה מטע שהיו מקודשין לשד"ת שכונה אבל שאר הנביאים ה"ה
נגלה עליהם בכבוד כל אחד ואחד כפי כוחו האבות כשהיה הקבלה נגלה
עליהם לדבר עמהם לא היה נגלה לא בברקים ולא ברעמים ולא בקולות ולא בזוועות
מטע שהן יודעין את כוחו ואת גבורתו ואת גדלו ואת גאונו אבל שאר הנביאים
היה הקבלה נגלה עליהם בקולות וברעמים ובברקים ולפיכך לפי צורך בע דורן
מטע מה מטע שאין בע דורן יודעין כוח גבורתו של הקבלה הלוי בקולות ובברקים
והלוי יבנעו האבות כשהיה הקבלה נגלה עליהם לעולם לא היה מתנה עמהם
אם בחקתי תלכו ואם בחקתי תמאסו מטע מה מטע שהן יודעין כוח מר
שכרן של עדיקים ופודענותן של רשעים ואינן צריכין להתרות בהן אבל שאר
הנביאים הלוי יפרש להן מהן שכרן ופודענותן כמה פעמים והלוי יבנעו בע
דורן האבות כשהיה הקבלה מדבר עמהם לא היה קולו מרעים את העולם
לא בחשאי ולא היה הצורך להשמיע בע דורן אבל שאר הנביאים כשהיה
הקבלה מדבר עמהם היה מרעים את העולם שנקולו י' שופר ארזים ב' ל' ל' ל'
ע' שלת הוקם המשכן אבל משהוקם המשכן נתייחד מקום לדבור ולא היה

עמך
ואהיה
ולא מצא
אמרתי
לנטות
תחלת
פרעה
ואין אתה
בנו שלך
האבות
במרכבה
האבות
עליו
נגלה
עליהם
מטע
היה
מטע
והלוי
אם
שכרן
הנביאים
דורן
לא
הקבלה
ע' שלת

העולם מרעיש

האבות כשהיה הקנה מעזה אותן לפנות מאדך לארץ לה
היה מבטוח משהוא עושה להן מפני מה מפע שהיו בעלי אמה אבל שא
הנביאים כמה הבטחות הבטוח והלוי יאמרו בני דורן כמה הבטוח את אבותי
במצרים אל ארץ זבת חלב ודבש וכך במדבר אלעזר כן היו בספק כמה הבטוח
אף לגורע עקרה קומץ אורי נחמו נחמו עמי כי לא מאד בת ציון הגנה יוס ב
לוי הנע שולח מלאכי ואלעזר כן מהמועגים האבות לא היו צריכים לפרט לה
שם המפורש אבל שאר הנביאים נתפרש להם השם שהיו בני דורן לכך ראיה לה
ממשה רבינו שנ ואזא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמיאל עם נוצעתי
להם לא נגלתי להם כמותי וגם הקיאת את בריתי אתם זה הוא שאמ הכת
כי זכר את דברי קדשן את אברהם עבדו ויועזא עמו בששון ברנה את בחיריו את
מועזא שלש בריתה ושלש שבועות נכחה עם שלשה אבות על ארץ ישראל באברהם
הוא חוג ביום ההוא פרת יי את אפרים ברית לאמר לקדשך נתתי את הארץ הזאת
ואומ ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לקדשך את הארץ הזאת ביעקב הוא אומר
כי לקדשך את הארץ הזאת האל והקימתו אלה שפועה אשר נשבעתי לאברהם
אביך ביעקב הוא חוג הארץ אשר אתה שוכן עליה לקדשך ולקדשך ואומ ויועזא
יעקב מבאר שבע מבארה של שבועה וכך הוא אומר את יעקב חסם לאברהם
אשר נשבעתי לאברהם מימי קדם וגם את שמעתי את נזקת בני ישראל מבא
אמר ל אעזר מהוך חמשה דברים נגאלנו ישראל ממצרים מהוך ערה מהוך תשובה
מהוך רחמים מהוך זכות אבות מהוך שולוס הקץ לבן אמר לבני ישראל יי
ל יודן אומר כדאי היו ישראל ראויין לשטר במצרים שהמלו ברית מילה ועבדו עד
אלא שהביא הקנה עתה בשבועה שכל אמר לבני ישראל את יי ואין לבן לא
שבועה של ולכן נשבעתי לבית עליו את יודע שסוף למרוך ב ו להכעיס
למע אל פכח הדיע גאון לנעם שמו וכן האומר וירא אלהים את בני ישראל וידע
אלהים ל יהודה בן לקי וירא אלהים דאז שערודין להכעיס וידע אלהים
שערודין למרות ולנחץ אל פכח אמר למען שמו של ואעז למען שמו ל שבע עון
בזל אעזר אמר הרי הוא יאמר ויאמר לקדשך עתה שבעתי לך ויהי לך לזכרון

ויס

יכול לא היה גלוי לפניו שעתידין לשקר תל לו אך יכול לא לבצע אדם משקרו תל
בעם לא ישקרו מלמד שעשו תשובה וזמן לפי שעתם והוצאתי אתכם מתחת
קבלות מעלים שפא עבודה קשה שנתיירתי מקבל שפא והוצאתי אתכם מעבודתם
מכל העבודות שנכבד עבודה בשדה ונאלתי אתכם יכול באמנת תל לו חנכ
נמכרתם ולא בכקה בגלוי בזרוע נטויה זה החרב שנ וחכבו שלפה בידו נטויה
על דושלם דא וזרוע נטויה זנ קרועת ים סוף שנ מוליק לימין משה זרוע
תפחדו בוק עמים מפניהם לעשות לו שם עולם ובשפטים גדולים דינן משונן
זה מזה ולקחתי אתכם לי לעם בהורה שנ היום הזה נהיית לעם לוי אלהיך
והייתו לכם לאלהים עלמנת כחמ מוציא אתכם ממערים עלמנת שתקבלו
עליכם עול מלכותי ותקד שואה שמי ברבים וידעתם כי אע יי אהיבם
המוציא אתכם פשם שהוצאתי אתכם ממערים כן אע עתיד להוציא אתכם מכל
צרה וצוקה וכן הוא אומ כי צאתי מארץ מצרים אראבונפלאת ואומר אנפי יי אלהיך
המעלך מארץ מצרים הרחב פך ואמלאהו תנו רבנן על הפת הוא אומ המוציא
לחם מן הארץ ר נחמיה אומ מוציא אומ רבא במוציא דכולו עלמא לאפליג
דאפיק משמע דכה אלמוציאם ממערים פי פליג בהמוציא דרבנן סבר
המוציא נמי דאפיק משמע דכה המוציא לך מים מעור החלמיש ור נחמיה
סבר המוציא דאפיק משמע דכה וידעתם כי אע יי אהיבם המוציא אתכם
מארץ מצרים ורבנן הכי קא אמר להורחמנא לפי נפקיהו ידעיהו דא
והוצאתי אתכם והוצאתי אתכם ונאלתי אתכם ולקחתי אתכם כנגד ארבע גאולות
הללו תקנו חכמי ארבעה בוסות בלילי הספח וכנגדן עתיד הקב"ה להשקות את
ישראל ארבעה בוסות שלהנחומים וכן הוא אומ ציטת בשמן ראשי בוסו כויה
ואומ יי מנת מנת חלקי ופוסו ואומר בוסו שועות אשא ואומ למען תונכדו
ושבעתם משוד הנחמיה ואין הנחומים לא בכוס בעען שנ להלך ולא ישקו אותם
יום הנחמיה וכנגדן עתידין הדשעים לשהזה ארבעה בוסות שלמור ענות
וכן הוא אומ קח את בוס היין החמה הזאת והשקות את כל הגוים ואומר פוס
זה בבל ביופי יי משפדת בלהארץ ואומר ימטר על דשעים פחים אש ותרת

לא ידעו לא
בני ישראל
את אבותי
הבטוח
היום
לפני
ראייה
לא נודעת
שוא הנח
צוריו את
באברהם
הוא אומר
לאברהם
אומ ויצא
וצרהם
שלמנא
תשובה
אע יי
דו על
קלל
הכעים
לא ידע
מעו

ודוח זלעמור מנת כוסס ואומ כי כוס ביר יני ונין חמר מלא מסך ויני מזיה
אך שמדיה ימנו שרשע ארץ ^{לא} כנגד ארבע לאולות עתיד
הקבה לה עמיד לישרא ארבעה גאלין ואלוהן אלה ומשיח בן דויד ומשיח
בן יוסף ובהן גדול ועליהם הוא אומ ויראע יני ארבעה חדשים ולקחתי
אתכם והבאתי אתכם אלה ארץ ל סימאי אומר נאם ולקחתי אתכם ונתי
והבאתי אתכם מקי ש קיחתן ממערים לבואתן לארץ מה ביאתן לארץ
שנים מששים רבוא נשתירו" כך קיחתן ממערים שנים מששים רבוא נשתירו
ובולן אימתי מתו בשלשה ימי החשך ועליהן הוא אומ ואפרש סנפי עליך ואפסה
ערוצקי הביא חשך על המערים כדי שיקברו ישרא רשעים שבהן" אמר ל
אחתי כד דרש ל סימאי לא דרש לא מהכאכה ואמר לשפך חמתי עליהן לפלוגת
אפי פהם בהוד ארץ מערים" ואעש למען שמי ואוציאם מארץ מערים ואציאם
אלהמקבר ובה ואומר לשפך חמתי עליהם לפלוגתם ואעש למען שמי ואציאם
אלהארץ מה ביאתן שנים מששים רבוא כך יציאתן שנים מששים רבוא דבי
נוהראי אומ העבודה ולא אחד מששים רבוא יעאו" אמר רבא וכן לימורה
המשויה אין זובה לא שנים מששים רבוא שנ וענתה שמה סימי נעליה ופיוס
עלותה מארץ מערים" ונתתי אתה לכם מורשה ירושה היא לכם
משלכם היא" לא שאתם גרים בדרך שהכנענים גרים בתוכה לא שלכם היא
שהיא חלקן שלכם ואהם בעו" ומה טיבן שלכנענים בתופה שומרי מקום
עד שיבאו לה" אע יני אע נאמן לשלם שכר" וידבר משה בן אל
בע ישרא ולא שמעו אל משה אמר ל יהודה וכי ישלך עבד שאומרים לו עא
בן חורין ואינו יוצא לא כך אמר משה לישרא מולו עד לתכם ופרשו מעבודת
מערים והטהרו וקבלו את התורה אמרו לו וכי ישלך עבד שקונה לעצמו
שע אדונים הדי אנו עבדים לפהעה היאך נעבוד על אידותינו הדי אנו מתיראים
לכך נאמר מקוצה רוח ומניבודה קשה מבאן שאין חד. נתפש על עערו"
וידבר יני אל משה בא דבר אלפרעה מלך הכה שלא שכו ישרא לעאת לא
עלידי משה בשביל עפודותו של משה הנכב אהרן אחיו עמו ובאת ואלה

על ידך וידבר משה לפני יי' לאמר הקבני ישראל לא שמעו אלי מלמדו שבע
על ידך משה ואמר מה אס ישראל שמע מבשרך בנאולתך לא שמעו אלי אף שמע
אלי פרעה ויוצואם מתחת ידו ואני ערל שפתים ערלה שפת מלמדו
בבך ועלולך בזוה העליונה בשעה שאמר משה לפני הקבני את ערל שפתים
נמד עזעו כל בריות העולם ואמרנמה משה שעתידה שנינה לדבר עמו
במאה ושבעים וחמשה מקומות והוא מבאר כל אהו ואהו וכל דבר ודבר וכל
פסוק ופסוק שבהורה בשבעים לשון הוא אומ' את ערל שפתים שארבע ארס
על אהת כמה וכמה ובשביל שאמר את ערל שפתים זכה לבסוף אנפי עומד בין
יי' ובני עמ' וידבר יי' אל משה וא' לאהרן ויוצואם אל בני ישראל עוה אותך
ש' סבלו טורח הצבור אמר להם בני סרבענין הק' טרחנין הק' על מנת כן תהו מקבלים
עליכם שיהיו מקללי אהכם ומקדלי אהכם באנשים ואל פרעה מלך
מצרים עוה אותך לחלוק כבוד לאלכות אמר להם אל תפדו בכבודו שאני עתיד
ליסדע ממנו על שם ש' משגא לגוים ויאבדס' אלה ראשי בית אבתם
זה הוא שאמר הכה כונן האנה יאכל פריה ושומר ארנו ויבד' נאמר
הפסוק הזה כנגד שבתו שללוי שזרזו עצמן על המעונות והיו ממחזיק על
קדושת השם וכ' הוא אומ' כי שארו אמרתך במערים ופריתך ינצרו במדבר
ומעולם לא עבד שבת לוי ע' ומעולם לא בטל שבת לוי בדיה מילה
לפיכך זכה ונתחם מכלה שבטים ל' איעז הגדול אומר לא שבת לוי בלבד
שלא עבד ע' במערים א' שלשה שבטים כולן לא עבדו ע' ראובן שמעון
ולוי שכ' את מוצא שלשה נתחמו באחד ונקראו ראשים לשבטים ש'
אלה ראשי בית אבתם אמר ל' הנחום כן חני לאי מפע מה זכו שבטים
הללו לשדרה מפע שקבלו תוכחה מי עקב אכיהן בשעה שהוכיחן הודיקו
פניהם לפיכך זכו לשדרה ל' עקובה אומר לא נאמרה פרשה זו ויוצואם אל
בני ישראל א' אמר לו הקבני שתף עכצך ראשים לעולם אין העולם צל
בנפים ל' יהודה אומר לא נאמר לו לחס לא שבתו שללוי בלבד אמר
לו' נחמיה אס כן היה לו לחסו בלבד מפע מה שתף עמו ראובן ושמעון

על ידך וידבר משה לפני יי' לאמר הקבני ישראל לא שמעו אלי מלמדו שבע
על ידך משה ואמר מה אס ישראל שמע מבשרך בנאולתך לא שמעו אלי אף שמע
אלי פרעה ויוצואם מתחת ידו ואני ערל שפתים ערלה שפת מלמדו
בבך ועלולך בזוה העליונה בשעה שאמר משה לפני הקבני את ערל שפתים
נמד עזעו כל בריות העולם ואמרנמה משה שעתידה שנינה לדבר עמו
במאה ושבעים וחמשה מקומות והוא מבאר כל אהו ואהו וכל דבר ודבר וכל
פסוק ופסוק שבהורה בשבעים לשון הוא אומ' את ערל שפתים שארבע ארס
על אהת כמה וכמה ובשביל שאמר את ערל שפתים זכה לבסוף אנפי עומד בין
יי' ובני עמ' וידבר יי' אל משה וא' לאהרן ויוצואם אל בני ישראל עוה אותך
ש' סבלו טורח הצבור אמר להם בני סרבענין הק' טרחנין הק' על מנת כן תהו מקבלים
עליכם שיהיו מקללי אהכם ומקדלי אהכם באנשים ואל פרעה מלך
מצרים עוה אותך לחלוק כבוד לאלכות אמר להם אל תפדו בכבודו שאני עתיד
ליסדע ממנו על שם ש' משגא לגוים ויאבדס' אלה ראשי בית אבתם
זה הוא שאמר הכה כונן האנה יאכל פריה ושומר ארנו ויבד' נאמר
הפסוק הזה כנגד שבתו שללוי שזרזו עצמן על המעונות והיו ממחזיק על
קדושת השם וכ' הוא אומ' כי שארו אמרתך במערים ופריתך ינצרו במדבר
ומעולם לא עבד שבת לוי ע' ומעולם לא בטל שבת לוי בדיה מילה
לפיכך זכה ונתחם מכלה שבטים ל' איעז הגדול אומר לא שבת לוי בלבד
שלא עבד ע' במערים א' שלשה שבטים כולן לא עבדו ע' ראובן שמעון
ולוי שכ' את מוצא שלשה נתחמו באחד ונקראו ראשים לשבטים ש'
אלה ראשי בית אבתם אמר ל' הנחום כן חני לאי מפע מה זכו שבטים
הללו לשדרה מפע שקבלו תוכחה מי עקב אכיהן בשעה שהוכיחן הודיקו
פניהם לפיכך זכו לשדרה ל' עקובה אומר לא נאמרה פרשה זו ויוצואם אל
בני ישראל א' אמר לו הקבני שתף עכצך ראשים לעולם אין העולם צל
בנפים ל' יהודה אומר לא נאמר לו לחס לא שבתו שללוי בלבד אמר
לו' נחמיה אס כן היה לו לחסו בלבד מפע מה שתף עמו ראובן ושמעון

כח

אמר לו שלא לפרסם את שלפניו אמר ליהושיע עבדך קרהה לא נאמר לו לא
לוחם בעניו שלקרהו עניו וצני קרה אסיר ואלקנה ואבי אסף ר' אי עקר בב
סלף יוסיה גלגל אומר לא נאמר לו לא לוחם פניחם עם שבטו שללוי שנאלעקר
בקהל לקח לו מצבות פוטיאל לו לאשה ותלף לו את פניחם אה דא רבי
בית אבתם ג' נורבנק בשלשה מקומות חששו אומות העולם על ישראל שנתעבדו
באומות ובקשו להונותם ובשלשתם מך הקבה ייחוסין במעריס היו אומרים חס
בגופם שלטו המערים לשעבדן כל עבד בנשותיהם שלטו בהן ובאותה שעה יוחסין
הבה שהן בית אבתם שניה בשטוב שלישות בימי עזרא ל יודן בעם רב
שמואל בר נחמק בזכות ארבעה דברים נגאלו ישראל ממערים שלא שינו את
שמם ושלא שינו את לשונם ושלא היה בהם לשון הרע ושלא היה בהן פרוץ בערה
שלא שינו את שמם דאובן ושמעון נחמק דאובן ושמעון סלקין ושלא שינו
את לשונם שנכי פי המרפיר אולם בלשון הקדש היה מדבר עמהם ושלא היה
בהן לשון הרע את מוצא שהיה דבר מופקד מעלם כל ענין עשר חדש לא היה
אחד מהן מלשין על חברו ושלא היה בהן פרוץ בערה תדע לך שהוא כן אחר
היתה ופרסמה גבת שנ' ושם אמו שלמית בת דברי זעליהם הוא אומר גם
נעול אחתי כלה גל נעול מעין חתום גם נעול לאו הבה ולות גל נעול לאו הבה ולות
מעין חתום או הזכרים תנ' בשם ר' נתן גם נעול גל נעול שני פעמים מכדרכה
ומשלא כדרכה ל חונא בשם ר' חייא בר אבא שרה ירדה למצרים ונגדרה
עצמה מק הערה ונגדרו כל הנשים בזכותה יוסף יהי למצרים ונגדר עצמו
מק הערה ונגדרו כל האנשים בזכותה אמר ר' חייא בר אבא כדאי היה יוסף
גדור ערה לעצמו שיגאלו ישראל ממערים בזכותה ויקח עמרים את יוכבד
למה נקרא שמה יוכבד שהיו פנה דומין לזיו הכבוד ועליה ועל מרים הוה
אומ ומשחוח אחרת בז' הרום אחר חלמו מרים שנבה ותאצן כל הנשים
אחריה בת פיס ובמחולות הרום זו יוכבד שיצא ממנה אהרן ונא בו כל
חרס בישראל לך יהיה נתן למרים בית מלכות ולי יוכבד בית כהונה גדולה
וכן הוא אומ ויעש להם בתים מה בתים עשה להן אמרה ויהי מקץ עשרים

שנה את בנה שלמה את שני הבתים את בית יוי ואת בית המלך את בית יוי זה
 בית כהונה ואת בית המלך זה בית מלכות ויקח אהרן את אישבע בת
 עמינדב אחות נחשון מה הל לו אחות נחשון לא מה אהרן אהב שלום ורודף
 שלום כך נחשון עמינדב אהב שלום ורודף שלום מכאן אמרו כלהנושא
 אשה בודק באחיה כדאבא אוריון דאמר רוב חמורים בשורים רוב ספנים חסידים
 רוב ממזרים פקחים רוב עבדים נאים רוב בני אבות בישנים רוב בנים דומעין
 לאחי האם הכשר שברוכאים בניהם כשר שבטחים שותפו שלעמלק
 אמר רבי אבהו שאשה עדין לבדוק באחיה שנ ויקח אהרן את אישבע בת
 עמינדב אחות נחשון ממשיגה בת עמינדב איני יודע שאחות נחשון מה
 הל לו אחות נחשון לא מפיא לנושא אשה אעריך לבדוק באחיה תאני רוב
 בנים דומעין לאחי האם אמר ר' לעזר לעולם יבדק אדם בטובים שהרי
 משה דניב מיתרו נמק מינה יהונתן אהרן דניב מעמינדב נמק מינה
 פינחס ופנחס לאו מיתרו קא אתי והאבא ואלעזר בן אהרן נקח לו מבנות
 פוטיאל מאי פוטיאל לאו דקא אתי מיתרו שפיטם עלים לעל לא מיוסף
 שפטט ביצרו והלא שבטים מצזין אותו ראיתם בן פוטיאל זה בן שפטט
 חבי אמו עלים לעל שהרג נשיא משבט חלא אי אבוא דאימיה מיוסף אבוב
 דאימיה דאימיה מיוסף דקא נמי דכה מבנות פוטיאל שמע מעה ויהונתן
 עמי הוה ליה דכה ויהי נער מבית לחם יהודה אמשפחה יהודה והוא לוי והוא
 ד עס אמשפחה יהודה אמא מיהודה קא אתי והוא לוי אי למא מלוי קא
 אתי לא לא דאבוב מלוי ואימיה מיהודה זמני קא עליה אמשפחה יהודה
 ויא אמר רבא אמר קרא ממשפחהו וירע אותה משפחת אב קרויה משפחה
 ומשפחה אס אין קרויה משפחה אמר רבא בר בר חנא לאו נברא דשמי
 עמי אי הבי הינו דקא אמר מיכה עתה ירעבי כי היטב ייטיב לי יוי כה
 היה לי הלוי לפהן דאתרמי לי נברא די שמיה כשמיא דליה וכי לוי שמיה
 חלא יהונתן שמיה דכה ויהונתן בקרשם בן מנשה הוא ובניו פהנים לשפט
 הדני וכי בן מנשה הוא והלא בן משה הוא אמר מתוך שעשה מעשה מנשה

רשעים
 רוב גמ

לו אל
 יקר בנה
 ישנ ואלעזר
 ראי ש
 שנת ערב
 יין חס
 זעה יחסן
 בעס רב
 נו את
 חוק בעיה
 זלא ש
 לא היה
 לא היה
 זכן אחר
 ומר גמ
 לאו בעולות
 נכד רכה
 גרה
 דר עצמו
 היה יוסף
 זה יוכבד
 ה הו
 שים
 בובל
 היה גדולה
 קץ עשירי
 שנה

דקא אתי מיהודה תלאו הכה ביהודה אמר ל יוחנן משוס ל שמעון בן יוחאי מנח
שהולין את הקלנה במקולני ואומר ויסורו אליו ואמרו לומי הביאת הלם ומה
אתה עושה ביה ומה לך פה אמרו ליה לא ממשה דא אתה דבת ביה אלתקרי
הלום לא ממשה קא אתה דבת ביה מזה בידך לא ממשה קא אתה דבת ביה
(אתה פה עמד עמדי) אמר להם כך מקובל אני מבית אבי אבא לעולם ישכיר
אדם עצמו לעז ואליעזר לבדיות והא איני יודע מאי על עבודה שקרה המג
כי דאמר ליה דב לרב סהנא נשוט נבילתא ואיכיל אגרה בשוקא ולא תימא דכהנא
אנתי ופיון שדאה דוד שמעון חביב עלו ביותר מנהו עלהא אצרות שני ושבו אל בקאשט
במשה נגיד עלהא אצרות ושבו אל שמון והלא יהונתן שמון לא אמר ל יוחנן שעב
אל אל בכל לבו ואל עזר בן חדרן לקח לו מבנות פוטיל אמר ל יהושע פטילא זה
יתרו ולא נקרא שמון פוטיל על לשם שהאר לו הקצה בתשובה שכן קורין לנו בלשון יוני
פוט דא פוטיל שפט בלעז שבעולם הוא משה ואלהרן אשר אמר וני להם
ולא לך הוא משה ואלהרן הקדים אהרן ליוחס והקדים משה לריבד אמר ל שמעון בן
אעזר פעמים שהוא מקדים משה לאהרן ואהרן למשה מניד שסטון שקולין זה בזה
הוא משה ואהרן הן בעדקן מתחלת ועד סופן כיוצא בו אברם הוא אברהם
הוא בעדקו מתחלה ועד סופו כיוצא בו דוד הוא הקטן הוא באמונהו מתחלתו
ועד סופו כשם שבקטנותו הקטין עצמו אצלמי שהוא גדול ממנו ללאוד תורה כך
במלכותו הקטין עצמו אצלמי שהוא גדול ממנו ללאוד תורה ויהי ביום דבר
יוני אלמשה בארץ מערים ל יוסי הגלילי אומ בשלשה מקומות נאמרה התורה בארץ
מערים ובהר סיני ובהל מועד בארץ מערים מהוא אומ ויהי ביום דבר יוני אל
משה בארץ מערים מעיט את אהרן מדברות ארץ מערים בהר סיני מהוא
אומ ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר יוני אה משה בהר סיני בחוה ל מועד
מהוא אומ ויקרא אלמשה וידבר יוני אליו מאהל מועד מעיט את אהרן מדברות
אהל מועד וידבר יוני אלמשה לאמר אע יוני אע הוא שאמרתי והיה העולם
אע הוא וכלמי שישיבירו למחוק יבא וימחה דבר אלמשה ויקרא אע עליך
יקרא לבער של אהרן עמי משיב משה וימחה קא אע על כל מעשה וימחה יוני

פיר
כשט
עוד
הנבואה

הוא
משה

כש

מדינה מעורר הכת עבודתו של משה ומה אם משה שכל העולם כולו לא נברר
אז באבולו הוא אומך שאר בני אדם שאיך כדאי על אחת כמה וכמה
ויאמר יי אל משה ומה נתתך אהים לפרעה זה הוא שאמר הכת שאי שעריו ראשי כס
ויאמר יי אל משה ויבוא אלך הכבוד אמר רבו והודה אמר רב בשעה שבנה שלמה
בית המקדש ובקע להכניס ארון לקדש הקדשים דבק ספיס זה בזחולתה שנתחנן עליו
אמר שלמה עשרים וארבע רגבות ולא השתחו עליו אמר שאו שעריו ראשי כס
ויאמר יי אל משה ויבוא אלך הכבוד באותה שעה ביקשו שעריו לירד עליו ולרוק
את מוחו אמרו לו מי הוא זה אלך הכבוד סבורים שעל עצמו הוא אמר יי ויבוא
הוא אלך הכבוד סלה ולא השתחו עליו עד שהזכיר שם דוד בתפלה שניו אהים
אלתשב כע משוחק זכרה לחסדי דוד עבדיך מיד פתחו ספיס זה את זה באותה
שעה ידעו כל ישראל שמחלו להקביל לירד על אבות עון הינו דכה ביום השמיני
שלה אהדעם ויברכו את המלך וילכו למה ליהם שמחים וטובי לב על פלה טובה
אשר עשה יי לירד עבדו ולשראל עמו בשלמה לירד עבדו שפיר לא ישר א
עמו מאי היא שידעו כל ישראל שמחלו להקביל על אבות עון אמר רב יהודה
אמר רב באותה שעה נתביישו שונאיו של דוד ונהפכו פניהם לשול קדרה ולבשו
תלמה הינו דכה עשה עמי אות לטובה וידאו שמי ויבשו כיו אבה יי עזרת
נחמני אמר לפני רבונו של עולם השתא דקבילת עליי יסורי עיבדי לי
עילתא כיהיבי דלירעו ומחלה לי אמר ליה בחיך לא עבידנא דלמא נמרו חנופי
נא מחנף ליה בחיי שלמה בנק עבידנא דא מי הוא זה אלך הכבוד אמר
ויסימך אלך שהוא חונן מכבודו לראיו שלא כמדת בשר ודם אדרהו שלמה הקביל
מלך בשר ודם אין וסבין עלבסאו אבל הקביל הושיב שלמה על כסאו שנתב
שלמה עלבסא יי לאלף תחת דוד אביו ויעלה מלך בשר ודם אין דוכב יי
על קצו אבל הקביל הדכוב אליהו על קסו ומהו אהו הקביל סופה ושערה
מי יי בקוטה ובשערה דרפו זכה באליהו ויעל איהו ויעלה השמים מלך
בשר ודם אין משתמשין בשרביטו אבל הקביל מסר שרביטו למשה שני ויחד
שה את אהה האהים ביי"ו מלך בשר ודם אין לובשין עטרה שלו והתבלי

יחמי מלך
ש אמה
דקדו
ביה
שכיר
ה המע
דכה
לפגאש
שעב
טיא זה
בלשון יע
ער יי להם
זמרון פת
הבזיה
זכרה
תחלתי
הורה כד
ביום דבר
יה בארץ
יד יי אל
יע מהו
מעד
גד ברוך
ה העולם
זע עלך

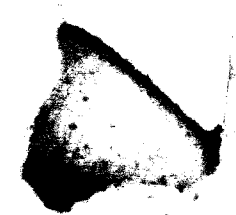
ענין לחלבוש עטרה שלו למען המשיח ומה היא העטרה שלהן כהם כד
שנראו כהם פז וכת במלך המשיח תשית לראשו עטרת פז מלך בשך
ודם אין לבשיו לבושו אבל הקיפה מלבוש ירושלם לבושו ומהוא לבושו שלחנה
עוז שניו מלך גאון לבש לבשיו עוז התאזר וכת בירושלם עזרי לבשיו
עזר עיון מלך בשך ודם אין נקראין בשמו קוסר אנוסטא ואם נקרא בשמו
ממיתין אותו אבל הקיפה קיפה למשה בשמו שנראה נתתן להים לפדעה הוי יו
עבדות הוא מלך הבבור סלה שהוא חולק כבוד ליהווי דא דאה נתתן להים
לפדעה אמר ללהקפה למשה פדעה הדשע עשה עצמו אלה הודיעו שאינו בלבוש
הרוע עושה אותך אלה עליו ומעין ששע עצמו אלה שנ לי יארי ואנ עשיתני
הנורבנק פדעה אחד מארבעה שעשו עצמן אהוב ובעלו כנעים ואלהן חיות
מלך אר ונבוכד נזר ויואש מלך יהודה ופרעה חודס מעין דפת יעקב ובה לבש
ותאמר אל אנ מושב אהים ושבת בלב ימים מה עשה עשה לו ארבעה עמודים
שלבדל ארובים והעמידם זה כנגד זה מרובעים ועשה לו שבעה דקיעים וכסא
וחיות ורעמים וברקים וזיקים הדקיע הראשון עשה שלשכוכות חמש מאות אמה
על חמש מאות אמה ועשה בו חמה ולבנה כוכבים ומזלות הדקיע השני שלבדל
אל אמה על אלה אמה וסילון שלמים מפריש בין ראשון לשני הדקיע השלישי
שלבדל אלף וחמש מאות אמה על אלה חמש מאות אמה וסילון שלמים מפריש
ביניהן ואבנים טובות סגולות עשה ברקיע שלבדל שהיו מלבקעות אונעם או
עשמיים במי רעמים הדקיע הרביעי שלעופרת אלפים אמה על אלפים אמה
וסילון שלמים מפריש ביניהן הדקיע החמישי שלנחשת אלפים וחמש מאות
אמה על אלפים וחמש מאות אמה וסילון שלמים מפריש ביניהן הדקיע הששי
שלכסף שלשת אלפים אמה על שלשת אלפים אמה וסילון שלמים מפריש ביניהן
הדקיע השביעי שלזהב שלשת אלפים אמה על שלשת אלפים אמה וחב
בו אבנים טובות ומרגלות ועשה בו פסא וחיות וכוכבים כמו שדאה לשלמה
מלך ישראל ועשה לעצמו מטה עזזהב ובארבע פנותיה ארבע מרגלות שאין
במלות בכל העולם שהן נהפכים לפמא גוונים וכשהיה עולה ויושב למעלה

מפולץ היה מנעזע את עצמו ומיכאן נעשין זיקין ומיכאן נעשין ברכים ומיכאן
נעשין לפידים ואותן האבעם משתק שקורין עס קו ונעשין כמעין רעמים ובלבד
אדם באים ומשתחוים לו אמר ליה הקב"ה ליחזקאל בן בוזי ואמר לו לחירס מה אתה
מתנאה ולא ילוד אשה אתה אמר לפניו רבוננו של עולם היאך אני מניע אשה
והוא תלוי באויר באותה שעה נטלה רוח ונקהתו בעיניית ראשו ונשארו אצלו
חירס דבר וישלח תבעת יד ויקחת בעיניית ראשי כיון שבא אצלו נקדעז
חירס ונתירא אמר לו מה אתה מתנאה ולא ילוד אשה איזה ~~אשה~~ ילוד אשה
אני לא שאני חי וקיים לעולם מה תקב"ה מושבו במים אמר מושבו במים
מה תקב"ה מושבו בשבעה רקיעים אמר מושבו בשבעה רקיעים מה תקב"ה
סביבתו זיקים וברקים ורעמים אמר קביבתו זיקים וברקים ורעמים מה
תקב"ה קבע כוכבים ומזלות אמר קבעתי כוכבים ומזלות ברכי עשית תרע
שהרי כמה מלכים מהו ואנכי וקיים עשרים ואחד מלכים ממלכת בית דוד
וכנגדן ממלכת ישראל ועשרים נביאים ועשרה כהנים גדולים ואני חי וקיים אמר
לו יחזקאל והלא כמה מלכים עמדו גדולים ממך ולא עשו כמעשיך למה הדבר
דומה לעבד שעשה לבוש לאדניו וכל זמן שהיה העבד הוא את הלבוש על
אדניו היה מתנאה כלומר אני עשיתי לבוש לאבנך אמר המלך אני קורע את
הלבוש כדי שלא יתנאה עלי העבד כך חירס היה מתנאה על שיתעל ארזים לבית
המקדש עד שחרב המקדש מהוא אמר עלי אל ארץ השלפון לפני מלכים
נתעבד לראות בכך אל תקרא לראות בכך לא לדעתו רעותהו יעבדו בכך מלמד
שנב על כנענים נבוך נטר מניין שעשה עצמו אלה שנא עלה על במותי
עב אדמה לעליון אמר לו תקב"ה את אל שאול וידר אל ידפת יבור מה עשה
לו הגלגל למדיד עד שהוא במלכותו והאכילו עשב כבהמה שנא ומן אנשי
טריף ועשבא ב' הורין וטעמושה והיו הבהמות והחיות רואין אוהו דמורה
בהמה והולכין ובו עליו אוהו שנא שד בהמות יחזק שנעשה חתן לבהמה
ולחיה כמה דאת אמר ולא תתחתן בם יואש מניין שעשה עצמו אלה
שנא ויהי ואחרי מות יהוידע הפתח באו שרי יהודה וישתחו למלך אז שמע

דב נה
שן
ישו שלמה
לב ע
יא שמו
הוי יו
תק אלהים
אל
ש
זיק
לפ
ד עמודים
וכס
ת אמה
ע שלב
ל שי
מפדוש
עס א
יום אמה
גחור
יע השעי
ז בינה
והב
אלמה
ות שאין
עלה

המלך גדלס אמר לו אלה אתה לפי שעשית שש שנים בבית קדש הקדשים
וכהן גדול אין נכנס לא אחת בשנה והכל מתוראין עליו ומתפללין עליו אמר
שאלה אלה לא הייתה עושה שש שנים מיד ושמע המלך אלה קבל עליו
ומעין שנבעל כנשים שנ והיו לתקופת השנה עלה עליו חול לארס ויבאו אליו הוציה
וירושלם וישחיתו את כל ירושלים ואת וואש עשו שפטים אל תקרא שפטים אלה
שפטים מלמד שמקדו אותו לבדיונין קטין שלא ידעו במשכב אשה והיו מענין
אותו במשכב זכור ועליו הוא אומר וענה גאון שרא בפניו פרעה מעיין שעשה
עצמו אלה שנ לי יארי ואני עשיתני ומעין שנ בעל כנשים הנני נתן את פרעה
הפרע מלך מצרים מהוא הנמצא שהיה קודם ופרע עצמו פנקבה כמה דאת אמר
ופרע את דאס האשה וכך ישעיה אומ ביום ההוא יהיה מצרים פנשים עליו ועל
כיוצא בהן אמר דויד קומה יוני אליעז אנוש ופנטי גוים על ענין שיתה יוני מור
להם ידעו גוים אנוש המה שלה אמר ד אבון אמר דויד לפע הקפה יבונן של
כל הגוהעין והקוראין עצמן אהוב שותה יוני מורא להם הכניס בהן רוח שלטנות
שכן בלשון יוני קודין לשופה מודה ידעו גוים אנוש המה שלה לפי שעשו ענין
אדונם הודיעם שהן בשר ודם ואת ארון על ברכים אלה תדבר את כל אשר
אעזר ואהדן אחיך ידבר אל פרעה למה הוסיף הכתר שוב לאהדן כתיב לא שבתו
אמר לו הקפה ודבר הוא לך אלהים אמר אהדן איש מדבר לא לעם אבל לפי
לא מכנס שלא עתן ליר שות חזר ואמר וידבר יוני אלמשה ואל אהדן ויצום א
בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים אמר אהדן הרני נכנס אל פרעה ואיש
מדבר עמו חזר ואמר ואהדן אחיך ידבר אל פרעה ואומר ואהדן אחיך יהיה
נביאך שכל מי ששמע עלי יי מעמד נקרא נביא ונבואה שלא אהדן על ידי
מלאך ומנן זה משה ולא ישמע אלי כס פרעה עליו הכתוב הוא בפרים על
יוסר עבד ונתתי את ידי במצרים והועצתי את עבדתי בשפטים גדולים
אמר הקפה בעולם חזה פרעה מן המצרים בעשר מכור אבל לעתיד לבוא את
נמרע לבס מגו ומגו בשפטים גדולים וכך הוא אומר ומשפטי ארו בצר
וצדס ומשה בן שמעון שנה זה הוא שיהיה מערך לפסקה וסור לזה

גור
לדעת
הוא

ואיש לפי אהלו רב אמר לא עתה מצות לא לערוך בהן את הבריות מההצדקה
הזה מכנס את הזהב לכור ומסננו פעם ראשונה שניה ושלישית עד שהוא מעמיק
על בריו כך הקבה מיסר את העדיקים כל אחי ואחי כפי כוחו ישתפלה שהיה
נענה למת שנה מאברהם דבר ואברהם בקראת שנה בהולד לו את יצחק בכ
ישתפלה שהיא נענה לתשעים שנה משרה ואם שרה הבה תשעים שנה תלה
ישתפלה שהיא נענה לשמונים שנה ממשה ומשה בן שמונים שנה ישתפלה
שהיא נענה לשבעים שנה מיושרא פי לפי מלואת לבבל שבעים שנה חמקד
אתכם ישתפלה שהיא נענה לששים שנה מצחק ויצחק בששים שנה בלדת
אותם ישתפלה שהיא נענה לחמשים שנה משמואל שאמרה חנה וישב שם
על עולם ועלמין שללויים חמשים שנה שני ומצחק חמשים שנה ישב מצבא העבודה
וכי חמשים שנה חיה שמואל והא אנוח חמשים תרתין ר יוסי ביר אבון אמר שתים
שלמלה הובדן ישתפלה שהיא נענה לארבעים שנה מצחק והיו יצחק בכ
ארבעים שנה בקהו חרדקה ישתפלה שהיא נענה לשלושים שנה מצחק ויוסף
בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה ישתפלה שהיא נענת לעשרים שנה
מצחק זה לעשרים שנה בפה ישתפלה שהיא נענת לשלושה ימים מיונה
דכה ויהי יונה באעי הנה שלשה ימים ישתפלה שלא הספיקה מפי אומרה עד
שנעשית ממשה דכה ואמרה יגאל משה מה תצחק אלי ישתפלה שהיא נענת
ברג אל נא רמא נלה אבל חנה לא שמענו לכמה נענת תפלתה ונתק לה
שמואל אמר ל שמעון בן לקיש כמה דכה עלן לבי ביני או כמאה או כרשעים
כשרה ל שמואל בשם ל ונתק בה מאה ושלושים שנה נפקדה חנה בשם שנפקדה
יובבד ויאמר יו אל משה כי ידבר איכס פרעה לחמר זה הוא שאמרה הנה
כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחו כנגד מי אמר צמוס למקרא
הזה לא אמרו לא כנגד שבו וגדלוהו שלקבה שבשעה שאדם פולה במחשבה
לצרות גוזר עליו כמה שיחות הוא שיח וכמה דברות הוא ידבר ובקדויה
אומ כי אין מלה בלשונת הזיוני ידעת פלה ואפלו עמידות ושיבות שאדם
שומע וישב בעולם הזה עולה במחשבה על אלה ישעיה עבתי קומי

הקדושים
לא אמר
בלעצמו
באו אל הויה
שפטים אל
יה והיו מעצ
מנין שעשה
את פרעה
מה דאת אמר
עליה ועל
שיתה וי מורא
ה דבון של
רוח של שפות
שעשו עצמ
ה את כל אשר
לא שבתה
לעם אבל לפי
יוצום א
פרעה ואיש
הקוד והיה
ההר על יד
בגדיים
שפטים גזולם
גדוד לבוא אש
אגו בצר
אזכור לזה

ואיש

ואפלו כסיעות שאדם פוסע בעולם הזה עולה במחשבה וכן איוב אומ' כי אלה
עצ'י תספרי ולא מנה שאדם עושה כפיהקיא בלבד אלא לפעול לא מחשבות
הלב והדהור בלוח שנקבה לב מפל ואנוש הוא מי יודענו. אע"י חוקר לב בוחן
פלות ואעפ' שכלן גלויין לפני אבל בכתב אין נכתבין עד שנוער הולך במעש
אמו ונעשה גולם שני גלמי דאו ענין זעלסמרך כלום נכתבו איך כות לא יכתבו
האלמדת שבאותה שעה כותבין לאדם גבור והיה אם חלש יהיה עסיר והיה
אם עני בעל קומה יהיה אוננס חכם יהיה אונטפס' כמה טובות יבואו עליו
וכמה פורעות כמה נסים יעשו לו. כמה יסודין יבואו עליו ואף פאעה
הרשע כבר עלה במחשבה לקבל אותן הפורעות יתפאר שמו שלהקבה שאין
מדורתו במצור בשר ודם בשר ודם אינו יודע לא מה שעוה דואות' אבל
הקבה הכל גלוי וידוע לפעול שני והוא גל עמיקות ומסתרתא' וסך הוא אומר
למשה כי ידבר אלכס פרעה לאמר הנו לכם מוטב ועליו הוא אומ' מני
מראשית אחרית ומקדם אשר לא נעשו אומר עצתי תקום וכלחפצי אעשה
אמר ל שמואל הגוי הקבה למשה בסנה מה שפרעה עתיד לעשות אמר לו מה
בידיך אמר מטה אמר השליכהו ארצה והשליכו ארצה ונעשה נחש אמר לו בשם
שהנחשה זה מתעקס כך פרעה עתיד להתעקס' כי ידבר אלכס פרעה
לאמר אמר להם הקבה תקנו עצמכם מבחוק קודם שהכנסן שאם ישאל
אתכם תהו מעותדא' ואמרת אל אהרן אתה נטור והשליך לפני פרעה יהי
לתען לפי שנקרא פרעה תען שני הנע אלך פרעה אלך מערים התעם הגדול
לפיכך לקה בתען' דא' לפי שהלשון אמר לא ידעתי אתיני נידון בנחש
וכן את מוצא באבותינו וידבר העם באלהים ובמשה מהו אומ' ושלח יני
בעם את הנחשים השרפים וכן כל הרשעים וכן דין בנחש שנחמת תענים
ויבא משה ואהרן אלפרעה וישלך אהרן את מצוהו פיון שהשליך
אהרן את מצוהו נהפך לנחש התחיל פרעה משחק עליהן ואומ' זה
אומנותו של לויכס' כלום מביאין מריוס לאספמציא' תבן לעפרתי' דגים
לעפתי' אי אתם יודעין שכל כשפים ומעצרים הקיוצאין נשא עינן ורמו

לענין

לעבדיו והביאו לו שני תינוקות בע ארבע שנים ועשו כמעשה אהרן ונתמלאת
 כל חצרו תענים ומכע מה נהפך וטעם אהרן נחש ומפוח החרטמים לתענים
 לא אמר הקבלה תעני בולע תעני ואין צריך לומר את הנחש לא תהפך מטה אהרן
 לנחש ומפוח החרטמים לתענים ויבלע נחש את התענים באותה שעה
 קפצה מטה אהרן ואספה את כל התענים ועשתה אותן חבילות חבילות
 ובלעה אותן ולא עבדה ולא נשתנה והלא דרכו של נחש אזהרתו כשואכל
 נתמלא חבל זה לא נתמלא ולא עבה" לא ויבלע תעני אהרן אוקפת לא
 ויבלע מטה אהרן מלאך שהזרה מטה כמות שהיתה וקפצה ובלעה אותן
 והיו מבואין לה חבילות חבילות של מקלות והיא בולעת אותן ולא נשתנה לה
 עבה" מיד נדעזע פרעה ובלגדו מלכוהו אמרו ומה כל חבילות הללו בלעה
 אותן ולא נשתנות אנו לא כל שכן תבלע אותנו" וכשם שבלעה מטה אהרן את
 מטות מצרים ושוב לא נמצאו" כך עתידים אומות העולם שנבלעו ואין
 נמצאים שנ תפקשט ולא תמצאם אנשי מצרים ולא תזרם ורוח השאט ושערה
 תפיץ אותם כן יאמר בעל הרחמים לך אלפועה בבקר זה הוא שא
 הכה חדשים לבקרים דבה אמרתך נח הנסוק הזה כנגד נסים ונפלאות שהקבלה
 מהדש לעדיקים בכלים ויום שנ לעושה נפלאות גדולות לבדו מאי לבדו
 שפלו בעל הנס אינו יודע את נסו כי עז בא אדם לעאת עדרך ועורעו ואנס
 ולא יצא התחיל לעצב והוא אינו יודע שהקבלה עושה עמו חסד מפני שיש באותה
 הדרך לקטים או ארי דור שלכן נאמר לעושה נפלאות גדולות לבדו" וכשם
 שלשלם שכר טוב לעדיקים בבקרים כך אינו יודע מן הרשעים לא בבקרים
 שנ לבקרים אצמית כלדשעי ארץ לבל הוא אומ לך אלפרעה בבקר
 הנה יוצא המימה שהוא משתחוה לעלום נהר" והמטה אשר עשה לנחש
 תקח בידך עליו הוא אומ שוט לנסו אמת לחמור ושכט לגו פסילים" שוט
 לנסו או דוד המבול שהיו כסוסין שאינם נכשלים השיטס במים" מתחלחלו
 או דוד הפלגה שמידקו עול כחמור מאינו מקבל איסוף מיתקן ויחזק לבד
 רוח" ושכט לגו כסילים זה פרעה שנהגה בטפשותו אחר הקבלה למשה

ומתבין

ונתמלאת
 כל חצרו תענים
 ומכע מה נהפך
 וטעם אהרן נחש
 ומפוח החרטמים
 לתענים לא אמר
 הקבלה תעני בולע
 תעני ואין צריך לומר
 את הנחש לא תהפך מטה
 אהרן לנחש ומפוח
 החרטמים לתענים
 ויבלע נחש את התענים
 באותה שעה קפצה
 מטה אהרן ואספה את
 כל התענים ועשתה
 אותן חבילות חבילות
 ובלעה אותן ולא
 עבדה ולא נשתנה
 והלא דרכו של נחש
 אזהרתו כשואכל
 נתמלא חבל זה לא
 נתמלא ולא עבה" לא
 ויבלע תעני אהרן
 אוקפת לא ויבלע
 מטה אהרן מלאך
 שהזרה מטה כמות
 שהיתה וקפצה
 ובלעה אותן והיו
 מבואין לה חבילות
 חבילות של מקלות
 והיא בולעת אותן
 ולא נשתנה לה
 עבה" מיד נדעזע
 פרעה ובלגדו מלכוהו
 אמרו ומה כל חבילות
 הללו בלעה אותן
 ולא נשתנות אנו
 לא כל שכן תבלע
 אותנו" וכשם שבלעה
 מטה אהרן את מטות
 מצרים ושוב לא
 נמצאו" כך עתידים
 אומות העולם שנבלעו
 ואין נמצאים שנ
 תפקשט ולא תמצאם
 אנשי מצרים ולא
 תזרם ורוח השאט
 ושערה תפיץ אותם
 כן יאמר בעל הרחמים
 לך אלפועה בבקר
 זה הוא שא הכה
 חדשים לבקרים דבה
 אמרתך נח הנסוק הזה
 כנגד נסים ונפלאות
 שהקבלה מהדש
 לעדיקים בכלים ויום
 שנ לעושה נפלאות
 גדולות לבדו מאי
 לבדו שפלו בעל הנס
 אינו יודע את נסו כי
 עז בא אדם לעאת
 עדרך ועורעו ואנס
 ולא יצא התחיל
 לעצב והוא אינו יודע
 שהקבלה עושה עמו
 חסד מפני שיש באותה
 הדרך לקטים או ארי
 דור שלכן נאמר לעושה
 נפלאות גדולות לבדו"

לע

זה טעם אין לו לא להכותו במקל לכך בוא עליו במטה
גדע כפי אע"י"י מוטע מה לקה עלוס החלה לפי שהיו פרעה ועבדיו משהחיו
לעלוק נהר ומקטרוין לו ומקטרוין לו שנ' עלבן זפת לחרמו ויקטר למפמר הדו
לפיכך אמר הקבה למשה הד עלוס נהר ויהכך הוא ומימי מצרים לדם ויהג
רוח כנבלה נהיה למצרים ולפרעה בושג גדולה שלקה אהיה החלה דא
מפני מה לקה עלוס החלה שלא יאמרו אהינו כעס עלינו מפני מה הביג
עליהן מכת דם מפני שהשליכו את ילדי ישראל לים שנ' בלהבן הילוך היארה
תשליכו לפיכך דין את המים אשר ביאר דא לפי שמנעו בנות ישראל
מלטבול כדו למעטם מפניה ורביה לפיכך לקה היארה ויאמר יי' אל
משה אמר אל אהרוקח מטך מפני מה מכת דם וצמדע ובנס על ידי אהרו
לא אמר לו הקבה למשה המים ששמרוך בשעה שהושלכת לאור ועפר שהגין
עליך בשעה שהרגת את המצרי אינודין שילקו על ידך הדא דאמר יאצאשי בודא
דשהיה מינה חזי קא לא דחית לה" ונכה ידך על מימי מצרים אין ליאל
מים שביאר שבבדות ושבושוחן ושבמעות מעין תל לו עלנהתם עליארהם
ועל אמהם ועל כל מקוה מימיהם ויהיו דם" נאמר הדם חמשה פעמים ונהכ
לדם" ויהיו דם" הה דם" ויהככו כל המים אשר ביאר לדם" ויהי הדם בכלאר
מצרים כנגד מיני המים יאודים אמים נהרות מקוה מים ובעצים ובאבנים
ובעצים ובאבנים מה תל לו והלא כבר נא ועל כל מקוה מימיהם לא מוכאן
שבמים השאובין שבכלים אין נקראין מקוה מים" והוא שאמרו חכמי מים שאובין
מקבלין טומאה והמקוה אינו מקבל טומאה לכך נאמר ובעצים ובאבנים או מים
שאובין ועל כל מקוה מימיהם או מים שאובין" און לי לא מים שבאבנים
ושבעצים מעין לכל המים השאובין שבכל הכלים שנהכלו תל לו הפך את מימיהם
לדם" און מימי כל הנרות כיון שהן נשחטין נעשין דם שנ' ובעצים ובאבנים
דא" מהוא ובעצים ובאבנים שהיה הדם מבעבץ ויורד מן העצים ומן
וכשהיתה אשה לשה את עוקתה ומביאה לתנור" היה דם מבעבץ מן העצים
ומכבה את האור ומתים ברעב" וכשהיה פרעה נכנס לפלטיין שלורואה הדם

פיר
בין

מבעבץ מעצה בעץ ונפשו מטרכה עליו ואפלו עץ שלה מעצוב ואבנים היו
מבעבצין דם ענן בעצים ובאבנים ואומר אומרים לעץ אבי אתה ולאבן אתה
ולתני"ן איך לא שהיו מראיהן מראה דם ומעין אה טעמו טעם דם תל והנה
אשר ביאר מטה ומעין שאה ריחיה ריח דם תל לו ויצאש היאר
ועשו כן חרטומי מערים בלטיהם חמר ר איבו בר נגארי אמר ר חייא בר אבא
בלטיהם לו מעשה שדים בלהטיהם לו מעשה בשפים וכן הוא אומ' ואת להט החרב
המתהפכה ויטן פרעה ויבא אלביתו ולא שת לבו גם לזה ימנע הכת עלה
עזק פרעה במכת דם מפע מה מפע שלשה דברים אחד שמא יחזור למוטב
ועוד שהאריך לו הקבה שקל משה בביתו ועוד כדי שיתקדל בעני מערים
ובאחרונה הוא לוקה והוא לא השבין את ולא שת לבו גם לזה ויחמרו כל
מערים קביבות היאר מים לשהות היו חופרין בארות חדשים סבורין שאין נעשו
דם שנ ויחפרו כל מערים קביבות היאר מים וישהו אין כות כן לא לשהות שברא
לשהות ולא שהו לפי שנעשו דם וישראל שותין ממנו ואלין נקחין לא מעצמו ולא
מריחו ולא ממראהו ולא היה הפוך לדם לא בפני המערים של לעני פרעה ולעני
עפדיו"ן ומה גבורות עשה הקבה שהיה המערי הוא מקותן שלמים חיים ביד
ישראל והיה אומר לו בבקשה אמך השקע" וכוון שהיה נופלו היה נהפך ונעשה
דם והיה אומר לו אי אפשרי לא נשעה שננו מקותן אחד והיה המים נתלקין
העין סלפי ישראל מים וחצין כלפי המערי דם שנ ויהפך לדם ואריהם שאין תללו
ונקליתם פלי מקותן את אף מים חיים שהיו ביד ישראל לא היו יכולין לשתות
מהן אם כן מה היו שותין מים מלוחין שנ לא יכולין מאומץ היאר אמר
ר אבון מאכת דם העשורו ישראל באיזה עד מערי וישראל בבית אחד והנה
מלצה מים ומערי הולך למלצה את הקיותן מהוכה ומוצאם דם ויש
מהוך הגניות מים והמערי אומר לו רן ל בידך מעל נותן לו ונעשית דם
לו גשתי אע ואתה בידך מן הקערה ישראל שותה מים והמערי עשה
לוקח מן ישראל בדמים היה שותה מים מיכאן שה עשירו ישראל
שבעת ימים לו עליהם הוא אומ' ונגף יו" אה מערים נגף דפוא שהיו

יר יו' בזאת
משה חוין
מפמר תו
לדס ויהי
לה" דא
עה הביגה
היארה
ת ישראל
ארי יו' אל
לוי אהרן
ועפר שהגין
זנאשי בורא
אין לילאה
לם עלי אהרן
עמים ונהפך
בבלאר
ובאבנים
לא מיכאן
ג מים שאוב
נעם או מים
ים שבאבנים
פך אה מימיה
באבנים
מים ומן האבנים
מן העצים
יואה הדם

מה עלולות בהן וחוזרות ומכות אותן אולי יראו ר יהודה אומ כללמכה ומכה
שהביא הקב"ה על המצרים היתה שוהה שלשים יום ושבעה ימים בין כלמכה
ומכה חוקאן החשך שלא היה לא שלשה ימים ומכת בכורות רגע נמצאו פולחן
שנים עשר חדש והיו דתן משפוט מצרים שנים עשר חדש התחילו בה
המכות באיור ושלמא בעסקן הנקתם עשר מכות הביא הקב"ה על המצרים
במצרים ועשרה עלהים עשרה נקיס נעשו לאבותינו במצרים בשלמא עשר
מכות במצרים ממור עין בתורה לא עשרה עלהים ממלא רכה אה הם האלהים
המפיק את מצרים כללמכה במצרים זה מדבר ים סוף עשרה נקיס נעשו
לאבותינו במצרים שעצלו מעשר מכות וכן ממור שבמקצת בתורה שלא עמדו
בי שדל ומקצתן אינן ממורש וילמד סתום מא המורש ועשרה עלהים שנבקע
הים וכול כדבתבין לרע" ויאמר יוי אלמשה בא אלפרעה מכה שניה מכה
צמדעים מפע אה הביא עליהן מכת צמדעים לפי שאמרן לישראל לעבוד פיו
ולעשות לבנים השדיק ארצם צמדעים אה מוצא נקבתוך נס לא היו צמדעים
ביאר כל עיקר אבוביוס עלו שן ושדך היאר צמדעים ואין לי לא צמדעים בלבו
ומעין לרבות כל החיות המשכלות שביום שן וצמדע ותשחיתם ואין השחתה
לא מיתה שן ויאמר צוד אלמבישו אלה שחית יהו" אה לי לא היאר ומעין שחך
הארץ היתה שודעת שן שרץ ארצם צמדעים מיען מיען היוו הצמדעים הראוין
לבתים לבתים לחדרים לחדרים למטות למטות שן ועלו ובאו בביתך ובחפרך
משכבך ועלמטותך אמלו בגופו שלפרעה היוו סולפיון שן ובך ובצמך ובכך
עבדיך ועלו הצמדעים נאמרו הצמדעים עשרה פעמים כנגד עשרה
מקומות שנתמלו מהן שן ועלו ובאו בביתך ובחפרך משכבך ונכה ובצמך
ובכך ובכך ומפע מה התחילה מכה צמדעים בפועל תחלה אה מוצע
מפת דב לא לקה בה פיעה הרשע שן ויכח פיעה ויבא אל ביתו לא שת לבו גכ
לאה נתמלא וכיון שבאת מכה צמדעים אמר הקב"ה לאתחיל תחלה לא
בן שן ובכך ואחר כך ובצמך ותעלה הצמדע ותכס אה ארץ מצרים אמר
אעקר צמדע אחת היתה וממנה נתמלאה כל ארץ מצרים בפעולו צמדע

צמדע
ויבא
בשלה

אחה
עקי
ושר
לע
המ
ויק
וי
מכ
פר
נע
לפ
ב
ע
ע
נ
כ
י
י
ש
ת

אחר היתה שהישיבה ומילאת ארץ מצרים דבריו עקובה אמר לו ל' אלמד בן עזריה
עקובה מה לך מעל הגדה כלך מדברותיך אצל נגעים ואהלוב עפרדיע אחר היתה
ושרקה לתן והן באו רבנן אמרי עפרדיעה היתה בעלוק נהר והיתה שוקעת ושורמה
לעפרדיעם והן באין לארץ מצרים ויעשו כן החרטומים בלטיהם הן אומרין על
המקומות שעדיין לא נתמלאו והן מתמלאין לא מדבריהן לא מדבריו שלמשה
ויהקרא פרעה למשה ולאהרן ואמר עליו על פרעה הרשע שנתערב בגדו מלכו
וישב על כסאו וכל גדולי מלכות לפענו ובאותה שעה נזדמנו להן עפרדיעים והיו נכנסין
מטבעהו ויוצאין מפיו וכל אכלוסיו כן לקיים וכן ובעמך והיה עפרדיע קורא מעצ
פרעה ועושן לו חבריו ממעי אכלוסיו ונזלו ונזכרו אומתו כעא מיכא
ועושן העפרדיעים זה את זה עד שיבאין עמדם ויתכלל בעדינו לכן ויקרא פרעה
למשה ולאהרן ויאמר משה לפרעה התפאר עלי כדן להודיעו עקה אתו ופלא
בעולם ואינו ממקרה הזמן ולא מטבעו שלעולם שאלו היה כן לא היה חומלו שאל
למותי אעתיך לך רק ביאר תשאונה ר' יצחק אומ עדין יש בהן חיות משכנור
עולה והודגות בכל שנה אבל הארבה עדין אינו יכול לחבל האיכות בכל ארץ
מצרים זוגה הפרש שן זה לזה אלא הארבה התפלל עליו משה שועקר שן ויער
מעם פרעה ויעתר אליו אבל העפרדיעים לא נתפלל עליהן משה שועקו לא שלח
יקחו את פרעה שן ויעצק משה אליו על דבר העפרדיעים אשר קס למעיה ויעש
יו בדבר משה וימהו העפרדיעם מן הבתים מן החצרות ומן השדות ולא מן התנורים
את קודרש הודוק חוש דומי מה ראו חננה מי שאלו עזריה שהפילו עצמם
לבבשן האש דרשוק לחומר מעפרדיעים אמרו כה ועלו ובאן בבתך ובתגורך
המשארותיך אימתי משארת מעויה אצל התגוד הוי אונל בשעה שהוא חס
ועלו עפרדיעים ונכלו להתגוד כשהוא חס ושרפו לקדש שמו שלהקבה ומה שנה
פרע להן הקבה עלכך שלא מתו שן ויבהו העפרדיעים מן הבתים וכן החצרות
ומן השדות ולא מן התנורים אמרו ומה לו שלא נעשו על קדושלכך אלו שנצטוו
בל אחת כנעה ובה' ר נתן אומת ההלכו אצל יחזקאל שן באו וישאלו
ישאלו להש אתיו יושבו לפני מי הם הללו אלו חננה מי שאלו עזריה

אחר היתה שהישיבה ומילאת ארץ מצרים דבריו עקובה אמר לו ל' אלמד בן עזריה עקובה מה לך מעל הגדה כלך מדברותיך אצל נגעים ואהלוב עפרדיע אחר היתה ושרקה לתן והן באו רבנן אמרי עפרדיעה היתה בעלוק נהר והיתה שוקעת ושורמה לעפרדיעם והן באין לארץ מצרים ויעשו כן החרטומים בלטיהם הן אומרין על המקומות שעדיין לא נתמלאו והן מתמלאין לא מדבריהן לא מדבריו שלמשה ויהקרא פרעה למשה ולאהרן ואמר עליו על פרעה הרשע שנתערב בגדו מלכו וישב על כסאו וכל גדולי מלכות לפענו ובאותה שעה נזדמנו להן עפרדיעים והיו נכנסין מטבעהו ויוצאין מפיו וכל אכלוסיו כן לקיים וכן ובעמך והיה עפרדיע קורא מעצ פרעה ועושן לו חבריו ממעי אכלוסיו ונזלו ונזכרו אומתו כעא מיכא ועושן העפרדיעים זה את זה עד שיבאין עמדם ויתכלל בעדינו לכן ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר משה לפרעה התפאר עלי כדן להודיעו עקה אתו ופלא בעולם ואינו ממקרה הזמן ולא מטבעו שלעולם שאלו היה כן לא היה חומלו שאל למותי אעתיך לך רק ביאר תשאונה ר' יצחק אומ עדין יש בהן חיות משכנור עולה והודגות בכל שנה אבל הארבה עדין אינו יכול לחבל האיכות בכל ארץ מצרים זוגה הפרש שן זה לזה אלא הארבה התפלל עליו משה שועקר שן ויער מעם פרעה ויעתר אליו אבל העפרדיעים לא נתפלל עליהן משה שועקו לא שלח יקחו את פרעה שן ויעצק משה אליו על דבר העפרדיעים אשר קס למעיה ויעש יו בדבר משה וימהו העפרדיעם מן הבתים מן החצרות ומן השדות ולא מן התנורים את קודרש הודוק חוש דומי מה ראו חננה מי שאלו עזריה שהפילו עצמם לבבשן האש דרשוק לחומר מעפרדיעים אמרו כה ועלו ובאן בבתך ובתגורך המשארותיך אימתי משארת מעויה אצל התגוד הוי אונל בשעה שהוא חס ועלו עפרדיעים ונכלו להתגוד כשהוא חס ושרפו לקדש שמו שלהקבה ומה שנה פרע להן הקבה עלכך שלא מתו שן ויבהו העפרדיעים מן הבתים וכן החצרות ומן השדות ולא מן התנורים אמרו ומה לו שלא נעשו על קדושלכך אלו שנצטוו בלא אחת כנעה ובה' ר נתן אומת ההלכו אצל יחזקאל שן באו וישאלו ישאלו להש אתיו יושבו לפני מי הם הללו אלו חננה מי שאלו עזריה

והנלך ביחזקל אמרו לו נזרה עלינו מלכות הרשעה לעבוד עץ מהתאמר נעבוד
או לא נעבוד אמר להם אשר יעשה אותם האדם והיבהם ולא שימור בהם אמרו לו
הרי הוא אומ' זבח לאלהים וחרס ומלכא גזר למרמי ידנא בגא אתון יקוידת
חס נקבול מיני דאור יתא הרי אנו מחוייבין מיתה למלכות ואם נקביל מיני דמלכות
הרי אנו מחוייבין מיתה למקום מוטב שנמות עלהדוש שאו שלהקזה ואל נעבוד
עץ התחיל יחזקל מטפח על פניו ואומר אבדה שאדית יהודה וירא פרעה
כי היתה הרוחה והכבד את לבו עליו הכת' אמ' את תכתש את האויל במכתש
בתוך הדיפות בעלי לא תסור מעלי אולתו בשעת עקתיה עבד פרקולה בשעת
דלוחיה עבד דימוס ויאמר יי אל משה אמר אל אהרן נטה את מצדו והך
את עפר הארץ מצה שלשית מכת כנעס מפני מה הביא עליהן מכת פנים
לפי שבטלו הלבנעס אמרו ילכו ויסבלו עפר כרמים ונגזר על עפר ארץ
להיות כנעס דא כיון שבטלו הלבנעס אמרו יכבדו לנו את השוקים ואת
הרחובות ונעשה עפר ארץ כנעס חביב הוא יעקב אבינו שגילה לו הקפה על
שעתיד להיות שגושכברי עם אברי ונשאתי מאצרים נתירא שמא ירחיש העפר
ותחתיו במכת כנעס וכך את מוצא ביוסף ויחנטו אותו וישם בארון במצרים אם
תאמר שנהנהו בקרקע היה לו ללמוד מאביו לא מלמד שנהנהו בעלום נהר
אין לי שהיו כנעס לא בעפר מעיק אף בשדוריהן וברבו עיקן היו הנעס על
לו כנעס בכל לבולם אף כל עפר שהיה טוח בבריהן נעשה כנעס שנבדל בולם
והיו נעשין בבשרן כמחטין שנ והיו הכנעס בארץ ובהמה באותה שעה בטלה
עבודה מאבותינו ואבדו הלבנעס ויעשו כן החרטומים בלטיהם להוציא
את הבנעס ולא יכלו כיון שראו הקפה שהן מהגאין בדאשונות אפלו מקומות
שהיו אומרון למלאותן לא היו המכות שבות בהן שכן הוא אומ' בפנעס ויעשו
כן החרטומים בלטיהם להוציא לעשות לא נאמר לא להוציא שכבר הן עשו יי
צא הבנעס ולמד על הכל שכתבהן ויעשו שלא נבמלאו מדבריהן לא מדבריו
שלמה ר אומ' הרי הוא אומ' שלח חשך וחשיך אפשר החשך מכה רשיעה

פיר
עוד
שמה

הוא יהיה ליתו ביה תקנה לאשה בנך אבן לנפס המכות מה החשך לא עשו החרטומים

בלטיהם כמותו אף כולן לא עשו החרטמים כמותן ^ר יהודה אומ' כלהמכות כולן
 נענו בספר הלין חוץ משלשה שלא נענו הנעם והשחין והחשך מפני שלשה מקורות
 בהורה שלא עשו החרטמים כמותן בכעס הוא אומ' יניע' וכן החרטמים בלטיהם
 להוציא את הכעס ולא יבלי' בשחין ולא יכלו החרטמים לעמוד לפני משה מפני
 השחין בחשך לא ראו איש אחיו ולא קמו איש ובההיו אבל השאר שהיו בני אדם
 חוששים עשו החרטמים כמותן באדיור וקמך כולן לגבורתו שלהקנה ולא צפ' לפמך
 אלה שלשה מפני שהן מקור שין בתורה ויש אומרים אף אלו כבר פירשן הודיע' ש
 נשלח בס חרון אפו עברה הזעם וצרה עברה זה השחין שנ' בו פיה ככשן ונקראה
 האש עברה שנ' באש עברה פי אפיח עליהם זעם אלה כעס שנקראו המאכלות
 זעם שנ' זעום יני יפלעם צרה זה החשך שנ' צרה וחשכה וכל אחד ואחד מען
 המצרים היה נדון במכות לפי שעבודו שעבד את ישראל שני יכלם ונתת לא פו
 ואין כלם לא משקל שנ' שקל כלם הרים ומפני מה בכולן נאמרה החרטה
 ובכעס ובשחין ובחשך לא נאמרה בהן החרטה אלא משהקנה מהרה באדם מעס
 ראשונה ופעיה אינו צריך להתרוחבו שלישית שנ' כי באחת ידבר אל ופוער
 לא יאמרנה ויש אומרים אף אלהיות בהן החרטה וילמדו סתומות מען המכות
 ויאמרו החרטמים אל כרעה אצבע אלהים היא אמר ר' לעזר מיכאל שחין
 השד יכול לעמוד ולברוח בדיה פחיה מכשעורה רב כפי אמר ה' הים אפלו
 כי נמלא נמי לא מצוברו לא האי מיכעף ליה והאי לא מיכעף ליה איני והאי
 אמר ליה רב לר' חייא לר' יודי חזאי ל' ההוא טויא עאר שחילה לפססירא וננידיה
 למיליה וטרק ליה בטבלא וקס" אמר ליה לבתר הכי דם ופרקא מי הוא הבוא
 אחיקוה עינכ הואי כיון שראו החרטמים כך עמדו והודו ואמרו אצבע
 אלהים היא ואין אצבע לא גבורה שנ' כי אראה שמין ועשה אצבע ורתן
 ויאמר יני אלמשה השכם בבקר השכם בזכות אברהם שה שפיס לעשוג
 רצועע שנ' וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ומפני מה נאמרה בדם
 אברוב' וב' ר' השכמה הים כר' קיעשהו לעיניהם שאמר אמר לו צא אנה
 וכל אכלוסק לא היה מקבל לא כמאכו על היאר הערוב כר' שיראודה

מר נעבוד
 א' אמרו
 קידתה
 דמלכות
 אל עבוד
 א תרעה
 נקרא
 בשעה
 צדוק
 פ' ק
 יז
 ו א
 ה על
 יס הער
 יס א
 יס נה
 ס אל
 בולס
 י בעלי
 אציא
 ימור
 י י
 י י
 י י
 י י
 י י
 י י

סי
 י
 י
 י

י
 י

על אהיה לומה יטם לבוא משהיו עומדין בחוק הלכו ומצאו בתוהן מלאין שני יבא
ערוב כבד הבדל כדי להזהירו שנהירא את דבר יי והרעצב למע פרעה הנה
יוצא המימה בשעה שיצא לעשות זרכו השטים משה והלך אצלו ואחזו לדבר
עמו אמר לו העניני שאעשה ערכי ואחר כך אדבר עמך אמר לו יש אלה שדון
עדיך לנקבו מיד ידעו גוים אנוש המה סלה אמר לו הקב"ה הנה לו שהוא אנו
לא למה בה שבמה היה משה בא אליו לא היה אומר לו תק לי תשובה
דברים שולחתי אצלך בשבילך והיה אומ' לו המתן עד שאמנה לנקבי אמר לו
הלא אתה אמרת שבראת עצמך עב שזה עמד על נקבך וכיון שהיה פרעה מבקש
לעאת ולתקלם בבני דיו אמר לו הקב"ה למשה המתן לו שהרבה דנין יש לו לידונו
בבני מעיו של ולמען תספרי באשני בנך ובן בנך ית אשר התעללתי במערים מהא
ואת אהתי אשר שמתים אחרו כשהיה פרעה נכנס ליסנות ישיה ולא יוציא
כלום לא לצע ולא לשלשל עד שיצאו בני מעיו ויסללו לפעו ובאין העכברים ומשכין
אורו בבני טבעתו וצועק צעקה גדולה עד שושמעו בע ביתו ובע פלטיק שלו ובאין
ורואין בזילתו ובקלקלתו ואומרים זה לזה ולמה תכבדו את לבבכם כאשר פבר
מערים ופרעה את לבם הלא כאשר התעללכם ושלחם וילכו מכה
רביעות מכה ערוב מנע מה הביא עליו מכה ערוב לפי כשבטלו הלבנים אמרו ילכו
למדברות ויעורו לנו דובים מדיות ומרים להקים במלחמתנו מיד צוח משה
ואמר יש לי מי שיצא לקראת ארו ואינו טורדנו אמר לו הקב"ה אל תירא צא השדה
וקרא לחיות רעות ואמור להם כה אמר יי מיום שבראתי אתכם התקנתי אתכם
ליום זה מחר עשו אחוה זה עם זה ובואו כולכם בערבוביא ושחתי את אר
מערים והלך משה ועשה כן ומיד באו למחר כולם מעורבבין להוך מערים של
ויעש יי כן ויצא ערוב כבד ביה פרעה ופית עבדין לא מנע מה הביא
עליהם ערוב מנע כשבטלו הלבנים אמרו האיל ואין להם מלאכה להתעסק
בה יגדלו את בענו ולפיכך הביא הקב"ה עליהם ערוב אמרל שמעון שמים
עשרה מיע חיות ועופות מעורבבות הביא הקב"ה על המערים במערים יראויה
לדבר ממה שהוא עתיד לעשות בדרך הגדול שברומי למדנו שכך עשה במערים

ממה שהיא עתיד לעשות בדרך הגדול שברומי למדנו

ען וירשנה קאר וקפוד וינשוק ועורב ישכנובה ונטה עליה קו תהו ואבני בהו ועלה
ארמונה סירים קמוש וחנה במבצרה והיתה נה תעס חצור לבנותי ענה ונגשו
עיוס אה איוס ושעור על דעה וקרא אך עם הרועה לילית ומצאה לה מנוח שמה
קנה קפוז והמלט ופקעה הגרה בצנה אך עם נקבעו ציית אשה רעורה דרש ו-
מעל ספריו וקראו אחת מהנה לא נעדרה ואשה רעורה לא נקדו שי מי יני ענה ומוחו
הוא קבעם ואף דובים ואריות ונמרים וכל חיה משכלת היו מעורבין בהן
ען ישלח בס ערוב ויאכלם וכשהיו ישראל מדלגין את בני המצרים לא היו
מטעינן אותן אחו אחו לא סופקן ארבעה שנים על שתי כהפיו ושעב על שתי
ידיו ען אה כל עבד הם אשר עבדו בהם בפרך וכשהיה ישראל יוצא לשוק טעון
היה הארי בא וטוען אחד והדוב אחד והזאב אחד והנמר אחד וכשהיה חוזר
היה המצרי אומר לו היכן הישבע וישראל אומר לו בא טול לך השבון ארבעה פנים
נתת לי בא ארי ונטל אחד והדוב ונטל אחד והזאב אחד והנמר אחד עמא ישכאן
בעות ומעין שהיו מתים בהן ען ושמותי פדות בין עמי וצן עמיק ואין כדור
לא ממיתה כעען ען ויסדו העם אתיונתן ולא מתו חין לי לא חיות המשכלות
שהיו הורגין בהן ומעין שאף החיות שאינן משכלות היו הורגין בהן שכן הוא אומר
בישראל ושן בהמות אשלה בס יבול יהו נושכין ואינן ממיתין תל עם חמת זחל
עפר מה או נושכין וממיתין אף או נושכין וממיתין וכבר היו שנים בארץ ישראל
בארץ ישראל חמור נושך וממית אור נושך וממית אם כן הביא הקכה הקעקה
על ישראל קל וחומר על המצרים ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר לכם
זבחן לאהי כסב ארץ מלמד שהיה מתעולל עמהן כמה עלילה ומשהדל לעשות
השובה ולשלחם ואינו יבול שכבר נמנע התעלה נמצא מתנמק ומתעקל על
כל מכה ומכה הן נזבח אתה וצבת מצרים לענהם ולא יסקלוגו מעיד הכה
שהיו המצרים עובדין למזל טלה ולא היו שוחטין בהמה דקה ולא אוכלין אותה
לכך נאמר כי תצבת מצרים כל רעה עמך ויעש ייזי כדבר משה ויסר הערב
בין שהתכלל עליהם משה הלכו להן ולא נשטור מנהן אחו כדי שלא יהנו מהן
אבל הצמדעים שאין בהן הנאה מהוא אומ וימותו הצמדעים ויצבדו אותם

ען וירשנה קאר וקפוד וינשוק ועורב ישכנובה ונטה עליה קו תהו ואבני בהו ועלה
ארמונה סירים קמוש וחנה במבצרה והיתה נה תעס חצור לבנותי ענה ונגשו
עיוס אה איוס ושעור על דעה וקרא אך עם הרועה לילית ומצאה לה מנוח שמה
קנה קפוז והמלט ופקעה הגרה בצנה אך עם נקבעו ציית אשה רעורה דרש ו-
מעל ספריו וקראו אחת מהנה לא נעדרה ואשה רעורה לא נקדו שי מי יני ענה ומוחו
הוא קבעם ואף דובים ואריות ונמרים וכל חיה משכלת היו מעורבין בהן
ען ישלח בס ערוב ויאכלם וכשהיו ישראל מדלגין את בני המצרים לא היו
מטעינן אותן אחו אחו לא סופקן ארבעה שנים על שתי כהפיו ושעב על שתי
ידיו ען אה כל עבד הם אשר עבדו בהם בפרך וכשהיה ישראל יוצא לשוק טעון
היה הארי בא וטוען אחד והדוב אחד והזאב אחד והנמר אחד וכשהיה חוזר
היה המצרי אומר לו היכן הישבע וישראל אומר לו בא טול לך השבון ארבעה פנים
נתת לי בא ארי ונטל אחד והדוב ונטל אחד והזאב אחד והנמר אחד עמא ישכאן
בעות ומעין שהיו מתים בהן ען ושמותי פדות בין עמי וצן עמיק ואין כדור
לא ממיתה כעען ען ויסדו העם אתיונתן ולא מתו חין לי לא חיות המשכלות
שהיו הורגין בהן ומעין שאף החיות שאינן משכלות היו הורגין בהן שכן הוא אומר
בישראל ושן בהמות אשלה בס יבול יהו נושכין ואינן ממיתין תל עם חמת זחל
עפר מה או נושכין וממיתין אף או נושכין וממיתין וכבר היו שנים בארץ ישראל
בארץ ישראל חמור נושך וממית אור נושך וממית אם כן הביא הקכה הקעקה
על ישראל קל וחומר על המצרים ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר לכם
זבחן לאהי כסב ארץ מלמד שהיה מתעולל עמהן כמה עלילה ומשהדל לעשות
השובה ולשלחם ואינו יבול שכבר נמנע התעלה נמצא מתנמק ומתעקל על
כל מכה ומכה הן נזבח אתה וצבת מצרים לענהם ולא יסקלוגו מעיד הכה
שהיו המצרים עובדין למזל טלה ולא היו שוחטין בהמה דקה ולא אוכלין אותה
לכך נאמר כי תצבת מצרים כל רעה עמך ויעש ייזי כדבר משה ויסר הערב
בין שהתכלל עליהם משה הלכו להן ולא נשטור מנהן אחו כדי שלא יהנו מהן
אבל הצמדעים שאין בהן הנאה מהוא אומ וימותו הצמדעים ויצבדו אותם

HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF PERIODICALS

פיר
יבולות

חמרים חמרים ותבאש הארץ נזקו במיתת יורד מחייה ויאמר ייאל
 משה בא אלפרעה מכה חמישית מכה דבר מנע מה הביא עליהן הקבה מכה
 דבר מנע ששש אבדו תינוקות שלהן אמרו הוא יל ואין להם מלאכה ירעו אר
 בהמה ינו וכך הוא אומ ובכל לעבדה בשדה הביא עליהן את הדבר אמר לה נחמיה
 כל מכה ומכה שהביא הקבה על המצרים היתה מכה דבר בכל אחר מהן וכך
 הוא אומ את כל מגפתי ואומ ואשלח את משה ואת אהרן ואגוף את מצרים בכל
 מגפתי קרא הכה המכות מגפתי הא פאיזה ער בדם מנע האים המלוחין
 בצמד עים מנע החיות המשבלות בכנים היו עולין בעטן כמחטין ומעלין נומי
 ומרעין ערוב כמשמעו דבר כמות שהוא אין לי לא בהמה בלבד ומעין אר
 באדם הללו בשוסים בחמורים בגמלים בבקר ובצאן היה הקוק נופל ודוכב
 עמו החמוד והמדו הגמל והמלך הבקר ואפרו הצאן ודושיהן ראיה על דבר
 מן העתידות שגן וכך תהיה מגפת הסוק הנרד והגמל והחמוד וכל בהמה אשר
 יהיה במחנות ההמה פמגפה הזאת אין לי לא בהמות המכור שות בלבד ומעין
 אף החיות שאינן ברשות שמהו בדבר שגן וחיתם לצבד הסקר דא וחיותם
 לדבר הקגרי לא נפשותיהן בעען שגן והקרב לשחת נעשו וחיהו לממותים
 נמעת את אומ נרמזה להם מכה במדות ממכות דבר שהיא גם היא דבר שגן
 הנה יד יי הויה פעם שניה והסלא יי בין מקנה ישראל וג מנוי הכה שלא נזקו
 ישראל בה כל עוקר והוא הדין לכולם ולא ימות מכל לבני ישראל דבר כמה
 פלאות עשה לנו הקבה במכה דבר שגן ולא ימות לבני ישראל דבר אחד לא
 נאמר לא דבר שלא נזק להן דבר אנכסיהן שלא נשברו פניהם שהשבר
 קרוי מיתה שגן כי נשברו לפני יי ולפע מחנהו לא במשו אילנותיהן
 שהכמישה קרויה מיתה שגן אם יזקין בארץ שגן ובעפר ימות געו לה
 נפלה אבן מבתיהם שההריסה קרויה מיתה שגן וחיהו את האבנים מעומות
 העפר והמה שדוכות אף לארעב בא עליהן שהרעב קרוי מיתה שגן הוא
 בידמיהו וימת תחתיו מפע הדעב והוא לא מת לארעב אף לא דאן אחד
 מהן שהדאנה קרויה מיתה שגן וימת לבו בקרב והוא לא מת לארעב לכך

נאמר

כל הגוים מיכאן שהחזיק הממועט את המרובה ויהי לאבק על כל
ארץ מצרים בנהג שב עולם אדם ממזד קב עפר אינו מנע ער ארבע אמות
אבל כאן נהמזד ארבע מאות פרסה ענ והיה לאבק על כל ארץ מצרים
ויהי שחין אבעבועות מרח אמר ל יהושע צן לוי שחין שהביא הקפה על
המצרים לח מבחוח ויבש מבפנים ענ שחין מרח אבעבועות ארבע
ועשרים מיני שחין הביא הקפה על המצרים רבואתו שלזה מיתהו שלזה
ומיתהו שלזה רבואתו שלזה ומעין שהיה ארבעה ועשרים מיני שחין הוא
אומ והיה על האדם ועלה בהמה לשחין מרח ואומ ויהי שחין אבעבועות
ואומ ולא יכלו החרטמים לעמוד לפע משה מפע השחין ולהלך הוא אומ וככה
יו בשחין מצרים ואומ וככה יוי בשחין רב הרי עשה פעמים הזכיר השחין
וכל אחד ואחד ארבעה מונע כנגד ארבעה יסודות חוס לח קור יבש נמצאו
ארבעה ועשרים מיני כחדס וכמה אס האדם חטא בהמה מה חטא
אאשר יהן שלעזיקים ואשרי טיפוליהן ענ חונה מלך יוי סביב לראיו ויחלעס
ואוי להם לרשעים ואוי לטיפוליהן ענ והמתח הארץ את פיה ותבלע אורס ואת
בתיהם ואת אלהיהם ואת בלהאס אשר לקרח את כל הרפוש ולא יכר
החרטמים לעמד ילמד קהום מן האפורס מה השחין לא יכלו לעמוד בו
ולעשות כמוהו אף בולן לא יכלו לעמוד בהן ולעשות כמוהן לא לפתוח לבן
שלמצרים בהן נראין שעושים ואינן עושים ויאמר יוי אל משה השכם
בבקר נכה שביעית מכת ברד מפע מה הביא הקפה עליהן מכת ברד מפע
ששמו ישראל נוטעו גטות ופרדסים ענ ובפלעבודה בשדה לפיך הביא
עליהן הברד ושיבר את אילנותיהן כי בפעם הזאת אני שלח את ברד
מגפתי מגפתי כה שלא נדון לא במקעת מכות אס כן מה תל לו את כל
מלמד ששחולה מכת ברד כנגד עשר מכות בעבור תדע פי אני יוי בקרב
הארץ לפי שהיו אומדין עזב יוי את הארץ ואינה לא בעיהו הנולגים והכופים
והיא עומדת על טבעה שניה עליהן הקפה קדרו שלעולם ועידב אש בברד
וברד באש כיו שידעו שהות אדון ושלט עליהם כי עתה שלחתי את

10

ה

וימתינו איש מערי מהוא אומ להם ויעצבנו ארצנו כי החליטנו היום שלשה וכן את
מותינו בימי מרדכי לא נתן גדולה להמך עד שהכין רפואה תחלה על ידי מרדכי עד
בימים ההם ומרדכי ישב בשער המלך קצת בלתי יורש ויביתו בקבר דברי תומים
לפני המלך **בדא בישרא אבל אומות העולם מכה אותן ואחר כך מרפאן שנ**
ונגף יי את מצרים נגון ורפוא הורא את בני יי מעבדי פרעה והלא דברים קל
והומר ומה אם המתירא לפי שעה ניצל מאן פורענות הירא בלימוי על אחת כמה
וכמה שלא תגענו פורענות הנס את עבדי ואת מקנהו אלהבתים הירא
שבהן היו תקלה לשרא למחר מהוא אומ ויקח ששנאות רבב בחור ויאמר
יי אל משה נטה ירך על השמים ויהי ברד שלש מכרות על ידי משה וכולן למעלה
ברד ארבה וחשך ושלש על ידי אהרן וכולן בארץ דם עמד עכשם ושלש על
ידי הנבירה עלוב דבר מכה בכורות ואת על ידי כולן שחין ויט משה
את מצהו על השמים ויי נתן קולות וברד כי עז היה הברד יורד בתחלה יי
הברק וברקים והרעמים מדעימין והארץ רועדת שנ קול רעמך בגלגל הארץ
ברקים תכל דאתה ותחלה ארץ והחצות נופלות שנ אף חציתך ותהפכו ואין
שם מטר לא ברד שנ נתן גשמייהם ברד ובהלך אש ארצה וימטר יי ברד
היתה אבן הברד נבקעת והאש יוצא מהוכה ושורף שנ יהי ברד ואש מתלקחת
בתוך הברד והיתה גחלת האש נבקעת והברד יוצא מהוכה ומכה שנ ותהלך
אש ארצה וימטר יי ברד ויהי ברד ואש מתלקחת ל יודה ול נחמיה ל יודה
אומ עלו חיות של ברד מלכות אש וד נחמיה אומ אש וברד פרוצין זה בזה אמר
רב הנק טעמיה דר יודה כהדא פרוטרא דרומא דחרצניתה מתחמיה מעבר
וטעמיה דר נחמיה כהדא אש שיתא דקנדילא דמיה ומשחא מתערבין כהדא
והיא דלקא מאן דרויהון מהוא מתלקחת אמר ל יודה צד צימאן מיתה ומתקחה
לעשות שליחותה אמר ל אהא משל להו לשע לגועין קשין שנאין זה את זה
לימים הגיעה זמן מלחמהו שלמלך עשה שלום ביניהם והלכו לעשות שליחותו
כך אש וברד קשין זה לזה כיון שהגיעה זמן מלחמהו שלמצרים עשה הקב"ה
שלום ביניהן ונלחמו בארצם ל יוחנן אומ שלשה טפחים התחתונות בברד

הכח

גיל
טעמיה

כיד
כמלה

שלשה

שלמשה לבך נא כי טרם תיראון מפני יני אהים והפסחה והשעורה נפתה והחטה
והכסמת לא נכו כי אפולות הנה ל פתח ור יהודה ל פתח אומ מהוא אפולות נלמים
עשה בהן הקב"ה ור יהודה אומ לקי שות היו אמר לך פתח והרי כה ואת כל
עשב השדה הבה הברד ואתה אומ על שהיו לקי שות לא נלקו אלא פלא ופלאים נעשה
בהן ויחדלו הקולות והברד ומטר לא נקד ארצה כיון שנתפלל משה לא יהרדו
עוד אבני ברד וחוקי אבנים שנבר ירדו לא הגיעו לארץ אלא היו תלוין ועומד ין
באוויר שנ לא נקד ארצה לא ירד מן השמים לא נאמ לא לא נקד ארצה מלמד שהיו
עומדין באוויר ואימתי נפלו בימי יהושע שנ ויהי בנובס מפני שראו הם במורה בית
חרון ויני השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים עד עזקה וימגדו נמצאו תלוין
באוויר ארבעים ואחת שנה אף הקולות היו עומדין באוויר אימתי יצאו בימי
יהורם שנ ויני השמע את אחנה ארם קול רכב קול סוס קול חיל גדול נמצאו תלוין
באוויר קדוב להמש אמות שנה וכולן גנוזין ועומדין למי גוג ומגוג שנ ושעטרי
ההובדבר וברם ונשם שטף ואבני אבנים ואומ קול שאין מעור קול מהיכל קול
יו משלם נמוך לא יציו ויפדש בפיו אליו מאי שנא בפלהו כה ויעתה אליו
וי עק משה אליו בדם הבא ויפרש בפיו ומיד ויחדלו הקולות והברד לפש כראה
פרעה שנוי מנהגו של עולם התחיל משבח ומפאר ואומ יני הצניח ואין הקנה חפץ
בשבחו של רשע לפיכך לא הענח הקב"ה את משה להתפלל אלא כיון שפרש ידו נענה
מיד כדי שלא יאריך אותדשע בהודייהו וכך הוא לשרים נאווה תהלה לשרים לא
לרשעים וכך הוא אומ ולרשע אמראהים מה לך לפטר חקי ובין מצינו בגודי
כיון שבא לפטר ליהורם האותות שעשה אישע מיד זמן הקב"ה את השונמית
כדי שתודיענו שנ ויהי הוא מפטר למלך את אשר החיה את המלך והנה האשה
אשר החיה את בנה עקת אל המלך על ביתה ועל שדה ואמר גחזי אדני המלך
זאת האשה וזה בנה אשר החיה אישע מיד וישאל המלך לאשה ותגדלו אפלו
היא עומדת בקוף העולם מיד הנרוחה הקב"ה והביאה למטה שאין הקב"ה חפץ
שמהא רשע מפטר בשבתו ובן את מעמא בנבדד נני כיון שהשליך חנניה
מישאל ועזריה לכבשן האש וירד מלך מן השמים והעילן ובאותה שעה החיה

ומ

יה זר
דורא
בימי
למל
שהפ
ליחז
להב
פתח
ושלש
לא בא
וכל כך
המטר
ואומ
לא הו
ומה
כדאי
משבח
המלך
המחש
ואמר
אמר ל
נפל לך
כשהן
כך כלל
והודייהו
יני כענ

יחזקאל

וזקלא מתים בבקעת דורא כדל יוחנן דאמר ר' יוחנן מנהר אשלועד דינתי בקעת
 דורא שבשעה שהגלה נבוכד נצר את ישראל היו בהם בחורים שהיו מגנין את החמה
 בימים והיו רואות אותן כשדיות ושופעות בזיבור וזמרו לבעליהן ובעליהן אמרו
 למלך והמלך עז והרגן ועדיין היו שופעות דם זיבור עזה המלך ורמסוס ובעשה
 שהפיל נבוכד נצר הרשע את הנביא מישאל ועזריה לבבשן האש אמר להקב"ה
 לזקלא החיה מתים שבבקעת דורא באו עצמות וטופחו לו לאותו רשע על פניו אמר
 לחבדיו מה טיבן שלאלו אמרו לו חבירם שלאלו החיה מתים בבקעת דורא מיז
 פתח ואמר איהו בנה רב רבין והמהוהי פמה תקיפין מלכותיה מלכות עלים
 ושלטניה עסדר ודר אמר ר' יצחק ויצק זהב הותיה לתוך פיו על אותו רשע שאילו
 לא בא נבריא לו וקטרו על פניו ענה כל שידות ותשבחות שאמר דיויד בספר תלים
 וכלך למה לפי שאין הקב"ה הפך שבחן של רשעים וירא פרעה כי חדל
 המטר והבדר והקולות ויוסף לחטא כדן הרשעים כל זמן שהן בצרה מכניעין עצמם
 ואומרים קומה והושיענו וכיון שעוברת הצרה חוזרין לקלותם וכוחשין ביוי ואומרים
 לא הוא נבוכד נצר כשהיה בצרה אמר כען אנו נבוכד נצר משבח וארומם
 ומהדר למלך שמיא אמר ר' שמואל בר נחמנ אלמלא שהקב"ה דן את האחשבת
 כדאי שקיל נבוכד נצר בכסוק זה כמו שקילם דיויד בכסור תלים כולו הוא חוגר
 משבח ודיויד אמר שבחי יהושלם את יי' הוא אומ' מרומם ודיויד אומ' ארומם
 המלך הוא אומ' מהדר ודיויד אומ' הדר והדר לבש' לא אין הקב"ה דן לא את
 המחשבות וכיון שראה עצמו בגדולה התחיל להתגאה שנענה נבוכד נצר
 ואמר הלא דא היא בכל רבתי די אנו בעתה לבית מלכו בתקן חסנ' ולקר הדרי
 אמר ל' הקב"ה רשע עוד אהה מהגאה עוד מלתא בנים מלכא קלאן שמיא
 נפל לך אמרין נבוכד נצר מלכא מלכותא עדת מנך וכן כל אומות העולם
 כשהן בצרה מכניעין עצמם עברה הצרה חוזרין לקלותם אבל ישראל אינם
 כן כל זמן שהן בהוך צרה הן מתפללין וצועקים עברה צרה הן נוהגין שבה
 והודייה להקב"ה על מה שגמלם טובה וכן הוא אומ' חקדיו יי' אזכיר תהלות
 יי' בעל כל אשר גמלנו יי' ורפ טוב לבית ישראל אשר גמלם כרחמינו וברפ חקדיו

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
 Cincinnati 41, Ohio
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7

ואומ' זכרו נפלאותיו אשר עשה ואומ' יודו ליוני חסדו ונפלאותיו לפני אדם ואומר
אהים יחננו ויבדכינו יאר פנו אתנו סלה כן יאמר בעל החמיו

כי אני הנבדרת

מר שוק אדונינו הוא הזאים בשמים ממעל ועל הסדר
מתחת וזולתו על לב לא יעל כל הנקרא בשמו ולכבודו יער כל ופעל ותבדך שמו
ממות ומחיה מודיך שאול ויעל ארך אפוס ורב חסד נושא חטא ומעל ושון
שבות ארעינו בדעון ותפנה ותפעל יאיר עיר ינו ופמאמר נאם הובר הוקס הוקס על
ישקינו בוס הנחומים ומת איבינו סה דעל וקבץ סזורינו ויקרא אלה שמים מעל
מי בכס מבלעמו ויי אהיו עמו ויעל וקבנו הצור אשר תכין שמים בצדק
יקיים הפטחהו לשארית נחלה והיות עטרת ועוד יקיים וספה כליות בות יהודה
הנשארית ושבור על אויבתו ולז לעולם תהיה נבדה ושמיד שמה זכרה ופמעדי
תהי נעדרת וחקנו באמה ובשלוס ויגלה לנו עתרת וראנו משיח צדק ודעיו ופעל
אדרת ויסר בעיון לעינינו אפן בחן פנת יקרת אמץ כן יאמר אשר לנהג בודה והתמות
בכה לך ויי הגדולה והנבודה והתפארת זה הוא שאמר הכה לך ויי הגדולה
והנבודה והתפארת והנעץ וההוד כי כל בשמים ובארץ תנא במתנות משמיה דר
עקיבה לך ויי הגדולה זו קריעת ים סוף שנ נרא ישראל אלהיך הגדולה והנבודה זו מכת
בכורות והתפארת זו מותן תורה והנעץ זו ירושלים וההוד זה בית המקדש שבנה
במהרה ביומינו דא לך ויי הגדולה ר שולא חזיה להווא נברא דבעל גוויה
אתניה נגזיה אזל אכל ביה קריא בי מלבא אמר להוואיכא נברא חד מיהודאי וליכא
נרא דמלכותא עליה וקא דאין דינא כו לא נקייט הורמנא מצבי מלכא שזדו עליה
פרסקא ואיתיה לך שולא אמרו ליה מאי טעמא נגזתיה להאי נברא אמר ליה
דבעל חמרא אמרו ליה איה לך סהדי אמר להוואין אתא איהו אקהיז ליה אמרו ליה
אי הכי בר קטלא הוא אמר להוואין מיומא דגלנך מארען לית לך דשותא למקאליה
אתוכ לדינחא לכו עבדו ביה אלויתבי קא מעיני בדיניה נער חמרא פתחל שילח
ואמר לך ויי הגדולה חזונהי לסכתתיה דהו קא מעמדמך אמרו ואי קא חמר
אמל להו שמעיה הכי קא אמר ברך דחמנא דיהב מלכותא בארעא מעין מלכותא

מיד
תוך

דר קוּעָה ויהיב שולטנא ורחמי דינא אמרי הביבא עליה מלכותא כולי האי ענינא
אבביה דמלכא עידון דינא יתיב אבאביה דמלכא וקא דאין דינא יומא חד הא
קח חליק ואזיל ההוא גברא אמר ליה מתרחיש נסי לשקארי כולן האוי אמר ליה
רשע ההוא גברא שקורי שקורי קרא כתיב אשר בשר חמורים בשרם בעא למיעול
למימרא ליה למלכא אמר האי רודף הוא והתורה אמרה הבא להרוג השכם להרוג
שקא קולמא דברזלא מחיים עלבי שיה וקטליה אמר הואיל ואיתבי לו נסא בהגה
קראה אדרשיה נפק ד שילא לבי מדרשא וקא דריש לך יוי הגדולה זה מעשי
ברא שית שן עושה גדולה עדיין חקר והגבורה זו קריעתים סוף שן
ישקא ארתיך הגדולה והתכחשת זו חמה ולבנה שעמדו לו ליהושע שן ויהוס השמש
ויריח עמד והנח זו מפלתה של רומי שן ויז נצחם על בגדי וההוד זו מלחמת
נחלי ארנון שן עלבן ואמר בספר מלחמות יוי כי כל בשמים ובארץ זו מלחמת
סיקרא שן מן שמים נלחמו לך יוי האמלכה זו מלחמת עמלק שן ואמר פי יוד עכ
בסיה והמתנשא זו מלחמה גולה ואגלה שן הנני אעריך גוף נשיא ראש משך והובל לכל
לראש אמרי רש חנק בר רבא אפלו גרמא מן שמיא מוקא ליה בא אלפרעה
מפני מה הוא אומ בא אלפרעה לא אמר לו הקב"ה למשה לך אמור לפרעה מנהגה עולם
אדם בא לגור אצל חברו כל מה שיכול לעשות עמו טובה הוא עושה מפני שבני
לה שען עליו אתה באו ישראל לגור בארץך תדבש אותם בעבודתך פתית אותם בדברים
טובים עד שבאו אליך ואחר כך הקשית עליהן עונך השקות אותם מהבוק בעת בואם
אליך ואחר כך הרוית אותם מר אמרת להם ואתנה לכם את כבוד ארץ מצרים ואחר
כך תואר תכפר העבודה עליהם חייך שאני מרוה אותך לענה והריני נמרץ
ממך על ששנית דברך כי אני הכבדתי את לבן ואת לב עבדיו מכבדתי
אתה למד כשהיה פדע מתרכך הן המצרים מתקשים וכשהיו הנמצרים מתרכבים
היה פדע מתקשה כשהיו אלו ואלו מתרכבים היה הקב"ה מחזק את לבם דבת כ
אני הכבדתי את לבן ואת לב עבדיו מלמד שמנע מהן התשובה כדי להמיר ארץ
אנ למען שית אותותי אלה בקרבן ולמען תקפרי באזני כנך ובין בנך אמר דב חונן
מענין מן התורה ומן הנביאים ומן הכהובים שיעריך אדם לתק שבח והודייה על

כך
דבר

כך
דבר

מר
סר
שמו
דע
על
ה
זיה
מע
ובע
הת
ד
מכ
שנ
זיה
ש
חמ
ות

HEBREW INTONATION COLL. FOR JEWISH INSTITUTE ON THE HISTORY OF THE HEBREW LANGUAGE

מעשה נס מן התורה מעין דבת ולמען תספר באזני בן ובן בנך ואומר ולמען סמי
שמי בכל הארץ יצא הנביאים דבת חסדיו יי אצפיה תהלות יי ויאומ ואמרה ס
ביום ההוא הודו ליי קראו זממו הוסיעו בעמים עלילותיו הקזירו כי נשגב שמו
מן הכרובים דבת אשר שמענו ונדעם ואבותינו ספרו לנו לא נכחר אבניהם
לחור אחרון מספדים תהלות יי ועוזו ונפלאותיו אשר עשה ואומ ידו ליי חסדו ונפלאותיו
לבע אדם תנן התם הרוואה מקום שנעשו בו נסים לשרא מצדך ברוך שעשה
נסים לאבותינו במקום הזה על הזיקים ועל הזועות ועל הברקים ועל הרעמים
ועל הרוחות מצדך ברוך שכוחו מלא העולם כולו תנו רבנן הרוואה מצדקות הים
ומעברות הירדן ומעברות נחל ארנון ואבע אלביש שלבית חורון ואבן שזרה עות
מלך הבשן במשה רבינו ואבן שישב עליה משה בשעה שעשה מלאכה בעמלק
ואשהו שלטב וחומה ירוחו שנבלעה הרוואה אוקן צדיק שיתק שבח והודאה לפניו
מאי על נסא דרבים מצדכין ועל נסא דייחוד לא מצדכין והא הוא נסא דהזה
קא אזיל בעבר ימינא נפל עליה אריא ואיתעיל מענה ארא לקמיה דראבא אמר ליה
כי מטית הגם ברוך ברוך שעשה לנו במקום הזה ומנו בדיה דרבינא הוח ק
אזיל בפתקא דערבי צהא מינא איבדיא ליה עינא דמיא וסתי ותוב הוה קא אזיל
ברסקא דמחוא נפל עליה גמלא מרעא ואיתעיל מענה כי הוה מטי בפתקא דערבי
מברך ברוך שעשה לנו בערבי ובגמל וכי הוה מטי בפתקא דמחוא מברך
ברוך שעשה לנו בגמלאו בערבי הא אפלו על נסא דייחוד מברך מאי ביניהו
אניסא דרבים כולו עלמא צדיכו לברוכי אניסא דייחוד הוא יכריח ובר בדיה
צדיכי לברוכי וכולו עלמא לא צדיכי מאי אבנא לביש שלבית חורון אמר ר
יוחנן אבנים שידדו על לב איש ומנו יהושע דבת ויהי בנוסם מפני ישראל המה
במורד בית חורון ויי השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים תנו רבנן על
הזיקים ועל הזועות ועל הברקים ועל הרעמים ועל הרוחות מצדך ברוך שכוחו
מלא עולם מאי זיקין אמר שמואל כוכבא דשביט אמר ר שמואל נהירי ל
שביט דרקיעא כשביט דבהדד עת וכל מיני ידענא לבר מכוכבא דשביט
דלא ידענא דלא שפיר כפליה וי עבר כפליה חזוב עלמא והא קא חייק דיקא עמי

היה נהוריה די מיהזי רב חונא בריה דרב יהושע אמר כופבא דדחוק לחבריה
ב בדוכתיה ומיהזי כדקא עבר בסלא רב אשי אמר וילון הוא דמיכרוך
ומיהזי נהורא דדקיעא כומן דקא עבר בסלא מא זועות אמר רב קטינא גוהא רב
קטינא הוה קא חליף ואזי אפתהא דבי אובא טמיא גנח גוהא אמר מי ידע הדי
אובא טמיא גוהא מינע הוי אמר ליה קטינא קטינא אמאי לא ידענא בשעה שזוכר
הקלה את בעו ששדוין בעער בין האומות מוריד שתי דמעות ומתגלגלוב ויורדות
לס הגדול וקולן הולך מקוץ העולם ועד סמו' והינו גוהא אמר אובא טמיא ומי ליה
הדי בין אם כן נעביד גוהא גוהא הכי עביד קא קבר קלא בתרא דמיובלע בקלא
מא ואי בעית אימא לעולם כדאר ואין גוהא גוהא עביד להאי דלא אודי ליה
הויכי דלא ליטעו כולו עלמא בתרויה רב קטינא דידיה אמר קוסק את כפוי שנ
מאע אכה בפי אלכפי ר נתן אומ מתחנא שנ והניחתי חמתי בס והנחמתי
המתי כתיב רבנן אמרי בועט ברוקיע שנ היד כדורכים יענה עלכליו שבי
דאין רב אחא בר יעקב אומ דוחקאת רגלו תחת כסא הכבוד שנ השמים
במתי והארץ ההוס רגלי מאי ברוקוס פירוש ציבא דסליק דסליק למעבנת
דנורא ומותחזי ברקא אמר רבא ברקא יהידא קשי ברקא חורא קשי עננא
ויקתי קשיא הרה עננ דסלקין להדי הדדי קשין עננא דאתיא מקרקס דומית
נפדבית קשיא למאי נפקא מונה למיבעי רחמי מאי רעמים אמר שמואל
עננ דאתון בגלגלא שנ קול רעמך בגלגל זבנן אמרי עננ דשכפי מטריהו
להדדי שנ לקולתהו המון מים בשמים רבאשי אמר האי עיבת חלחול
מיחלחל ואתי זיקא ומחי עליה ומשתמע קליה כו זיקא אמר דנא רב אחא
בר יעקב אמר מטרא בעננ מימקא מקי ואתו ברקו מפשרי ליה אסתברא
דרב אחא בר יעקב דרעס רעמא ובריק ברקא ואתי מטרא אמר ל שכסנ דרי
מאר יהושעבן לוי לא נבראו רעמים לא לפשוט עקמוציות שכלב מאי
וחות אמר אביי זעפא אמר אביי גמירי דזעפא לא קתי תרהי שעי שנ
דקום פעמים זנה והא קא חזינן דקתי ההוא דמיקי קציע בינ אמר
מירי דזעפא לא הוו בלליא ותא קא חזינן דהאי ההוא דמתחיר

למאן סמי
צרת ס
שעו
אבעהס
דזוונפלאמי
זעשה
דרעמים
דוההיס
זרקעות
זעמלק
לפניה
דהזיה
ליה
הקד
זיל
זאועות
בר
יעהו
יה
מרה
איה
על
שמו
ר
ר

למאן סמי
צרת ס
שעו
אבעהס
דזוונפלאמי
זעשה
דרעמים
דוההיס
זרקעות
זעמלק
לפניה
דהזיה
ליה
הקד
זיל
זאועות
בר
יעהו
יה
מרה
איה
על
שמו
ר
ר

כ
מג

ביממא עלבולס הוא מברך שכוח מלא עולם ואי בעי ברוך עושה בראשית א
עלההרים ועלההקבעות ועלהמדברות ועלהימים אינו מברך לא עושה בראש
את אשרהתעללה במערים אמר ר' טרפון כיצד הקב"ה נותן שלמערים
כנגד מה שאמרו הבה נרחבמה לו מכת דם מפני שמנעו את ישראל מלפלוכל
שלא יכרו ויזבחו דא לפי שהיו מטיילין זכריהם ביאור לפיכך לקה היאור תח
צמדע מפני שעשו את ישראל מפנין להם את הדרכים ואת הרחובות ומתקע
אותן כעם עלשעשו ישראל מכבדין להם את הדרכים ואת השוקים ערוב
על שאמרו לשרא עמו למדבר והביאו לנו דובים ונמרים דבר שהיו עושיין אות
דועי בהמתן שחיי שעשו אותן במרחצאות בדר שעשאום זורעי חטים
ושעו חטניות ומשמרין אותן כלהשנה בולה כדי להמעטן מפדיה ורביה
ארבה שעשאום מעיבי אינלות ונוטעי נטיעות חשך כדי שלא יראו במיות
רשועי ישראל מכת בכורות שעבדו ישראל שהן כבן בכור לפני המקום שנביע
בכרי ישראל ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמר לו הנחומה אסתפשה א
האוויל במכתש זה פרעה ומערים דכת אך אוילים שרי עען לא תסור מעליו א
שהביא עליהן מכות הראשונות חותן מגופן ולא הבינו חזר והביא עליהן בגוס
לו בשם ר' ברביה אמר כטכסוס מלכים בא עליהם בתחלה ספר אמת וימ
אלהן ואחר כך הביא עליהם קלעים ואחר כך זרה בהם את החצים ואחר כך
הביא עליהם לגיונות ואחר כך נתן להם דור מסיות ואחר כך ירה בהן נפט ואחר
כך הביא עליהם אבני בלוצטרא ואחר כך הביא עליהם לופשין ואחר כפתוש
בפולקי חשכה ואחר כך הוציא את הגדול הגדול שבהן והרגן כך כפר
אמת המים שלהן ויהי כך לפי יאריהם ואחר כך הביא עליהם קלעים עבדיה ו
הצמדע אמר לו יוסי ביד חענה קרקוקין היה קשה עליהן מכלי ואחר כך ירה
חצים ורהי הפנס ואחר כך הביא עליהן לגיונות ערוב ויבא ערוב כבד ואחר כך
נתן להם דור מסיות דבר דבר כבד מעמד ואחר כך ירה בהן נפט שחיי אהי שחיי
אבעפועות ואחר כך השליך עליהן אבני בלוצטרה ברז ויהי ברז ואחר כך הב
פנין כפולין ויבא ה נפול ויהי כפולין עלהן מעריהם ויהי כפולין

פיר
התלמוד
והנה

כיר
לצומיה
לזקול
פיר
הרניה
כיר
למענין

בפיל
מכת
היה
אמר
מונה
נמר
בקול
יהיה
עבדי
דכ
ואת
המלך
להים
והיה
להדי
שרא
שרא
יבדשו
החנות
ויהי
וענו
אפי
בהדינה
שוען
עדיה

במלך חשכה חשך והיחשך אפלה ואחר כך הוציא את הגדול הגדול שבהן והרגו
מכה בכורות כי אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר ארבה
היה הארבה הזה אובל ולא נאכלה יה נופל על פני המצרי ואוכל ומנקה את עיניו
אמר שמואל ארבה מחיילתיו של הקפה שנהילך והחסיל והגם חילי הגדול והוא
מונה בדרך במקום שאין אדם רואהו ופיון שהוא מצוהו לפשוט עלי בול הארץ מיד
נמר ומה גבר שננערתו בארבה ובה כמראה קומים מראהו וכפרשים כן ירוצו
בקול מרבבות על ראשי ההרים והקדון ויאמרו עבדי פרעה אליו לך מעב
יהיה זה לנו למוקש הנורבני ששה שהעילה ענתק עבדי פרעה ויבכה ויאמר
עבדי פרעה אליו ער מתי יהיה זה לנו למוקש שלח את האנשים ו" ועבדי נעמן
דכה ויגשו עבדיו ויבדו ואלו ויאמרו אבי דבר גדול הנביא דבר אלך הנה אשה
ואחבי אמר אלך רחץ וטהר" ועבדי דוד דכה ויאמרו לו עבדיו יבקשו לארבע
המלך נערה בתולה ועבדי שאול דכה ויאמרו עבדי שאול אליו הנה נא רחץ
להים רעה מצעק ואמר נא ארוננו עבדיך לפעך יבקשו איש יודע מנן בכנור
והיה בהיות עליך רוח להים רעה ונגן בידו טוב לך ועבדי מלך ארם שיעצו
להצדק במלך ישראל דכה ויאמרו אליו עבדיו הנה נא שמענו כי מלכי בית
שאל מלכי חקיהם נשימה נא שקים במתענו וחבלים בראשינו ונעז אל מלך
ישראל אולי יחיה את עבדך ועבדי אח שורוש דכה ויאמרו לערי המלך משרתו
יבקשו למלך נערה בתולה טובות מראה וששה שלח הועלה ענתק ואלו
הן חנוק בן נחש בעת ששלה דוד מלכים לנחמו ויאמרו שרי בני עמון אליו המכבד
דוד את אביך בעיניך וענת זרע להמך דכה ותאמר לו זרע אשה וכל אהביו
יעשו עין גבוה חמשים אמה ואחיתכל שאמר לא בשלום בא נא אל פילגש
אביך ואשת איוב דכה כדבר אחר הנבלות תדברי ועבדי עזקיהו שיעצו
בהדינת ירמיה דכה ויאמרו השרים יגרת נא האיש הזה ושמעיה בקדלית
שיעז לנחמיה ללון בהיכל שננועז אלהי בליוי לפיכך נהפך שמו עקר דכה
עזיה כמו הנועזים שלח ונתענה הנביא בלשון שיעז ענתה הנשים
וישראל מאמריהם

צות א
בראש
לעריים
ובול
אור תח
עתק ע
עירוב
יין אור
טיס
ירביה
במיות
זנב
השא
ליו אור
בגוס
תוימי
בך
ואח
תבע
יר
ע
הפ
זה כ
שה
הב

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
Cincinnati, Ohio
MUSEUM
1
2
3
4
5
6
7

הסבימו כל החרטום והמכשנים שאין לשונותיהן של ישראל הקומה ונתיאשובה ישנה
מן הגולה וכן ברעה אומ דאו ברעה נגד פנכב אמר להן כובכ אחד עולה לקדחתכס
ושמודעה ואין אתם מעליהין וכיון שבאו ישראל ליד אורו המעשה עמוז משה
בתפלה ואמר רבנו שלעולם למען יתקיים דברם של מצרים שאמרו בך עתה
הוציאם להרן גורם בהרים ונעליהן הוא אומ ובשופל החוזים וחדלו פלהקוסמים
וצן את מועצ לעתיד לבא שאינן נגאלים עד שיתיאשו מן הגולה ועד שישכחמו כל
המצוננים והקוסמים שאין לשונותיהן של ישראל הקומה וכן הוא אומ מפני אותה
בדים וקוסמים יהולל משיב חכמים אחר ורעבם יספול מקום דבר עבדו וענה
מלכיו ישלים האומ לירושלם תושב ולערי יהודה תבנה וחרבותיה אקומם
לא כן לבו נח הנבדריס קשה היא הליצות שכל מכות שהביא הקבה על פרעה לא שונה
בהן סודו שלעולם עד שנתלוצץ בישראל לא כן לבו נח הנבדריס מהוא איצט אורו
אתם מצקשים אמר להן אתם אומרים ל האנשים והנשים והטף ואין אתם מצקשים
לא האנשים בלבד וכיון שנתלוצץ הפך עליו הקבה את האור לחשך ושונה קדרו
שלעולם ויבסאת עין בלהאדך והחשך האדך ואחר כך הוא אומ נטה ירך על השמים
ויהי חשך על ארץ מערים קשה היא הליצות שקראה הכת ארבע מדות רעות
זמרת אולה חטאת הועבה כלאו למען ללצים שנזמרת אולה חטאת ותל צבת למן
לך וכנגדן יסלה ארבע פורענות שנ נכחו ללצים שפטים ומתלומות לך פקילים
קשה היא הליצות שלא פורש הכת לך אחד מעובדי עבירות כמוה שנגר
לך ויש מצד ויש שבת דין וקלון האם לא גודשהו יש שם ליעות ויש שם גרדו
ויש שם דין ויש שם קלון קשה היא הליצות שהחלטה יסודין וסופה בלייה
תחלטה יסודין דכה וערה אלה הלוצצו כן יחזקו מוקדכם וסופה בלייה דכה
כי פלה ונחדעה ויאמר יי אל משה נטה ירך על ארץ מצרים בארצה
מכה שמיניה מכה ארבה מפני מה הביא עליהן הקבה ארבה לא כיון שלקו
בבדד וצבר גפנם והאנתם אמרו טובה היא לנו מי שהיה אוקף קמעה אוקף
הרבה לכו הביא עליהן ארבה ואכל את כל עשב הארץ את כל אשר השאיר

והוא משה את משהו על ארץ מצרים ולי נהג לחוקרים בארץ

ויהי כשהקב"ה נפרע מן הרשעים אינו נפרע מהן לא ברוח קדים וכך את מוציא
 אנשי מצול ובאנשי קדום שלא נפרע מהן לא ברוח קדים וכך הוא אומ' מנשאת
 ה' יא' ב' ד' זה דור המצול' ומרוח אפו יבלו' אל אנשי קדום' וכך את מוציא באנשי
 גדל שלא נפרע מהן לא ברוח קדים שנ' ויפץ יו' אהר' מעס' ואין הפעה לא ברור
 קדים שנ' ברוח קדים אפיצם מפע אויב' וכך את מוציא במצרים שלא נפרע מהן
 קב"ה לא ברוח קדים שנ' ויוי' נהג רוח קדים בארץ' וכך את מוציא בעשרת השבטים
 שלא נפרע מהן לא ברוח קדים שנ' כי הוא בין אחים יפריד יבוא קדים רוח יו' ממזבז
 גולה ויבוש מקורו ויחרב מעיבו הוא יסקה אוצר פלפלי חמדה' וכך את מוציא
 בשבט דניאל שלא נפרע מהן לא ברוח קדים שנ' ברוח קדים אפיצם מפע אויב'
 וכך את מוציא בצור שלא נפרע ממנה לא ברוח קדים שנ' צור את אמרה אב'
 בליל יופי רוח הקדים שברך בלב ימים' וכך את מוציא במלכות עליה זו שאין
 נפרע ממנה לא ברוח קדים שנ' ברוח קדים תשבר אנוה בריש' וכך את מוציא
 כשהמקום עתיד ליפרע מן הרשעים בניהנם אין נפרע מהן לא ברוח קדים שנ' כי
 גדוך מאתמול הפתה ונ' מהוא אומ' הגה ברוחו הקשה ביום קדים' ויעל'
 ארבה על כל ארץ מצרים נאמ' כאן ארבה שבעה פעמים כנגד שבעה מינין שהביא
 להם ארבה שלם חרגל חגב גזס ילקחסיל' ויש אומרים ארבעה מינין ארבה
 ביא עליהם ובה יתר הגזס אבל הארבה ויתר הארבה אבל הילק ויתר הילק
 פל החסיל' ים כך הביא הקב"ה הקצף על ישראל קל וחומר על המצרים רבץ גמל לא
 אומ' מה נשתנו הארבה מכל מיני פורענות לא להראות את הארס הזה ולתרו'
 מה הם הארבה והחסיל' ויתר הארבה ויתר החסיל' ויתר החסיל' ויתר החסיל'
 ויתר החסיל' ויתר החסיל' ויתר החסיל' ויתר החסיל' ויתר החסיל'

ז' ט' ט' ט'

שנה
 אומ'
 ברוח
 קדים
 ויתר
 חסיל'
 ויתר
 חסיל'
 ויתר
 חסיל'
 ויתר
 חסיל'
 ויתר
 חסיל'
 ויתר
 חסיל'
 ויתר
 חסיל'
 ויתר
 חסיל'

ז' ט' ט' ט'

אין לא שהיו קווענין את הקדעים ואת האילנות בלבד כזנין אף לבושיהן ותמו
ובלמיט המדות תלו ויתק להם ל יבולק ויגיעם לארבה איך לא שבשדות שגב
ושבתים ושבתים וישיבת חרדים מניין תל לא בעיר ישיבה בחמה ירוצוק בביתם יער
בעד החלונם יבואו סנניב ולא עוד לא שהיו מסתמין את המעינות של ופעד
השילה יכול לא יפענו ואין שלח לא מעיינות שנ עיני מים העם הזה את מצי
השילוח ולא עוד לא שהחשיבו את המחות של ויפם את עין בלהאדן ותחשך
ההרץ ויקר מעל רך את המות הזה למה נאם בארבה לקאת המות מפע שאם
לכו למר שהארבה חונה ממיתה פרסמה הבכר שהיא מציבה בשאר כל המכות

דא דק את המגה הזה שקוקוממיה דאמר ל נחמיה ארבעה עשר דברים נאמר
בארבה כיוססוס שלמלא כיו סהוס איזכל לדויה יכולה לעמוד לפעו דוקו ממיתה
ומיבש שנ ויקר מעל דק את המות הזה שני שנ ברזל קרנו דומות לקרנה שור
כפיו דומות לבק הארזה עיניו דומות לפלעם כנפיו דומות לבנפי הנשר צואר
דומה לעואר הקוס לבו דומה ללב האדם לבו דומה לגב הנחש ירבו דומות
לדברי גמלי שקין דומים למסר לבוש דומה לסרך בהובחית על לבו מפע שהוא
חילו של מקום שנ חילי הגדול אשר שלחתי בכם ויהפך יני רוחים חזק מאד גס

גדול גשה בהליכהו יתר ולבי אתו בביאתו מהוא אומ ויוי נה רוח קדים בארץ בהליכתו
הוא אומ ויהפך יני רוחים חזק מאד ויתקעה וימה סוף כזה שהוא תוקע אר
לארץ בבת אחר לא נשחר ארבה חזק אמר ל יעחק אפלו מלוחח ויאמר

וי אעשה נכה יך עלהשמים ויהי חשך בא וראה שאין הקבה נהיג מן הרשעים
לא בחשך שבן מצינו בשנתנקס ממרעה וממעדיה נתנקס מהן לא בחשך

במעדים הוא אומ לא דאו איש את אחיו וע הוא אומ ויהי הענן והחשך
וכן בשנתנקס מסתהרע לא נתנקס ממונו לא בחשך שנ ויהי בלי למה המוח

וי עמ מלאך יוי ויק במחנה אשר וכן בלשעיר נתנקס ממניי המצא שני ביה
בלה קטיל בלשעיר מלכא בשדיא וכן המנהג
שן בילה ההוא נדדה שנת המלק

ס
ה
וי
ז
כ
ו
ה
י

התורה
פירוש
למשנה
מסכת
אבות
דוראבנ

העדיקים בדירקן ומשל את הרשעים בדירקן מעל את צדיקים בדירקן במורה
טוב ארעה אותם ובהרי ארום וערל יהיה ניהם ומעל את הרשעים בדירקן כה
אמר יי' צבאות ביום רחבן שאולה האבלתי כפתי עליו אוד ההוס אמר ל יהודה
ביר סימון האבלתי הובלתי כה מעל איך עושים כסוי לגנות לא שלכף ולא שלזהב
ולא שלנחשת ולא שלברזל ולא שלבדיל ולא שלעופרת לא שלרש מעט שהוא מציין
במינו כך אמר הקב"ה גיהנם חשך והרהוס חשך והרשעים חשך יבא חשך ויכסה על
חשך דכה כי בהבל בא ובחשך ילך ובחשך שמו יכסה ויהי חשך על ארץ
מצרים אמרו כשהיה המצרי סוער בלילה היה מביא את ידו ומושיבו כנגד
ומדליק את הנר ומעחו על ראשו ואומ' לו ראה שלא תטה לבא ולבא אס לאו אכ
מתיז את ראשך מע איכזה חשך ל יודה ול נאמה ל יודה אומ' מחשך שלמעלה
שן ישת חשך סהרו ל נאמה אומ' מחשך שלגיסנס שן ארץ עיפה כמו אפל
מהוא עלמות ולא קדרים אמר ל יהושע בן נון מצינו בשלשה מקומות שאדם
מעמיע תלמודו סמוך למיתתו דבר להודיעך קטנא אמרי אמר לה שים אמרים
אמר לשון לחיך ואומ' סוף דבר הכל נשמע את הלאה יס ירא ואת מעותיו שמור
כזה פל האדם וכאן עלמות ולא קדרים כיון שאדם נוטה לעלה שלמיתתו
הוא סודר תלמודו והפע כמו אפל לו לבית שחלונתו פתוחה לרוך חשך
וימשחשך ל יצחק אומ' אורה חשך שבא במצרים שלממשה היה שן ימשחשך
אפלו היו מבנסקים כל נרות וכל אבוקות שבעולם לא היו מאירות להם
משה את ידו עלה שמים ויהי חשך אפלה כה ויהי חשך על ארץ מצרים וכו'
ניה חשך אפלה בכל ארץ מצרים מושלך אור משל להי למלך סדרה עליו
עבדו אמר לאחד לך והבהו חמשים מכור הלך והוסיק מעלו והבהו מאה
מכור כה הקב"ה שלח חשך על מצרים ונהוסק החשך מעלו ועליו אמר דויד
שלח חשך ויחשיך לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מהחבין היה
המצרי עומד ואינו יכול לשב יושב ואינו יכול לעמוד כוסף את קומתו ואיך
יכול לפשטה פושטה ואינו יכול לכמה שאינו ולא קמו איש מהחבין אמר

כ"ה
קצ"ה
שלוש

לבושיהן ותני
בשדות שגם
בבתים יער
ה שן ופער
הזה את מע
חן ותחשך
וק מעט שאמ
המכות
יריב נאמר
רוחו ממית
לקרנה שור
צואר
בוהו ויומות
מפע שהוא
מאז גס
שבה לי כה
אר
ויאמר
הרשעים
ובחשך
החשך
היו
בית
לא בחשך
היו לא

ל יצחק אומ' אורה חשך שבא במצרים שלממשה היה שן ימשחשך

מה מערים ברד אף ארום כן וגם שוטף ואבני אבני אבני אבני אבני אבני
 זעל אנפיו מה מערים ארבה אף ארום כן ואתה בן אדם כה אמר יי אמור לעזר
 כלפניך ולכלחית השדה הקבצו ובואו האספו מסביב על זבחי אשר אע זבח לכם
 זבח גדול עלהרי ישראל ואכלתם בשר ושתיתם דם בשר גבורים תאכלו ודם
 נשואי הארץ תשתו אליוס פרים ועתודים פרים בריאי בשן מולם ואכלתם חלב
 לשבעה ושתיתם דם לשכרוז מזבחי אשר אע זבח לכם ושבעתם על שלחני סוס
 ורכב גבור וכל איש מלחמה נאם יי אלהים מה מערים חשך יהארום כן ונטה
 עליה קו תהו ואבני בהו מה מערים הועיא הגדול הגדול שנה והרגו אף ארום וירחו
 רמזים עמם ומדים עם אבירים ורורה ארץ עם מדים ועמדם מחלב יושן
 ויאמר משה גם אתה תבן בידינו זבחים ועולות אתה זה פרעה גם לרבות שר
 ועבדיו אמר להם כלום אתם הולכים לא לזבוח לאלהיכם הרי לכם אף עמך אף
 בקר וכל שהרעו אמרו לו איך אנו יודעים כמה אנו עריבים עד צואינו שמה
 ויאמר לו פרעה לך מעליו ויאמר משה כן דברת לא אוסיף עוד ראות פנך מכאן
 שלא היה משה יודע אם כלו המכות אולא כלו וכיון שגמר משה בלבו ואמר ליה
 אוסיף עוד ראות פנך מיד קפץ עליו הדבור בהוך פלטין של פרעה ואמר לו עוד
 נגע אחד אמר ר' הנחום בן חנני והלא כל הדברות לאהיו על משה לא חוץ לפוך
 בעאתי אתה עיר אפול את פני אליי למה שמערים כולה מלובלכת בעל
 וזה מה מפע מה היה לפני פרעה שנתק שר עמוד הענן על ראשו של משה ואמר
 לו מכות אחרות אע עתיד להביא על הרשע הזה ומפני שגזרת ואמרת לא אוסיף
 עוד ראות פנך הריע מביא עליו בים מכאן שנו חכמים עשר מכות לקוה מערים
 במערים ועשרה על הים שנאנופה מפני ישראל כיון נלחם להם במערים ומי
 נלחם להם לא כענין שבאו עליהם מכות במערים כד באו עליהם בים אלא
 מכה זו של בכורות הריע מביאה להך ביהו כדי שלא לעשות דבר פלסטימ לך נג
 עז נגע אחד בשלחו כלה גר ש יגיש אתכם מזה כן הוא אומ ותחזק מערים ענ
 הים למחר לשלחם מזה הארץ דבר נא באזע העם אמרי דביר ימי איך נג
 ללחון בקשה אמר לו הקב"ה למשה אמור להם לישראל בבקשה וישאלו ממערים

רבם חשך
 שהן עסוקין
 כנגד שלשה
 יא אור שז
 לשאלו מע
 וכל כך לאו
 ד ויח שיק
 כך עשה
 זין את ש
 דאה לנג
 לשרא לנג
 שרא למע
 זועק והי
 כנפי עלי
 זמכה בכ
 זמרוני
 מע למע
 יכה מע
 יור חני
 ורום כ
 קול ש
 מרה לנג
 כן וי
 ינשפט
 יגף יי
 תעק

אלו המערים
 לא יושבים

כלי כסף וכלי זהב כדני שלם יאמר אותו ענין ועבדו וענו אותם קיום בהם ואחרי כן
יצאו בדבוק גדול לא ימים בהם משל לאדם שהיה חבוש בבית האסורים ור
אומרים לו לאחר מועד יאין אותך ונתנו לך ממון הרבה אמר להם בבקשה מכס
הוציאנו בהנכס לאוי ויבין אותה העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול
מאד ויכול משה ואהרן לא נטלו ממנו הזהב אמר שיעבדו על עשה ועל לא תעשה
הללו גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים מלמדי שהיו מפקידים אצלם פקדונות
ויאמר משה בה אמר וי בחצות הלילה זה הוא שאמרי הכת חצות לילה חקום
להודות לך על משפטי ענין תנורבנן ארבעה משמרות הווה הלילה דברי דבי רבי
נהן דומר שלש מאי טעמיה דל נהן ויבא גרעון ומאת איש אשר אתו האל עמות
התיכונה תנא איך תכונה לא מי שיש אחת ללילה ואחת לאחריה ורבי אמר לך
מאי תכונה אחת מן התיכונות מאי טעמיה דרבי אמר לך דיקא אמר ל אמר ל
שמעון בן לקיש כתוב אחד אומ חצות לילה חקום להודות לך וכתוב אחד אומ קדמו עיני
אשמרות הן כדן ארבע משמרות הווה הלילה ורבי נהן משמרה נמי הוה קרו לה
רב אשי אמר כל משמרה ופלגא הוה קרו לה ודוד בפלגא דליליא הוה קאיי מאורתא
הוה קאיי דבה קדמות בנשה ואשועה מאי משמע דהאי כסף חודתא הוא דבה בנשך
בערב יוספא יסון לילה ואפילה אמר ל הושעיה ואמרי לה אמר ל לעזר אמר ל הושעיה
כך אמר דוד ללילה הקבה רבנו שלעולם מימי לא עבד עלי חצות לילה בשניה ר
זירא אומר עד חצות לילה יושב ומתנמנס בדוק מיכאן ואנך מהגבר כארי רב
אשי אמר עד חצות לילה יושב ועוסק בהורה מיכאן ואנך בשורה והשבחת ודוד מי
הוה ידע פלגא דליליא אימתי השתא משה רבינו לא הוה ידע דבה ויאמר משה בה אמר
כחצות הלילה ולא אמר בחצות ודוד הוה ידע אמרי דוד סימנא הוה אית ליה דאמ
ל חנא בר ביזנא בשם ל שמעון חסידא כגור היה הלוי למעלה ממטהו של דוד כיון
שהגיע חצות לילה בארה רוח צפונת מנשבת בו והיה מנוק מאליו מיך היה יושב דוד
ועוסק בהורה עד שיעלה עמוד השחר נכנסו כל חכמי ישראל אצלו אמרו לו אדוננו
הסתא עסקי יתול ענייך לפדניה אמר להן ומה חפצו זה מזה אומרים לו אמ
קונסין נהפדע קדי ואין צורך עתה פלגא מוחלית קומי לכן לפי ויבין ויבין בנוד

מזד מתועצין באחיהם ונמלכין בקנהדרין ונשאלין באורים והומים אמר ר' יוסף
מאי קרא ואחרי אחיהם פנהו בקנהדרין אחיהם כל זה יעץ וכך הוא אומ ועצת
אחיהם לאשר יעץ פנהו בקנהדרין וכך הוא אומ ופנהו בקנהדרין על
הפדתו ועלה פלתו ולמה נקרא שמם כרתי ופלתו כרתי שכונתו את דבריהם כל דבי
שמופליין בדבריהם ולמה נקרא שמם אורים והומים אמר ר' יוסף אמר
דבריהם תומים שמסלימין את דבריהם ואחר כך ושר צבא למלך יואב אמר
רבי יצחק בר אבדיא ואמרי ליה אמר ר' יצחק בר רב אבא אמר רב מא קראה עורה
כבוני עורה הנבל וכנור אעורה שחר כך אמר דויד צפרא מיתער וקרא דאנשי
יקרא דידיו מתער צפרא ר' זירא אמר לעולם תדויהו הוה ידעי ודויד כנור
למה ליה לאיתעוריה ומשה האו דקאמ בחצות ולז אמר בחצות קא סבי שמי
נטעו אסטנעני כרעה ויאמרו נעשה בדאי הוא דאמר מר למד לשונך לומר איני
יודע שמיא תתבדה ותאחזי דבאשי אמר משה אורחא דתלמי סה נגלי ארבי סה
הוה קאיי והבא קא אמר להו משה לשרא לילה אחרת כחצות הלילה השר
קוד שא בריך הוא מהגלי עליכון ומת כל בכור בכור לאיש בכור לאיש
בכור לזכר בכור לזקנה הא פיעד איש אחו בא על עשר נשים זקן וילדות
עשרה בעס נמצאו כולן בכורי נשים עשרת אנשים באים על אשה אחת
והוא יולדת עשרה בעס נמצאו כולן בכורי אנשים הנשע עצמך שלא שויר
בכור לא לאשה ולא לאיש מבכור כרעה מניד שפדעה עצמוהיה בכור
נכנסו כל הבכורות אצל אבותיהם ואמרו בנגן דאמר משה ומת כל בכור
בארץ מצרים וכל מא דאמר על אליך עמא אתא עליהון לא איבון ונפיק אלן
עבראי מן ביננא ואילא דאילך עמא מיתרין אמרין עשרה בעס לכל אחו
ממנו ובתו בחד מנהון ולא נפיק אלן עבראי אמרין כלסופא דמלתא ניזיר
לגבי כרעה דהוא בכור דלמא הוא חאים על נפשיה ומפיק אלן עבראי
מביננא הלכו כולן אצל כרעה אמרין בנגן דאמר משה ומת כל בכור וכל
מא דאמר משה על אליך עמא אתא עליהון לא איתו ונפיק אלן עבראי מביננא
ואילא דאילך עמא מיתרין אמרין עמוקפחו ושוקיהן שלא לו אמר אי נפי

ואחרי כ
יס ור
מכס
שה גדול
תעשה
פקדונות
לילה חקום
דבי דבי
אשמות
מר ל
אמר ר
אקדמו עיני
לילה
מאורתי
דלת בנש
רד הושע
ינה ר
רבי רב
ודויד מי
כה אמר
ליה דאמ
ד כיון
ושבדוד
לא יונג
על ד
ס בגיד

לילה
לילה

חי נפשהו דהליל עברתי ואהו אמרתי הכיין מיד יצאו הבכורות והלגו באבותיהם
ששום רבוא דבנה למכה מצרים בבכוריהם אשר ל' זעירא למכה בכורי מצרים
לא נחמ לא למכה מצרים בבכוריהם הבכורות הלגו באבותיהם ששום רבוא
ועד בכור השפחה אשר אחר הדיחים ל' חונן ל' אחא בשם ל' אי עזר בני
שלר יוסי הנלילי אומרי אף השפחות המכוננות לדיחים היו אומרות רעוננו
וישראל בשעבודן וכל בכור בהמה אם אדם חטא מה חטאת בהמה לא לפי
זהו המצרים משתחווים לבלעים שלא יהו המצרים אומרים יראתינו והוביאה
עלינו את הכור ענות קשה היא וראתינו שלא שלטה בה כול ענות קשה היא וראתינו
שעמדה לעצמה והיתה צעקה גדולה בכל ארץ מצרים אמרו בשעה שאמר
משה והיתה צעקה גדולה בכל ארץ מצרים יתה זקינה אחת לקראתו אמרה לו
נביא שלשקר אתה זקינה שאין לה לא אב ולא אם ולא אח ולא אחות ולא בן ולא
בה על מית הצעק אמר לה העבודה תקדום צעקתך לעצקתם אמרו בן אחי חיה
לה ומה עשה דיוקנך דלש בדמות בנה ובכל יום יום אחר שאובלת ושותה היתה
עומדת ומרחקה לפניו באותה הלילה באו הכלבים ושמטוהו והיתה צופה וצועקת
ומייללה עליו לקיים מה ש' והיתה צעקה גדולה בכל ארץ מצרים וידדו כל
עבדיך אלה ל' שמעון בן לעזר אומר מלמד שנטל משה מקל והיה מקפח על
ראשן של מצרים ואמר זה בכור וזה אינו בכור ויאמר יו' אל משה לא ישמע
אזכר פרעה למען רבות מומתי בארץ מצרים מנגד הכה שמכה בכורות שקול
כנגד כל המכות ומשה ואהרן עשו את כל המומתים האלה לפני פרעה לפי
שמקצה המכות נתפרש בהן שנעשו לפני פרעה ומדעתו ומק צתק לא נתפרש
בהן לפי צדק הכה לומר לפני פרעה שכולן נעשו לפני פרעה ומדעתו
ויאמר יו' אל משה חחד שהזה זה הוא שאמ הכה רבות עשית אתה יו' אל
נמלאותיך ומחשבתיך אלינו ל' חננא בר פפא אמר כל פלאים ומחשבות אחשבת
כדי שלא יקבלו אומות העולם את הורהך והלא כבר גלוי וידוע לפניך שאין אומות
העולם מחבלי את הורהך ולמה נראה כמחזר עליהם בשביל לבטל לנו מהן

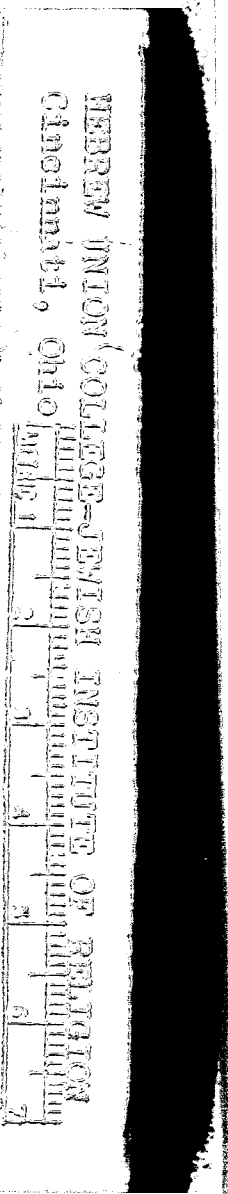
אחרי
חשבון
מסד
להתק
במל
יוסי
יעזר
לואת
מקור
בנו
הש
ספק
או
וע
וצר
וא
נד
בכ
כנ
הג
אח
או
יו
וכ
לכ
ש

ויאמר יו' אל משה חחד שהזה זה הוא שאמ הכה רבות עשית אתה יו' אל

אחרי כן מאות וארבעים ושמנה שנה עד שלא יצאו ישראל ממערים הקבה מחשב
חשבונות ומעבר עבודת ומקדש חדשים ומקדש שנים וכיון שיצאו ישראל ממערים
מסרן להקדשה ויאמר יי אלמשה ואלההרן בארץ מערים לאמר מהוא לאמר אמר
להם מיבאן והלך הדיוקן מסודין לבס החד שהיה לבס ראש חרשים אמר ר יהושע
בן לוי למלך שהיה לו אילורונגין וכיון שעמד בנו מסר לו אילורונגין שלו אמר רב
יוסי ביד חפנה למלך שהיה לו שימודה וכיון שעמד בנו מסר לו טבעתו אמר ר
יעחק למלך שהיו לו אוצרות הדבה והיה לכל אחד ואחד מפרהיח וכיון שעמד בנו מסר
לו את מפרחותיו אמר ר חייא בר ווא לגבר שהיה לו כלי אומנות וכיון שעמד בק
מסר לו כלי אומנותו ורבנן אמרו לרופא שהיה לו נרותיק של רפואה וכיון שעמד
בנו מסר לו את נרותיקו תעל הושעיה גזרו בית דין שלמטן ואמרו היום ראש
השנה הקבה אומר למלאכה שהיה העמידו בימה ויעמדו סעגורין ויעמדו
ספקטורין שגזרו בית דין לאטן ואמרו היום ראש השנה נשתהו העדים מלבוא
או שנמלכו בית דין לעברה למחר הקבה אומר למלאכה שרת העבירו בומה
ויעבדו סעגורין ויעבדו ספקטורין שגזרו בית דין לאטן ואמרו למחר ראש השנה
וגא טעמיה כיון חק לשרא הוא משפט לאלהו יעקב ויאמר יי אלמשה
ואל אהרן בארץ מערים מלמד שהיו בלה ארצות כשרות לדבור עד שלא
נתקדשה ארץ ישראל אבל משנתקדשה ארץ ישראל לא היה דבור עם הנביאים
בכל מקום לא על המים שנ היה דבר יי אלא לחזקא בן בוזי הפה בארץ
כשרים על נהר כנרת ואומ ואע הייתי על אובל אול ואע הייתי על נהר
הגדול הוא חדקל וכך יונה לא היה מידבר עמו לא על המים ר יהודה אומר
אף בתחלה לא היה דבר עם הנביאים לא על המים שנ היה היה ר נחמיה
אומר בתחלה היה דבר עם הנביאים בכל מקום מה תל לא היה היה דבר
יי אלא לחזקא לא מלמד שלא היתה דוח הקדשה היתה עליו בארץ מערים
וכל בכרך תל לו בארץ בשדה לא היה מידבר עמו מידבר היה עמו חוץ
לכרך וכך משה אומ למרעה בעצתי אלה עיר ועדיין אע אומ דיבר היה
עם משה חוץ לכרך אבל כשהיה משה מדבר עם אהרן לא היה מדבר עמו

זוהר
עדים
דבור
בש
עבודת
לפי
יא
יא
וראית
שאמר
יה
לפי
זיה
היתה
הוצות
ובל
על
שמע
השקל
לפי
פרש
צבת
זומנו
ומה
לפי

HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF RESEARCH
Cincinnati, Ohio

לפי
לפי
לפי
לפי
לפי
לפי
לפי
לפי
לפי
לפי

חוק לכרך תל לו ויאמר יי אלמשה ואל אהרן בארץ מצרים מקוש ודברות אה
לדברות משה מה משה חוק לכרך אה אהרן חוק לכרך מה משה בכה אמר אה
אהרן בכה אמר מה משה אהרן לפי עה אמר דבר ולא ירא אה אהרן אהרן לפי
מה משה נזכר עלהכרה ועל המאור ועל שמן המשחה ועל
קטרת הסמים אה אהרן נזכר עלהכרה ועל המאור ועל שמן המשחה ועל קטרת הס
תל לו ויאמר יי אלמשה ואל אהרן מקוש ויזכרו של אהרן לזכורו של משה
לאמר ה לעזר אומ מענין שבקדר דברות שדו במדבר כך היו בארץ מצרים יי
עדין דין הוא נאמר כאן דבר ונאמר דבר במדבר מה דבר האמור במדבר אהרן
שמע תחלה ושנה תחלה אה דבר האמור כהן אהרן שמע תחלה ושנה תחלה
מה לי קדם אהרן אתהבנים במדבר שכן נמשח בשמן המשחה יקדים אהרן את
הבנים כאן שהרי לא נמשח בשמן המשחה תל לו ויאמר יי אלמשה ואל אהרן מלמד
אהרן קדם את הבנים ומענין שהבנים קודמים את הזקנים אין עדין דין הוא נאמר
כאן דבר ונאמר דבר במדבר מה דבר האמור במדבר בעם קדמו את הזקנים
אה דבר האמור כאן בעם קדמו את הזקנים מה לי בעם קדמו את הזקנים במדבר
שכן קדמו לעלות בהר יקדמו בעם אה הזקנים כאן שהרי לא קדמו לעלות בהר
תל ואל בעוד דבר מלמד שהבנים קודמים לזקנים ומענין שהזקנים קודמים את
ישראל אין עדין דין הוא נאמר כאן דבר ונאמר דבר במדבר מה דבר האמור
במדבר זקנים קודמים את ישראל אה דבר האמור בני זקנים קודמים את ישראל
מה לי קדמו זקנים את ישראל במדבר שכן נתיקדשו ברוח הקודש יקדמו זקנים
את ישראל כאן שהרי לא נתיקדשו ברוח הקודש תל לו ויאמר משה לפלא חש
ישראל מלמד שהזקנים קודמים לשרא
החדשה לבן ה חייא בר
וא פתח תחלת ממושבה מחלה לב ועין חיים תאוה בזה תוחלת ממו
מחלה לב זה שהוא מארס אשה ונוטלה לאחר זמן ועין חיים תאוה ב
זה שהוא מארס אשה ונוטלה מעוד
תוחלת ממושבה מחלה ל
זה דויד שנמשח ומלך לאחר שתי שנים ועין חיים תאוה בזה שא
שנמשח ונלך מעוד בזה ת מה בזכות תורה ומעשים טובים שהיו ביד

שה
עצ
הור
שב
לור
א
ואנ
ז
ל
א
לב
וע
לפ
זה
א
וכ
כח
ח
וא
ת
תומ
הת
בע
מי
ידי

לא בינו אברהם ועבדו וענו אותם ארבע מאות שנה והרי איך בידינו לא מאתים
ועשר שנים אמר להן הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונכם לא
מדלג על ההרים מדלג על הקעים ועל החשבונות ועל העיבודים ובחדש הזה
אתם נגאלים החדשה הזו לכם ראש חדשים" ור נחמיה אומ קול דודי זה משה
שבא ואמר לישא בחדש הזה אתם נגאלים אמרו לו רבעו משה היא
אנו נגאלים וארץ מצרים מלמה מנופות עז שלנו אמר להם האיל והוא חפץ
בגאולתכם אינו מביט בעז שלכם לא מדלג על ההרים ומקפץ על הגבעות ואין ההרים
וגבעות לא עז דבת על ראשי ההרים יזכחו ועל הגבעות יחטו" ורבעו אמרו קול
דודי זה משה בשעה שבא ואמר לישא בחדש הזה אתם נגאלים אמרו לו רבינו משה
היך חנו נגאלים ואיך בידינו מעשים טובים אמר להן הואיל והוא חפץ בגאולתכם
אינו מביט במעשיכם הרעים ובמו הוא מביט בעצדיקים שלכם כגון עמרם ובית
דודי לא מדלג על ההרים ומקפץ על הגבעות ואין ההרים וגבעות לא בות דיונס הקמה
דאת אמר אלה וירדתי על ההרים לא קול דודי זה בא ל יודין בעם לא ענה
במקום קול דודי זה המלך המשיח בשעה שהוא בא ואומ לישא בחדש הזה אתם
נגאלים אמרו לו רבינו המלך המשיח היאך אנו נגאלים לא כך אמר הקבלה שהוא
משעבדונו בשבעים אומות והוא משובן שתי תשובות ואומ להן אחד מכס גלה
לברבריא כגון שליתם כולכם" אחד מכס גלה לפרמנטיא כגון שליתם כולכם
ולא יוד לא שמלכות הרשעה הזאת מכתבת טורונק בכל אומה ואומה" כותי אחד
בא ומשעבד כגון ששעבדה כל אומתו" כושי אחד בא ומשעבד כגון ששעבדה כל
אומתו ובחדש הזה אתם נגאלים החדשה הזו לכם החדשה הזו לכם אמר ר
ברכיה החדש הזה לכם סימא הוא לכם כוריה יכוח עולם בהדין זיהא עלמא
מידבר" אם זכותם הרי אתם מועין למלאהו אבל הם יצחק ועקב יהודה פרץ חזון
לם עמינדב נחשון שלמון בועז עובד ישי דוד שלמה וישב שלמה על פסא יני
למלך האזיהרא על מלאיה" ואם לאו הרי אתם מועין לפגמתו לחבעם אביה
אקא יהושפט יהודה אחיה ואש אמציהו עזיהו יורם אחז יחזקיהו מנשה אכזב

הע
דבת
בחר
משי
בשע
ובלב
החד
קודכ
שמו
לבר
מיכ
טע
היה
אמר
עדי
לוי
גדול
ל נח
שולכ
שליט
בעונ
כלזג
נתפר
יכול
תורר

מס

החדשה הזו לכם אמר ר' יוחנן בן זבדי אמר ר' יוחנן בן זבדי אמר ר' יוחנן בן זבדי אמר ר' יוחנן בן זבדי

הוא ראש ואינו ראש לא לשנים ולא לשמטים ולא לזבלות ראשון הוא לכס ולג
למעשה בהמה ולא לפירות למה הוא ראשון למלכים ולרועים ולרומים שקלים ולשכ
ברים ראשון הוא מכלל שם שמור את החדש הזה היוך אהה משמרו הוסיה לו
"מים" יכול אם היתה שנה חסרה עשרה ימים או עשרים יום ועבר בן תל חלש אין
פחות מחדש יכול אם היתה שנה ותרתי ארבעים יום או חמשים יום ועבר בן תל
חדש אין יתר על חדש יכול ועבר עסק תל לו ראשון הוא לבם עסק אחד אתה עושה
ואי אתה עושה שע עסק יכול ועבר תשרי תל לו שמור את החדש האביב שמור את
החדש הסגור לאביב ואיזה זה אדר יכול לבקש שאם היתה שנה אפולה יוסוף לה
ימים כך אם היתה שנה בכורה ובצור ממנה ימים תל לו ושמרת את החסה הזאת
למעשה מימים ימימה אין פחות משנים עשר חדש ראשון הוא לבם לחדשיה שנה
שלא יעשה עסק שני דברו אלכל עזת בעי עזת מלמד שפרשה זו נאמרה בהדה
ר יהודה אומ ליתן לארבעה עלכל עשה האמור בפרשה בעשור לחוד הזה ויקחו
להם מלמד שפסח מצרים מקחו מבעשור יכולתך פסח דורות יהא מקחו מבעשור
תל הזה פסח מצרים מקחו מבעשור ואין פסח דורות מקחו מבעשור אוציא פסח
ראשון ולא אוציא פסח שני תל והיה לבם למשמור על הדבעה עשר יום להדי
הזה פסח ראשון מקחו מבעשור ואין פסח שני מקחו מבעשור ויקחו מלמד שכל
אחד ואחד לוקח לעצמו ויקחו להם מלמד שיחיד לוקח לכלבני חבורה מיבאן אמרו
שלוחו של אדם כמותו ויקחו להם איש מיבאן אמרו אין מקחו לקטן שה לבית אבוס
יכול לא יהא פסח מצרים נשחט לא לבתי אבות ומעיק אף למשפחות תל משכו
יקחו לבם צאן למשפחותיכם מעיק אף לבתים תל לו שה לבית מי שאין אמרו
שחט אדם על ידי בנו ובתו הקטנים ועל ידי עבדו ושפחהו הננעעם ציין מדעתך
וציין שלא מדעתך דא בעשור לחלבוב ששה ל יחנן הבא את אמר בעשור
לחש ולהלן את אמר והעם עלו מען חרדן בעשור לחש ל חייא בשם ל יחנן
לקיחתו עמדה להן בחרדן ואכילהו עמדה להן בומי המען ואכלו את הבשר
בלילה הזה בלילה הזה עמדה שנה המלך ואם ימעה הבית מלמד שמתאעטין

מחבור
משה
על חל
וחבור
לצבור
עליו
שנת
הפסח
מעין
שבש
שבנו
שבנו
אביב
לקיים
אם
עבר
לא
איש
חמרי
זכום
שהם
הרי
ולמה
שא
את
74

בורה ראשונה דברי ר יהודה ר יוסי אומ

מחבורה הישונה וביין מחבורה אחרונה יכול שלא יעחו את הפסח במצות שהוא תל
משה מצדי אכילה ולא מצדי מקח ר' אומא אף מצדי מקח שאם אין לו מצמנה אחרים
על חלקן מצעות חולין שמתחלה לא לקחו לא עלמנה כן ולקח הוא מלמד שכל מחבורה
וחבורה לוקחת לעצמה מוכחז אמרו אין שוחטין פסח לפתח על היחוד שנ לא תוכל
לקבוח אתה פסח באחד דברי ר' יהודה ר' יוסי אומא פעמים שהוא אחד ושוחטין אותו
עליו פעמים שהם עשרה ואין שוחטין אותו עליהם האכילה זו אחד ויכול לקבל
שוחטין אותו עליו עשירה ואין יכול לקבל אין שוחטין אותו עליהן שלא יבואו את
הפסח ליי פסול ושכנו בן בגנא אומא שומעאע שכנו שבשדות שכנו שבגורת
מעין הללו הקדוב הקדוב אל ביתו פתח אלפתח ר' אומא שלשתן נאמרו שכנו זה שכנו
שבשדות שכנו זה שכנו שבגורת קדוב זה הקדוב לביתו סמך לפתח פסח מצרים
שכנו קדוב לביתו ואין פסח דורות שכנו קדוב לביתו ר' שמעון אומר אף פסח דורות
שכנו קדוב לביתו וכל יד לא יבדה תורה לא מפני דרכי שלום שלא יהא אדם מניח
אביו ושכנו קרוביו ומטריין ומיודעו ואחד מבע עירו והולך ועושה פסחו אצל אחרים
לקיים שנטוב שפך קדוב מאחר רחוק במכסת אין מכסת לא מעין וכך הוא אומר
ואלפס לין שנים ושלושים נתיב בול מצוה לשחטו למנויו ואם שחטו שלא למנויו
עבר על מצוה ויקא כשר תל מכסת תכסו שנה עלו הכה לנסול לתוך שנ איש אין
לי לא איש מניח לבנות את האשה ואת הקטן תל נפשות אס כן נמה נאמר איש מה
איש שיכול לכתל כזית אף קטן שיכול לכותל כזית ר' יהודה אומא מה איש שידע
המר שאטלה אף קטן שידע הטר שאטלה איזו היא המרשה אכילה כל שנתעין לובינה
ושפלה אבן וזולתה במכסת תכסו מלמד שנמען וממען מוכחז אמרו בני חבורה
שהמנו אחרים על חלקם הרשות בידם דעו להמשך ולהמנות אחרים על חלקם
הרשות בידם אחד מצד חבורה שהמנה אד על חלקן הרשות בידו דעה להמשך
ולהמנות אחרים על חלקן הרשות בידו לפי אפלו פרט לחולב ולערב ולסמך
ש אין יכול לקבל על השה בן בגנא אומא שומעאע שהי או שה שחט הכי
אתה דין נאמר כאן שה ונאמר להלן שה מה שה האמר להלן שה חי ולאשה קדוב
שה האמר כאן שה חי ולאשה שחוט מיטא אומר לעולם ימנע על המנה

לשכל
ה חי
ש אין
בן תל
עושה
את
לי
הזאה
השנה
בההה
וילחז
יסד
ל
זמרו
הבוס
סו
ל
על
זולת
וחת
ל
על
ה

HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
Cincinnati, Ohio
March 1 1914

ולא
קוד
ממ
בש
הר
עונ
ושבו
ש
הדי
הרא
כר
של
ישמע
מדין
זורה
אונק
שא
ומס
חבר
במע
ושנה
הדם
העור
עלמ
כוחו
למע

ידיהן ממנו עד שיסוחט" שה מה תל תמים ר עקבה אומר עדיך לאמרו של
נאמרה המות לא עכשו שכל מקום שנ עה הופס המימין ובעל מוצין יכול לקח
כן תל תמנהם ולא בעל מוס" בכל מקום שנ עה הופס גדולים וקטנים יכול
זה כן תלבן שנה" אין ללא בשעת שחיטה שיהא בין שנה מעיין לרבות קיבוץ
דמו וזריקות דמו תל יהיה לכם כל זמן שהוא לכם הוא הם ובן שנה"
מן הכבשים ומן העשים פרט לכלאים" כבשים ועזים נזרת מלך" מן הכבשים ומן
העזים להוציא את החלוק שבן הבקר ולהוציא את הדובע ואת הנרבע אין ללא
דברים האמורים כאן בלבד" תקחו להביא את יום ארבעה עשר שאין כשר למקח
והלוא דין הוא עשורי שאין כשר לשחיטה כשר למקח" ארבעה עשר שפטר
בשחיטה אנו דין שיהא כשר במקח תל תקחו להביא את יום ארבעה עשר שאין
כשר למקח" והיה לכם בין עמאי אומי שלא יצא וירעה בעוד" ל יוסיה הגלילי
אומר שיהו קשורים בברכה המטה ומעדיים נבגו ודואין אותן ונכשם ויענה שהיה
ודואים לטלאים ובן הוא אומי הן נזח אתה עבב לעדים לעיניהם ולא יסקלנו
למשמרת ל עקובה אומי נאמר כאן שמורה ונאמר להלן שמורה מה שמורה
שמורה כאן שיהו מבוקדים ועומדין קודם שחט" שה ימנים זה שמורה האמורה
להלן שיהו מבוקדים ועומדין קודם שחיטה שלשה ימים מיכאמרו אין כוחותין
מעשה טלאים במבוקדים בל שבת טלאים כדו לשבת ולשכ יטאטובים שלראש
השנה" עד ארבעה עשר יום נחדש הזה זה הוא שאמר כחשתי אין מקח
מבעשור" ושחטו אותו שלא ישחט עמו חולין ושלא ישחט עמו חיה ונדחה
שוחטין עמו חיה אימתי בזמן שהוא בא בחול בטהרה ובמעט" כל קהל עדות
ישראל לעלמד שפסח מערים נשחט בשעל כהות בקהל ועדה וישראל" בין הערבים
יכול משחטין תל יום או יום יבול משחטין שעות תל בין הערבים הא פאיזה עד
משש שעות ולמעלה שבות שמאי אומריין אין בערב לא משפנה יום חנעה בין
חנינאי אומי בין הערבים בזמן שש ערבים בין אור ארבעה עשר לאור חמשה
עשר ויהיה שחטו אומי זום כבד יצא לילה" יוכל שחית תלבין
למעלה בין הערבים מלמעלה יום יק שחטו יום מעטנה יום מעטנה יום מעטנה

למעלה

ולמעלה וכן הוא אומ' אני לנו פי כַּיִן הַיִּים כִּי יִטּוּ עֲלֵינוּ עַרֵב מִיִּטְאָן אִמְרוּ שֶׁכֵּן
קוּדֵם חַצוֹת פֶּסוּל עַבְדֵי הַעֲרָבִים שְׁחַטוּ קוּדֵם לְהַמִּיד כֶּשֶׁר וּבְלִבְדֵי שִׁיחַ אַחַד
מִמֶּרְק בְּדַמּוֹ עַד שִׁזְרָק דָּם הַתְּמִיד וְאִם נִזְרַק כֶּשֶׁר תֵּן הַתֵּב סִפְּהָ נֶשְׁחַט
בְּשֵׁלֶשׁ כֶּתוּב עֲנֵי וְשִׁחֲטוּ אֹתוֹ בְּלִחְהֵל עֵדָה יִשְׂרָאֵל קָהֵל עֵדָה וְיִשְׂרָאֵל נִכְנָסָה הַבַּיִת
הָרִאשׁוֹנָה וְנִתְמַלְּאת הָעֶזְרָה נַעֲלֹן דַּלְתוֹת הָעֶזְרָה וְתַקְעוּ וְהָרִיעוּ וְתַקְעוּ הַכֹּהֲנִים
עוֹמְדִים עֲדוֹת שׁוֹרֹת וְצוּרֵיהֶם בְּזֵיט כַּסֶּף וּבְזֵיט זָהָב עוֹרָה שְׁכוּלָה כַּסֶּף כַּסֶּף
וּשְׁכוּלָה זָהָב וְזָהָב וְלֹא הָיוּ מֵעוֹרֵיכֶם וְלֹא הָיוּ לְבִזְיָמִים שׁוֹלִים שָׂמַח יַעֲחֹם וְיִקְרַע הַיָּם
שֶׁחֲטִישׁוֹן וְקָבֵל הַכֹּהֵן נוֹתֵנוּ לְחֲבֵרוֹ וְחֲבֵרוֹ לְחֲבֵרוֹ מִקָּבֵל אֵת הַמֶּלֶךְ וּמִחֲזִיר אֵת
הָרִיקָן וְהַכֹּהֵן קָרֹב אֵלַי מִזְבֵּחַ זֹרֵקוֹן זָרִיקָה אַחַת כִּנְגַד הַיִּקְוֹד יֵצֵאת הַכֹּהֵן
הָרִאשׁוֹנָה וְנִכְנָסָה הַשְּׁעִיָּה יֵצֵאת הַשְּׁעִיָּה וְנִכְנָסָה הַשְּׁלִישִׁית כַּמַּעֲשֵׂה הָרִאשׁוֹנָה
כִּי מַעֲשֵׂה שְׁעִיָּה וּשְׁלִישִׁית קָדָמוֹ אֵת הַהֵלֵל אִם גָּמְרוּ עָנּוּ וְאִם שָׁנוּ שֵׁנוּ אַעֲפֹשֵׁל
שֵׁנוּ מִיִּמֵינוּ לִי וְהוֹדָה אֹמֵר מִיָּמִינָה שַׁלְּבֵה הַשְּׁלִישִׁית לֹא הִנְעִיחַ עַד אֲהַבֵּת כִּי
יִשְׁמַעוּ מִפֶּנֶן שַׁעֲמָה מוֹעֲטִים וְכַמַּעֲשֵׂה בְּחֹלֶכְךָ מַעֲשֵׂה בַשֶּׁבֶת אִם שֶׁהוֹהֲכֵנִים
מִדִּיחִים אֵת הָעֶזְרָה שֶׁלֹּא כִדְעוּ חַכְמַיִם לִי הוֹדָה אֹמֵר כּוֹס הִיָּה מִמֶּלֶךְ מִדָּם הַתַּעֲרֹבֶת
זֹרֵקוֹן זָרִיקָה אַחַת עַל לְבֵי הַמַּזְבֵּחַ וְלֹא הָיוּ לוֹ חַכְמַיִם כִּי עַד הוֹלֵךְ וְאַמְשִׁי בְּיָד
אֲנִי קָלוֹת שֶׁלְבִרְזֵל הָיוּ קִבוּעַן בְּמַתְלֵם וּבַעֲמוּדִים שֶׁבַח הוֹלֵךְ וְאַמְשִׁיטִים וְכֹל מִי
שָׂאֵם לֹא מִקֹּסם לְהַלּוֹת מִקְלִים דִּקִּים חֲלֹקִים הָיוּ עִם מַעֲחַ עַל כֶּתֶם וּכְהַן חֲבִירוֹ וְהוֹלֵךְ
וְאַמְשִׁיטִי לִי אֵיעַזֵר אֹמֵר אֲדַבֵּעַ עַשֶׂה שְׁחַל לֵהוֹיָה בַשֶּׁבֶת מַעֲחַ יָדוֹ עַל כֶּתֶר
חֲבִירוֹ וְיַד הַבִּידוֹ עַל כֶּתֵפוֹ וְהוֹלֵךְ וְאַמְשִׁיטִי קָרַע וְהוֹעִיָא אֵת אִימּוֹרֵיו נִתְנַם
בְּמַנָּס וְהַקְּטוּרִים עַל לְבֵי הַמַּזְבֵּחַ יֵצֵאת הַכֹּהֵן הָרִאשׁוֹנָה וְשָׁבָה לָהּ בְּהַר הַבִּירָה
וְשָׁעָה בְּחֵיל אֵה שְׁלִישִׁית בַּמְקוֹמָה חֲשָׁבָה יֵצֵאוּ וַעֲלוּ אֵה פְּסָחִיהֶם וְלַקְחוּ מִן
הַדָּם שִׁיחַ אֲבָרִים כְּדֵי לְקִיחָהּ מִן הַדָּם הַנִּפְשָׁה וְלֹא מִדָּם הַבֶּשֶׂר וְלֹא מִדָּם
הָעוֹר וְלֹא מִדָּם הַתַּמְעִיָּה וְנִתְנָו עַל שְׂרֵי הַמִּזְזוֹת וְעַל הַמִּשְׁקָף וְכֹל יָדָן
עַל מִשְׁקָף וּמִזְזוֹת שֶׁלְחֵלוֹנוֹת הַלֵּל עַל הַבַּתִּים עַל מִשְׁקָף וּמִזְזוֹת שֶׁלְבָתִים הוּא
כֹּתֵן וְאֵינוֹ כֹּתֵן עַל מִשְׁקָף וּמִזְזוֹת שֶׁלְחֵלוֹת יְכוּלֵת עֲשָׂרָה בַתִּים וְלֹא
לְפָנֵי מִזְזוֹת וּזְבוּרָה אוֹכְלָה בְּפַעֲמֵי יְכוּלֵת יְהֵא עִיָּק לִיתָן עַל בָּלֵם הַלֵּעֵלוּ

וישמועו מפני שמעו
מדיחין את העזרה שלא כדעו חכמי
זרקו זריקה אחת על לבי המזבח ולא היו לו חכמים
אני קלות של ברזל היו קבועים במתלים ובעמודים שבהן הולך ואמשיטם
שאם לו מקום להלכות מקלים דקים חלקים היו עם מעח על כתפם וככה חבירו ותולה
ואמשיט ליעזר אומר אדבעה עשה שחל להיות בשבת מעח ידו על כתר
חבירו ויד הבידו על כתפו ותולה ואמשיט קרע והועיא את אימוריו נתנם
במנא והקטורים על לבי המזבח יצתה הכהן הראשונה ושבחה לה בהר הבירה
ושעה בחיל אה שלישית במקומה חשבה יצאו ועלו אה פסחיהם ולקחו מן
הדם שיהא ברם כדי לקיחה מן הדם הנפש ולא מדם הבשר ולא מדם
העור ולא מדם התמעייה ונתנו על שרי המזוזות ועל המשקוף וכול ידן
על משקוף ומזוזות שלהלכות הל על הבתים על משקוף ומזוזות שלבתים הוא
כותן ואינו כותן על משקוף ומזוזות שלהלכות יכול עשרה בתים ולא
לפני מזוזות אוכלת בפעמי יכול יהא עיך ליתן על בלם הליעלו

HEBRU INION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RESEARCH
Cincinnati, Ohio

ש
ס
ט

יֹאכְלוּ אוֹתוֹ בְּהֵם מֵעֵין אֶתֶּה אֹמֵר חֲבוּרָה אוֹכְלוֹת בְּבֵית אֶחָד וְלוֹ חֲמֵשׁ פְּתָחִים
עֲרִיד לִיתְּמָעִים עַל כָּל מִשְׁקוֹף וּמִשְׁקוֹף מֵרֵם עַל כָּל מִזְוָה וּמִזְוָה תֵּלֵל וְנִרְדֵּם
עַל שְׂרֵי הַמִּזְוָה וְעַל הַמִּשְׁקוֹף מֵרֵם עַל כָּל מִשְׁקוֹף וּמִשְׁקוֹף וּמֵרֵם עַל כָּל מִזְוָה
וּמִזְוָה מֵעֵין אֶתֶּה אֹמֵר חֲבוּרָה אוֹכְלוֹת בְּבֵית אֶחָד וְלוֹ חֲמֵשׁ פְּתָחִים
שִׁיהוּ עֲרִידִים לִיתְּמָעִים וְרֵם עַל כָּל מִשְׁקוֹף וּמִשְׁקוֹף וּמֵרֵם וְרֵם עַל כָּל מִזְוָה
וּמִזְוָה תֵּלֵל עַל שְׂרֵי הַמִּזְוָה וְעַל הַמִּשְׁקוֹף מֵרֵם וְרֵם עַל הַמִּשְׁקוֹף וּמֵרֵם
רֵם וְרֵם עַל הַמִּזְוָה עַל הַבְּתוּמִים אֲשֶׁר יֹאכְלוּ אוֹתוֹ בְּהֵם מֵכָל שֵׁן בְּבֵית
אֶחָד יֹאכְל מִלְּמִד שְׂאִיף כֶּסֶח מֵעֲרִים נֹאכֵל אֵל בְּבֵית אֶחָד מֵעֵין אֶתֶּה בִּשְׁעַת מִקוּמוֹ
תֵּל עַל הַבְּתוּמִים אֲשֶׁר יֹאכְלוּ אוֹתוֹ בְּהֵם הֵא לְמִדָּה שֶׁכֶּסֶח מֵעֲרִים נֹאכֵל בְּשֵׁן
מִקוּמוֹת אֲבֵל הָאוֹכְלוֹ אִין אוֹכְלוֹ אֵל בְּמִקוּם אֶחָד יֹאכְלוּ אוֹתוֹ עַל אֲכֵלֵי עֵץ
חוֹלִין וְשֵׁלֵא יֹאכְלוּ עִמּוֹ חֲגִיגָה בְּגוֹפוֹ שֶׁכֶּסֶח הֵכָה מִדְּבַר וְאוֹכְלוֹ אִין אֲכֵלֵי
פְּחוּרָה מִכִּזִּית אֶת הַבֶּשֶׂר וְלֹא מִן הַעֲצָמוֹת וְלֹא מִן הַנְּיֻדִים וְלֹא מִן הַקְּדוּשִׁים
וְלֹא מִן הַטְּלָפִים אֵל בְּלֵה נֹאכֵל בְּשׂוֹר הַגְּזוֹל מִה הַנֹּאכֵל בְּשׂוֹר הַגְּזוֹל לְאִשֵּׁי בְּנֵי
וְהַסְּחוּסִין אֶת כָּל רֵאשֵׁי בְּנֵי כֶּסֶח וְהַסְּחוּסִין מִיֹּכָא אֲמָרוּ הַנְּיֻדִים הַרְכִּים הֲרִי הֵן בְּבֶשֶׂר
לְכָל אֶבֶר וְאֶעֱפֵ בָן אִין וְנֵעֵן עֵלֵהם בְּעֵלֵה הַזֶּה אֲמָר לְ אֶעֱזֹר בָּן עֲזָרִיה נֹאכֵל
בָּאן בְּעֵלֵה הַזֶּה וְנֹאכֵל לְמִטָּה וְעִבְרֵתִי בְּאֶרֶץ מֵעֲרִים בְּעֵלֵה הַזֶּה מִה לֵּילֵה הַזֶּה נֹאכֵל
לְמִטָּה עַד חֲצוֹת אֶת לֵילֵה הַזֶּה הַנֹּאכֵל בָּאן עַד חֲצוֹת אֲמָר לֹר עֲזָרֵה מִה אֲשֶׁר
עֲרִיד וְהֵלֵא כִּבְד נֹאכֵל וְאוֹכְלֵם אוֹתוֹ בְּחִפְזוֹ בְּשַׁעַת חִפְזוֹ מִה תֵּלֵל עֵלֵה הַזֶּה שׂוֹכֵת
וְהֵא נֹאכֵל בְּקִדְשֵׁים בְּיוֹם תֵּלֵל בְּעֵלֵה הַזֶּה בְּעֵלֵה הַזֶּה הוּא נֹאכֵל וְאִין נֹאכֵל בְּקִדְשֵׁים בְּיוֹם
עֵלֵי אֵשׁ וְלֹא עֵלֵי שְׂמוֹד וְלֹא עֵלֵי אֲכֵלֵה וְלֹא עֵלֵי דְבַר אֶחָד מִיֹּכָא אֲמָרוּ אִין עוֹלֵם
אֶת הַפֶּסַח בְּשִׁמּוֹד שְׁלֵמָה בֵּת וְאִם עֵלֵאן מוֹנֵה אֶת מִקוּמוֹ וְאוֹכְלֵ אֶת הַשֶּׁמֶר לִי הוֹדוּ
אוֹמֵר כֶּסֶח שֶׁלֵּעֵץ אִין נִשְׂדָּח כֶּךָ שְׁלֵמָה בֵּת אִין מִרְתֵּחַ אֲמָרוּ לוֹ אִין דּוֹמָה שֶׁלֵּ
חֶסֶת מִקְתָּנוּ לֹא חֶסֶת כּוֹלֵוֹ וְשֶׁלֵּמָה בֵּת חֶסֶת מִקְתָּנוּ חֶסֶת כּוֹלֵוֹ עֵלֵי אֵשׁ מִכָּל שֵׁן
אִם עֵלֵי אֵשׁ דֹּאשׁוּ עֲבָדֵעֵו וְעֵלֵי קִדְשׁוֹ מֵעוֹה לְעוֹלוֹתוֹ כֹּל כֹּל כֹּל כֹּל כֹּל כֹּל כֹּל
וְנֹאכְלוּ בְּבֵית אֶבֶר עַל וְכִי נִחֵם תֵּלֵל עֵלֵי אֵשׁ מִכָּל מִקוּם עַל מִצְוֹת וּמִצְוֹת

75
7238
745

לִי בְּהֵן מִיֹּכָא שֶׁלֵּעֵץ הַחֲדָת וְהַלֵּל אִין וְכִי מִיֹּכָא הַחֲבוּרָה וְלִי בְּהֵן

אומר אף חרוי לך וחדרה נלים ל לעזר אומ משום ל אי עקר אף העיר קבי לין
חזרתו על כל תלמידיו ובקשתי לי חדר ולא מצאתי על מצוה ומרורים יאכלוהו
מצוה לאכל כולך כאחד הללה זקן היה כורכך זה בזה ואוכלן יכול יהו מעכבין זה את
זה תל יאכלוהו אפילו אחד מהן אל האכלו ממנו נא אין נא לא שלא בשלכל
צרכו יכול יהא מותר לאכול ממנו חי תל עלי אש עלי מותר לך ושאר שכל אסור
יאמר אלהאכלו ממנו כיוס עלי אש אילו כן הייתי אומ יכול יהא מותר לאכול
ממנו נא תל אל האכלו ממנו נא הא אס אכל ממנו נא הכי זה לוקה את הארבעים
יכול בשם שאסור לאכול ממנו נא כך אס בשלכל צרכו והא אסור תל במים במים
אסור לך הא אס בשלכל צרכו אינו אסור לך בניעים אין ללא מים מענין לרבות יין
ושמן ודבש תל ובשללא בשלכל כל מקום שנבשול בהם אתה תופס את העל עד שיפדו
לך הכה במים מיכאן היה ל יאשיה אומ הנודד מן המבושלאסור בשלכלו ואחר
כך עלאו עלאו ואחר כך בשלכלו אסור שנבשול בשלכלו יכול אס אכל ממנו עד שלכל
השכה יהא חייב דין הוא ומה אס בשעה שהוא בעמוד אכול עלי הכי הוא בכר
תאכל נא בשעה שאין בעמוד אכול עלי אינו דין שיהא בשלכל ממנו תל כיוס עלי
אש שהוא בעמוד אכול עלי חייבין עליו משום נא ובשלכל אכל בשעה שאינו בעמוד
אכול עלי אין חייבין עליו משום נא ובשלכל כיוס עלי אשר אשו עלכרעו ועל קצו
היה מביא את ראשו ואת כרעו ואת בע מעיו להוכו דברי ל יוסי הגלילי אמר לו רב
עקיבה אף הן נחמדין ומה בשלכל מהוכו לא תולין חוצה לו ל שמעא קורא אותו גדי
מקולם ל טרפון קורא אותו רובצר מפני שהוכו כברו מיכאן אמרו כי עד עולין אותו
תוחכו מהוך פיו עד בית נקבותו בשכור שלעץ ותולה אותו בתוך התנור והאש למטה
ותולה כלעו ובע מעו בתנור חוצה לו ולא יתנס בתוכו עזה כמלין בשול הוא ועמו
אלרמוז היו בודדין לעליהו כדי שלא יזרוק את מימיו ויבשלו ולא דאדירו ממנו
עד בקר יכול אס הותר ממנו עד בקר יהא לוקה את הארבעים תל זהנות
ממנו עד בקר באש תשרפו באהבה ליתן עשה על לא תעשה דברי ל יהודה אמר
לו ל עשק בשללא מפני כך לא מפני שלא עשה זה כלום והנותר ממנו עד בקר
באש תשרפו יכול יהו שורפו ביום טוב תל ולא הותרו ממנו עד בקר זהנות ממנו

פתחים
ונרד
מצוה
הפתחים
לכל מצוה
זוף ומכ
זב בית
שע מקומ
בש
יאכלו
אכילה
הקדשים
לוי כנעים
הן בבשר
למה נאמ
הזהנה
למה אש
זה שופו
ישים ביום
יו אין עול
ל יהוד
ומה של
על שנת
המנהג
יה ומדו
הנהגה

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
Cincinnati, Ohio

עד בקר שני בקרים כאן בקר חמשה עשר ובקר ששה עשר לעמוד שאין שריפה
קד שים דחה את יום טוב ואין עריך לומר אתה שבת וכוף תאכלו אותה
ואכלתם אותה בחפזון בבהילות ויעניו דרכים אין לי לא אפילו שיהא בחפזון
מענין לרבות קבולדמו וזריקה דמו לל וכוף יכול שאני מרבה את עליאתו והדות
קרבו תלפפה ככה אהו אהו בחפזון ואין פסח דורות בחפזון דא אהו
בחפזון ואין מצות ומרורים בחפזון פסח שיהוא כלמעשיו לשם פסח הוא פסח
לשחטו שלא לשמו ליו לשם המיוחד ועברתי בארץ מצרים כמלך שע
ממקום למקום נאמר כאן עברה ונאמ למטן ועבר יי לכלה את מערים מצה
עברה האמורה להלך משה אף עברה האמורה כאן משה וכן הוא אומא ופסח
מספר בו אעבר בקרבך אמר יי בלילה הזה זה הוא שאמר לעזר בין עזריה
נאמר כאן בלילה הזה ונאמר למעלה בלילה הזה מה בלילה הזה האמור כאן עד חצו
אף בלילה הזה האמור למעלה עד חצות והכיתו כלבכור אין לי לא בכור מענין
שבמצרים בכורות אחדים שבמצרים מענין תלכלבכור בכורות מצריים
שבמקומות אחרים מענין תלכלבכור בכורי חס וכוש ומצרים ופוט וכנען
מענין תלכלבכור וכן הוא אומ ויק כלבכור במצרים ואשית אותם באהלי חס
מאדם ועד בהמה אין לי לא בכורות בהמה בכורות חייה מענין תל מאדם ועד
בהמה אין לי אדם שלוקה שאין שמשיו לוקח עמו ובכל אלהי מצרים אין לי
לא אלהי מצריים שבמצרים אלהי אחדים שבמצרים מענין תל ובכל אלהי מצריים
אלי מצרים שבמקומות אחרים מענין תל כל אלהי חס וכוש ומצרים ופוט
וכנען מענין תל כל אלהי וכן הוא אומ נתי כפרך מצרים כוש ופסח תחתך
אעשה שפטים שפטים שופק זה מזה שלעין נמוק שלאבן נשרף שלמותכה הרקע
אע יי אני שפרעתי מאנשי דור המבול ומאנשי דור הפלגה ומאנשי סדום וע
עדו להכרע מנוג ומאגפו ואם אין אהה מאמועם להבא האמיהו לשעבר
דא אע יי מלכות למקום שמזכיר גיאה שלעו שם מזכיר שבהו שלמקום
וכן הוא אומ פסח מדוקע מברשית יובא וזה בניאופור מעשה חרש יי עודה
תכלת וארמק לבושים מעשה ופמים בולם מהוא אומ פנא תאמרוק להו

אהי
אה
ואוי
ולא
אע
אונ
עב
על
והא
ולא
את
לא
לע
הד
ופכ
זון
עז
ההד
עא
אב
פא
אז
על
וע
עב

אֵלֵינוּ דְּיָשׁוּב וְאֵלֵינוּ לֹא עֲבָדוּ וְאֵלֵינוּ מִדְּרָעָא וּמִן תְּחִילָה שְׁמִיָּא אֵלֵינוּ וְאֵלֵינוּ
אֵלֵינוּ אֵת הוּא אֵלֵינוּ חַיִּים וְאֵלֵינוּ מִן מִקְדָּשׁוֹת רַעֲשֵׁה אֶרֶץ וְלֹא יִפְּלוּ גִּוְיִים זְעֵמוֹ
וְאֵלֵינוּ עוֹשֶׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מִכִּין תֵּבֵל בְּחִמְתּוֹ וּבִתְבוּנַתוֹ נִטְפָה שָׁמַיִם וְאֵלֵינוּ פֶה לֵהִם
וְלֹא יִפְּצוּ כוֹל וְאֵלֵינוּ כִּנּוּב שְׁמַיִם כִּלְאֵשׁ חִפְּזָה עֲשֵׂה וּבְכֹל אֵלֵינוּ מַעֲרִים
אֲעֲשֶׂה שְׁפָטִים אֵיךְ אֹמֵר וְאֹמֵר שְׁלוֹקָה שְׁאֵין אֵלֵינוּ שֶׁלֵּה לֹקִין עֲמָה וּכְפָה הוּא
אֹמֵר הוּבֵי שְׁבִלְתָּ מִרְוּדָךְ הוּבֵי שְׁנֵי עֲצֵבִיָּה חֲדָה וְלֵילֵה וּכְפָה הוּא אֹמֵר גְּפִלָּה נִפְלָה
בְּבִלְבָּל פְּסִילֵה הִיא שְׁבֵל לֶאֱרֶץ וּכְפָה הוּא אֹמֵר בְּאֲבוֹתֵינוּ וְנִתְּבֵי אֵת פְּגִרֵהֶם
עַל פְּגִרֵי גְּלוּלֵהֶם וְאֵת לַעֲרֹךְ לְבָא כְּשִׂיא בְּדוֹ אֹמְרוֹת הָעוֹלָם מֵה נֹאמַר בְּהֵם
וְהָאֵלֵינוּ כְּלִיל יִחְלֵה וְהִיא הָדָם לְבָס לְבָס וְלֹא לְגִרִים לְבָס וְלֹא לְנָשִׁים לְבָס
וְלֹא לְעַבְדִּים מִלְּמֹד שֶׁלֵּא עֲשֹׂאוֹהוּ חֲבוּרוֹת בְּמַעֲרִים לֹא אֵת עַל הַבְּתִים אֲשֶׁר
אַתֶּם שִׁם יִכּוֹל יִתֵּן עַל מְקוֹם לֵינָה תֵּל עַל הַבְּתִים אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אוֹתוֹ בְּהֵם יִכּוֹל
לֹא יִתֵּן לֹא עַל מְקוֹם אֲכִילָה תֵּל עַל הַבְּתִים אֲשֶׁר אַתֶּם שִׁם יִכּוֹל יִתֵּן כֵּאן וּכֵאן
תֵּל לֹא אֵת וְלֹא לֹא הוֹרֵג אֲמֹר מַעֲתָה מְקוֹם אֲכִילָה שֶׁסְּהִיתָ לֵינָה וְדֹאִיתִי אֵת
הָדָם מֵה אֲעֲרֹךְ וְהֵלֵא הַכֵּל גְּלוּ לִפְעוֹ לֹא שֶׁלֵּא יִתֵּן לֹא עַל מְקוֹם הַנְּרָאָה
וּפְסִחֵי עַל כֶּסֶם לֹא דְבַר פְּהוּבֵי אֵי אֲפִשֶׁר לֹא מְרוּבֵי מֵלֶךְ שֶׁזֶה חֶק פְּסִיעוֹת וּבְרִיָּה
וְלֹא יִהְיֶה בְּכֶסֶם נֶפֶךְ מִלְּמֹד שֶׁבְּמַעֲרִים הִיתָ מִגְּפָה לְמַשְׁחִית מִלְּמֹד שֶׁבְּמַעֲרִים
הִתָּה הַשְּׁחִתָּה בְּרִכְוֵי בְּאֶרֶץ מַעֲרִים מִלְּמֹד שֶׁבְּמַעֲרִים הִיתָ מִכָּה מִלְּמֹד
שֶׁלֵּקוֹ מַעֲרִים בְּשֶׁלֶשׁ מֵינֵי כּוֹר עֲנוּת בְּמִגְּפָה וְכֵה שְׁחִתָּה וּבְמִכָּה וְהִיא הַיּוֹם
הַזֶּה לְכֶסֶם לְזִכְרוֹן וְחֶגְתֶּם אוֹתוֹ יוֹם שֶׁהִיא לְכֶסֶם לְזִכְרוֹן אֵת חוּגָה וְהִיא זֶה מוֹעֵד
עֲתִיד מַעֲרִים וְעַד אֵין דְּבַר תֵּל בְּדֵלֵא תֵּל מִמַּחְרַת הַפֶּסַח יֵעָמוּ בְּעֵי שְׂדֵא אֵימֹע
אֲכִילוּ אֵת הַפֶּסַח בְּלֵיל יוֹם טוֹב וְאֵת כֶּן לֹא יֵעָמוּ אֵל בְּיוֹם טוֹב וְחֶגְתֶּם אוֹתוֹ נֹאמַר
כֵּאן חֲגִיגָה וְנֹאמַר חֲגִיגָה בְּמִדְבַר לֵה חֲגִיגָה הָאֲמֹרָה בְּמִדְבַר טְעוֹנָה עוֹלָה וְשִׁלְמֵם
אֵת חֲגִיגָה הָאֲמֹרָה כֵּאן טְעוֹנָה עוֹלָה וְשִׁלְמֵם מֵה לְחֲגִיגָה הָאֲמֹרָה בְּמִדְבַר
טְעוֹנָה עוֹלָה וְשִׁלְמֵם שֶׁכֵּן טְעוֹנָה פְּרִים הֵי טְעַן חֲגִיגָה הָאֲמֹרָה כֵּאן עוֹלָה
וְשִׁלְמֵם שֶׁכֵּן אֵין טְעוֹנָה פְּרִים תֵּל לֵשׁ לֵשׁ מֵה לֵשׁ הָאֲמֹרָה בְּמִדְבַר טְעוֹנָה
עוֹלָה וְשִׁלְמֵיהֶם אֵת לֵשׁ הָאֲמֹרָה כֵּאן טְעוֹנָה עוֹלָה וְשִׁלְמֵם יִכּוֹל לֵטְעַן חֲגִיגָה

שְׂרִיפָה
וְאוֹת
בְּחִכְזוֹ
זוֹ הַדָּת
אוֹת
הוּא פֶה
לֵךְ שְׁעַר
לְמַעַן
לְפָנֶיךָ
קָרִיָּה
עַד חֲזוֹן
מַעֲרִים
יִתֵּן
נִשְׁמָה
עַל
לְמַעֲרִים
סוּפֹת
וְהַרְחֵק
יוֹם אֵשׁ
זֶה
לְמַעַן
עוֹלָה
הֵם

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
Cincinnati, Ohio

כל שבעה תל אהו יוסאחד בלבד אם כן למה נאמר שבעת ימים תשלומין כל
שבעה מענין לחן כל ששה חונ כל שבעה תל בחדש השביעי תחגואתו יוכל
לא חג בדגל יחוג אחר הדגל תל אהו אהו חוג ואי אתה חוג הדגל יוכל
יהא מעוכב עד אכילת בשר תל אהו ולתל הוא אומר והזה אהו למה אהו האמו
לתל דם אף אהו האמור כאדם ולא בשר לדורות כס חקת עולם שונה הדבר
לדורות שבעת ימים מצות תאכלו מצה הנאכלת כל שבעה אדם ימצא בה יד
חזרתו בפסח יצאו חלות תודה ודקיקי נזיר שאין נאכלין כל שבעה אך ביום
הראשון תשביתו שאר מצותכם אמר אבי תל קראי בתיבי כח שבעת ימים
שאר לא ימצא בבתים וכל אך ביום הראשון תשביתו שאר מצותים הא כיצד
לרבות ארבעה עשר לבער ואומא לרבות לל ארבעה עשר לביעור ביום ביה
ואימא מצפרא אך חלק זהו ליה מתחלה שבע ועבדו רבנן הרחקה יתירה ולא
ליגע באיסורא דאורייתא ותנן אור לארבעה עשר בודקין את החמץ וקימא לן
דאור ארבעה ימים ודכולי עלמא חמץ לא איהסר לא משש שעות ולא מעלה אמאי
מקדמינן ובדקין באורא נשהי עד למחר ונבדוק בשבת וכי תימא הזריזין מקדימין
למצוות דכה וביום השמיני ימולבש עד לתל אעפ שפלהיום כשר למילה לא
שהזריזין מקדימין למצוות דכה וישכם אבר הם בבקר נבדוק מצפרא אמר רב
נחמין בר יצחק בשעה שבע אדם מצויין בביתם ואור הנר יפה לבדיקה ביום
הראשון תשביתו שאר מערב יום טוב או יוכל ביום טוב תל כל מלאכה לא יעשה
בהם והלא שדיפה מעין מלאכה היא הא מה תל ביום הראשון תשביתו שאר
מערב יום טוב תשביתו שאר מצותכם מן התורה השבתה בלב ומדבר
סופרים ביעור ובמה בשדיפה הגיעה שעת הביעור ולא נתמנה לו האור שישורפם
מפרד וזורה לרוח או מטול לדגים ל יהודה אומר מצותיך עד שיגיע לשוב וישורפם
שהיה ל יהודה אמר איך מצות השבתה לא בשבתה והיה דין ומה צותה שאין כותום
עליו בליראה ובל ימצא טעון שדיפה חמץ שכת עליו בליראה ובל ימצא איך
דין שיטעון שדיפה אמרו לו לר יהודה כלדינן שאתה דין תחלקן להחמיר וסוכין
להלל אינו דין הדיו שלא נתמנה לו האור שישורפנו יהא יושב ומשמרו ויהא חייב

עליו
אתה
באם
שאם
אסו
בהנ
עליו
יוכי
בלת
שח
מש
לא
הנפ
ק
צמ
להר
נעק
ב
טו
דא
שנ
צר
ב
ק
ק

ליראה

4

עלנו משום בלי יראה ובל ימעא הורה אמרה תשבי תושב מבהיכס משביתו
אתה בכל יבר' היה ל יהודה דנו דין אחר נותר אסור באפילה וחמץ אסור
באפילה מה נותר טעון שליפה אף חמץ טעון שליפה אמרו לו נבלה הוכיח
שאסורה באפילה ואין טעונה שליפה אמר להן הפרש נותר אסור בהנאה וחמץ
אסור בהנאה ואל הוכיח נבלה שאסורה בהנאה אמרו לו שור הנסקל יוכיח שאסור
בהנאה ואין טעון שליפה אמר להן הפרש נותר חייבין עליו כרת וחמץ חייבין
עליו כרת ואל יוכיח שור הנסקל שאין חייבין עליו כרת אמרו לו חלב שור הנסקל
יוכיח שחייבין עליו כרת ואין טעון שליפה אמר להן הפרש נותר חייבין עליו משום
בל הותר וחמץ חייבין עליו משום בלהות אמרו לו אשם תלוי כדברך יוכיח
שחייבין עליו משום בלהות ואין טעון שליפה הורה אמרה תשביהו שאר מבתים
משביתו אתה בכל יבר' כי כל אכל חמץ מכלל שני כי כל אכל מחמצה אין ל
לא שנתחמץ מאתו שנתחמץ מידי אחרים משני הל כל אכל חמץ ונכרתה
הנפש ולא העבור ההוא לא אנוס ולא שנג ולאוטעה מישרא וישרא בשלום
מיום הראשון עד יום השביעי וכול אין יום הראשון יום השביעי בכלל כשם שני
במצורע מראשו ועד תליו ואין הראש והתלים בכלל תל עד יום האחר ועשרים
לחמש בערב ל אומר מקומו מוכרע מיום הראשון עד יום השביעי ויום הראשון
מקרא קדש קדשהו במה את מקדשו קדשהו במה אכל קדשהו במה וקדשהו
בכסות נקויה ביום הראשון מקרא קדש ויום השביעי מקרא קדש אין לי לא יום
טוב ראשון ואחרון שאסורין במלאכה חולו שלמועד מניין אמרה ומה יום טוב
ראשון ואחרון שאין לפניהם ואחריהם מקודשין אסורין במלאכה חולו שלמועד
שלפניהם ואחריהם מקודשין אינו דין שיהו אסורין במלאכה הרי ששה ימי
בראשית יוכיחו שלפניהם ואחריהם מקודשין ואין אסורין במלאכה לא אם אמרת
בששה ימי בראשית שאין עמהן קרבן מוסף תאמר בחולו שלמועד שיש עמהן
קרבן מוסף הרי ראשי חדשים יוכיחו שיש עמהן קרבן מוסף ואין אסורין במלאכה
לא אם אמרת בראשי חדשים שאין קדושתן מקרא קדש תאמר באלו שקדושתן
קדש הוא וקדושתן מקרא קדש דין הוא שיהו אסורין במלאכה תלמי איתן כל

יין כל
יכול
הוא
האמו
בר
יו
יוס
מיס
יע
בה
הול
א ל
אמא
דימ
ל
ר
ביוס
עשה
ר
ר
ש
ו
מ
א
ז
ז

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
Cincinnati, Ohio

הי
ול

נפש
בה
שני
יום
ל
אש
הח
דבר
בת
תל
כב
מר
ומר
תל
בה
סוף
יבול
לגי
המ
המ
מר
וסכ
שה
ולא
נפת

מלאכה עבודה לא תעשו לימוד על חול שלמונד שאסורין בעשייה מלאכה דבר
ל יוסי הגלילי ד עקיבה אומר אינו עדיך הרי הוא אומר אה מועדי יי מקראי קדש במה
הכה מדבר או בדאשון כבר נאמ שבהן או בשבועי הרי כבר נאמ שבהן הרי
אין הכה מדבר לא בחולו שלמונד שאסורין בעשייה מלאכה תנא אידך
ששה ימים תזכר מצות ופיוס העביעי עצה מה שביעי עצור אף ששי עצור
חו מה שביעי עצור בכל מלאכה אף ששי עצור בכל מלאכה תל השביעי העבי
עצור בכל מלאכה ואין הששי עצור בכל מלאכה שלא מסדך הכה לא לחכמים
לומר לך איזה יום אסור ואיזה יום מותר און מלאכה אסורה ואין מלאכה
מותרת כדנהג משקין בית השלחין במועד אבל לא בית הבצל כל מלאכה לא
יעשה בהם יכול לא יקוב אה הירך ולא יידיה את הכלים ולא יעצ את המעוה
הרי אתה דין נאמ כאן מלאכה ונאמ מלאכה במשכן מה מלאכה האמורה במשכן
מלאכה שיש עמה מחשבה אף מלאכה האמורה כאן מלאכה שיש עמה מחשבה
או מה מלאכה האמורה במשכן מלאכה גמורה אף אין לי לא מלאכה גמורה שלא
יכהו בפלה ספר ושלא יארוג את כל הבגד ושלא יעשה את כל הנפה מניין לא יבנה
שרי אוריות ולא יארג שני חוטיים ולא יעשה שני בתי נריים בסלין ובסוגין בנפה
ובכברה תל מלאכה כל מלאכה אין לי לא ברשות במעוה מעין לא יכהו שתי אוריות
בספרים בהפלין ובמזוזות לא יארוג שני חוטיים בכהנת ובמפנקים ובמעילת מלכות
כל מלאכה אין לי לא מלאכה שחייבין עליה חטאת מלאכה שאין חייבין עליה חטאת
מעין לא יכהו אור אחת ולא יארוג חוט אחד ולא יעשה בית אחד בסלין ובסוגין
בנפה ובכברה מלאכה מלאכה אין לי לא ברשות במעוה מעין לא יכהו אור
אחת בספרים בהפלין ובמזוזות ולא יארוג חוט אחד בכהנת ובמפנקים ובמעיל
תל מלאכה כל מלאכה אין לי לא מלאכה שחייבין על מינה חטאת מלכת שאין
חייבין על מינה חטאת מעין לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטיין
על פני המים ולא מספקין ולא מטפחין ולא מרקדין תל מלאכה כל מלאכה אין לי
לא ברשות במעוה מעין אין מקדישין ואין מעריבין ואין מחריםין ואין מעבידים
הדומות ומעשרות תל שבהן שבות אילו אופ לא יעשה בהם אשר יאכל לכל

מלאכה
בבית
המקדש

מפני
כי
יג
מפני
כי
יג

מפני
כי
יג

מפני
כי
יג

מפני
כי
יג

נפש הייתי אומר את שהיא אוכלת נפש לא יעשה בהם ואת שאינו אוכלת נפש יעשה
בהם תלך אך הפסיק הענין בדברי ר' יוסי הגלילי כיוצא בו אמה אומ' אין באותן דין
שני לוחות אבנים יכול שלא היו בו שני לוחות אבנים תלך הפסיק הענין בדברי ר'
יוסי הגלילי כיוצא בו אמה אומ' אשר לא תדבר אל ר' אמת בשם יו' יכול שאמו
לא תדבר לי אמת תלך הפסיק הענין בדברי ר' יוסי הגלילי כיוצא בו אמה אומ'
אשר עשה דוד ה' אשר בעיני יו' ולא סר מעל אשר עתה פלימי ח'ין דין בדברי אורי' ה'
החגי' יכול בדבר אורי' החג' לא סר אבל בדברי אחרים תלך הפסיק הענין
בדברי ר' יוסי הגלילי כיוצא בו אמה אומ' לא נותר ענין בארץ ישראל דין בעצ'ה
בית נבא שאזן שאזן יכול בעשה בנה ובא שאזן לא נותר אבל נותר בשאר מקומות
תלך הפסיק הענין בדברי ר' יוסי הגלילי אומר לור עקובה ומה א' ערך והל' -
כבר נותרו לא מלמד שנכנסה בהן מארה והיו מהמעטין והולכין הוא לבדו
מה הל' לבדו מלמד שאין בודקין ואין טוחנין ואין מרקידין ומניין לעושה מדורה
ומה חמם כנגדה מחימין לוחמין ולוחץ בהם כעו' ידיו ולגלו' ומרחיק בהן תינוק
תלך לכס לכל סערפס' יכול יעשה מן היום למחר תלך שא' יאכל לכל נפש יעשה
בהם את שאכל בהם יעשה ואת שאין נאכל בהם לא יעשה או אשר יאכל לכל
שומע א' אף נפשות בהמה שחיא קרויה נפש כענין ש' נאפה נפש בהמה ישלמה
יכול יהנא מהלקטין מורסן לתורנגלין ועושים למודין לכלבים תלך לכס ולג'
לגוים לכס ולג' לכלבים מעשה בשמעון הרומני שלא בא בליל יוס' טוב לבית
המדרש' לשחרית מעאור יהודה בן באבא אומר לו מפני מה לא באה אמש לבית
המדרש' אומר לא מצוה אחת עירע' לי ועשיתיה בלשה נכנסו לפיר והיי'
מורדאין שלא יציהו את בני העיר שחטבו להם עגלאחד והאכלנום והסקינום
וסכנום שלא יציהו את בני העיר אמר לו תמיה א' אם לא יצא עכרך בהפסוק
שהרי אמרו אין עושים ביום טוב לא לאכילה גוים ולא לאכילת כלבים לכס לכס
ולא לגבוה שהיה אבה שאול דנודין אחר ומה אם בשעה שלא נפתח כ' ר' הדין
נפתחו כורי שמים בשעה שנפתחו כורי הדין דיין הוא שיפתח כורי שמים
ושפרתם את המעות ל יהודה אומ' שנו בדין קודם שפתי מלמד שש לשניים

בר
ש
ה
ד
ע
ה
ז
כ
ב
ז
א
ז
ז
ז
ז
ז
ז
ז
ז
ז

HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
Cincinnati, Ohio

לשוק בשלש עדיבות זו אחר זו
עסיקות בבצק אחר לשה ואחר אורכה ואחר חובה
הנשים ולא כל נשים ולא כל הנשים שווין זה הכלל תמוה ודלגוס בצונק רבי
שמעון ושמרתם את המצות מצה הראויה לה שבמד יצא חלוט שאין ראוי לה שאין
ר' אעזר אומ' לחם טווע כדרך שעע עושה בשאר ימים מה בשאר ימים אשתו
לשה והוא מסיק את הרנור אף כאן אשה לשה והוא מסיק את הרנור פ' בבצק
היום הזה הוצאתי את צבאותיכם ממצרים מקום נקראו צבאות ישראל
וצבאות ישראל נקראו צבאות מצרים ושמרתם את היונה הזה שמריתם מלכנו
מכאן אמרו אור ארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר ואין בודקין לא לאור
חמה ולא לאור לבנה לא לאור הנר לפי שבדיקת הנר יפה מאור החמה ומאור
הלבנה אעפ שאין דאיה לדבר זכר לדבר בעת ההיא אהפך את ידו שלם בערות
ואומ' נר יוי נשמת אדם חופש כלל דריבטן לדתכם חקת עולם שיערדוג
דבר לדורות בדאשון יכול בכולן תל בארבעה עשר או בארבעה עשר
יכול בשחרית תל יום או יום וכול משת שעות תל בערב מה בערב משפנה
יום אף בשאמור יום משפנה יום משש שעות ולמעלה יכול אתחייב מצה
בארבעה עשר תל עליו עליו אתה חייב מצה ואין אתה חייב מצה בארבעה
עשר אם בין כמה נאמר בארבעה עשר אם אינו ענין לאכילה מצה הנהו ענין
לבעור חמץ דא בערב תאכלו מצות אמר רבא מצה בזמן הזה דאורייתא
ומרור דרבנן מאי שנא מרור דבה על מצות ומרורים ואכלוהו בזמן דאיכא
פסח אין בזמן דליכא פסח מצה נמי הא כתיב על מצות ומרורים יאכלו
מצה הדר אהדרה קרא שנ בערב תאכלו מצות תנא כורתה דרבא שעת
ומים תאכל מצות וביום השביעי עזרת מה שביעי רשות אף ששת ימים
רשות מאי טעמא הוה דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד
על עצמו ויצא לא ללמד על הכלל ויצא יכול אף לילה הראשון רשות תל ע
מצות ומרורים יאכלוהו אין לי אלא בזמן שביב המקדש קיים בזמן שהיה
בית המקדש קיים מענין תל בערב תאכלו מצות הכה קבעו חובה שבעה
ומים שאר לא ימצא אין לי אלא ימים לילה מענין תל עדין האחר ועשרים

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט

לח

לחך שבערב שאר לא ימצא בבתים כס' שאר לא ימצא בבתים מכלל שנ
ולא יראה לך יכול אם היה טמון או מופקד בעור אחרת לא יהא חייב תל שאר
לא ימצא או לא ימצא אפלו לאחרים ושלגבוח תל לא יראה לך שלך א. אהרן וואר
אבל אהרן וואר שלאחרים ושלגבוח. ומען ליתק אהרן אמור שלגבוח וואר האמור
שלגבוח תל שאר לא ימצא שוה. רבין שמעון בן גמליאל אומר והלא בכלל
לא יראה ולא ימצא היה מה תל לא ימצא את שמעון לך אתה זקוק לבערו את
שאיך מצוי לך א. אהרן זקוק לבערו. עי כאן אהרן אומר חמץ שנפל לתוך הבור
או לתוך הדור או לתוך המיטק אם יכולים כלבים וחזירים לחפש אחריו ולהוציא
אתה זקוק לבערו ואם לאו אי אתה זקוק לבערו. נכרי שבא לביתו של ישראל
וחמץ בידו איך זקוק לו המקידו לו חייב לבערו שנ לא יראה לך יחד לו בית ונתנו
בהובו איך זקוק לו. כי כל אכל מחמץ יכול תען והמרים שנתחמץ מאילנה
נהא חייב עליהן או מה אם זה שחימוצו מאחרים חייבין עליו אילו שחימוצו
מאילנה אינו חייב עליהן הלא חמץ מה חמץ מיוחד שהוא מין דגן יצא
אלו שאינן מין דגן. ושמעון אומר לפי שלא למדנו לשאר שחיובין עליו כלה תל
לא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר מה לא יראה לך חמץ חייבין עליו כהר אה
לא יראה לך שאר חייבין עליו כהר. כי כל אכל מחמץ מכלל שנ כי כל
אכל חמץ איך לי לא שנתחמץ מאחרים שנתחמץ מאילנו מעיקר תל כי כל אכל
מחמץ. ונכרתה הנפש ולא העבור. ההוא לא אנוס ולא שגג ולא מוטעה מעת
ישראל וישראל שלום. בגר זה הגר. ובאזרח זה אזרח. הארץ לרבות שאר המקר
כל מחמץ לא תאכלו לרבות כוהן הבבלי ושיכר הארץ וחומץ הארץ ע.
וזיהו המערי. יכול יהא חייב עליהן חמץ מה חמץ מיוחד שהוא מין דגן
ועמו או שאינן מין דגן. למה באו ליתק עליהן לא תעשה. יכול יהא אדם
יוצא ידי חובתו בעיסת אורז תל לחם מה לחם האמור להלן מחמשת מיני
אף לחם האמור כאן מחמשת מינין. דא. עונות מעות כי לא חמץ מעת
הבאה לידי מעשה וחיימוץ יצאה עיסת אורז שאינה באה לידי חמץ. יכול
יוצא אדם ידי חובתו בכורים תל בכל מושבותיכם תאכלו מעות יעזרו

לחך שבערב
לא יראה לך
לא ימצא או לא
אבל אהרן וואר
שלגבוח תל שאר
לא ימצא שוה
רבין שמעון בן
גמליאל אומר
והלא בכלל
לא יראה ולא
ימצא היה מה
תל לא ימצא את
שמעון לך אתה
זקוק לבערו את
שאיך מצוי לך
אהרן זקוק לבערו
עי כאן אהרן
אומר חמץ שנפל
לתוך הבור או
לתוך הדור או
לתוך המיטק אם
יכולים כלבים
וחזירים לחפש
אחריו ולהוציא
אתה זקוק לבערו
ואם לאו אי אתה
זקוק לבערו
נכרי שבא לביתו
של ישראל ו
חמץ בידו איך
זקוק לו המקידו
לו חייב לבערו
שנ לא יראה לך
יחד לו בית ונתנו
בהובו איך זקוק
לו כי כל אכל
מחמץ יכול תען
והמרים שנתחמץ
מאילנה נהא
חייב עליהן או
מה אם זה שחימוצו
מאחרים חייבין
עליו אילו שחימוצו
מאילנה אינו
חייב עליהן הלא
חמץ מה חמץ
מיוחד שהוא
מין דגן יצא
אלו שאינן מין
דגן ושמעון
אומר לפי שלא
למדנו לשאר
שחיובין עליו
כלה תל לא
יראה לך חמץ
ולא יראה לך
שאר מה לא
יראה לך חמץ
חייבין עליו
כהר אה לא
יראה לך שאר
חייבין עליו
כהר כי כל
אכל חמץ איך
לי לא שנתחמץ
מאחרים שנתחמץ
מאילנו מעיקר
תל כי כל אכל
מחמץ ונכרתה
הנפש ולא
העבור ההוא
לא אנוס ולא
שגג ולא מוטעה
מעתישראל
וישראל שלום
בגר זה הגר
ובאזרח זה
אזרח הארץ
לרבות שאר
המקרים כל
מחמץ לא
תאכלו לרבות
כוהן הבבלי
ושיכר הארץ
וחומץ הארץ
ע וזיהו
המערי יכול
יהא חייב
עליהן חמץ
מה חמץ
מיוחד שהוא
מין דגן ועמו
או שאינן מין
דגן למה
באו ליתק
עליהן לא
תעשה יכול
יהא אדם
יוצא ידי
חובתו בעיסת
אורז תל
לחם מה לחם
האמור להלן
מחמשת מיני
אף לחם
האמור כאן
מחמשת מינין
דא עונות
מעות כי לא
חמץ מעת
הבאה לידי
מעשה וחיימוץ
יצאה עיסת
אורז שאינה
באה לידי
חמץ יכול
יוצא אדם
ידי חובתו
בכורים תל
בכל מושבותיכם
תאכלו מעות
יעזרו

HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
1301 Madison Ave., New York, N.Y.

בכורים שאין נאכלים בכל מושבות דברי יוסי הגלילי ד עקיבה אומ על
מצות ומרורים יאכלו מה מרורים שאין במין בכורים אף מצה שאין במנה
בכורים אומה מרורים שאין באין בכורים אף מצה שאינה באה בכורים
יכולהא אדם יוצא ידי חובתו בטבל שלא עתה ובמעשר ראשון שלא נתרס
ובמעשר שני והקדש שלא נפדו תל חמץ מה חמץ מיוחד שאיסורו מאילן יצאו
או שאיסורין מידי דבר אחר ומניין שהכהנים יוצאין ידי חובתן בתרומה
בגבולין וישלל במעשר שני בירושלם תל מצות מצות ריבה הכה ד יוסי
הגלילי אומ אין אדם יוצא ידי חובתו במעשר שני בירושלם שני לחם עני יענה
מעשר שני שאין נאכל לא בשמחה וחכמים אומרים יוצא אדם ידי חובתו
במעשר שני בירושלם שני מצות מצות ריבה הכהוב אם כן למה נאמ לחם
עני פרט למצה שלשה בייך בשמן ורביש ויקרא משה לכל זקני ישראל
מלמד שנהג משה כבוד בזקנים מלמד שהזקנים קודמין לכל ישראל מלמד
שנשתמש משה בזקנים שדורו ד יוסי הגלילי אומ גדולה זקנה אם גדולים
הם גדולה זקנה שכך חובבה הכה אם ילדים הם גדולה זקנה שפך גיטולה
ילדות ויאמר אליהם מלמד שנתן עינו בהם משעה שאמר להם משכון
ד ליעזר אומ אמר להם משכון ידובם מעלז בעען שנאמר להם איש שקו יתי
עינו השליכו ד עקיבה אומ משכון מי שושל וקחו מי שאין לו לכם לרבות
את הנותן מהנה עין בכל מקום שנ עין הופש כבשים ועזים דא משכון
וקחו לכם עין נמצינו למידיים לבהמה דקה שנקנה במשיכה ושקטו הפסח
אין מצותה לא בשחיטה שהיה בדין ומה עולה שלא קבע לה זמן שחיטה אין
לעורה לא בשחיטה פסה שקבע לו זמן שחיטה אינו דין שלא תהא מצותה
לא בשחיטה לא אם אמרה בעולה שקבע לה מקום שחיטה תאמר בפסד
שלא קבע לו מקום שחיטה הואיל ולא קבע לו מקום שחיטה לא תהא מצותה
בשחיטה תלו ושקטו הפסח אין מצותה לא בשחיטה ולקחם ד יהודה
אומ נאמר כאן לקיחה ונאמרה לקיחה במרה ונאמרה לקיחה בלולב ונאמרה
לקיחה במעורע מעה לקיחה האמורה כאן אעורה אף לקיחה האמורה להלן אעורה

וחכ
אז
ו
מ
ש
ס
ש
כ
ב
ב
ש
א
ה
מ
ב
ד
מ
ה
נ
ל
ב
ל
ל
י

וחכמים

ותן להם שכר הליכה כשכר עשייה כאשר צוה יי אה משה לפי שמעיו
זכר שה ראשונה אמר לו המקום למשה ופעם אמר להן משה לישראל ומעיון שאם
אזכהן שמע מפי קודש וחזר ופעם להן לישראל תל כאשר צוה יי אה משה איך לי
אמשה שהפרשה תלויה בו מעיון שאף אהרן היה עמו תל כאשר צוה יי אה משה
ואת אהרן יבולגמה ואהרן שהיו עסיקין במצוה לא היה להם פסח תלמן עשו
ומעיון שאעכ שלא נאמר להן עתידים היו ומעותדים היו זרזים היו ומקורזים היו
תלמן עשו כן עשו וכך היו בלגם לעשות ויהי בחצו הלילה זה הוא שאמר
הבה מקיס דבר ועתה מלאכין ישלים מקיס דבר עברו זה משה דכתביה לה
כך עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא ועצת מלאכין שלם זה משה דכתב וישלח
מלאך ויועאכו ממערים אמר הקבה למשה לך אמור לישראל ועברתי בארץ
מצרים בלילה הזה הלך משה ואמר לישראל כה אמר יי כחצת הלילה אמר הקבה
והלא כבר הבטחת את משה ואמרת לו בכל ביתי נאמן הוא והא עבדי משה
כמה ממבצב לא מה משה אמר בקח הלילה אף אע בחצו הלילה תעו שמעו
אך נחאי משה שאינו יודע זמנו ורגעו ועהותו שללילה אמר כחצת הלילה
זבל הקבה שהוא יודע זמנו ורגעו ועהותו שללילה אמר ויהי בחצו הלילה
זכר משה אמר להן לישראל ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה ולא קבע להן
זמן שיהו יושבין ומהרהרין הרהורים לעים ואומרים כבר הגיעה שעה
לא נאכלנו אבל שאמר לו משה למרעה מהנא אומ כה אמר יי כחצת הלילה
אמר לו הקבד שקול לפשו חעה הלילה אם כחוט השעה ולמעלה ואם כחוט
השעה ולמטה אבל הקבה אמר ויהי בחצו הלילה שהוא יושב על אבן שעור
ומבויק את השעה כחוט השעה שאין מלכות נוגעת בחכמה אכלו כמלוא
זמנה אלא הגיע זמנה של מלכות ליפול ביום נופל ביום בלילה נופלת בלילה
וכן הוא אומ ונוף צדי יומם ואומ ונתחנחנס חשך היום ואומ ביה בלילה
קטל בלשער מלכא פשדאה ואם כשהגיע זמן של אבותינו ליפול מה אמר
בהן אזי לנו כי פנה היום כי יטו על על ערב ויהי הכה פלפול בארץ
מצרים ולא עליו ידיו שלח מבכר מרעה שומע אני זה בנו לשהוא

בר
יה
התח
וחח
אה
זרע
בי תבא
זעבונה
לעשו
עה
תדיין
לה
געה
שפסח
לפס
אשר
על
יחה
באות
זיה
לך
קוד
זרע
לנה

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
Cincinnati, Ohio

כסאן כבד בנו אמור מה הל' מבכור כרעה מלמד שפרעה הרשע בכור היה
ולא נקעה בו פורענות וכל כך למה כדי לכתות לבם של מצריים שיהו אומרים קשה
כרעה שלא נקעה בו פורענות ועליו הוא אומ' משני לגוים ויאפרם וכן הוא
אומ' וכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני יי' והלא בעל צפון בכלל אלהי מצרים
היה מנע מה לא נקעה בו פורענות כדי לכתות לבם של מצרים שיהו אומרים
קשה כרעה שלא נקעה בו פורענות קשה בעל צפון שלא נקעה בו פורענות ועליו הוא
אומ' משני לגוים ויאפרם אבל באחרונה מהוא אומ' ויבסו מים צדיהם אחד
מהם לא נותר מלמד שאם בעל צפון נכחה עד בכור השבי כאן הוא אומר
בכור השבי וזהו הוא אומ' עד בכור השפחה מלמד שבאזה הזאת שנתעבדו בהן
ישראל בכור השבי זה ענין באריות אשר בבית זה שחבוש בבית האסורים
הבדור זה שנתן בדי' פנטא מפני מה לקן עמהם מפני שהיו אומרים אלהי
יכרע לנו מן המצריים המשעבדים אותנו לל' עזר בנו שלר' יוסי תלילי אומ' מפני
מה לקן עמהם מפני שהיו אומרים רצוננו נהיה בשעבודינו וישראל יהיו בשעבודין
עד בכור השבי מלמד ששבו אותן עד בכור השפחה מלמד שכבשו אותן
לעבדים ולשפחה אשר אחר הדיחים מלמד שהיו נמריכים בהן וכל בכור
בהמה אם אדם חטא מה חטאת בהמה לא או' לרשעים ואוי' לטיבותיהן ויזהר
כרעה לילה לא עמוי כדרך שהמלכות עומדין בשלש שעות וישועין בשתי שעות
הוא וכל עבדין וכל מצרים מה הוא שלא העמידו אדם אף עבדין שלא העמידו אדם
אף מצריים שלא העמידו זה את זה וההי' עסקה גדולה במצרים מלמד שהיו
לואין את אלהים כשהן מתבקעין ונופלן לפניהן ואע"פ שהדברים שה' ואין כבוד
מכור שיון להלן וברעש הארץ מוסר את השמים ורעשו ויתעשו כי חרה לו
עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל כי אין בית אשר אין שם מות ליעקב אומ' קב
לא היה בית שלא היה בו בכור לא כך היה מנהגם של ראשונים מי שלא היה לו בכור
היה קורא הגדול שבנו בכור כענין שנאמר בני מרדכי שארי הדאש כי לא היה לפיכך
בית שיש בו אנשים הדבה ולא היה לאחד מהן בעם הגדול שבבית מרדכי ומכיון לגדול
שבבית שנקרא בכור שכן הוא אומ' בדויד אף אני בכור אברהם ל' שמעון אומ'

98
במסכת
בבא מציעא
דף כ"ג

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט

אין פחות משש מאות אף בכורות שמתו באותו הלילה שנתיב כנרף מעצבים והכמר
אחד תחת אחד דא כי אין בית אשר אין עם מתו ל נהקאזא וכי לא היה צ"ת שלא
היה בו בכור לא כיון שנולדו בזכור לאחד מהן היה עושה לו דיוקנ והיתה אותה היום
נדוקת ונשחקה ונזריה לפניהם והיה קשה להן כאלו אותה היום קברום דא לפי
שהמצרים אין קבורים בבתיהם וכלבים נכנסין דרך ביצין ומחטטין ומוציאין
מקפדיהן ומתעצבין בהן ויהיה קשה להן כאלו אותה היום קברום ויקרא לאשה
ולאחר לילה יכול לבא אצלו והוא כבר נזאמ ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר
לא מלמד שהעצו עלו מתוך גזטרא ואמרו לו צלילה אין אנו יוצאין אנו יוצאין
בחצות היום צאו מתוך שמי יכול שהיה תל קומו אהב אין ללא אתם גרים
ועבדים שמיין תלנכ אתם גם בע ישראל לרבות נשים ופגלים ולכו עבדו אתי
כדברכם עמדה שלכם ויאמר משה בנערינו ובזקינו נלך צאנכם גם צאנכם
משלי בקרתם גם בקרבכם משלשרים קחו כאשר דברתם וכן עמדה שלכם
ויאמר משה גם אתה ארץ בירינו זבחים ועולות וברכתם גם אתי אף לפני ולפני
דא וברכתם גם אתי מיכאן אתה אומ שמה פרעה יודע שאחומר תפלה ואין
אמקום מחללו לאדם עד שיפייס את חברו מה שפר נטל עלבך ביום ההוא יהיה
לזבח לנו בהרף ארץ מעדים הפה שאמ מי יי אשר אשמע שזול הוא הפה
שאמר יי העדיק מה שפר נטל עלבך לא התעב מצוי טגלה יית באר
הפה שאמר ארץ אשין אחלק עלל הוא הפה שאמר אנוסה מפני יצרא מה שפר
נטל עלבך נטיה ימיך תבלעמו ארץ זכו לקבד עלל אכלו אותך חייה
ועופות ורחק מעלים עלה עם מלמד שנפלה לו והרא למרעה זהו מעחין
את מיתיהן ואת חלליהן והיו משקעין אותן בקרנות ובעגלות למבד לשלחם
מן הארץ ולא לארץ בנען כן הוא אומ דרך שלשה ימים נלך במדבר
כי אמרו כולנו מתים אמרו משה אמר לט בכורות מתים ואגו רויח בכוח
ושאין בכורות והן אינן יוד עין שכולן שטופין בזמה אחד בא על עשה
נשים וילדו לו עשרה בנים נמצאו כולן בסורי נשים עשרה באו על אשה
אחר ונולדו להן עשרה בנים נמצאו כולן בסורי אנשים לכך אמרו בל

כ"ד
כ"ה

אין פחות משש מאות אף בכורות שמתו באותו הלילה שנתיב כנרף מעצבים והכמר אחד תחת אחד דא כי אין בית אשר אין עם מתו ל נהקאזא וכי לא היה צ"ת שלא היה בו בכור לא כיון שנולדו בזכור לאחד מהן היה עושה לו דיוקנ והיתה אותה היום נדוקת ונשחקה ונזריה לפניהם והיה קשה להן כאלו אותה היום קברום דא לפי שהמצרים אין קבורים בבתיהם וכלבים נכנסין דרך ביצין ומחטטין ומוציאין מקפדיהן ומתעצבין בהן ויהיה קשה להן כאלו אותה היום קברום ויקרא לאשה ולאחר לילה יכול לבא אצלו והוא כבר נזאמ ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר לא מלמד שהעצו עלו מתוך גזטרא ואמרו לו צלילה אין אנו יוצאין אנו יוצאין בחצות היום צאו מתוך שמי יכול שהיה תל קומו אהב אין ללא אתם גרים ועבדים שמיין תלנכ אתם גם בע ישראל לרבות נשים ופגלים ולכו עבדו אתי כדברכם עמדה שלכם ויאמר משה בנערינו ובזקינו נלך צאנכם גם צאנכם משלי בקרתם גם בקרבכם משלשרים קחו כאשר דברתם וכן עמדה שלכם ויאמר משה גם אתה ארץ בירינו זבחים ועולות וברכתם גם אתי אף לפני ולפני דא וברכתם גם אתי מיכאן אתה אומ שמה פרעה יודע שאחומר תפלה ואין אמקום מחללו לאדם עד שיפייס את חברו מה שפר נטל עלבך ביום ההוא יהיה לזבח לנו בהרף ארץ מעדים הפה שאמ מי יי אשר אשמע שזול הוא הפה שאמר יי העדיק מה שפר נטל עלבך לא התעב מצוי טגלה יית באר הפה שאמר ארץ אשין אחלק עלל הוא הפה שאמר אנוסה מפני יצרא מה שפר נטל עלבך נטיה ימיך תבלעמו ארץ זכו לקבד עלל אכלו אותך חייה ועופות ורחק מעלים עלה עם מלמד שנפלה לו והרא למרעה זהו מעחין את מיתיהן ואת חלליהן והיו משקעין אותן בקרנות ובעגלות למבד לשלחם מן הארץ ולא לארץ בנען כן הוא אומ דרך שלשה ימים נלך במדבר כי אמרו כולנו מתים אמרו משה אמר לט בכורות מתים ואגו רויח בכוח ושאין בכורות והן אינן יוד עין שכולן שטופין בזמה אחד בא על עשה נשים וילדו לו עשרה בנים נמצאו כולן בסורי נשים עשרה באו על אשה אחר ונולדו להן עשרה בנים נמצאו כולן בסורי אנשים לכך אמרו בל

קמים וישא העם את בעקו טרם יהא מלמד שקרב להחמיין משאר
עירות בשמלתם על שמם מן ששירו מקדמה ומה ששירו מן המרוד
זא משארם ערות בשמלתם על שמם וכי לא היה בידם מה לטול ומה
לא לטול וה לא לטול הענין ההבדל משבח שהיו בע אדם עשירים לא מלמד
לא נטלו בידם לא דבר מושגת פנסה בו ברכה ואלו ממנו אחר ושלישי
יוס שהיה יפה להן כמין ובעט שרל עשו כדבר משה אמר להן לא תר
מהלכין משכונם לשכונם שלא תהו נראין כבע אדם הרמאין כלי כסף וכסף
זהב ושמלות הראו לשאל כלי כסף כלי זהב ישאל כלי זהב
ושמלות מעין שהשמלות הבינות מן הכלל כל כלי כסף וכסף זהב ושמלות הבי
הביב האחרון ויזי נהן את החן העב בעני מעלים מהוא החן הזה ויוני
את החן העב מלמד שלשה ימים היו מערים באמיליה וישראל מקדקדין צבת
ולא נחשד אחד מהן אמרו על הצנורה והיו מעדים דניקל וחומר בעצמם ואין
אימתו ראויין אלו לטול כשאנו שרויין באורה או כשהיינו שרויין באמיליה
כשנטלו לעצמם או כשאנו נותנים להן דא את החן העב מלמד ששאר
עליהן רוח הקודש ובן הוא אומ' ושמכתי על ביות דויד ועל כל יושבי יהושע
רוחן ורחן נגמ' אין דומה האומר לו השאילני נונא והוא אומ' אין
השאילני עקובלא והוא אומ' אין לי לאומ' לו השאילני נונא שבמקום כלי
השאילני עק' טלא שבמקום פלוני וישאלו ל' אומ' כשהיה
במערים מה נא מה בהן ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביה מלמד ש
גדיס עמאם כשבטלו מן השעבוד מה נאם בהן וישאלו איש מאת דעה
מלמד שהיו רעים להן כשנאלו מן השעבוד מה נאם בהן וישאלו
מה שהשאלו לא הגיעום והיו משאילין אותן בעל כרחן מלמד שהיו יהאיי
מבם כבע אדם שריאים מן קוניהם ומכע שהיו אומדין למחר יה
אשר העולם רואין אותן במדבר ואמרו ראו כמה עשירים עבדיד
והנה יהאיי ומה אהן אומ' שלם היה כל אדם ואחד מן ישראל שלא היה
כח אהל מוה וכל כלו קדשין קדשין בדיחו עמ' ויין ואדנו תל

ל' ע"ב
ל' ע"ג

ל' ע"ד
ל' ע"ה

מותם וישא העם את בעקו טרם יחמק מלמד שקרב להחמיש משארתם
 צדקות בשמלתם על שבמם מאש ששירו מאהמעה ומה ששירו מאהמעה
 דא משארתם צדקות בשמלתם על שבמם וכי לא היה בידם מה לטול ומה
 לא לטול זה לא לפוף הענין ההבדל משבחן שהיו בע אדם עשיר ים לא מלמד
 שלא נטלו בידם לא דבר מושע עבנסה בו ברכה ואכלו ממנו אחד ושלושים
 יום שהיה יפה להן כמאן ובעט שרל עשו כדבר משה אמר להן לא תרדו ין
 מהלכין משכונה לשכונה שלא יהו נראין כבע אדם הרמאין כלי כסף וככל
 זהב ושאלות הראוי לשאל כלי כסף כלי זהב ישאל כלי זהב
 ושאלות מענין שהשמלות הבינות מה הכל תל כלי כסף וככל זהב ושאלות חביב
 חביב האחד ויין נהן את החן העם בעיני מעלים מהוא החן הזה ויין
 את החן העם מלמד שעלשה ימים היו מערים באמילה וישראל מקרקרין בבת
 ולא נחשד אחד מהן אפלו על הצנורה והיו מערים דנקל וחומר בעצמקוא
 אימתן ראויין אלו לטול כשאנו שרויין באורה או כשהיינו שרויין באפיעה
 כשנטלו לעצמק או כשאנו נותנין להן דא אתחן העם מלמד ששרד
 עליהן רוח הקודש וכך הוא אומ' ושמכתי עלבית דויף ועל כל יושבי ירושלה
 רוח חן ותח נבגמי איך דומה האומה לו השאילני נועה והוא אומ' איך
 השאילני עקוטלא והוא אומ' איך לי לאומ' לו השאילני נועה שבמקום כל
 השאילני עקוטלא שבמקום פלוני וישאלום ל אומ' כשהיו עת
 במערים מה נחמד בהן ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה מלמד שה
 נדים עמהם כשבטלו מן השעבוד מה נחמד בהן וישאלום איש מאת דער
 מלמד שהיו רעים להן כשנאלו מן השעבוד מה נחמד בהן וישאלום
 מה שהשאלום לא הנעזם והיו משאילין אותן בעלכרהן מלמד שהיו יהו
 מהם כבע אדם שריאים מן קזניהם ומכפ' שהיו אומרים למחר יה
 אפנות העולם רואין אותן במדבר ואמרו דאנו כמה עשירים עבדיה
 ומהלכין אתה חזק עליה היה ככל חזקו וישראל שלא היה
 יכול להבדיל מהם כיון וכל כלי קרקרין קרקרין צדיקין צדיקין ואדנו תל

מ
 ט
 ו
 ה
 מ
 ע
 כ
 ו
 מ
 פ
 א
 ש
 ו
 ה
 ה
 ו
 מ
 א
 כ
 ר
 ש
 ת
 ת

ויין נהן את החן העם בעיני מעלים מהוא החן הזה ויין

מאה כל איש אשר ירצה לבוא איתו לך כל אחד ואחד מישראל שאין יכול לעשות
כלמה שאמרתי לך יכול היה בהם אחד שלא נסע הלוי ויוצאים בפסק וזה
ואין בעבטיו כוונתו ואיזה הוא כוונתו כדוד שנ' והיה הנביא של ביום ההוא כדוד
וכל משה ואהרן שהיו עסיקים במצוה לא נטלו מבזה מצרים תל זה היה כי
תלכו לא תלכו ריקם אנשי משה ואהרן עוברים על מצות עשה ועל
מצות לא תעשה תלכו האישי משה ואהרן וישאילום אמר ל אמני
מלמד שה שאילום בעל כרחי אמר לה בעל כרחי דישל ואמר לה בעל
כרחי דמזראי מן דאמר בעל כרחי דמזראי דכה ונה בית תחלק עלי
ומן דאמר בעל כרחי דישל משום משני וינעלו את מצרים אמר דאסי
מלמד שעשאוה במצוה זו שאין בה דנה ור שמעון בן לקיש אומ שעשאוה
כמצוה זו שאין בה דנה למה משבחה הכה אה בזה הים יזהר מבזה מצרים
לא מה שבבתיים נטלו במצרים ומה שהיה בתיקווראות נטלו והו על הים
שכך הוא דרכם של מלכים בשעה שיועתיך למלחמה מוציאין כל סכמם וקרבם
עמהם כדאי שלא להעמיד אחרים תחתיהם וכך הוא אומ כנפי יונה נחמה בכסף
ו' ברותיה בידקרק הדוך כנפי יונה נחמה בכסף זו בזה מצרים ואבני ותיב ביהק
ה נחמה בזה הים תורי זהב נעשה לך אבזה מצרים עם נקודות הפסקה זו בזה
הים ונחמה ותגדלי זו בזה מצרים ותבאי בעדי ערניים זו בזה הים כפולה
ומוכנה בזה שדא עליהם ויסעובני ישראל מרעמס סכה מרעמס
לסכה מרעמס מלך יהודון שלמה הולך מהלך ארבעים יום ואלה הנה
שהלך ללכת ונחמה יי אלמה ואלמה קחו לכם מלא חמניכם פיה כבש
והלא דבזה הים ונחמה ומה אבק שאין דרכו להלך הדי הוא הולך מה לך
ארבעים יום אל שדכו להלך על אחת כמה וכמה סכה ל עקיבה אומ
סכה מרעמס עלה בסכה ל לעזר אומ סכה ענע כבוד באו חנו על גבי
רעמס מושל משל להלך לחתן שהביא אפריון לכה ביתה שלכך הדי
שהכנס לנחמה ל נחמה אומ סכה כל מקום שערך ליהל לא למי ביה
תן ליה בסופו פשע ה' ויהי ענין ויהי ענין ויהי ענין

פיר
דורכות

פיר
דורכות

אומר שש מאות אלף שלשה אלפים וחמש מאות וחמשים ל אומ הרי הוא
ויכואהם אנשי העל כשלשים וששה איש שמת מה היו אם שלשים ושבע
היה להן ליאמר אם שלשים והמשה היה להן ליאמר מה תל כשלשים וש
מלמד שהיו שקולין כנגד כל ישראל כיוצא בו אהרן אומ ויצא אותי אל
בית יד הפנימית אל פה היכל והנה בין האולם ולמזבח כעשרים וחמין
איש שמת מה היו אם עשרים וארבעה היה להן ליאמר אם עשרים וששה
היה להן ליאמר מה תל כעשרים וחמשה מלמד שהיו שקולין כנגד כל ישראל
הנל עושה מלחמה גברים חוץ מנשים לבד מטף מלמד שעלו עמדם כחוד
מבין עשרים שנה ערב עלה אהרן ערב רב עלה אהרן וגם ערב רב עלה
אהרן מלמד שעלו עמדת גרים ועבדים שלשה כיוצא בהן צאן ובקר א
לא צאן ובקר מענין לרבות מלים וחמורים וסוסים תל מקנה כבד מאר כיו
בו אהרן אומר משארתם צדקתם בשמלתם על שבמם וכי לא היה בידם מע
ליכול ומה לא ליכול לא שהיו מבין את המעוה כיוצא בו אהרן אומ
כי בכיהם באזני יי לאמר מי יאכילנו בשר וכי לא היה בידם מה לאכול
לא לאכול לא מלמד שבקשן לאכול שלחם כיוצא בו אהרן אומ ומקנה הם
לבני ראובן ולבני גד יכול לבני ראובן ולבני גד היה לשאר השבטים לא היה
ולמדו שאלו משעני ידיהם בו ויאטו את הצדק אשר הוציא ממעדים עת
מצות איך עוגה לא היתה כענין שני עושי ועשי ענות עגוה מצות
מלמד שגמין חמין הביא מצה כי גרשוממנדים מה שני עושי ענות
נעשה להן בונם שלא להחמין ולא יכלו להחמיה מלמד שני עושי ענות
להשתחור צדה לא עשו להם מלמד שלא נפול צדקם להשתחור
צדה לא עשו להם מלמד שאף קלות אינדי לא נפלו צדקם להשתחור
ומושב בני ישראל אשר ישבו בצעדים שלשים שנה וארבע מאות
וכי שלשים שנה וארבע מאות שנה היו ישרא במעלים והלא לא השתחור
לא האהים ועשר שנים ומה תל ומושב בני ישראל אשר ישבו בארבעים
שנה וששה מאות שנה ישיבות הרבה ישבו ישיבות אברה

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט

דן כלשותים ישיבה יצחק בארץ כנען ישיבת יעקב בארץ מגורי אביו הרי
כה מלקטן ועושה אותן ארבע מאות שנה ומניין שארבע מאות שנה היו נאמר
אבינו אברהם בין הבהרים ידעה דעה כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ולא לארצם
ארבע מאות שנה ביצחק הוא אומ' יצחק בק ששים שנה בלדה אותם וכך יעקב
אומ' ימי שני מגורי שלשים ומאה שנה הרימאה והששים שנה נשתוירו עם
אחים ועשר שנים וסימן לדבר שנותיו ~~הוא כשירדן ישראל למצרים נולד~~
יוב וכשעלו מת שני יוסף יי אה בלאש ליוב למשנה ואומ' יחי איוב אחרי זאת
אה וארבעים שנה בחצי הלילה נדבר עם אבינו אברהם בין הבהרים
חצי הלילה נולד יצחק ובחצי הלילה לקו בכורו שנזר מן קן אחד לכול
שלשים שנה וארבע מאות שנה שלשים שנה אלו מה טיבן משנידבר עם
אבינו אברהם בין הבהרים ועל שנותיו יצחק שלשים שנה ומשנותיו יצחק עד
יציאו ישראל למצרים ארבע מאות שנה והי בעצם היום הזה יצאו כל
במותי מארץ מצרים בליל ששם צבאת מקום היו עם ישראל בצער שני
בלעדתם לו ער ואומ' ששם צבאת מקום היו עם ישראל בצער שני
מצרים גווס אלהיו לל שנותיו שנים עשר מאות שנה להם נאולה
ראשונה לדורות ויוב לא נולדו ויוב שנים ולשבתות ולימים ולשעות
לערים ולעונות הרימאה וזה לל שנים נאולה זונאלין בפרקזה שניה
אלן בפרק אחד בליל ששם צבאת מקום היו עם ישראל בצער שני
בין יוסף לילה משמר שנת הפסח אומה באומה ומלכות בעלכות
לו כחן ששם צבאת מקום היו עם ישראל בצער שני לל ינום ולל
ישן שומר ששם צבאת מקום היו עם ישראל בצער שני לל ינום ולל
ששמים לבל ששם צבאת מקום היו עם ישראל בצער שני לל ינום ולל
בוא בוקה הראשונה יוסף בקס בלבי ושנה נאולה לל שמים הוא
ליו לל שומר ובא ששם צבאת מקום היו עם ישראל בצער שני לל ינום ולל
ששמים לבל ששם צבאת מקום היו עם ישראל בצער שני לל ינום ולל
שנים מלכות

דאתי בה לידי סכנתא דהניא לא יאכל תרי ולא ישתה תרי אמר רב נחמקבר יצחק
 אמר קדיא ליל שמורים ליל השמור ובא מה המזיקין זאת חקת הכנסת פסח
 פלערי לא יאכלבו וכלבן נכר לא יאכלבו מה תל חקה ליתקאת האמור במסד
 מערים בכנסת דורות ואת האמור בכנסת דורות בכנסת מערים חוז מרברס
 שמיטבו הכת יכול אף אנשי חוב ומשקוף ושרי מקוזות תל זאת כלבן
 נכר לא יאכלבו מה אנ ערדי ~~בד~~ נאמר וכל על לא יאכלבו מה תל כל
 במכר לא יאכלבו זהו שרל אשומר שעכד עז איך לא אש אשה מעיק תל
 כלבן נכר לא יאכלבו דא כלבן נכר לא יאכלבו מיכאן אתה למד שאם
 משך ידו הימנו וחדר ונמנה עליו שעובד בלא תעשה יכול יפול את החברה
 הבאה עמותל זאת איך פוסל את החבורה הבאה עמו לא יאכלבו בו אינו
 אבל אכילהא במצה ובמרור עבד איש ומלתה אוחו מעלמד שאדם מקח
 עבדי איש על כרהו יכול יהא אדם מוהל בני איש על כרהו תל עבד איש יעמי
 איש מוהל על כרהו ואיך מוהל בני איש על כרהו איך לא עבדים שפירות
 מעיק תל על עבד איש ומלתה אוחו אז יאכלבו אם בזה הכה מרברס
 נאמר ופלערי לא יאכלבו מה תל ומלתה אוחו אז יאכלבו זה דבו שאם הוה
 עבדים שלא מלו ושפחות של פכור מעכבין אוחו לאכול פסח וכל עבד
 מיכאן אתה אומר שמת והיו לו עבדים גזונים וקטנים וקראו עעמק עבד
 מעיק תל וכל עבד עבד שרשה רבו עליו יעא זה שאין עובדו עליו עבד
 איש איך לא עבדי איש עבדי אשה מעיק תל מקנת פסח איך לא עבד ירע
 וערק לו במתנה מעיק תל וכל עבד אם כן לאה פסח מקנת פסח מעיק עבדים
 נקען בכסף יכול אף עבדי קטן יהוא מעכבין אוחו לזכור פסח תל עבד איש
 עבדי איש מעכבין אוחו לאכול פסח ואיך עבדי קטן מעכבין אוחו לאכול פסח
 יכול יהא אסור לאכול אבל יהא עתה לשחוט ולזרוק תל אז יאכלבו ולהקטנה
 ואז יקרב לעשותו אז אז לגזרה שווה מה אזה אמור פסח אסור באכילה אז
 האמור להק אסור באכילה מה אז האמור להק אסור באכילה אז האמור
 כאן אסור במלכה איך לאא פסח מעלים פסח דורות מעיק תל

תושב
 לומר
 אסור
 באש
 לאכול
 שאם
 שחי
 פגול
 האמ
 על
 ומר
 כרס
 אחו
 נאמר
 מחב
 מקה
 תושב
 לאה
 מרר
 הוא
 עענ
 כזי
 ו
 פסח
 מב
 שו

הושב זה קנוי קנין עולם ושכיר זה קנוי קנין שנים יאמר הושב מה תע זרין
 לומר שכיר אם קנוי קנין עולם אסור לאכול פסח קנוי קנין שנים אינו דיין אלא
 אסור לאכול פסח אן כן הייתי אומר הושב זה קנוי קנין שנים כשהוא אומר שכיר
 בא שכיר ולימד על הלושב שקנוי קנין עולם לישמעאל אור מניין לערל שאסור
 לאכול בהרומה דין הוא ומה פסח שמתוך לקדים ערל אסור לאכול ממנו הרומה
 שאסורה לקדים אינו דין שיהא ערל אסור לאכול ממנה לא אם אמרת בפסח
 שחייבין עליו משום כגול וטמא תאמר בהרומה שאין חייבין עליה משום
 כגול וטמא תל הושב שכיר הושב ושכיר לגדרה שזה מה הושב ושכיר
 האמור בפסח ערל אסור לאכול ממנו אף הושב ושכיר האמור בהרומה
 ערל אסור לאכול ממנה לא יאכלו בו בלאינו אוכל אבל אוכל הוא במעיה
 ומרע בבית אחי יאכל השמש שאכל כקדוה אצל הנזיר אם היה פסח ממנה
 כרקו ממנו רצו בע חבורה לעשות עמו טובה באין ואוכלין עמו בבית
 אחי אין לי לא בית מניין לרבות חצר גנה וסוכה תל באחי יאכל אם כן למי
 באמר בבית אחי יאכל בחבורה אחת לא תוציא מקה בית אין לי לא משית לבית
 מחבורה לחבורה מעיין תל חוץ לחוץ למקום אכילה יאכל לא תוציא מקה בית
 מקה בשר בשעת אכילה הוא חייב ואינו חייב שלא בשעת אכילה יאכל
 תוציא מקה בית על כד יאכילה הוא חייב ואינו חייב על מחוה מכדו יאכל
 לא תוציא מקה בית על כד שר הוא חייב ואינו חייב על הפסול אין לי לא פסח
 מרעים פסח דורות מעיין תל חסד יאכל ועצם לא תשברו בו על כד יאכילה
 הוא חייב ואינו חייב על מחוה מכדו איך חייבין לא על שפודת
 עצם שיש עליו כזית בשר או שיש בו מוח אבל עצם שאין בו מוח ושאינו עליו
 כזית בשר אינו חייב על שפודתו ועצם לא תשברו בו צטהור לא בטמא
 ועצם לא תשברו בו אחי השובר מבשרים או בלי לחמשה עשר או אחר
 סמנה ימס הרי זה חייב מיכאן אמרו שובטין עצמות הפסח בכלל המתה
 מבשרו כד יאכל יבואו בהן לולת קלה ועצם לא תשברו בו בנאי ארבה
 שובר שובר אתה בחנינה הנאה עמו הא מפני שיש בו מה שאין בקדשים

ובקשים מה שאיננו יכול לדונק זה מזה כל עדה ישראלית
אחרת מכלל שני שחטואוהו בלקהל עזר ישראל מלמד שפסק נשחט בשלש עשר
בקהל עדה וישראל יכול אם שחטו בבה אחרת יהא פקולת לכל עדה ישראלית
אחרת אחרת ואכלו בשבה אחרת ואכלו בטומאה שאם היו רוב הקהל
הכהנים או כל שרת טומאים יעשו אחרת בטומאה וכי יגור אחר גר ישראלי
שהטביל את הגוי לשם גר הרי זה גר לשם עבד הרי זה עבד לשם בן חורין
הרי זה בן חורין גר שקדמו עבדיו ושפחתינו וטבילו בפניו קנו עצמם בן חורין
מעשה בבלוהיא שקדמו עבדיה ושפחתיה וטבילו בפניה ובא מעשה למי
הכמים ואמרו קנו עצמם בן חורין לא יזו והיו משמשין אותה עד שעה
שמתה המוללו כל זכר אינן לא עד לגמור מעיקר מלולא טבל ולול
מל או שהיו בו עיני המעכבין אותו לאכול בפסק מעכבין אותו לאכול בהרי
הל המוללו כל זכר העיני מעכבין אותו לאכול בפסק ומעכבין אותו ליע
בהרומה ואז יקרב לעשתו הרי זה מפורש יפה נאמר כאן אהוא להל
מה אזהאמור להל אז יאכלו בהן אהאמור כאן אז יאכלו בו ומה א
האמור כאן אז יקרב לעשתו אהאמור להל אז יקרב לעשתו והיה
כאזרח הארץ מה אזהאמור אינן נכנס לבהות לא בשלש דברים במילה ובטבילה
ובהרעאת קרבן אהגך אינן נכנס לבהות לא בשלש דברים במילה ובטבילה
והרעאת קרבן וכל עדל לא יאכלו בו אינן לא עדל גמור מעיקר מלולא פסק
אזהמילה או שהיו בו עיני מעכבין אותו לאכול בפסק מעכבין אותו לאכול
בהרומה תל וכל עדל לא יאכלו בו העיני מעכבין אותו לאכול בפסק מעכבין
אותו לאכול בהרומה וכל עדל לא יאכלו בו לפי שמצינו שהעבד עושן כבוד
בטומאה בזמן שניבן טמאים יכול יהא יחיד מכריע את הערלה תל וכל עדל
לא יאכלו בו לא יאכלו בו אינו אוכל אוכלתו במערה ובמדרו הדעה את
יהיה לאזרח מה אזהאמור שקבל עליו כל דברי תורה אהגך שקבל עליו כל דברי
תורה מיכאמרו גר שקבל עליו כל דברי תורה חוץ מדבר אחד אינן מקבלי
אותו ל יוסי ביר יהודה אומא אפלו דבר אחד מן קדוסי סופרים לגר זה הגר

הגד לרבונשי גרים" בהובכס לרבוב אה הנשים ואת העבדים המשוחחרין
ויעשו כלבני ישראל ליתק להן שכר הליכה כשכר עשייה כי ופתח לעיני
וילכו ויעשו בני ישראל כול עז וכי היה בלבם לעשות" ויהי בעיני אהים
הזה איך עצם לא תוקמו עליוס" הוציא יוי אה בני ישראל מארץ מצרים על
עבאתם מלמד שלא יעאו מהומה לא מטורקסין" וידבר יוי אל משה
לאמר קדש לי איך קדש לי לא הפרש לי יכול אם מפרישו אהה הדי הוא מקדש
ואם לאו אינו מקודש תל הוא בין שאתה מפרישו בין שאין אהה מפרישו" פטר
רחם פטר ליוצא דופן" בבני ישראל אין לי לא ישראל מעיין לרבוב גרים ועבדים
משוחחרין תל בכור כל בכור מיכין אהה אומ הגידה שהיתה הורחה שלא בקדושה
ולידתה בקדושה בכור לנחלה ואין בכור לכהן ל יוסי הגלילי אומ בכור לנחלה ולכהן
שנ פטר רחס בבני ישראל עז שיפטרו רחס מושרל" באדם ובבהמה את שיש
לך בן באדם יש לך בן בבהמה יעאו לויס שאין לך בהם באדם לא יהא לך בהם
בבהמה" לי הוא ודאי ולא הספק" לי הוציא בין שאתה מפרישו ובין שאי אתה
מפרישו" לי הוא אין בכור לנחלה לא אחד" לי הוא הוא קרב ואין המודתו קדושה
ויאמר משה אל העם זכור אה היום הזה משום שנ והיה כי ישאלך בנך מחר
לאמר יכול אם שאלך אהה מניד לו ואם לאו אי אתה מניד לו תל והגידה לבנך אעפ
שלא שאלך" איך לא בזמן שיש לו בן" בינו לבין עצמו בינו לבין אחרים מעיין
תל ויאמר משה אל העם זכור אה היום הזה אשר יצאה ממצרים" מבית
עבדים ל יהודה אומ יכול שהיינו עבדים לעבדים תל מבית עבדים להם היינו
לעבדים ולא היינו עבדים לעבדים" ל נחמיה אומ וכי גנאי הוא לנו שהיינו
עבדים לעבדים שלמצרים הלא מעלה גדולה היא לא מלמד שהיו עושים
מלאכת בית ומלאכת עדה מלאכת אנשים ומלאכת נשים" כי בחזק יד הוציא
יוי אתכם לו עשה מכות" מזה מלמד שמכה בכורות שקולה כנגד כולן
ולא יאכל חמץ במצרים ואכלו לכלבים הדי זה בא לאסור בהגאה" ל יוסי הגלילי
אומ מעיין לחמץ במצרים שלא נאמר לא יום אחד תל ולא יאכל חמץ הדי
היום אתם יוצאים בחישה האביב בחישה שהוא כשד לא חס ולא עונן

אומ' להים מושב יחידים בירה מועיא אסירים צבוסרות בכושיות צבוסיות
כשרים לאברהם יעקב ויעקב דא זה משה אהרן ומרים דא צבוסיות
צבוסיות או בופים ואלו משוררים וכך הוא אומ' שוא לבס משפטי קום
מאחר שנה אוכלי לחם העצבים כקיתן ליהו' שונה והיה אין והיה
לא מיו' כי יביאך עשה מצוה האמורה בענין שבשפיה תכנס לארץ
אשר נשבע לאבתך הכל בזכות אבתך לנהלך שלא תהא בעיניך כלא היא
ירושת אבתך אלא כאלו עבדו נהנה לך במותה ארץ זבת חלב ודבש ר'
איעזר אומ' חלב זה חלב המירוח דבש זה דבש תמרים ר' עקיבה אומר
חלב זה חלב ודאי וכך הוא אומ' והיה ביום ההוא יטיבו ההרים עסים והנפעות
הלכנה חלב דבש זה דבש היעדות וכך הוא אומ' ויבא העם אלהיער והנה
הלך דבש דא נאמר כאן זבת חלב ודבש ונאמר להלך זבת חלב ודבש מה
זבת חלב ודבש האמור להלך ארץ חמשה עממים אף זבת חלב ודבש האמור
כאן ארץ חמשה עממים ר' יוס' היל' אומ' אין מביאין צבורים מעבדי לודין
שאינו ארץ זבת חלב ודבש ועבדת את העבודה הזאת בחדש הזה מפני
שנזבחה פסח לוי' להיך יצא ופסקי יכול יהא פסח דורות בא מן העצא ומן הבקר
הל ועבדת את העבודה הזאת בחדש הזה מה פסח מצרים לא בא לא מצ'
הכבשים ומן העזים אף פסח דורות אינו בא לא מן הכבשים ומן העזים ר'
איעזר אומ' נאמר הביא פסח מצרים ונאמר הביא פסח דורות מה פסח מצרים
אינו בא מן המעשר אף פסח דורות אינו בא מן המעשר אמר לו ר' עקיבה
הביא מעשר משאי אפשר וכי מעשר היה להן במצרים אמר לו ר' איעזר
אפשר אפשר ראיה גדולה הוא חזק עקיבה החליף את הדין נאמר הביא
פסח מצרים ונאמר הביא פסח דורות מה פסח מצרים אינו בא לא מן החולין
אף פסח דורות אינו בא לא מן החולין והוא הדין לכל הקדשים שלא יהא אף לא
מלח החולין הינו דתבן ומניין לאומ' הדי על הודה לא וביא לא מן החולין שנ'
הפסח בא לא מן הכבשים ומן העזים
את פלה בא מן העצא ומן הבקר

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט

מה פסח שהוא בא חובה אינו בא לא מק החולין אף כל צד שהוא בא חובה ל
בוא לא מק החולין להך שנבפסח דורות ובשעה ואכלת יכוליהא מבשר
ואוכלו תל ועבדת את העבודה הזאת בחיט הזה מה פסח מצרים אין נאכל
לא יכל אף פסח דורות אין נאכל לא יכל שבעת ימים תאכל מצות מעין אתה
אזע שאם עובר ששת ימי החג ולא חן שטעון חנוכה כל שבעה תל שבעת ימים
תאכל מצות זביוס השביעי חן לוי מעל יאכל את שבעת הימים כשהוא
אזע את להביא את יום ארבעה עשר שחייב במצה לא יראה לך חמץ וזוא
אתה לאחרים ולא יראה לך חמץ וזוא אתה לבוה ולא יראה לך חמץ
וזוא אתה לכלטור לא ולא יראה לך חמץ בטלבלבך מיכא אתה אזע
הדול לשחוט את פסחו ולמול את בנו ונזכר שיש לו חמץ בהוך ביהו אם יכול
לחזור ולבער ולחזור למצותו ויחזור ואם לאו יבטל בלבו וזוא ולא יראה לך
חמץ ולא יראה לך שאר זה הוא חילוק שבין בית שמאי לבית הלל שבית שמאי
אומרים שאר כזית וחמץ ככותבת ובית הלל אומרים זה זה כזית וזוא
לבן אעפ שלא שאר אין לי לא בזמן שיש לו בן בינו לבין עצמו ובינו לבין
אחרים מעין תל והגדת בעבור זה עשה יי לי בעצתי ממערים כל זמן שגוט
של פסח קיים עשה יי לי יכול עז שנעטרפה זכות בולק אילו כן לא היה
פדא בצד תל בעבור זה מלמד שכל אחד מישראל היה כזאי שעשודקין ענ
וזה והיה לך ולא לאחרים מכלל שנעליך ובין עינך יכול יהק על בית
ג אונקלו שלו מבחוק תלו והיה לך ולא לאחרים על יד וכן עינך מה יין
וענך ארבע אף על ידך ארבע תל לאו ולא ארבע לאות ולא שלש לאו ולא שתי
לא יראה אומ כשם שאות אמת ~~שם~~ עך אות אחת מבין אעל ל יד
חזל צול יהודה ומודה ל יהודה מעשויש לו שתי תפילין שלמים ואין לו
עלו שמוביא את העור וחופה את אחת מהן ועושה אולה שליש עיניו
תקנילם ידו תל על ידך ובין עינך מה בין עינך בנפוח שבראש אף שלוח
בנפוח שביד אבל אי אתה יזע באיזה מקום האונק אס בימין אפשיע
תל קתס וכתבס מה כתובה ב מין אף קשורה בימין ומכלל שקשורה

במיני נתינה בשמאל וכך הוא אומר גם שם ידך תנחם ותאחזני מיניך ואומ' ידך
ליהד השלחנה ומינה להלמות עמלים ואומ' למה תשיב ידך ומיניך הא כלמקום
שני יד אתה הופשאת השמאל עד שיפוטלך הכה מיניך מכלל על עלי ידך ובין
עיניך מה על ידך אוד אחת אף בין עיניך אוד אחת תל טוטפת טוטפת טוטפות
הדי ארבע טוטפות אמורות יכול יתן בארבעה מקומות תל ולכרוז בין עיניך
מלמד שנותנס במקום אחד ו אומ' בשני מקומות כח טטפות ובמקום
אחד טטפת מלמד שנותנס במקום אחד ו אומ' בשני מקומות טטפות
ובמקום אחד כח טטפת מלמד שנותנס במקום אחד יכול יתנס על
מצחו תל על ידך ובין עיניך מה על ידך בגובה שביד אף על הראש בגובה שבה
ו אי עזר בין עקב אוד מוכנה להקט ולדון גזרה שזה נאמר כאן בין עיניך ונאמר
להלן לא תעידו ולא תשימו קדחה בין עיניכם למה נזהר בין עיניך האמור להלן
מקום שיער אף בין עיניך האמור כאן מקום שיער למען תהיה תורה דבין
לרבות גרים ולבדים משוחררים ו א לא למען תהיה תורה זו בפניך להוציא
את הנשים מה תכלין מיוחדות מצות עשה שהזמן גרמה נשים פטורות כך
מצות עשה שהזמן גרמה נשים פטורת תורה זו בפניך ממה שאתה אוכל
בפני מיכאל אמרו אין כותבין תפלין לא על עור בהמה טהורה ושמה
את החוקה אתה למעשה מכלל שנהיה לך לאות עלי ידך שומע את אף קטנים
במשמעת ושמרת לא אמרת לא למי שיש בו זעה לשמרי מיכאל אמרותיו
שיוע לשמרת חוקת תפלין חייב בתפלין ו א ושמרת את החוקה הזאת למוע
ו אי עזר אמר זו חוקת הפסח ו עקיבה אומ' זו חוקת תפלין יכול יהו תפלין
נוהגות בכללות כנימלם ו דין הוא ומה מצוה שאין נהגות בהולכי ימים והולכי
מדברות הדי היא נוקת בכללות כימים תפלין שנהגות בהולכי ימים והולכי
מדברות אינו דין שיהוא טהורות בכללות כימים תל מימים פרט לכללות
יכול יהו תפלין נהגות בימים טובים ובשבתות דין הוא ומה מצוה שר
נוהגות בהולכי ימים והולכי מדברות הדי היא נהגות בימים טובים ובשבת
תפלין שנהגות בהולכי ימים והולכי מדברות אינו דין שיהו טהורות בימים

טו
ז
מ
ו
ה
ש
מי
וי
ז
ב
א
ל
מ
ת
ת
ש
ג
ב
ה
ת
ב
נ
ל
ת
ע
ל
ג
ה
ה
ס
ג
מ

טובים ובשבתות תלמימים ולא פלימים ד עקיבה אומיפוליהוא תפלני נוהגות
בימים טובים ובשבתות דין הוא ומה מזזה שאין נוהגת בהולכי ימים והולכי
מדברות הרי היא נוהגת בימים טובים ובשבתות תפלני שנוהגות בהולכי ימים
והולכי מדברות אינו דין שיהו נוהגות בימים טובים ובשבתות תל לאות על יד יעזו
שבתות וימים טובים שכולן אות יכול לא יבדוק את התפלני תלמימים ימימה
מיפאן אמרו צריך אדם לבדוק את התפלני אחת לשנים עשר חדש נאמר פאן מימים
ונאמר להלן ימים תהיה גאולתו מה להלן שנים עשר חדש אף פאן שנים עשר חדש
דברי בית הלל בית שמאי אומרו אינו צריך לבדוק עולמית וכן היה שמאי אומר
לא תפלני שלבית אימא למועדה מלמד שאין מעברין אתה שנה לא בפירק הסמוך
למועד ומעיין שאין מעברין את החדש לא ביום ואין מקדשין את החדש לא ביום
תלמימים ימימה ומעיין שאין מעברין שנים ואין קובעין חדשים לא בארץ ישראל
תל ושמרת את החקה הזאת למועדה וסמך ליה והיה כי יביאך מיפאן שאין מעברין
שנים ואין קובעין חדשים בחוץ לארץ לא בארץ ישראל ובעלי יהודה שה שכינה
בתוכה של שפנו תפלו ואם יעא בית דין סמוך לחוץ לארץ ולא העיח כמורדו
בארץ ישראל זה מותר לקבוע חדשים ולעבר שנים בחוץ לארץ ואם נודע לו שעלה
חכם כמותו בארץ ישראל ואין צריך לומר גדול ממנו הרי זה אסור לעבר ולקבוע
בחוץ לארץ אמר רב ספרא ל אבהו משתעי כשירד חנניה בן אחיה הושע
לגולה היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוץ לארץ שגרו אחריו שני תלמידי
חכמים ל יוסי בן כופר ובן בנו של זכריה בן קבועל אמר להן למה באתם אמרו לו
ללמוד הורה באגן התחיל והכריז עליהן אנשים הללו חכמים גדולים הם בע חכמים
גדולים הם ואבותיהם שאשו במקדש שפך שנינו זכריה בן קבועל אומיפוליהוא
הלכה קראתי לפעו בדבא התחיל להוא מטמא והן מטמאין הוא אומר והן מטמאין
הוא פוקל והן מפשירין התחיל להכריז עליהן אנשים הללו אנשי שומאין אמרו לו
כבר בניתה ואין אתה יכול לקבור אמר להן מפע מה אע מטמא ואתם מטמאין
אע אומר ואתם מתירין אע פוקל ואתם מכשירין אמרו לו ומפע מה אתה
מעבר שנים וקובע חדשים בחוץ לארץ אמר להן שפך מעינו בעקיבה בן יוסף

שנבדק שנים וקבע חודשים בחוזה לארץ אמרו לו הנה לעקוביך בן יוסף של
הנה במותו בכל ארץ ישראל אמר להן אהאע לא הנחתי כמותי בכל ארץ ישראל
אמרו לו נתיים שהנחת נכשותי שיש ולא עוד לא שעשו קרעם ובך אמרו לבן
אמרו לו משמנו אם חוזר בו מוטב ואם לאו יהא בנינו ואמרו לעם שעמו
אם חוזרין בהן מוטב ואם לאו אחיה יבנה מזבח וחנוניה יבין בפניו ויכפרו
ויאמרו אין להם חלק בזה ישראל געו כולם בבפיה ואמרו חוס ועלוס לא
יש לנו חלק בזה ישראל וכל כך למה דכה פי מעיון תעא הורה ויברך יי
מירו שלם והיה אין והיה לא מיר כי יביאך עשה מצוה האמורה
בענין שבשכרה תיכנס לארץ אל ארץ הכנעני וכי ארץ כנעני היתה והלא
היא ארץ המשת עממים אלא מלמד שבנין היה אביהם של כלם ובן הוא אומ
ופנין ילך את עיניו בפורן ואת החן אשר נשבע לך לא בתיך הכל בזכותך
ובקבות אבותיך ונתנה לך לא תהא בעיניך פרושה אבוקך לא כלו עכשיו נתנה
לך במתנה והעבדת כל פטר רחם ליוי בשלשה מקומות ותקדשו בכורות
בארץ מצרים ובמדבר ובנעסותן לארץ בארץ מצרים קדשני כל בכור
במדבר כל לבל בכור ופניסותן לארץ והעבדת כל פטר רחם ליוי יכול
אין לי פטר בהמה לא ולי גמור מעיון סומן לולי בהמה דקה טיגוף ובנסה
שניה ובאשה שפיר ושניה תל שג בהמה כל שהבהמה שגרת והעבדת
כל פטר רחם ליוי פטר ליוי עא דופין זכר פטר לטומטום ואנדלגנס יהיה לך
פטר לנקבה בן עזאי אומ נאמ כאן העבדה ונאמ העבדה במעשר מה העבדה
האמורה במעשר קדושה חלה עליו ועל בעל מוס קבוע אף העבדה האמורה כאן
קדושה חלה עליו ועל בעל מוס קבוע ל יהושע בן קרח אומ כל פטר רחם ל
הרי זה כלל יכול אף שלאחרים תל מקנן יכול אף שלנקבה תל תזכר יכול אף
שלא היה תל ופטר שול זה הוא כלל שערך לפרטו ופטר חמוד ולא פטר גמול
ולא פטר סוס מיכאן אתה אומ חמודו שלא ביכרה וילדה במיין גמלאו במעיין
סוס בן גמלו שלא ביכרה וילדה במיין גמלאו במעיין חמוד כבוד מן הפכורה שר
פטר חמוד פטר חמוד שע פעמים עז שיהא היוולד והנוול חמוד ל מעאיר

אומר הרי הוא אומ' אך בכור שור כלל' בכור שור הנולד שור' בכור בשב' הנולד
בשב' בכור עז הנולד עז' יכול אע"פ שישבו מקעת סימנין דומה לאמו תל' אך
תפדה מידי' תפדה בכל שהוא ל' יפסי ביד יהודה אומ' אין פחות משקל' בש"ה
שומע אע"פ שהחי או שה שחוט הרי אהה דין נאמר כאן שה ונאמר להלן שה מה שה
האמור להלן שה חי ולא שה שחוט אף שה האמור כאן שה חי ולא שה שחוט' בש"ה
ולא בחיה ולא בשחטה ולא בטרפה ולא בכלאים ולא בכני' יכול אכס פדאן ממע
אמו והא פדוי תל' ואם לא תפדה וערפתו את שבא לכלל עריפה בא לכלל פדוייה
את שלא בא לכלל עריפה לא בא לכלל פדוייה' יכול פדאן לאחר מיתה יהא פדוי
תל' ואם לא תפדה וערפתו את שבא לכלל פדוייה בא לכלל עריפה ואת שלא בא לכלל
פדוייה לא בא לכלל עריפה' וערפתו נאמ' כאן עריפה ונאמ' להלן עריפה מה עריפה
האמורה להלן עורפו בקופיץ מאחוריו וקוברה ואסורה בהנאה אף עריפה האמורה
כאן עורפו בקופיץ מאחוריו וקוברו ואסור בהנאה' וכל בכור אדם בפניך תפדה
מה אע"פ עדיך והלא כבר נאמ' וכל בכור בע אפדה הוא לפדות ובנו לפדות הוא קודם
את בנו' וכל בכור אדם בפניך תפדה מלמד שהבן חייב לפדות את עצמו' וכל בכור
בע אפדה ואפלו לאחר מיתה' והיה כי ישאלך בןך משאלתו ומדבורו אתה
יועמה דעתו' ואמרת אליו שלא תתבייש מלומר לו לא מילתא דאת בהית
מנה הקדם אומרה' ויהי כי הקשה פרעה לשלחניו מעיין אתה אומ' כשמערים
מתרכיז פרעה מוסקשה תל' ואע"פ אקשה את לב פרעה' כשפרעה מתכבד מערים
מתקשין תל' ואע"פ אחזק את לב מערים' כשאלו ואלו מתרכיז המקום מחזק
תל' כי אע"פ הכבוד את לבו ואת לב עבדיו' על כן אע"פ זובח לני' כלפטר רוס
הזכרים וכל בכור בע אפדה מה תל' מעיין אתה אומ' שאם נשא חמש נשים בתולוג
וילדו לו חמשה בנים עחייב לפדות את בולן תל' וכל בכור בע אפדה' והיה
לאות על ידפה מיכאן אמרו תפלג שליח ושלראש אין מעכבות זו את זו ואם אין
לו לא אחת יהי' ומעיין כשנוהק את התפלג לא יהא נוהק לא שליח החלה תל'
והיה לאות על ידך' ומעיין כשחולק אין חולק לא שלראש החלה תל' ולפוטמת ב'
עונך כלזמן שהן בין עיניך יהוא שתים' והיה לאות על ידפה רב אשי אנור

אומר הרי הוא אומ' אך בכור שור כלל' בכור שור הנולד שור' בכור בשב' הנולד
בשב' בכור עז הנולד עז' יכול אע"פ שישבו מקעת סימנין דומה לאמו תל' אך
תפדה מידי' תפדה בכל שהוא ל' יפסי ביד יהודה אומ' אין פחות משקל' בש"ה
שומע אע"פ שהחי או שה שחוט הרי אהה דין נאמר כאן שה ונאמר להלן שה מה שה
האמור להלן שה חי ולא שה שחוט אף שה האמור כאן שה חי ולא שה שחוט' בש"ה
ולא בחיה ולא בשחטה ולא בטרפה ולא בכלאים ולא בכני' יכול אכס פדאן ממע
אמו והא פדוי תל' ואם לא תפדה וערפתו את שבא לכלל עריפה בא לכלל פדוייה
את שלא בא לכלל עריפה לא בא לכלל פדוייה' יכול פדאן לאחר מיתה יהא פדוי
תל' ואם לא תפדה וערפתו את שבא לכלל פדוייה בא לכלל עריפה ואת שלא בא לכלל
פדוייה לא בא לכלל עריפה' וערפתו נאמ' כאן עריפה ונאמ' להלן עריפה מה עריפה
האמורה להלן עורפו בקופיץ מאחוריו וקוברה ואסורה בהנאה אף עריפה האמורה
כאן עורפו בקופיץ מאחוריו וקוברו ואסור בהנאה' וכל בכור אדם בפניך תפדה
מה אע"פ עדיך והלא כבר נאמ' וכל בכור בע אפדה הוא לפדות ובנו לפדות הוא קודם
את בנו' וכל בכור אדם בפניך תפדה מלמד שהבן חייב לפדות את עצמו' וכל בכור
בע אפדה ואפלו לאחר מיתה' והיה כי ישאלך בןך משאלתו ומדבורו אתה
יועמה דעתו' ואמרת אליו שלא תתבייש מלומר לו לא מילתא דאת בהית
מנה הקדם אומרה' ויהי כי הקשה פרעה לשלחניו מעיין אתה אומ' כשמערים
מתרכיז פרעה מוסקשה תל' ואע"פ אקשה את לב פרעה' כשפרעה מתכבד מערים
מתקשין תל' ואע"פ אחזק את לב מערים' כשאלו ואלו מתרכיז המקום מחזק
תל' כי אע"פ הכבוד את לבו ואת לב עבדיו' על כן אע"פ זובח לני' כלפטר רוס
הזכרים וכל בכור בע אפדה מה תל' מעיין אתה אומ' שאם נשא חמש נשים בתולוג
וילדו לו חמשה בנים עחייב לפדות את בולן תל' וכל בכור בע אפדה' והיה
לאות על ידפה מיכאן אמרו תפלג שליח ושלראש אין מעכבות זו את זו ואם אין
לו לא אחת יהי' ומעיין כשנוהק את התפלג לא יהא נוהק לא שליח החלה תל'
והיה לאות על ידך' ומעיין כשחולק אין חולק לא שלראש החלה תל' ולפוטמת ב'
עונך כלזמן שהן בין עיניך יהוא שתים' והיה לאות על ידפה רב אשי אנור

ידכה מלא בה יד שאל מזכרתו בלשון נקבה " בלומי באותה היום עדיין חלש כנקה
 והינו שאל כי כחקה יד הוציאנו יין ממערים מלמד שנאמר תעלין זכר לעינת
 מערים חמורה וציאת מערים שכל מעוות שלורה אינן הלוייה לא ביציאת
 מערים וכל המורה בשמו שלקבה ובהורה חייב להורות ביציאת מערים
 וכל הכומר בה דלא כפר בהקבה ובהורה וכך הוא אומ' אני יי' אלהים אשר
 הוצאתי אתכם מארץ מערים להיות לכם לאלהים ומעט שהיא עיקר העווי לפיכך
 קבעה כהן זכורה ביום ובלילה שנ' למען הזכיר אתכם מארץ מערים כל
 ימי חייה ימי חייה היום כל לרבות הלילות וחכמ' אומרים ימי חייה העולם הזה
 כל ימי חייה לרבות את ימות המשיח הרחמ' זכנו לביאתו ולראות בטוב עמו
 ונחלה ולהסוסף בעל שכינתו כן ואמר בעל הרחמים

יהי בשילח פרעה

מרשות מלך קיים נעה
 ומעט יתכרך שמו וקברו היו דע ועד השם נפשינו בחיים עד עולמי עד כן
 יחננו וירחמינו ויכפר בעד כל עונותינו ביום קומו לעד וישלח לנו לפואה צרי
 מוגלעז באף ודוש גנים ובזעם יצעד עירי וחסלים ואחזקם הלחלה ורעד
 יקרב קק ישועתינו לבל אשורינו המעד ישכלל עיר קדשינו בית הועד כי עת
 לחנה כי בא מועד ונאמר כי זה אהים אלהינו עולם ועד יזכנו העור
 להשתכיה עם איומתי לשמוח בשמחת עמו עין מרעיתו יעורר לנו אהבתו
 ויזכור בריתו אשר כרת את אברהם ושבועתו לעדק ויעקב ובעני שבטו נחלהו
 אמק כן יאמר מלך בלה ארץ תהלהו הוא אהינו ואין עוד אפס זולתו הפוגדו
 מבית עבדים על יד נאמק ביתו במסות באותות ובמופתים להוציע גזולתו
 לקו ושלחו ושללו את בית נכותו באהבת יי' לעמו ובריתו נצדתו ככהוב
 בדעות יי' דרכי איש גס אויביו ישלים אהו זה הוא שאמר הכה ברעות
 יי' דרכי איש גס אויביו ישלים אהו ל מאיר אור זה תלך ל יהושע בן נוי
 יומ זה הנחש ל מאיר אור זה תלך דעיא חלבון חלב אתא חויא ואכל
 מנה וחמא יתיה כלבא כד יתבון למיכל ארי נבח בהון ולא אתבון לפופי

אכל מעה
 ל יהוש
 מעה חנ
 אתבונק ע
 ועד עין ויה
 אתו לוא
 זה יער כ
 דכל עופר
 ומבקש ל
 בה שפטו
 קושר לוח
 שנה הו
 מפילול
 נעשה ע
 זה יער
 אליה מלך
 לך גזלק
 זה יער
 השקהו
 האכילה
 כי גחלים
 בע אס
 הוא מוע
 חקומו
 יתבון
 ב- א- א-

פירוש
שם
גדול

אכל מעה ומית וקברוניה ועבדון ליה נפש ועד כדון הוא מתקריא נפשיה דכלנא
 ל יהושע בן לוי אומצה הנחש חד בר נש שחק שום אתא חויה דטירא ואכל
 מעה חמא יתיה חויה דביתא כד יתבון למיכל שרי מתרתר עליהון עפרא ולד
 אתבוןק לסופא זרק גרמיה לגויה אמר ל ברביה אויבין גס אויבין לרבות זבון
 וזרעין ויתושין ופרעושין ל יחנק אומ ברעות יו דרכי איש גס אויבין ישלים
 אתו לו אשתו דכה איב איש אנשי ביתו וד שמואל אומ ברעות יו דרכי איש
 זה יער טוב גס אויבין ישלים אתו זה יער רע דאמר ר שמעון בן לקיש מדי
 דבת עופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו בכל יום מהנכרי יער רע על יער טוב
 ומבקש להמיתו אלמלא רחמיו שלהקבה שני יו לא יעצבנו בינו ולא ירשיע
 בה שפטו בנות שבעולם אדם גדל עם חכירו שתים שלוש שנים בדרך הוא
 קושר לו חובה וזה גדל עם האדם מערותו לעקבותו מעא להפילו בהוך עשרים
 שנה הוא מפילו בהוך ארבעים שנה הוא מפילו בהוך שמונים שנה הוא
 מפילו אמרו עליו על יחנק כחן גדול שימש בפתחה גדולה שמונים שנה ובסוף
 נעשה צדוקי הוא שדויך אומ כל עצמתי תאמרנה יו מי כמוך מציל עב
 זה יער טוב דכה ומעא בה איש מקבן וחפס מחזק ממנו זה יער רע שנ ופא
 אליה מלך גדול וסבב אותה וענ ואביון זה יער טוב מגוזלו זה יער רע ופא
 לך גזלן יתר מזה הוי ברעות יו דרכי איש זה יער טוב גס אויבין ישלים
 זה יער רע ל בהכיה הוה קרי עליה אסדעב שונך האכילהו לחם ואס צמא
 השקהו מים אס ראה אדם שיערו מתקשה עליו ומהגרה בו לרבי עבירה
 האכילהו מלחמה שנהורה ואס צמא השקהו מים ממנומה שנהורה למה
 כי נחלים אבה חותהעל אשון יו שלם לך ושלמנו לך והינו דאמרי רב
 בני אס כגעבך מנוול קבלהו לבית המדרש אס אבן הוא נמוק ואס ברזל
 הוא מויפועץ אס אבן הוא נמוח שנהוי כל צמא לפו למים אהת אבנים
 חקו מים ואס ברזל הוא מהפועץ שנהלא פה דברי כאש נחכין ופטיש
 יוצא קלע ורוב אמרי ברעות יו דרכי איש אלו ישראל שן וכל איש ישראל
 ב- ארס את הפלעתי גס אויבין ישלים אתו זה פלעה הרשע דכה ביה אמר

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
 Cincinnati, Ohio
 1911

אויב ארדף אשני' הבה שאמר ונס את ישראל לא אשלח הוא היה מהדר על מה
היכלתם של ישראל ואומ' להן צאו לשלום לבו לשלום מעיני ממה שקרינו בענין ויהי
בשלח פרעה דא זה הוא שאמר הבה חכם ליבב ואמיץ כח אל הקשה אליו וישלם
חכם לבב זה הקבר שנותן חכמה בלבבני אדם שנ' ובלב כל חכם לבנתה חכמה
ואמיץ כח זה הקבר שהוא מעצים כוחן של עיני דמים עושיר צונו דכה וקנייניו יחלינו
כח ואומ' נותן לעקב כח ולעין אונם עצמה ירבה מי הקשה אליו וישלם איך לק
מי שנתקשה כנגדו ונעז להימנו דוד המבול שנתקשו כנגדו ואמרו מה שדי כי נעצו
אמר להן הקבר שוטים בשלוחה שה שפעהי לכס אהם מכעיסין לבני חייכם שאמרו
אורן האנשים מן העולם הזה ומן העולם הבא וימח אה כל היקום אשר על פני
הארץ מה הרי מן העולם הזה וימחומן הארץ הרי מן העולם הבא וכך אנשי מגדל
נתקשו כנגדו ואמרו נבנה לנו עיר ומגדל ונעשה לנו שם אמר להן הקבר שוטים
אתם אומרים ונעשה לנו שם חייכם שאנ' מאבד שםם וזכרם שנ' ויפץ יני אותם
משם על פני פלה ארץ ואומ' פי שם בלליו שמה פלה ארץ הרי בעולם הזה ומעם
הפועם יני הרי מן העולם הבא וכך הסדומיים שנתקשו כנגדו והיו מתכוננין לחטוא
שנ' ואנשי סדום רעים וחטאים לני מאר מה נאמר בהן ויוי המטור על סדום
ועל עמורה ונרית ואש הרי בעולם הזה מאת יני מן השמים הרי מן העולם
הבא וכך פרעה הרשע שנתקשה ואמר לי יארי ואני עשיתיני ואמר מי יני
אשר אשמע בקולו לא ירעה את יני וכך שלקה בעשר מצות אמר בעל כריתות
יוי העדיק הפה שאמר פלהבן הילוף היארה תשלכנה הושלך לנאר שנ' מרפלות
פרעה וחילובים הפה שאמר ארדף אשני חזר ואמר בעל כרהו אנוסה מפני
ישראל הפה שאמר ונס את ישראל לא אשלח שלם בעל כרהו בעצו וחה והוא
אומ' וי מעיני ממה שקרינו בענין ויהי בשלח פרעה דא זה הוא שאמר
הפה אמרו לאלהים מה נורא מעשיך ברוב עזק יכחשונך ופסוק אמר לי יוחנן
אימרו למעלה טובא אישר מה נורא מעשיך כמה ישיריך עובדך כמה דחייניך
אנוק מנגעא דילך הנה דנין הורגין את הורגיהן והנעלבים עולבים את עולביהן
והמשתקעים ביאר משתעמא את משתעמא בים הדר דססא בשלח פרעה

בסוף
ברו
את
ואת
גם
וגם
מעני
אל
בשל
אומ
לא
סכות
נחיה
פשו
מלמ
אה
ויויה
עמו
ואש
הכא
דר
ארץ
דרך
הרסי
שנוע

כיר
שילוב
ולא

בסודא דאמטיו מצדאי לישראל בה המטי להון במדה שדנו את ישראל בה גדול
ברוב עזך וכחשונך איביך שדבריהן מכחישין זה את זה הכה שאמר לא ידעתי
את יוני חזר ואמר יוני העדיק הכה שאמר יהי כן יוני עמכם כאשר אשלח אתכם
ואת טפכם חזר ואמר קומו צאו מהוד עמי גם אתם גם בני ישראל הכה שאמר
גם צאנכם בקרכם וצג חזר ואמר גם צאנכם גם בקרכם קחו הכה שאמר
וגם אתי ישראל לא אשלח הוא בעצמו היה מחזר על פתח היכליהם ואומ לבו לשלום
מעיק ממה שקדונו בעען ויהי בשלח פרעה ויהי בשלח פרעה איך שילחו
אל יוני כמה דאת אמר ואברהם הלך עמם לשלחם ואומ וישלחם יצחק וילכו מאתו
בשלום מה שפר נטלו עלכך לא תלעב מצרי דא ויהי בשלח פרעה ל נוהדאי
אומ דתיון היתה לפרעה שאילו לא רדף אחריהם העלה עלו הכה כאלו שילחם
לא מהוך שרדף אחריהם גלגל עלו המקום דאשונות ואחרונות בעען שנ למע
סכות הרוה את הצמאה ולא נחס להים איך נחוס לא עהוה כמה דאת אמר
נחית כצאן עמיך דרך ארץ לא נהגם בדרך ארץ ל לוי בשם ר חמא בד חענה
פשוט בה המע שטיון דרך ארץ המים מלמעלן והלחם מלמטן ברם הכה הלחם
מלמעלן הנע ממטיר לכם לחם מק השמים והמים מלמטן אתי שוד ישראל
אה שורה הזאת עלי באר ענו לה דרך ארץ תלמיד מהלך תחלה ברם הכה
יוני הולך לפניהם דרך ארץ תלמיד נוטל פסע לפע הרב ברם הכה לא ימי ש
עמוד הענק זכו דרך ארץ תלמיד מרחיק את הרב ברם הכה וארחיק במים
ואשטף דמיק מעליך ואסוכך בשמן דרך ארץ תלמיד מלביש את הרב ברם
הכא ואלבישך רקמה דרך ארץ תלמיד מנעיל את הרב ברם הכה ואנעילך חזק
דרך תלמיד טוען את הרב ברם הכה ואשא אתכם על פנפי נשרים ודרך
ארץ תלמיד ער והרב ישן ברם הכה לא ינום ולא ישן שומרי ישראל
דרך ארץ פלשתים בני קרוב הוא קרוב יוס מהן תורה שיעמדו בו ישראל על פי הד
הר סיני דא ט קרוב הוא קרובה שבועה שנשבע אבינו אברהם לאבי מלך
שנועתה השבעה לי בלהים בזה אסתשקר לי ולעני ולתדי דא פ קרוב

כד
מצא
ארץ

RECEIVED FROM THE LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF TORONTO

וְתַח בְּנוֹ וְאֵלֶּעֶדָה בְּנוֹ וְהַחֲבֵנוֹ וְזָבֵד בְּנוֹ וְשׁוֹתֵלַח בְּנוֹ וְעֵזֶר וְאֵלֶּעֶד וְהַרְגוּם אֲנִישֵׁי
גַּת הַגּוֹלָרִים בְּאֵרֶשׁ כִּי יִדְוֹן לַחֲתֹת אֶת מַקְנֵיהֶם וְיִתְאָבְלוּ עֲלֵיהֶם אֶפְכִיס אֲפִיֶהֶם
דְּבִיס וַיְבֹאוּ אֶחָיו לַעֲחָמוֹ וְעַלֵּיהֶם אָמַר דָּוִד בְּעַ אֲמַרִים כִּי שָׁקוּ רֹמֵי קֶשֶׁת הַמֶּכֶן
בְּיוֹם קָרֶב וְלִמָּה שָׁטְעוּ בַחֲשׁוֹן וַיַּעֲאוּ קוֹדֵם לִקְצָן בְּשָׁלְשִׁים שָׁנָה וּבִרְחוֹ אֲמַזְרִים
וְנָפְלוּ וְהֵלֵא דְבָרִים קָל וְחֹמֶר מֵהָ אֵס קָץ שֶׁעֲבוּד אֲבוֹרֵנוּ שֶׁהוּא מְפֹרֵשׁ טַעַם
בַּחֲשׁוֹנוֹ וַיַּעֲאוּ קוֹדֵם לִקְצָן וְנִפְשָׁלוּ קָצִינוּ שֶׁכֶּת בּוֹפֵי קַהֲוֵמִים וְחַהֲוֵמִים הַדְּבָרִים
עַד־עַתָּה קָץ עַל־אֲחַת כְּמָה וּכְמָה שְׁטוּעִין הַמַּחֲשָׁבִין מִיֵּכָאן אֲמָרוּ תִּמְחֹד דְּעַרְרָן
שְׁלֵמַח שְׁבִי קָצִים אֵלֵּא יִחַדֵּה וַיֵּאמְרוּ וְסוֹף הַטּוֹבָה לְבֹא דָא כִּי קְרוֹב הוּא קְרוֹבָה
הִיא אֲכֹד עֲמַתָּן שְׁלֵמַרְעָה וְשְׁלֵמַרְעִים לְבֹא עֲלֵיהֶן דָּאִיֵּכָא קְרוֹב הוּא קְרוֹב שׁוֹרְטָן
הַכְּנַעֲשִׁים אֶת עֹנֵם דְּכָה וְדָוִד רַב־עֵי יִשׁוּבוּ הֵנָּה וְעַד יוֹן אִין בּוֹדֵם אֵל שְׁלֵשָׁה דְּוֹרוֹת
דָּא כִּי קְרוֹב הוּא וְהֵלֵא דְבָרִים קָל וְחֹמֶר אֵס כְּשֶׁהַקִּיפִן דְּרַךְ לַחֲוֶקָה אֲמָרוּ עַתָּה
דָּא שׁ וְנִשְׁוֵבָה מַעֲרִימָה כֹּל שֶׁכֶּן אֵס הַבִּיאָן בְּפִשְׁטָה כִּי אֲמַד אֵהִים מִן יַחַם
הַעַם אֲמַד הַקְּבָה אֵס אַע מִכְּנֵסִין דְּרַךְ פִּשְׁטָה עַכְשָׁן הֵן מַחֲזִיקִין בְּשַׁדָּה וּבְכַרְמִים
וּבְטִילִין מִן הַתּוֹרָה אֵלֵּא הַרְיֵנ מִקּוֹמִן לַמַּדְבָּר אַרְבַּעִים שָׁנָה וַיֵּאכְלוּ אֶת הַמָּן וַיִּשְׁתּוּ
מִי בָאֵר וְהַתּוֹרָה מֵהִי שְׁבַב בְּנוֹן מִיֵּכָאן הִיא לְשִׁמְעוֹן בֶּן יִחִיאִי אֲנִי לֹא עֲתִנָּה
תּוֹרָה לְדָרוֹס אֵלֵּא לֹא כֹלִי מִן שְׁעִים לֵהֵן לֹא כֹלִי הַרְוֵמָה דָּא כִּיִן שְׁשִׁמְעוּ בְּעֵינֵים
שׁוֹי שְׂרָא נִכְנָסִין לְאֶרֶץ עַמְלֹו וְשָׂרְפוּ אֶת הַזְּרַעִי וְזָקִי עֲצוּ אֶת הַנְּטִיעוֹת וְקָתְלוּ
הַבְּנוּיָנוֹת וְסִיתְמוּ הַמַּעֲיִינוֹת אֲמַר הַקְּבָה אַע וְהַכְּחָתִים לֹא בֹרִיתִים שְׁאֵלֵּי
מִפְּעִקִין לְאֶרֶץ חַדִּיבָה לֹא כֶךְ הֵן מִוּבַטְחִין וְצָהִים מֵלֵאִים כִּלְטוֹן שְׁתֵּי מֵלֵאִת
הַרְיֵנִי מֵעַכְשָׁן בְּמַדְבָּר עַד שׁוֹי עַמְדוֹ כְּנַעֲשִׁים וַיִּתְקַנוּ מָה שֶׁקָּלְקְלוּ בְּהַאֲרָם
מֵלַחְמָה זֹו מֵלַחְמָת הַעַמְלָקִין שֶׁן וַיִּרְדַּ הַעַמְלָקִי הַיֹּשֵׁב בְּהַר הַהוּא וַיִּזְוּ מֵלַחְמָת
בְּעַ אֲמַרִים שׁוֹי עַאוּ קוֹדֵם לִקְצָן וְשְׁבִי מַעֲרִימָה שֶׁלֹּא יִרְאוּ עֲמִיקָה אַחִיהֶם
בְּעַ אֲמַרִים וַיִּחַזְרוּ וַיִּסְבּ אֵהִים אֶת הַעַם הַנַּחֲסִים בְּמַקְסָן וְלֹא הָיוּ יִכְוִלִין לַחֲזוֹר
לֹא לְבַעֲהֶם וְלֹא לְאַחֲרֵיהֶם דְּרַךְ הַמַּדְבָּר יִסְקוֹף לְאֵי עֵזֶר אֲוֹם דְּרַךְ כְּדִי לִגְמֹן
שֶׁן עֲנֵה בְּדִרְךָ פָּחִי הַמַּדְבָּר כְּדִי לְעַרְכֵן שֶׁן הַמּוֹלִיכָה בְּמַדְבָּר הַגָּדוֹל וְהַמְּוֹרָה
וְהַמְּוֹרָה וְהַמְּוֹרָה אֲזַר אִין מִים יִסְסוֹף כְּדִי לְנִסְתָּן שֶׁן וַיִּמְרוּ עַל־יָם

עמו במחנה ליה... כל אורח ארבעים שנה שהיו ישראלמה לבין במדבר
היה ארון השכונה וארבע שליוסק מה לבין זה בעד זה והיו העובדים והשב
אומרים מה טובן שלשע ארובות הללו אחד לה אחד שלשכונה ואחד שלמדת
וכי אפשר למת להלך עסה שכונה אמרו קיים זה מה שבת בזה בלוחות כה
אנכי יני אהיך וביוסק כה התחת לא יכ אנכי בזה כה לא יהיה לך וביוסק כה
אדה אהים אנכי יניא בזה כה לא תשא וביוסק כה חי פרעה אס תמאו מזרה
בזה כה זכור אהיום השבת וביוסק כה וטבח טבח והכין ואין והכין לא לעונן
השבת בזה כה כבד וביוסק כה וכלם ליוסק אה אבין בזה כה לא תרצה
וביוסק כה ואיך אעשה הרעה הנדולה הזאת והטאת לאבים אמר לה לא דיו
שאמנה עם המנאפים טא עם הרענען בזה כה לא תמא וביוסק כה ולא
שמע איה לשכב אעלה להיות עמה בזה כה לא תגנב וביוסק כה וילקט יוסק
אהם להכסה ויבא יוסק אה הכסה בורה פרעה בזה כה לא תענה וביוסק כה
ויבא יוסק אה דברהם ויועיא יוסק אין כה לא ויבא בזה כה לא תחמד וביוסק
כה מאן ויאמר אלא שת אפעו כי השבעה שביע את בני ישראל לך
אומר מכע מה השביע אחיו ולא השביע את בניו אמר אס אנ משביע בני
אין מצדים מעחק אורח להעלות אחי הם אומרים אבינו העלה את אביו ואמר
להן אביכם מלך היה לעופך לאי שביע בניו השבע השביע השביע עבניהן
ובניהן לבניהן פקד יפקד שתי פקידות אחר בשרי ואחר בעסו ברתשרי
בטלו מאן העבודה ובעסו נגאלו ויא פקד יפקד פקד במצרים ופקד עניהים
פקד במדבר פקד במדבר יפקד בנהל רנון פקד בעולם הזה יפקד בעולם
הבא והעליתם את עצמתי אומרת אנכי שאני מלך העליתי את אבה
כשהוא שלם אבל אתם העלו אותי ואפלו עצמותי העליתם את עצמתי
שומע אני מיד תל אהבם ל שמעון בק אעיד אומרת ושיין שכל עצמות השבטים
יבאו עמו תל והעליתם את עצמתי מזה אתכם יבולאו לא היה משה מתעסק
בו לא היו ישראל מתעסקים בו תל ואת עצמות יוסק אשר העלו בני ישראל
נרים קברו בשכס מלמד שהיה בלכס העלותו לא כיון שחאו ישראל

זהיה משה מתעסק בו אמרו העוהלו כבודו בנדולים יהר מן הקטנים
יכולאו היה משה וישראל מתעסקין בו לא היו בעו מתעסקין בו הל ויהיו לבנ
וסף לעלה לא כיון שראו בעו משה וישראל מתעסקין בו אמרו העוהלו
לא כבודו במרובין יהר ממועטין ויסעו מסכות ה עקובה אומ אין סוכו
לא עננ כבוד שנ כי עלכל כבוד אומה וכך לעתיד לפא וקופה תהיה לעל אומ
מחורב דא ויקעו מקכות בו שלוש מקעות נקעו ישראל עד שלא הגי בו
לום ויוי הולך לפניהם יומם בעמוז עק מלמד ששבעה ענע כבוד היו עם
ישראל יומם בעמוז עק הרי אחד וענך עומד עליהם הרי שנים ובעמד
עק אתה הולך לפניהם יומם הרי שלש ובה אריך הענן הרי ארבע ובה עלול
הענן הרי חמש אם לא יעלה הענן הרי ששה כי עק יוי עליהם יומם
הרי שבעה ארבעה מארבע לוחות ואחד מלמעלה ואחד מלמטה ואחד
שמקדים לפניהם מהקן להם את הדרכים מגביה להם אתה שפל ומשפיל
להם את הגבוה ועושה להם דרך קרטו מישור כעק שנפליא ינשא וכל
הר וגבעה ישפלו והיה העקב למישור הדרכים לבקעה ואומ והיתה מקלה
לשאר עמו אשר ישאר מאשר כ אשר היתה לישראל ביום עליה מאר
מצרים הרי זה באכמלמד ונמצא למד מה לעתיד לבא כלנא ינשא וכל
הר וגבעה ישפלו כך היה ל לב עליהם מארץ מצרים דא ויוי הלך לפניהם
ל יוסף הגלילי אומא מלא מקלא כה אי אפשר לאמרו כאב שנוטל פונק לפנ
בנו וכרב שנוטל פונק לפנ עבדו דא ויוי הולך לפניהם במדה שאם
מודד בה מודדין לא אברהם ליה מלאכי השדה דבה ואברהם הלך עמם
לשלהם למסך ליה הקבה את בעו ארבעים שנה במדה ללכת יומם
ונילה מקוש נסיעתן בימים לנסיעתן בלילות מה נסיעתן בימים לנסיעתן
היו מחוקרין אורה אף נסיעתן בלילות לא היו מחוקרין אורה מה נסיעתן
בלילות לא ידעבו ולא יצמאו ולא יפס שרב ושמש אף נסיעתן בימים לא
ידעבו ולא יצמאו ולא יפס שרב ושמש לא ימוש עמוד הענן יומם
ועמוד האש לילה מגיד הכה שכשעמוד הענן קיים היה עמוד האש צומח

פיר
ועל

צין במדבר
יה ש
יד שלמה
בלוחות כה
וביוסף כה
מצאו מקרה
כין לא לעוק
לא הרי זה
לה לא דיי
כה ולא
וילקט יוסף
וביוסף כה
החמץ וביוסף
שרא ל נתי
שביע בעל
אביו ואוצרו
עביתן
בתשרי
עניהם
יפקד בעולם
את אבה
תעצמה
עמות השבטים
משה מתעסק
ע ישראל
הא ישראל

שהיה

לעמוד האשקיים עמוד הענן זורה לא ימנע עמוד הענן ומים
אין אור חמה מבטלו ועמוד האש לילה אין אור הלילה מבטלו
לא ימנע אע"כ ממדים ואע"כ מכעוסיק ואע"כ מעניין לא ימנע אע"כ
שדות עין לאחוריהן שנים עשר מיל לא ימנע אע"כ מי נערך לעמוד
בגן ומי נערך לעמוד אש חלא לתת הפרש לחבים ולגבות לגדות וליו לדות שהן
ביעין ה' מאיר אומהרי הוא אומ' והוא עומד עליהם תחת העץ ואכלו לגיכך
הקיים להן הקבה שבעה ענני קבוצ ויבד יי' אלגשה לאמר דבר אל
בני ישראל שמעו בן יוחאי אומ' כל מקום שנ' לאמר ואמרת ליהם הרי זה ליונות
וכל מקום שלא נאמר לאמר ואמרת אליהם הרי זה לשעה ה' אומ' אף במקום
שאין נאמר לאמר ואמרת אליהם הרי זה לדורות חוץ משלשה מקומות
וישובו ויחטו לפע מי החירות אין חירות לא מקום חירות שלמערים מקום
עטלין שלהן מקום עז שלהן לשעבר היתה נקראת פיתם כענין עז אר
פיתם ואת רעמסס חזרה נקראת פיתם נקראת פיתם מאחר דין אר עובדיה
אמרו חיראות הללו לא היו תחטות לא מוקפות ולא היו משופעות לא גדוליה
ולא היו עגולות לא מרובעות עינים היו להם והיו מפותחות לא היו מעשה בשר
ודם לא מצשה שמים כמין זכר ונקבה היו דברי ר' אליעזר ד' יהושע וז' ז' ז'
חירות מעד אחד ומגדול מעד אחד וים מלפניהם ומערים מאחריהם
ד' וישובו ויחטו לפע מי החירות אמר להן משה חזרו לאחורכם דין
קורן לחזור התחילו מחוסרי אונה שבהן מתלפזין בשערין ומתעניין בשכחות
אמר להן משה מפי הקדש נאמר לי שאתם בע חורייין בין מגדולותיהם שם
היתה גדולתן שלמערים ושם היתה תפארת שלהן ולשם כינס יוסף את הלהם
בעינין שני יבא יוסף אתה כסף ביתה פרעה ולפע בעל צמק בעל עפון נשתהיי
לשם מחיראות כד' לפחות את לבן שלמערים ועליו הוא יאמר משניא ל' ויב
ויאבדים נכחו תחנו עלהים מעיד הבה שהיו במגדול אכלוסין כנגד כלי יצ
מערים ד' נכחו תחנו עלהים כד' לפחות לבס שלמערים ואמר
כענה לבני ישראל נבוכים הם בארץ אין נבוכים לא מסודכין כענין שנ' מה

נאמרה בהמה נכזב ועדרי בקר 44 אין נכזבים לא מעורבים כענין שנ
והעיר שושן נכזפה 44 נכזבים אמר פרעה משה הטעם ואינו יודע לאי
מוליכין אין נכזבן לא משה כענין שנעלה אלה העבדים הזה הר נכזבן 44 נכזבים
אמר פרעה ולא ידע מה אמר שעתידין ישראל לצבות במדבר כענין שנזכר
כמה עזה ויתרו אהרן ויבכו העם בלילה ההוא סגד עליהם המדבר אמר
פרעה ולא ידע מה אמר שעתידין ישראל ליפול במדבר כענין שנזכר הזה
יפלו פגזיכם 44 סגד עליהם המדבר אמר פרעה בעל צמח כינס עליהם
חיות רעות ואין מעחות אומן לעבור וכך היה כיון שראו ישראל סוגד
ושונא לודק נשאו עיניהם למדבר כינס עליהם הקבה חיות רעות ולא היו מעחות
אותן לעבור שנזכר עליהם המדבר אין סגירה לא היה רעה כענין שנזכר
שלא מלאכה סגד פוס אריותא והזקתי את לב פרעה ורדף אחרים שהיה
לבו חמוק אם לרדוף אם לא לרדוף ואכבדה בפרעה ובכל חילן פרעה התחיל
בעבירה החלה ממנו התחילה פורענות כיוצא בן אותה אומן ומח את כל
היקום מאדם ועד בהמה מי שהתחיל בעבירה החלה ממנו התחילה המדענות
כיוצא בן ואת האנשים אשר פתח הבית הפז בעדורים מי שהתחיל בעבירה
תחלה ממנו התחילה המדענות כיוצא בן אותה אומן כי משחיתים אנחנו
אתה מקום הזה מי שהתחיל בעבירה החלה ממנו התחילה המדענות כיוצא
בן אותה אומן וצבה בטה ונמלה יריכה ושאר הגוף לא פלט לא מי שהתחיל
בעבירה תחלה ממנו התחילה פורענות אך כאן הוא אומן ואכבדה
בפרעה ובכל חילן פרעה התחיל בעבירה החלה ממנו התחילה פורענות
והלא נזכרים ופי איזו מדה מרובה מדת הטוב או מדויג הפורענות הני אומן
מדת הטוב מרובה ומה אם מדת הפורענות שהיא מועטת מי שהתחיל
בעבירה ממנו התחילה פורענות כל וחומר למדת הטוב שהיא מרובה שכל
המתחיל במצוה תחלה נוטל שכרו בצדק 44 ואכבדה בפרעה כשהחלה
נמרה נמרה רשעים שמו מתחיל בעולם ובן הוא אומן ושמתו בהם אות ושמת
מהם פליטים אלה הגוים רשעים פול ולו מעצב קשת תוב לוון האיים כדחוק

ונמס
44
יש אעפ
לעמוד
יולדות שהז
לניכך
דבר אל
ריזה ליו
במקום
גות
מקום
שנאת
זאת עובדיה
לאגדויה
עשה בשר
עצמה
היא
הגוף
ואם כחול
בהמשך
את להם
כחשתיה
אלגוים
כנגד כל יצ
ואמה
בין שמה
מיח

אשר לא שמעו את שמעי ולא ראו את כבודי מהוא אומ והגידו את כבודי בגוים
כיוצא בו אתה אומ שמעתי אתו בדבר ובפרס ונעם שוטף מהוא אומ והתגלה
והתקדשתי וגו' ופירשתי לעיני גוים רבים כיוצא בו אתה אומר יי עזי ומעדי
ואנוסי ביוס צרה מהוא אומ אליך גוים יבאו מאפסי ארץ ואמרו אך שקר
נחלו אבותינו הצל ואיך בם מועיל כיוצא בו אתה אומ כה אמר יי ויגע מערים
וסחר כוש וסבאים אנשי מדה עלך יעבדו ולך יהיו אחרים לפי צדקים יעבדו
ואליך ישתחוו אליך יהפילו מהוא אומ אך בך אלו איך עוד אפס אלהים כיוצא
בו אתה אומ ועל מושיעים בהר עיון לשפט אתהר עשו מהוא אומ והיתה לנו
המלוכה ואומ יי מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו ואומ יתמו חטאים מקר
הארץ והשעים עוד אינם ברכי נפשי אלהי הללויה ואומ יי שומר את גלגלים
יהוס ולאמה יעודי ודרך השעים יעור מהוא אומ ומלך יי לשלם אהיך עיון לפי
ודר הללויה וידעו מערים כי אני יי לשעבר לא היו וידעין אתו יי עכשיו
וידעו מערים כי אני יי ויעשו כן להודיע שבה של ישראל שלא אמרו לו למשה
היך נחזור לאחורינו שלא נשבור לבטח שעמנו לא האמינו והלכו אתה משה
לא ויעשו כן אמרו ויעין ולא דועין איך לנו לא דברי בן עמרם ויגד למנ
מערים נסעו בני ישראל מרעמסס לכבוד ומסכות לאיתם ומאיתם למחירו
ערב שבת ושבת ואחד בשבת שהן חמשה עשר וששה עשר ושבעה עשר
בשבת נסיעתן שהוא יום שמונה עשר היו וישראל מעיעקבה מהן מתקנין כלי
לצאת אמרו להן קטרין הגיע פרהזמא שלם לאור נאערים כענין ענין
שלשת ימים נלך במצבד אמרו להן כיון שיצאנו ממערים יצאנו מר שבת פירעה
אמרו להם דועים נלא דועים סופכם לחזור ולקיים דברי מלכות עמדי עתה ישר
והבו מהם ופעעו מהן והרנו מהן והלכו והגידו לפירעה לכך נאמר ויגד למלך
מערים מי הגיד לו קטרין שהיו עמהן ויש אומרים דוידבאת הירלתי יש אומרים
עמלק הגיד לו כי ברח העם וכי בורחיס היו והלא כבר נאמ ובני ישראל יעו
ציד דמה אלא מהוך שהדון אתה קטרין הלכו ואמרו לפירעה הכו ממנו ופעעו
ממנו ואיך להם לא מושל ולא שר בעען שנמלך אין לארבה ויעת חועק כולו

70
71

ויהפך לבב פרעה ועבדיו אלהים אהמו לו ויאמרו עבדי פרעה אליו ער אתי יהיה
 זה לנו למוקד שלח את האנשים והיום ויהפך לבב פרעה ועבדיו אלהים ויאמרו
 מה זאת עשינו כי שלחנו אמרו אילו שלחנו ולא לקינו כדאי היה אלנו שילחנו ולקינו
 או לקינו ולא שלחנו כדאי היה לא לקינו ושלחנו אילו שלחנו ולקינו ולא עטל
 ממושינו היה לא שילחנו ולקינו ועטל ממושינו מושלו משל להו למלך בשר
 ודם שאמר לעבדיו הבא לי דג מן השוק הלך והביא לו דג מצאיש אמר גזרה או אובל
 אתה את הדג או לוקה מאה מכוח אונותך מאה מנה אמר הריני אוכל את הדג לא
 הקטן לגמור נפשו קניטה עליו אמר הריני לוקה מאה מכוח לוקה ששים או שבעים
 נהקלקל אמר הריני נהקן מאה מנה כך נעשה להן לאצרים לקו ושלחו ועטל ממונים
 לכך נאמר מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל ויאמרו מה זאת עשית
 מגיד שבין שיצאו ישראל מצרים בטלה מלאכה של מצרים מעבדיו מי עובד
 עבשו יהיו כל אומות העולם מקי שות עלנו כזת ואומרים ומה אלו שהיו ברשות
 הניחוס והלבו להן עכשו היאך אנו יכולין לשלח לארץ נהרים ולארץ עובה להעלות
 לנו מקים ולשלח לנו עבדים ושפחות ללמדך שהיה פרעה שולט מסוף העולם
 ועד סופו ושלטונו היה לו מסוף העולם ועד סופו מפני כבודו של ישראל ועליו הוגה
 אומ שלח מלך ויתיריהו מושל עמים יפבוהו אין לך כל אומה ומלכה שגשה עבדה
 בהן בישראל ולא שלטה מסוף העולם ועד סופו כבודו של ישראל במלך אשור
 הוא אומ המצא כן ירד למלך העמים ובאסוף בעים עשוקה כלהארץ את
 אספתי במלכות בכל הארץ הגוי ימלכה אשר לא יעבדו אלו את
 נבוכד נצר מלך בבל ואמרתי יתן את צוארו בעול מלך בבל בחרב ופרעם
 וצדור אפקת עליהו והוא נשתי עדהמי אורס צדור במלכות מדי הוא אומ
 באפיין דריוש מלכא כהב לפל עממיא אומינא ולישניא דירדיון בבל ארעא שלמון
 יסע ואומ וישם המלך אשורוש מס עלהארץ ואי הים במלכותו הוא אומ
 וארבעה ראשין למותא ושלטן יהיב לה במלכות רביעית הוא אומ ותיפול כל
 ארעא ותדושעה ותדקנה היא אין לך כל אומה ומלכות שעלטה בהן ולא שלטה
 מסוף העולם ועד סופו מפני כבודו של ישראל לכך נאמר ויאמרו מה זאת עשית

ויאמרו בני ישראל
 ויאמרו והתעלמו
 עזי ומעדי
 מרו אך שחר
 יגע מצרים
 וקיס יעצורו
 ים כיועה
 זומ והיתה לוי
 חטאים מן ר
 ומר אתה גלים
 הדיך עיון לפי
 תלוי על שו
 זמרו לו למשה
 כי אתה משה
 ויגד למלך
 ומה החירות
 בעה עשר ב
 זמנתקנין כלה
 עתה
 נרשם פלעה
 יעלה וישל
 ויגד למלך
 על שמואל
 ובע ישראל יעזוב
 ממנו ופעבו
 חוצק כולו

ויאמרו מה זאת עשינו אמרו והלא בעצמנו עובד באת עלינו היה יוסי
מושלנו משל להלך לאחד שהיה לו בית כור בר ומכרנו בידו מועט והלך אחו וקח
וכרה בו מעיונות ונטע בו גנות וכרד יסוס ההחלה מוכר נחנק כך מצרים
שילחו ולא ידעו מה שילחו וכך הוא אומ' שלחך כרדס רמונים עסמרי מתיים
כפרים עסמריים היה שמעון מושלנו משל למה הדבר דומה לאחד שנמלה
לו כלטורה בידו ושה במדונה הים ומכרה בידו מועט הולך אותו לוקח ומע
בה אוצרות שלבסה וזהב ואבנים טובות ומרגליות התחיל להמוכר נחנק כך נעשה
להן למצרים לקחו ושילחו ונטל ממנום לבד נחם ויאמרו מה זאת עשינו
ויאמר את רכבו הוא בידו אקרו דרך מלכים להיות עומדין ואחרים מציעין לה
אבל כאן הוא בידו אקרו כיון שראו גזולי מלכות שהציעה הוא לעצמו עמד כל אחד
ואחד והציע לעצמו אלבעה אקרו בשמחה אברהם ויוסף פרעה ובלעם ו
שמעון בן יוחאי אומ' תבוא חבישה תעמוד על חבישה תבוא חבישה שחבש
אברהם לילך ולעשות רצון אביו שבשמים תעמוד על חבישה שחבש בלעם לילך
לקלל את ישראל תבא אקירה ותעמוד על אקירה תבוא אסורה שאמר יוסף
לקראת ישראל אביו ותעמוד על אקירה שאמר פרעה למחר לרדוף אחרי ישראל
תבא חרב יד וישלח אברהם את ידו ויהיה אהבה משפלה לשחוט את בנו ותעמוד
על חרב יד שלפרעה שאמר אהיה חרבי הור שימו ידו ואת עמו לקח עמו
לקח עמו בדברים אמר להן דרך מלכים להיות מהנכין בסוף ומתי לוחם תחלה
אבל אע הריני הולך לפעכם תיהי דרך מלכים להיות בוזקין לעצמן וטעם
חלק ברעש אבל אני אשוח לכם בצזה ולא עוד אעשאע פותח לכם תקורי אוד
וחלק את לכם כסף וזהב ופל אבנים טובות ומרגליות כענין שחלק שלל
לבד נאמר ואת עמולקח עמו לקח עמו בדברים ויקח שש מאות לכסף
בחור משלמי היו אם תאמר משלפרעה היו כבר נאמר הנה ידיו הויה עמו
ואם תאמר משלמצרים היו כבר נאמר וימת כל אקנה מצרים
משל ישראל היו כבר נאמר ונסמקנו וילך עמנו משלמי היו הדי הוא
הירא את דברי יוי מעצמי פרעה ועם את עבדיו ואת מקנהו אלה

פירוש
במדרש
לפיכך

פירוש
לפיכך

פירוש
לפיכך

ו
ל
ט
פ
ק
י
ו
ו

הקלה לישראל מי כאן היה ל' שמעון בן יוחאי אומ הכשר שבגויס הרוב היכה
שבנחשים רוצח מוחל כשרה שבנשים בעלה כשנים אשרו מי שעשה רצון
המקום" עש מאות רכב בחור וכל רכב מערים רבן שמעון בן גמליאל אומר
בא וראה עשרה וגדלה שלמלכות זו שאין לה עמרים אחר בטילה לא כולם רצות
ביום ובילה כן הוא אומ עש מאות רכב בחור וכל רכב מערים כנגדן של מערים
כולן עומדות בטילות" ושלש אין שלשים לא גבורים בעען שנ שלשים
וקרואים רוכבי סוסים כאלן" דא ושלשים שהיו משולשים בזיון דא ושלשים
רבן שמעון בן גמליאל אומ זו שלשית שלמרכבה שמתחלה לא היו לא שנים בג
פרעה והוסקה עוז אחר למהר ולרוק אחריו ישראל ויש אומרים אנטוניוס הוסיפה
דא ושלשים שלשה לכל אחד ואחד ויש אומרים שלשים לכל אחד ואחד ויש
אומרים שלש מאות לכל אחד ואחד" דא ושלשים על כללן למי מרכבות הוציא
עלה חילים" כיוצא בדבר דרשר ירמיה ויצא אליהם זרע ויש אומרים
ומרכבות שלש מאות לפי מרכבות הוציא עליהן חילים ויש אומרים
לשעבר אע אמרתי בלדבן הילוד היא אורה תשליכנה וכלהבה תהיה
על כללן על מנת לפנות ארץ חרבי הורי שימו ידי ויחזק וי' את רכב פרעה
מן מערים וירדף שהיה לבוחלוק חם לרוק חם לרוק וירדף אחרי בע
וישראל מניד הכה שאם היתה אולה אחרת אחרת ובעני ישראל
ועמים ביוד ראה מעט מהיה מעדיים דודנין אחרי ישראל היו מצא עיני
ואחרים ומעט מהיה דין ומדומאין ומשבחין ומקלסין ומה ללין ונאמין עוד
ועתה אחרת רב וצב והוד למי שהעלמה עלן בעען שנ דוממות אל פנים
בפיור צופים ואומ דומה עלה שמים למים על כלל ארץ כבוד אומה ויש
אומה ארומאין אולה שמרפ עשית פלא עזות מרחוק אמונה אומה דא
אומה כראש גלוי דא ביוד רמה שהייתה ידו רמה על המערים וירדכו
מים אחריהם מניד הכה שלא נכשן אחו מהם כדי שיחשו ויחזקן
מעצבו שהגויס מנחשים שנ פיהיים האלה אשר אלה יודש אותם אל
מעצבים ואלקוסמים ושמעו ואומקן לפו זקנ מואב וזקנ מדין וקסמי

יהיה ר' יוס
אחולוקח
לערים
מגזים
שנפלה
ומע
כך נעשה
יעין לה
כל אחד
לעם
שחבש
עם לילך
עסק
שרל
והעמוד
דעמב
שחלה
אמ
על
כב
העמ

אבל כאן לא נכשל אחד מהם כמי שינחשו ויחזרו לאחוריהם וישיגו אותם
הנס עליהם לפני בעל צפון כיון שראה פרעה את בעל צפון שמח ואמר
הסכים בעל צפון לגזירתו אע אמרתי לטבע במים הסכים בעל צפון לגזרתו
לטבע במים התחיל מזהח ומקטור לפני עז שלו שנ לפני בעל צפון ופרעה
הקריב דא ופרעה הקריב שהקריב אתה פורענות לבא עליו דא
ופרעה הקריב מה שהילכו ישראל בשלשת ימים הלכו קטרים ביום ומחצה
מה שהלכו קטרים ביום ומחצה הילכו פרעה ביום אחד הרי שנ בשבת ושלישי
ורביעי בסוף יום רביעי שהוא עשרים הקריב פרעה מחנותיו והיה הענן
והחשך כלל לאחד ועשרים שהוא ליל חמישי והוא ליל שביעי שלפסק ^{שמי}
הבקר טבעו המצרים שנ ויהי בא שמרת הבקר וישקף יי על מחנה מצרים
דא ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם מהוך שהכו מק הקטרים יי
יודעין שסוף לדוף אחדיהם והנה מצרים נסעים אחריהם אין בהם כח
לא נוסע אחריהם מניד הכה שנעשו כולם טורמאות טורמאות באיש אחד
ומהם למדה מלכות להיות נהגת טורמאות טורמאות ויעקוב בני ישראל
אליו המסובים אומנות אבותיהם אברהם יצחק ויעקב באברהם הוא אומ
בית אל מים והעי מקדם ויבן שם מזבח ליו ויקרא בשם יי בי עחק הוג
אומ ויעא יצחק לשוח בשדה אין שיחה לא תפלה שנ יערב עליו שוחי ואומ
ערב ופקר וצהרים אשיחה ואומ תפלה לעע פינעטף ולפע יי ישפך שיחו
ביעקב הוא אומ ויפגע במקום ואין פגיעה לא תפלה שנ ואתה אלת תפלל
בער העם הזה ואלת שא בערם רנה ותפלה ואלת פגע בי ואומ אלת הירגתי
תולעת יעקב מתי ישראל מה תולעת זו אין מכה ארזים לא בפיה כך אין להם
לישראל אלת תפלה ואומ אשר לקחתי מייד האמרי בחרבי ובקשתי וכי בחרבו
זתו לקח והלא כבר נאמר כי לא בקשתי אפס וחרבי לא הושיעני היא
תל בחרבי ובקשתי זו תפלה ונחן הוא אומ ברוך הגבר אשר יבטח ביי
ויי מבטחו זו תפלה ואומ ארז הגבר אשר יבטח בארץ ועס בשר
ויי ומק יי יסור לבו זו תפלה ביהודה נאמר שאע יי קול יהודה בדויד

מק
גזירת

הוא אומר אתה בא אלי בחרב בחנית ובפי ידיו ואני בא אליך בשם יי' צבאות אלהי
 מערבות ישראל אשר חרמתי ואומי אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם יי' אלהינו
 נזכיר המה ברעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעורר באסא הוא אומי וקרא אקרא אליי
 אלהינו ויאמר יי' איך עמך לעזור ביום רב לאיך פק עזרוננו יי' אלהינו כי עלך נשענו
 ובשמך באנו עלהמוק הזה יי' אלהינו ואתה אלי עזר עמך אנוש במשה הויה
 אומי וישלח משה מלאכים מקדש אלמלך ארזים אמר לנו אתם מהגאים במה
 שהוריש אתכם אביכם הקלל יעקב וישמע קלנו ואנו מהגאים במה שהוריש
 אותנו אבינו והידיים ידיו עשו ועל חרבך תחיה מהוא אומי ויאמר אלנו אדום
 אל תעבר בי פן בחרב אצא לקראתך אף כאן אתה אומי ויעקבנו בע ישראל אליי
 תפסו אומנות אבותיהם אברהם יצחק ויעקב ויאמרו אלמשה המבלי איך
 קצרים במעלים לקחתנו למות במדבר משנתנו שאר בעיסי הלכו להן אצל
 משה אמרו למה לא הזה הדבר אשר דברנו אליך במערים לאמר מה אמרו לנו
 למשה במערים הרי הוא אומי ויפגעו את משה ואת אהרן נציבים לקראתם אמרו
 לו היינו מצטערים על שעבודינו במערים מיתתינו במדבר קשה לנו משעבודיך
 במערים היינו מצטערים על מיתת אחינו באפילה מיתתינו במדבר קשה
 לנו יתר ממיתת אחינו באפילה שאחינו נספרו ונקברו אבל אנו תהא נבלת
 שוננו מן משלכה לחרב ביום ולקרח בלילה ויאמר משה אלה עם אל תיראו
 להודיע חמתו של משה שהיה עומד ומפייס כל אותם אלפים וכל אותן רבבות
 ועלו מפורש בקבלה החכמה תעז לחכם התיצבו וראו איך יגיבה בצל
 מקום לא רוח הקודש כענין שנקרא את יהושע והתיצבו במהל מועד ואומר
 ויבא יי' ויתעב ויקרא בפעם בפעם שמו של אומי וקח את אלהי
 מועד והתיצבו עם עמך ואומי והנה יי' נצב עליו ואומי ראתי את יי' נצב על
 המזבח למה ישראל דומין באותה שעה ליונה שברחה מפני בצץ נכסות
 לה לנתיק הסלע ונחש מכונן לפעם ממנה ליכנס לפעם אינה יכולה מפני
 נחש לעזת לחוס אינה יכולה מפני בצץ היתה עוורת ומטפחה בנפיה
 כדו שישמע בעלה שוכך ויבוא כן כיון שראו ישראלים סוגר ושונא רודף

פיר מלך

ג' אהרן
 אומר
 פן לקחת
 ופרעה
 ד' א
 חנה
 ה' ושלמי
 ז' יה הענין
 ח' אשמו
 ט' פדים
 י' ה' י
 י' ב' בן
 י' ש' אחר
 י' ב' ישראל
 י' ו' אומ
 י' ה' הויה
 י' ו' אומ
 י' ש' יחן
 י' ת' פלל
 י' ד' ה' י
 י' ע' י' להם
 י' ב' חרב
 י' ע' ה' ה' י
 י' ב' י' י
 י' ש' ש' י
 י' ב' ד' י' י

שאו עיניהם בבתיה ועליון מקורש בקבלה יונת כחן והסלל בסתר המדרגה הרחב
המראה השמיעו את קולך כי קולך ירב בתפלה ומראה נורה במעשים טובים
דא' התעצבו וראו את ישועת יי' אמרו לא אימדת אמר להם היום אמרו לו איזבנו
כח לסבול התפלל משה באותה שעה והראו המקום טורמאות טורמאות שלמלא
השרה עוברים לפניהם כענין שני יי' שכם משת אוש האלהים לקום ויעא והנה חיל
סובב את העיר וסוס ורכב ואמר נערו אליו אהה אהה כיבה נעשה ויאמר אלתיירא
כי יביס אשר אהנו מאשר אתם ויהתפלל ישוע ואמר יי' כקח נח את עינו ויראה
יי' את אלהים את עני הנער וירא והנה ההר מלא סוסים ורכב אש סביבה אלישע
אחכך התפלל משה והראו המקום טורמאות טורמאות שלמלא כי שרת עובר
למעהן וכך הוא אומ מעתה נגדו עפיו עברו עפיו כנגד טורמאות שלהן ברד כנגד
חבני בלוסטא ונהלו אש כנגד טורמאות יי' אש כנגד נפט שלהן ידעם מן שמים
יי' כנגד הגפת הריסים שלהן ועליון יתן קולו כנגד צווחות שלהן וישלח חציו ויפיצם
כנגד חצים שלהן ובהקיים רב ויהם כנגד צחצוח דין שלהן דא' וישלח חציו ויפיצם
וברקיים רב ויהם שהיו חצים ממזרין אותם וברקיים מכנסין אותן ויהם הממס
עירבבם נטל סגנן שבהן ולא היו יודעים מההם עושין דא' ויהם איז מהומה
לא מעפה כענין שני והמם מהומה גדולה עדה שמאים כי כאשר יאיתם את מערים
היום לא תוסיפו לראתם עוד עד עולם בשלשה מקומות הזהיר הקבלה את ישראל שלא
לחזור למערים כאן ואומ ויי' אמר לכם לא תוסיפו לשוב בדרך הזה עוד ואומ
בדרך אשר אמרתי לך לא תוסיף עוד לראתה בשלשתן חזרו ובשלשתן נבשלו ויי' ילחם
לכם בארבע כהות עמדו ישראל עלהים אחר אומרה נפוללים ואחת אומרה
נחזור למעדים ואחת אומרה נעשה מלחמה ואחת אומרה נצוח כנגדן דא'
שאמרה נפוללים אמר להם הרצבו וראו את ישועת יי' וזו שאמרה נחזור למעדים
אמר להם לא תוסיפו לראתם עוד עד עולם וזו שאמרה נעשה מלחמה אמר
להם יי' ילחם לכם וזו שאמרה נצוח כנגדן אמר להם ואתם תהדישון דא'
יי' ילחם לכם ולא לשעה אלא לעולם יי' ילחם לכם וזו שאמרה אומ יי' ילחם לכם
ואתם תהדישון אם כשאתם עומדין ושותקיין המקום עושה לכם נסים ונבורות

קלוחומד
המקום
אמר להם
תהלה ותג
ואמרו שיר
ישמעאל
צע שריו
תעצק אל
בשר ודם
מבקש מעמ
אמר לו אמ
לפע מה ת
אמר לו אמ
השמוס אל
באדן המה
אני קודע ל
זרוע יי' ע
הלא את הא
ל בניה או
עצו עולה מ
עלגבי המע
ונטה את ידך
הים שנוהיה
אומ בזכות ש
איש קטרוק
ועס ויעא החו

קל וחומר כשאתם אומרים לפני שיר ועבד ל אומ יי' להם לכם ואתם תחרישון
המקום ששה לכם נסים ועבודת ואתם עומדים ושותקים אמרו לו מה עלינו לעשות
אמר להם היו מפאריז ומרוממיז משבחין ומקלסין ומה דרין וותעין שיר ועבד גדולה
הלה ותמרה והנעח והחוז למי שהמלחמה שלו באותה שעה פתחו ישראל פיהם
ואמרו שירה אשירה לוי כי נאה נאה ויאמר יי' אלמשה מה תעצק אלי ל
ישמעל אומר אין להן לישראל לא נסועה ל ליעזר אומ אמר לו הקנה למשה
צע שרויז בעדה ים סוגר ושונא חוזק ואתה עומד ומרבה בתפלה לפני מר
תעצק אלי דבר אלבע ישראל ויסעו ל אבולנס הקקן מושלו משל להן למול
בשר ודם שבעק עלבנו היה אבולנס הוא מבקש מלפניו אמר לו כלום אתה
מבקש מלפני אלי בשביל בע כפר מרעית לבע דבר אלבע ישראל ויסעו ל אומר
אמר לו אמשה היו אומרים המבלי שין קברים במערים עכשו אתה מרבה בתפלה
לפני מה תעצק אלי דבר אלבע ישראל ויסעו הפיע דברים מלפני ל מאיר אומר
אמר לו אם לאדם וחירוי עשית שובעה דבר ויאמר אלהים יקווה יים מתחת
השמים אלמקום אחר ותידא היבשה לקה לקדושים אלו שג בהם לקדושים אשר
בארץ המה אינע עושה להן ים יבשה ל ישמעל אומר לו בזכות ירושלים
אנע קודע להם את הים שנעורי עורי לבשי עק עיון ואומ עורי עורי לבשי עק
קדוע יני עורי כומקם דורות עולמים הלא אפיא האחצבה דהב מחוללת קען
הלא את היא המחרבת ים מי תהום דבה השמה מעמקיים דהך ליבד גאוליס
ל בנה אומ בזכות מצוה שעשה אברהם לפני אנע קודע להם את הים ויבאע
עצו עולה מהא אומ ובקעוהמים ל יוסי הגלילי אומ כפר יעקב באלו עקוד למע
על גבי המצבא ואברהם באלו עלה ידו ויקח את המאכל ואתה הקב את מעד
ונטה את ירך עלה ים ובקעהו ל עקובה אומ בזכות יעקב אנע קודע להם את
הים שנ והיה זרע כעפר הארץ ופרעת ימה ל לעזר בני יהודה איש בידות ל
אומ בזכות שבט ים אנע קודע להם את הים שנ נקבה בלטי"ו ראש פרדיון שבעון
איש קטרוך אמ בזכות עצמות יוסף אנע קודע להם את הים שנ ויעצב בגלו ביה
ועס ויעא החוזה מהוא אומ הים דאה ונקס שבעון הרימע אומ בזכות

HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
Cincinnati, Ohio
1911

כילתו את קודש להם את הים שנאם לא בריתי יומט ויילנה איזה הוא ברית שהיא
כונה ביום ובלילה אי אלה מועט לא מילה מהוא אומ' לגודר ים סוף לגזרים אל
לקרא לגזרים לא לגזרים שמעיה אומ' כדאי אמנה שהאמין בי אברהם
אע קודש להם את הים שנ' והאמין בני ויחשביה לו עקבה אבטלון אומ' כדאי
אמנה שהאמינו בי ישראל אע קודש להם את הים שנ' ויאמנה העם אחרים אומרי
כדאי אמנה שהאמינו בי ישראל במצרים אע קודש להם את הים שלא אמרו לו ולמה
לאין אנו וועאין למדבר הזה הזה שאלו בוסלוס ואין בידינו מחיה לדך לא יעא
על אמנה ועלהם מנור שבקבלה הלך וקראת באזע ירושלם לאמר כה אמר יי
זכרתי לך חסד נעורך אהבת פלולותיך לכתף אחרי במדבר בארץ לא זרועה
שכר נטלו על כן ישראל לוי האשית תבואתה ל' לעזר המודעי אומ' אמר
לו הקבה למשה על בע אתה מצויני על בע ועל מועלי יי אע עדיך ענוי כבד מופנין
הן לבע משעת ומי בדאשית שנ' כה אמר יי אס ימרוח שמנים ממעל ויחדו מוקדי
הרן נסאע אמאס בזרע בית ישראל ל' אחא אומ' אמר לו הקבה למשה אלולי עקתך
כבר איבדתיס מן העולם שנ' ויאמר להשערים לולי משה בחירו ל' שמעוקסן יהודה
איש עיכוס אומ' כבד קדמה עקתם לעקתך וייראו מאד ויעקון בני ישראל
אלו ל' הן אומ' משום ל' יוסי המחזי אמר לו הקבה למשה כבר הכתבת עליך
ברורה בכל בית נאמץ היא אתה ברשותי והיס ברשותי כבר עשותך קבד עלו ואת
הרם את הן עשרה נסים נעשו להן ישראל עלהיס נבקעהיס שנ' ובקעו המים
ונעשה כמיץ כיפה שנ' נקבת באשיו ראש פדיון נעשה נקרים כמעט שבטים ש'
לגודר ים סוף לגזרים נעשה יבשה שנ' ובע ישראל הלכו ביבשה נעשה חומר למצרים
שנ' ויבית מים סוף חומר מים רבים נעשה כסלעים שנ' שפרת ראשי תענים על
המים נעשה פילורין שנ' אתה בררת בעזקי' נעשה להן כמין הולם שלזכוכית
והיו רואים את זה שנ' חשרה מים עפי שחקים פלומר מחיצות שלמים היוזכים
פישחקים ועא עין זכרון יניב מהוקים מהוך מים מלוחין שנ' נעבו פמוני נעלים
ואותן המים שון שמסתפקין מהן קומאין שנ' קמא תהמת בלבים ואע חנני מחזק
את לב מצרים כשנ' שנ' למעלה ויס' מלמד האלים ל' יהודה אומ' הדי זה מקח

שור במ
דרך בני
ואחריו נכ
ל' ובמך
ל' ואנכי
מעט חמ
לכס לחס
חיים אנ
מונע מה
חלא דין
זונה מע
יעמד ב
את מוע
בא פלה
מים ואב
ל' ואומ
זרונה מ
דינו יכול
והיה מנ
מצרים נ
חלצה א
בקצומ
ואתם או
לעולם ח
הפך במ
הרבות

שור במקומות הרבה מושלו משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיה מהלך
דרך וזנו עמו במדבר באו לקטום ולקטוהו מלפניו נטלו ונתנו לאחריו באזאב ליטול
ואחריו נטלו ונתנו לפניו לקטום מלפניו וזאב מאחריו נטלו הרביבו על פתיו כענין
על ובמדבר אשר ראית אשר נשאר יי אהרן התחיל מעטער לקחו על זרועותיו בענין
אז ואנבי הרגלי לאפרים קחם על זרועותיו ולא ידעו כי רמתיים התחיל מעטער
מטע חמה קרש עליו בגזו שנמשע עין למקד דעב האכילתו להם כענין שנ הנע ממטוי
לכם לחם מען השמים צמא השקהו מים שנ ויניחא נזלים מפלג ואין נזלים לא מים
חיים אנ מעין נים באר מים חיים ונזלים מקלפניו ישאל ל נהן אתר שמעון בן יוחאי
מנע מה בכל מקום כה מלאך יי וכאן כה מלאך האלים אמר לו אין אלים בכל מקום
אלא דין שהיו ישראל באותה שעה אם להינצל ואם לא בד עם המצרים ויבא בין
מחנה מצרים ובין מחנה ישראל חפץ בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל כענין שנ
יעמד בין המתים ובין החיים ויהי הענין והחשך הענין לשדל והחשך למצרים
את מוצא שכל מי שנתן באפילה דואה מי ששרוי באורה והיו המצרים שרויים
באפילה ורואין את ישראל שהן שרויים באורה ואוכלין ושותין ושמחים והיו זורקין בהן
אצים ואבני בלוסטאניה מלאך וענין מקבלת כענין שנ אלתורא אברהם אנכי מרג
לך ואונג אהי עורי אחקה בו מנע וקדן ושעי משפטי ומנוסי ואומ כל אמרת אלי
ערוכה מענה הוא לכל החוסים בו ולא קרב זה אלזה כל הלילה היה המצרי עומד
דינו יכול לישב יושב אין יכול לעמוד טעון אין יכול לערוך טרוק אין יכול לטעון
והיה ממשיב אפילה שני משחשך לא ולא קרב זה אלזה שלא קרב מסנה
מצרים להך מחנה ישראל ולא מחנה ישראל לכתך מחנה מצרים לא ולא קרב זה
אלזה אמר ל שמואל בר נתנא אמר ל יוחנן מאי ובה ולא קרב זה אלזה באותה ע
בין מלאכי השרת לומר שורה לפני הקבלה אמר להן הקבלה אמר יוד טובני
ואתם אומרים שורה לפני כיוצא בו בעת לפני החלוצ ואומרים הורף לפני
לעולם חסדן אמר ל יוחנן מפני מה לא נאמר כי טוב בעדשה זו לפי שאין הקבלה
הפך במפלגן שלרשעים וכך היא אומ ויהי כאשר שש יי עליכם להיטוב אתכם
הרבות אהבם בין ושיש יי עליכם להאפיר אתכם אמר ל יוס בר חנניה יוא איתו

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
Cincinnati, Ohio

שם אבל אחרים מקוים ודוקא נמו דכתיב וישע ולא בתי שיש שמע מנה
את ידוע עליהם ויולך יי ארתיס הרחוקים עומד כנגד משה מושלו משל למה הדבתי
דומה למלך בשר ודם שהיו לו שתי גנות זו לפניו מזו מזרח את הפנימיות ולא מכר
את ההיצוה בא לוקח להבנים ולא העחו שומר אמר לבשם המלך ולא קבל עליו
הראו טבעתו ולא קבל עליו נתג המלך בא ביום שראה שומר את המלך התחיל בורח
אמר לו בבליים היית אומ לבשם המלך ולא קבלה עלך עבשו מפני מה אתה בורח
אמר לו לא מלפניך את בורח לא מלפני המלך את בורח כי כשבא משה ועמד על
הים אמר לו דברי יי עליך שום נא דרך ויעברו יתלים משוב הים ואומ למשה בן
עמרם והלא אדם הראשון לא נבוא בהדלה לא בסוף ששת ימי בראשית ואני נבואת
קודם שובדא הריני גדול ממך איך את נבקע מלפניך משוב משה לפני הקב"ה כן וכך
אמר הים רבוננו של עולם כדאי הוא איך הים נבקע מלפניו אמר לו אתה במואנת
ויבקע אמר לו הקב"ה למשה אם אני אומ לים ויבקע טוב אין לורפואה לעולם ולעולמי
עולמים אלא אמור לו אתה ויבקע כדי שתהא לורפואה עליךך אא הרי מעין נבוכה
עמד מיד בא משה ונבוכה לומינו מהלכת שן מולך לימין משה זרועתה נארהו בוקע
מים מפניהם לעשות לו שם עולם כשראה הים את הנבוכה שהיא עומדת לי מעין
משה אמר לה לא רחן חרץ עשי לי מחילות ואבנים בחלליך מפני אדון המעשים בלון
הוא וכשראה משה את הים שהוא נק מפניו אמר לו משה בבליים היית אומ לך
בשם הקודש ולא היית מקבל עלך הריא יתוך מטה ותקבלה עלך עכשו מה למהים
בו הנוס משוב הים ואומ למשה בן עמרם בן עמרם אל תהי רבות לעצמך לא מפני
אני נק לא מלפני אדון כלה מעשים שיתקדש שמו בעולמו שן מלפני אדון חזק
אדן מלפני אלה יעקב ויולך יי את הים ברוח קדים ענה שן
רוח קדים וכך הוא אומהנה ברוחו הקשה ביום קדים ואומ כי הוא בין אחים יסריג
יבוא קדים דוח יי ממפבר עולה ויבש מקוכו ויחרב מעינו הוא יסקה אוער כלכל
חמדה מהוא כי הוא בין אחים יסריג אמה רבא אפלו שופתא במרא רפיא אמר רב
יוסק אפלו סיפתא בדמאנת רפיא רב אחא בדי יעקב אמר אפילו קנא בכופתא רפיא
יבוא קדים רוח יי אמר רב אשה מפלה בו ושמואל אמר אפלו מרגלית שביים

מרה
ועה
זה
אין
לח
שב
אין
נפול
הע
אחי
הים
חזרו
התה
נסיה
מנה
היא
בהון
זה
ונכס
שרי
הדבר
הנר
באר
לעל
עם
אני

כדי
בדברי
לקדים
היי
אומר
למאן
למה

אם משה
 אה הדבה
 א מכר
 אל עליו
 לבורח
 בורח
 ג על
 ד ה
 ה הא
 ו האות
 ז וכן
 ח אמר
 ט וכל
 יאה
 יא ינה
 יב צ
 יג צ
 יד ש
 טו ינה
 טז ש
 יז ינה
 יח ש

מרקבה בן יד יחנק אמר אמנו שכבת זרע שבמעט אשה מסרחת בו אמר רב יוחנן בר
 יצחק שלשת מקלא אחי דרעו ויבוש מקדוזה מקורה שלאשה ויחרב מעינו זה שכבת
 זרע שלא יש בגופה שלאשה הוא יסכה אוצר כלכלי חמדה זומרגלית שבים וכו'
 אין הקבה נכדע מקהרשעים לא ברוח הקדים שנברח הקדים אפי' ע' וי' עס אה היס
 לחרבה עשאו כחרבה ויבקעו המים כלמים שבעולם נחלקו מעין אה אוממים
 שבבאר ועבשו ושבמערך ושכד ושבחבית ובכוס ושב על לחית תל ויבקעו המים
 אין בתכאא ויבקעו המים כלמים שבעולם נחלקו כלומר זה היסוד שבעו לה יות
 נמוק ונזול אותה השעה עמד ונעשה כאלו הוא גוף יבש ר' נתן אומ' מעין שהמים
 העליונים והתחתונים נחלקו שנראו מים אלהים ראוי מים יחילו או מים העליונים
 אה ירדו תהוומות או מים התחתונים ואומ' נתתהוום קולו דום ידיה נשא ובשחר
 הים כלמים שבעולם חזאו שבהים אין כה כן לא וישו בו המים כלמים שבעולם
 חדרו ויבקעו המים יבש להם הקבה את המים תחלה ואת הטוט לא יבש
 התחילו ישראל אומרים מים יכול ליבש וטוט אינו יכול ליבש אמר להם הקבה
 נסיתי אתכם ולא עמדתם הלא כדרך שאבדו מערים בים סך אהם ראויין ליאנד
 מן העולם אבל מה אעשה הריני עושה בעבור שמי הגדול שנקרא עליכם הדי
 היא רבה וימרו עלים בים סוף מידי יבש להם הקבה את הטוט ויבאו בני ישראל
 בהוך הים ביבשה ר' מאיר ור' יהודה ר' מאיר אומ' כשבאו שבתים ועמדו עליהם
 זה אומ' את ארך וזה אומ' את ארך מהוך שעוהבין זה אה זה קפץ שבתו של בנימין
 ונפל לו לתוך גני הים שנ' עם בנימין צעיר הודם אלתקרא הודם לא ר' י' התחילו
 שרי יהודה לרגום אותם באבנים שנ' שרי יהודה רגמיהם מושעו משל למע
 הדבר דומה למתן בשך הים שהיו לו שני בעים אחד גדול ואחד קטן אמר לעדו
 הנראה שתעמידו לי שלוש שעות אמר לקטן הנראה שתעמידו לי עכ' הנראה
 בא הקטן והעמידו עם הנך החמה ולא הניחו גדול אמר לו איני לא אמר לי לא
 לשלש שעות אמר לו איני לא אמר לי לא עם הנך החמה מהוך שעוהבין זה
 עם זה ניעור אביהן אמר להן יודע אני ששניכם לא נתכוונתם לא לכבודי אה
 אני איך מקמח שכרבים מה שכה נטל שבתו של בנימין שרת שכינה בחלקו

פ"ד
 ג' ופ"ט
 ד"ה
 ופ"ט א'

יב
זר
ע
ציו
זו
זה
זר
זק
זב
זי
זע
זים
זחי
זמי
זכ
זיו
זב
זב
זוש
זע
זב
זרע
זחנ
זא
זא

כענין שני ובין כתיב עכ"ל מה שזכר כטל שבתו של יהודה נטל מלכות שני שר
יהודה רמזתם איך רמזתם לא מלכות בענין שני בארץ אמר בלשון זר והלשון לרמז
ארגוני שר זבולן שר נסתל מנגיד הכת שבעם שנעשו נקים לישראל על ידי
שבתו יהודה ובעמ"י עליהם כך נעשו נקים לישראל על ידי שבת זבולן ושבתו נסת
בומידבורה ובדק ובן הוא אומ והשלה והקרא לברקבן אבנעם מקדש נסתל
ולקחה עמד עשרה אלפים איש מבע נסתל ומבע זבולן ואומ זבולן עם חרקה
נכשו למות ונסתל על מרומי שדה ליהודה אומ כשבאו שבטאים ועמדו על
הים זה אומ איך ארד וזה אומ איך ארד שני שבטאים בבחש אפרים ובמרמה ביה
ישראל קפץ נחשון בק עמינדב ונפל לו להוד גללי הים שני והודה עוד דף עם אלתה
דף עם ארד ים ועליו מטדש בקבלה הושיעני אלהים כי באומים עוד נפש טבעת
בין מצולה ואין מעמד אלת שטמט שפולת מים בחוהה שעה אמר לו הקב"ה
למשה ידו י מושקע בים ואתה עומד ומרבה בהמלה לבני מה תעק אלהי זבול
אלבע ישראל ויסעו ואתה הרס את מטך ונטה את ידך עליהם ובקעהו מה
אמרו שבטאים עליהם מקדש יני בונע יקיד באותה שעה אמר לו הקב"ה למשה
מי שקודש שמי עליהם הוא ימטול עלי ישראל שני בצאת ישראל ממצרים היתה
יהודה לקדשן ישראל אמשלוהו יהודה שקודש את שמי עליהם הוא ימטול עלי
ישראל ובבר היה ל טרפון והלמוזים יושבין בכרס ביבנה אמר להם ל טרפון
להלמידיו השוה מים לעמאן מהוא מברך אמרו לו ילדינו רבינו אמר להם בנות
גפשות וחסרון אמחלו למדהנו רבינו אמר להם הדי הוא אומ וישבו לאכל לחם
וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת ישמעלים להודיע זכותו של עזיק עד איכך
היא מקדמת שאלו יוד יוסף למצרים עם הערביים לא היו הודגין אותו בדיח רע
שלהן לא זימק לו הקב"ה שקים מלאים בשמים והרוח מנשבת בהן מפע ריחן
שלידביים אמר להם באיזו זכות נטל יהודה את המלכות אם משום שאמר
עדקה ממני דייה להודאה שהכמר עליהביאה אם משום שאמר מה בעעכ
נהלג את אחינו דייה להעלה שהכפר עליהמכורה אם משום שאמר בי עבדך
ערב את הנער והלא ערב הוא ובכל מקום ערב משלם אמרו לו למדינו

בינו אמר להן כשבאו עבטים ועמדו עליהם זה אומאני ארדזה אומאני
ארד קמך נחשוק בן עמינדב וכול כי היכי דכתבא לעילא והמים להם חוצה
עשאן כמעין חומה מימינם ומשמאלם מימינם בזכות הודה שעתידין לקבל
בימינן כענין שנמימינו אשדה לנו ומשמאלם זה הפלה דא מימינם
זו מזוזה ומשמאלם זה הפלה וידפו מערים ויבאו אחריהם כל קוס פרעה
זה הוא שאמר הכה לקוסתי ברבבי פרעה דמיתין רעיתי ד מאור אומ לפי שיצא
פרעה הרשע בקוסיא נקבה למיכך נלה עליו הקבה בכסא הכבוד דמות קוסיא
נקבה ומעין שיצא פרעה הרשע בקוסיא נקבה לא כך אמר להן לחיילותו מי
בכל בהמה כולה קל שאעמוז וארכב עליו וארדוה אחרי ישוט אמרו לחיילותו
אין בכל בהמה קל אלא קוסיא נקבה שלך שכולה צבעועין ולא היה פוצאבה
מעולם למיכך קוסים זכרים רואין אותה ודעין אחריה עמו ורכב עליה וירד
ביום שנכלקוס פרעה רכבו ומרשיו אלהוך הים וכסם שאמר פרעה הרשע
לחיילותו מי בכל בהמה כולה קל כך אמר להן מלכי המלכים ברוך הוא
למלאכי השרה מי בכל הבריות המשמשות לפע קל אמרו לפניו רבונן שלעולם
הכל שלך והכל מעשה ידיך גלוי וידוע לפעך שאין בכל הבריות כולן קל לא רוח
שיוצאת מתחת כסא הכבוד לפיכך נלה על כרוב שנוירמב על כרוב העף
ויהי באשמורת הבקר כבר הקדים להם בוקרו של אברהם שנוישכס חנוכה
בבקר בוקרו של יעקב שנוישכס יחדו בוקרו של יעקב שנוישכס יעקב
בבקר בוקרו של משה שנוישכס משה בבקר בוקרו של יהושע שנוישכס
והושע בבקר בוקרו של שמואל שנוישכס שמואל בבקר בוקרו של דודאים
שעתידין לעמוז עליהן שנחשים לבקרים רבה אמותיך בוקרו של עולם
הבא שניו בקר השמע קול וכן את מועא כשהקבה נמדע מקהשעים וכן
נמדע טהן לא בבקרים שנלבקרים אצמיה פלדשעי ארץ וישקה עיל
מחנה מערים שלא כמדת בשר ודם מעדת המקום בשר ודם במה שמכא
בו אין מרפא אלא מכה באזמיע ומרפא ברטייה אבל הקבה במה שמכה
בו מרפא כשצרך הקבה את ישראל לא בירכן לא בהשקפה השקיפה ממעון

אמר להם
בכא נפת
ל
הקרה
ידו על
פיה
אלהן
טבעת
הקבה
ידו
אמר
משה
יהוה
ירמיה
בין
זרע
אמר
עט
עבדך

כענין שני וביין כהניו שבין מזה שבר כטל שבטו של יהודה נטל מלכות שני שר
יהודה רמתם איך הנימה לא מלכות כענין שני בארץ אמר בלש צר והלביש לביש
ארגוני שרי זבולן שרי נטל מעד הכה שבעם שנעשו נסים לישראל על ידי
שבט יהודה ובעמין עליהם כך נעשו נסים לישראל על ידי שבט זבולן ושבט נפתלי
ביוני דבורה וברק ובן הוא אומ ותשלח ותקרא לברק בן אבנעם מקדש נפתלי
ולקחה עמך עשרה אלפים איש מבע נפתלי ומבע זבולן ואומ זבולן עם חרקה
נפשו למות ונפתלי על מרומי שדה ליהודה אומ כשבאו שבטויס ועמדו על
הים זה אומ איך ארד וזה אומ איך ארד שני שבטויס בפחש אפרים ובמרמה בית
ישראל קפץ נחשון בן עמינדב ונפל לו להוד גללי הים שני ויהודה עוד דף עם אלהתקו
רד עם ארזים ועליו מפתח בקבלה הושיעיו אלהים כי באו מים עד נפש טבעו
בין מצולה ואין מעאזי אלה שטמט שפולת מים באותה שעה אמר לו הקב"ה
למשה ידודי מושקע בים ואתה עומד ומרבה בתפלה לפני מה תציק אלי דבר
אלבי ישראל ויסעו ואתה הרים את מטך ונטה את ירך עליהם וברעהו מה
אמרו שבטויס עליהם מקדש יני כונעני ידך באותה שעה אמר לו הקב"ה למשה
מי שקודש שמי עליהם הוא ימטול עלי ישראל שני בצאת ישראל ממצרים היתה
יהודה לקדשן ישראל עמשלתי יהודה שקודש את שמי עליהם הוא ימטול עלי
ישראל וכבר היה לטרפון והלמדיים יושבין בכרס ביבנה אמר להם ל טרפון
להלמדיין השותה מים לעמאן מהוא מברך אמרו לו ילפני רבינו אמר להן בנות
בפשות וחסרונן אמרו להן למדהנו רבינו אמר להן הדי הוא אומ וישבו לאפל להם
וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת ישמעאלם להודיע זכותו שלעדיק עד איכן
היא מקדמת שאלו ירד יוסף למצרים עם הערביים לא היו הודגין אותן בריח רע
שלכן לא יזמין לו הקב"ה שקיס מלאים בשמים והרוח מנשבת בהן מפני ריחן
של יודביים אמר להם באיזו זכות נטל יהודה את המלכות אם משום שאמר
עד קה ממע דייה להודאה שהכמר עליהביאה אם מפני שאמר מה בעעכ
נהלג את אחינו דייה לה צלה שהכפר עליהמטורה אם משום שאמר בי עבדך
ערב את הנער והלא ערב הוא ובכל מקום ערב משלם אמרו לו למדיינו

יב
אר
ע
זו
זר
פר
נמ
זכ
אי
ע
זו
ל
ה
ש
ב
ה
ה
ה
מ
ב
ה

בינו אמר להן כשבאו עבטים ועמדו עליהם זה אומאני ארדזה אומאני
ארד קפץ נחשון בן עמינדב וכול כי היכי דכתובא לעילא והמים להם חומה
ע שאן כמעין חומה מוימנים ומשמאלם מוימנים בזכות הודה שעתידין לקבל
בימין כעין שנמימינו אשהת למו ומשמאלם זו הפלה דא מוימנים
זו מזוזה ומשמאלם זו הפלה וידדפו מערים ויבאו אחריהם כל קוס פרעה
זה הוא שאמר הכה לקוסתי ברבבי פרעה דמיתין דעיתין דמאיר אומ לפי שיצא
פרעה הרשע בקוסיא נקבה לפיכך נגלה עליו הקבה בשא הכבוד דמות קוסיא
נקבה ומעין שיצא פרעה הרשע בקוסיא נקבה לא כך אמר להן לחיילותו מי
בכל בהמה כולה קל שאעמוז וארכב עליו וארדוק אחרי ישג אמרו לו לחיילותו
אין בכל בהמה קל אלא קוסיא נקבה שלך שכולה עבועין ולא היה כיוצא בה
מעולם לפיכך קוסים זכרים רואין אותה ודעין אחריה עמו ורכב עליה וירד
ביום שנכלקוס פרעה רכבו ופרשיו אלהוך הים וכשם שאמר פרעה הרשע
לחיילותו מי בכל בהמה כולה קל כך אמר להן מלכי המלכים בדרך הוא
למלאכי השרה מי בכל הבדיות המשמשות למע קל אמרו לפניו רבונן שלעולם
הכל שלך והכל מעשה ידיך גלוי וידוע לפיכך שאין בכל הבדיות כולן קל לא רוד
שיוצאת מתחת כסא הכבוד לפיכך נגלה על כרוב שניורפב על כרוב דיעה
ויהי באשמורת הבקר כבר הקדים להם בוקרו של אברהם שני ושכס אברהם
בבקר בוקרו של יצחק שני וילכו שניהם יחדו בוקרו של יעקב שני ושכס יעקב
בבקר בוקרו של משה שני ושכס משה בבקר בוקרו של יהושע שני ושכס
יהושע בבקר בוקרו של שמואל שני ושכס שמואל בבקר בוקרו של דניאל
שעתידין לעמוד עליהן שנהרשים לבקרים רבה אונותין בוקרו של יוסף
הבא שניו בקר השמע קולי וכן את מועא כשהקבה נפרע מקהרשעים וכן
נפרע מהן לא בבקרים שנ לבקרים אצמית פלדעי ארץ וישקף קי על
מחנה מערים שלא כמדת בשר ודם מדת המקום בשר ודם במה שמכר
בו אין מרפא אלא מכה באזמית ומרפא ברעויה אבל הקבה במה שמכר
בו מרפא כשצורך הקבה את ישראל לא בירכין לא בהשקפה השקיפה נמצעון

קדשך מזה שמעו וברך את עמך את ישראל וכשנפרע מן הרשעים לא נפרע מפי
לא בהשקפה וישקף יל אל מחנה מצרים בעמוד אש ועננה היה עמוד הענן
עושה את הים טל וועמוד האש מרתחו בזמנו והיו טלפי סוסין נשמטין זכרוב
מלמעלה ונקבה מלמטה וכך הוא אומ' אזה נמו' עקבי סוק מזהרות זהרות אפיה
ויהם את מחנה מצרים הממק ערבבן נטל סגנן שבהן ולא היו יודעין מה יד
הן עושין דא ויהם אין מהומה לא מגפה של והמם מהומה גדולה על השמאית
ויקר את אוק' מרכבותיו ל יהודה אומ' מחמת אש שלמעלה נשדפו גלגלים כב
שלמטה והיו מוטות מרכבות רעות ונכנסות על כרהן שהיו טעונות כסף וזהב
ואבנים טובות ומרגלות כדי שיטלו ישראל את הבזה ל נחמיה אומ' מחמת יוא
רעם שלמעלה נהזזו צנורות מלמטה שנקולר עמך בגלגל האירו ברקים תב' על
ראתה ופחל הארץ והיו מוטות מרכבות רעות ונכנסות על כרהן שהיו טעונות כסף
כסף וזהב ואבנים טובות ומרגלות כדי שיטלו ישראל את הבזה וינהגו כן
בכבדות במדה שמדדו בה מדד להן הם אמרו וכלבד ה' אף אתה באותה
מדה מדדת להן וינהגו בכבדות לשעבר פרדות מושכות אף המרכבה ענין
מרכבה מושכה את הפרדות וינהגו בכבדות ל יהודה בור שמעון אומ' לכו
שיצאו מצרים כולם בדוקים לפיכך העמיד להן הקבה סוסים שלא שבים
והיו מכין את הפרדות כולן ומחזירין אותן ליבשה והגלגלים משיבין אותן לפי לכך
נאמ' וינהגו בכבדות ל מאיר אומ' כשנגלה הקבה על המצרים ביום גלה
עליהן בתשעים אלפים רבוא ממלאכי חבלה מהן מלאכי זיי עומהן מלאכי
התה מהן מלאכי ברד ומהן מלאכי שלהבת וחלחלה אוהזה למי עדואה אומ'
אמרו לפני רבוננו שלבנועם הנח לנו ונעשה רצונך במצרים אמר להן אין דעת
מתקולדת עד שאני בעצמי נפרע משונאייהן עלישראל לכך נאמר וינהגו בכבדות
והאמ' מצרים אנוסה מפני ישראל טפשים שבהן אמרו מפני דווים וסמנים
אלו אנן בורחין בקחים שבהן אומרים מי שנלחם להן במצרים הוא יעשה להם
נשים בבבלאין ל יוסי אומ' מעין שהמכות שלקו עליהם היו מעין מכות
שנכיו יו' נלחם להם במצרים מעין מכות שבמצרים ואומ' אלה הם האחים

מפ
פע
ורב
מע
י
ש
ב
וי
ל
א
ל
ני

המכיס

דבית דל

לא נפרע מפנים אה מערים בפלמפה במדבר ולא במערים בלבד לא בכל המעור
ימוז העשן עז סוף של הדורות וכך הוא אומ' ויך צריו אחור חרפה עולם נהן למזו ואומ' צרי
מטמ' זכר צי' לי המה בשלו ונמלו' כמעט אביהם אכניעו ע' לצריהם אשיב ידי ואומ'
יהלות אביהם קנאה אפריכו ועררי יהודה ופרתו ואומ' לעבור אשר בארצי ועלהרי אבוס כו
דעין מה ד מעליהם עולו וסבלו מעל שכמו יסור' מזה זונהגה עלמע כלה ארץ שר
ה ער השמא אתה עצה היעוזה על פלה ארץ וזאת היד תטויה על פלהגוים מנע מה כי ין
פולג לים צבאות יעץ ומי יפר ויזו הנכוויה ומי ישיבנה' הא לא במערים בלבד לא בכל
בקה וזה במערים להן עז סוף כל הדורות לכך נאמ' כי ין נלחם להם במערים' ויאמר
מחמיר' ואלמשה נטה ירך עליהם איך הים עומד כנגדך' וישבו המים על מערים
ים תב' על רכבו ועל מדשו החזיר שבת את הגלגל שחזור עליהם זדונם שבמחשבה
יו טעו ושחי שבו בה אעזנס' הס חשבו לאבד בעבמים אף אנ אינ מאבדן לא במים
ויענה וכך הוא אומ' בור כרה ויחפרהו ויפל בשחת יפעל כורה שחרבה טל ונולל אבק אלו
תה באות השב חזר גומץ בד' פל ופורץ גדי ישכנו נחש מקיע אכעס יעצב בהם וזקיע
יעים יספדום ואומ' ישוב חמסן בראשו ועל קרקעו חמסו ירד' וכך שלמה אומ'
מפרי פי איש תשבע בטנו וימול ידי אדם ישיב לו' וכך ישעיה אומ' בעל מולת
פעל שלם חמה לצריו גמול לאי ציו לאיים גמול ישלם' וכך ירמיה אומ' גזול העצה
ורבה עליוה אשר עינד מקחות עלם לצרפו בע האדם לתת לאי שכר רכיו כפרי
מעליו' וכך אלהוא אומ' חללה לא למרשע ושדי מעול' וכך ירדו אומ' עתה
ירעה ט גזול ין מכלה אלהים כי בדבר אשר זדו עליהם מכירו הייתה לשעבר
שביתר שבמחשבה שחי שבו מערים לאבד את ישראל בה דנס המקום כי
בדבר אשר זדו עליהם' לעולם אמרו במדה שאדם עומד בה מודיון לא
ויט משה את ידו עליהם איך הים עומד כנגד משה' ושבבים עלתו בקר
לאיתנו איך איתנו לא תוקנו בעען שנ איתן מושפך ושיס בשלש קטן' ונק
אומ' איך איתן לא לשוקשה שנ גוי איתן הוא גוי מעולם הוא יד' לאיתנו
ל יונתן אומ' אל תקרא לאיתנו לא לבנו תנאים התנה הקצה עם הים עשה
נקל על שד' אהדא דבת וישב הים לפנות בקד לאיתנו להנאו' ומערים

יבה עשן
זמ' לט'
ביס'
ליס' לכן
גלה
אוי'
זה אומ'
ח' עתה
ז' ובכבוד
מ' מים
נ' להם
מ' מערים
י'
זכ' ס'

נסים לקראתו מעין אתה אונג בכל מקום שהיה המצריחז היה הים מקדו
הל ומצרים נסים לקראתו מחשלו משל למה הדבר דומה לונג שברה
בן נץ ונכנסה לה לטרוק לין שלמלך פחהמלך חלועת מזרחית ויצאה והלכ
לה נכנס בן נץ אחריה לעל המלך כל אונג חלונת והתחיל לומר בוחעים י
טון שעלה האחרון שבישרא מן הים ירדו מצרים לים סתם עליהם ים מאד
רוחותיו כדי לאבדן והיו מלאכי השתה מזרקין בהן אבני ברד ואבני אגביש כענ
שן ונשפטי אתו בדבר ופדם וגם שופך ואבני אלגביש וינער יי את מש
בהן הים כאדם שמנער את הקורה שהתחבון עולה למעלה והעליון וירד
למטה דא וינער יי את מצרים נתק בהם כוח נערות כדי שיהיו יכולין
לקבל רוב טרענות דא וינער מסולם למלאכים נערים למלאכים אנזלים
כדי שישאטו את נשמתן בענין שן ומלאך אבזרי ישלחו ואונג תמורה
בנוער נמש וחתם בקרשים וישוב המים כל מעם שבעולם חזרו
ויפסו את הרבב ואת הפרשים לכל חיל כרעה אפלו סיה שגמרבת פרעה
וחיל ירה בים דבריל יהודה ל נחמיה אונג חוץ מפרעה שן זאתם בעבד
זאת העמקתיך ויש אומרים באחרונה בא ופוע שן כי בא סוף פרעה
ובע ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה חמה כה היו מלאכ
השרה מתמהין לומר בע אדם שעבדו עז יעבדו ביבשה בתוך הים אקהים
נתמלא עליהם חמה ובקש לאבדן שלמעלה הוא אונג חומה וכאן הוא אונג חמה
מי גרה להם להנצל מימינם ומשמאלם מימינם בזכות הורה שעתידין לקבל
בימינן שן מימינו אשר עלה למנו ומשמאלם בזכות תפלה דא והמים להם
חמח דכשל פניום והוא באחר ומי ישפנו הוא דין יחיד את כל באי העולם
ואין להשיב עליו אמר לנו עקיבה דייך פניוק הא למה יורה מקיים והוא טחוד
ומי ישפנו שלא להשיב על דברי מי שאמר והיה העולם שהכלבדין והכל
באומג דרשן פניוקהן האדם היה כאמך ממנו כאחד ממלאכי שדה אמר
לנו עקיבה דייך פניוק למה אתה מקיים בהן האדם היה כאחד ממלאכי שנתן סקנה
לפנו שן דרכים דרך חיים ודרך מוות ובחל לנו הוא דרך המות דהשג פניוק

אונג
נכנס
אחריה
טון
רוחותיו
שן
בהן
למטה
לקבל
כדי
בנוער
ויפסו
וחיל
זאת
ובע
השרה
נתמלא
מי גרה
בימינן
חמח
ואין
ומי
באומג
לנו
לפנו

וימרו את כבודם בתפלת שור אופל עשב שומע את שור שלמעלה תל אופל
עשב אמר לור עקובה דייך פמקס מה אתה וימרו את כבודם שומע את שור
עשב את ימותה שנה תל אופל עשב איך מנוול ומשוקץ משור משעה שהיא
אופל עשב" דר של פמקס לפוקתי ברבכי פרעה רכב פרעה על סוס זכר
כויכול גלה לו הקבה על סוס זכר שנ וירכב על פרעה ויעק חזר ורכב על
סוס נקבה כויכול גלה לו הקבה על סוס נקבה שנ לפוקתי ברבכי פרעה אמר
לור עקובה דייך פמקס מה אתה מקיים לפוקתי לקסתי כות בשם ששתי על
מצרים לאבדם כך שעות על ישראל לאבדם מי גרם להם להתעלמי מיני
ומשמאלם בזכות תורה שנתתיין לקבל בימני ובזכות תפלין שהיא בשמאל
ויושע יני ביום ההוא את ישראל מצד מצרים בעמוד שנתונה צדי אדם שאם
מכביש ידו עליה קמעה הרי הוא הורגה וכן הוא אומר נפשינו כעמוד נמלטה
מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו נמלטנו בדרך תי שלא נתנו טרף לשניהם
ויש אומרים כאדם ששומט עובר ממעי הפרה וכן הוא אומר ואתכם לקח יני ויוצא
אתכם מכור הבדל ממצרים וירא ישראל את מצרים מתים על שפת הים
איך כה לא מת על שפת הים מתים ואינן מתים כיון צאבו אתה אומ ויר
בצאת נפשה בי מטה וכי מותה הייתה אלא מה להלך מותה ואינה מתה אף כן
מתים ואינן מתים" דא וירא ישראל את מצרים מת מפני ארבעה דברים
שלא יהיו ישראל אומרים בשם שעלנו מצד זה כך הן על מצד אחר דא
שלא יהיו מצרים אומרים בשם שאבדנו במים כך הן אבדו במים דא
בשביל מכות ומרכבות שהיו טעונות כסף והבז ואבנים כחבות זמנות
כדי שיטלו ישראל את הבזה" דא כדי שיהו נותנים עונתן בהן זמנות
אונתן זכר הוא אומר אפיחך ומערכה לעיניך ואומ ותרא איצתי ותכסיה בגשמי
האומרה ל איך עיני תראינה ציה עתה ותנה למרמס צפיתו חזק
ועלמה הוא אומר על צמותי יעמדיני אה מצרים שהיו צמותיהן של ישראל
בשעה ששיק עין הקבה צים רמז לו הקבה לפי השלפת לים שהיה יני ישראל ויא
אורן מושלטן מתים בבשה שנ וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים

ש מקדים
זרה
זה והלכ
חיים
ס מאדם
בשם כע
את משי
ד אר
ו יכול
ס אנדר
מורה
זרה
ש פרעה
גבר
גבר
אפהים
ע חמה
י לקבל
ס להם
יעולם
א טחור
זכר
ה אמר
ק לקנה
פמקס
וימרו

וכל אחי ואחי מן ישראל היה נוטל כלבו והולך ונתקן לנו על צוארו של מערי לב
מה שנאתה על בשרי מן הדרך והיה ישראל אומ לב לבו אכול מן הדם הזה
בי אכול מן המתים הללו שהן שמחים בשעבודי ודויד עבר שה לענת המת
הגלף בדם לשון כלבך לכך בנסה ישרא אומרת ועל צמותי ודריכיני למען
בנתנותי בשביל שעשית לקבל הנסים הללו שהעליתנו מן המצרים ושקעת און
ביס והשליכך לבשה כדי שראה היאך נעשה הדין בהן לפיכך נתנו לך נצחון ואם
לפניך שורה אז ישיר משה וירא ישראל את היד הגדולה מכות חמורות ו
משונות זו מזו ומיתות משונות ומיתות חמורות זו מזו ל יוקי הגלילי אומ
מניין אתה אומ שלקו המצרים במצרים עשר מכות ועלהים לקו חמשים מכות
שבמצרים הוא אומ ויאמרו החרטום אלפרעה אעבע אלהים היא ועלהים ה
אומ וירא ישראל את היד הגדולה כמה לקו באעבע עשר אמור מעתה במע
לקו עשר מכות ועלהים לקו חמשים מכות ל איעזר אומ מעין שבכמה שה
המקום הם על המצרים היתה של ארבע מכות שנ ישלח בם חמוראפי עברה
אחת וזעם שנים וערה שלש ומשלחת מלאכי רעים ארבע אמור מעתה במע
לקו ארבעים מכות ועלהים לקו מאתים מכות ל אקובה אומ מעין שבכמה
שהביא המקום בה על המצרים היתה של חמש מכות שנ ישלח בם חרון אפואת
אחת עברה שנים זעם שלש ערה ארבע משלחת מלאכי רעים חמשים אמור
מעצת במצרים לקו חמשים מכות ועלהים לקו מאתים וחמשים מכות וירא
העם את יוי לשעבב לא היו יוראים את יוי עבשו ויראו העם את יוי ויאמרו
בני ישראל עבדו אם במשה האמין קלו חומר במקום לא נלמדך שכל האמנים
בדונת ישראל כאלו האמין במי שאמר והיה העולם פיועא בן אגה אומ ויא
העם במצרים במשה אם בלאהים דברו קלו חומר במשה אלא נלמדך שכל האמנים
בדונת ישראל כאלו מדבר במי שאמר והיה העולם דא ויאמרו בני ישראל
עבדו גדולה אמנה לפני מי שאמר והיה העולם שבשכר אמנה שהאמינו לך
שערת עליהן דוחק קודש ואמרו שורה שנ ואמינו ביוי אז ישיר משה ופני יש
וכן אמרתי באברהם שלא ירש העולם הזה והעולם הבא לא בשכר אמנה
על דוחק קודש ואמר שרה סכך מזונו באבורינו שבשכר אמנה שהאמינו לך ששרת עליהם דוחק קודש ואמרו שורה שנ אז ישיר משה ופני ישראל

שן ווא
אמוניכ
עליו ל
אשמות
אוג ה
עלות
מראש
הלא לא
וישראל
משה ו
ופניש
מעין נ
תראיו
ולשונך
אז ישיר
לתחיתו
ל עתה
הלא לא
במורד
את שמי
שעלנו
את הה
משה י
והקאונ
ההללו
לתי"מ

הנהיה חומותי
לכל העושה מצוה
אחת במטה (לעו)
שאמר והיה העולם
קדו הוא ששורה
על דוחק קודש ואמר שרה סכך מזונו באבורינו שבשכר אמנה שהאמינו לך ששרת עליהם דוחק קודש ואמרו שורה שנ אז ישיר משה ופני ישראל

ישעיהו ח"ב קמ

הערה

הערה

הערה

הערה

הערה

הערה

הערה

הערה

הערה

הערה

הערה

הערה

בשירת לבא שני שירו לוי שיר חרש תהלת מקצה הארץ ואמא שירו לוי שיר
 חרש תהלתו בזה לחסידים כל השועות שעברו נקראו על שם נקבה כשם שנקבה
 קלית כדת שועות שעברו יש אחריהן שעבודי אבל תשועה העתודה לבא נקראה
 על שם זכר כשם שאין הזכר יולד כעצמן שנשאלו ויאמרו יציר זכר כך תשועה
 העתודה לבא אין אחריהן שעבוד שנשאלו ישראל נוסע ביו תשועה עולמים לא תבשו
 ולא תכלמו עד עולמי עדי לוי לוי אמרוהו ולא לבשר ודם לא תענין שנשאלו
 הנשים המשחקות מפלעתי יהיה לשיר והמחולות לקראת שאולתן בתפס בשמחה
 בשלשים ותענה הנשים המשחקות ותאמרנה הנה שאול בא לפני וחי ברבבותיו
 אבל כאן לוי ולא לבשר ודם ויאמרו לאמר ל נחמיה אומרו חזקו שרת על
 ישראל ואמרו שורה כבע אדם שקורין את שמע לעזר בק הדאי אומרו משה כותח ואמר
 אשורה לוי וישראל עונן אחריו וגומרים עמוסוס ורובו רמה בים משה כותח ואמר
 עזי וזמרתיה וישראל עונן אחריו וגומרים עמו זה אני ואנא משה כותח ואמר
 יני איש מלחמה וישראל עונן אחריו וגומרים עמו יני שמו דא לוי נאה גדולה לוי נאה
 גבורה לו תפארת והנח וההוד וכן דויז אומרו לוי הגדולה הנבונה והתפארת והנח
 וההוד מושלו משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שנכנס למדינה והיו מקלסין
 לפניו שהוא גבור ואינו לאתש שהוא חכם ואינו לא בפוש שהוא עשיר ואינו לא עני
 שהוא רחמן ואינו לא אכזרי שהוא דייק שהוא נאמן ואין בן אחר מפלה ממות הללו
 לא שמחנפין לו אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן שירו לוי שהוא גבור שני עמו
 ונפוד יני גבור מלחמה שירו לוי שהוא חכם יני בחפנה יסד ארץ ואומרו עמנו חפנה
 גבורה לו עצה ותבונה שהוא עשיר שנהן לוי אהיך העולם ושמי העולם הארץ
 וכל אשר בה ואומרו לי הפסק ולי הזהב אמרו יני עבאות שהוא רחמן שני יני אל
 רחום וחנון ואומרו פירחוס יני אהיך שירו לוי שהוא דייק שני יני אל
 ואומרו אהיך נעב בעדה אל בקרב אהיך ושפט שירו לוי שהוא נאמן שני האל
 הנאמן שומר הבית והחסד ואומרו אמנה ואין עול שירו לוי שהוא נאה שהוא
 הדוד שהוא מעובד שני מי בשחק יערך לוי ידמה לוי בפע אלים ואומרו אהיך
 יבאות מי פמוך חסין יה ואומרו אהיך כמוך באהים יני ואין כמעשך ואומרו דוי עה

יכלי בלי
 שלד יוס
 דוד אמר
 יוסיהו
 טל ער
 יה צואה
 יוס יקרה
 שורה ע
 זומה
 ישראל
 שורה
 דזאת מים
 שצמח
 י ואנה
 בגולה
 את
 האמרי
 זמב דוי
 יחנופה
 א שנה
 גבורה
 יעוב
 ד דוי
 י דנה
 זוררים
 תסדו

תמונת המלך המשיח מלכות המשיח מלכות המשיח מלכות המשיח מלכות המשיח

מלכות וישיבה

מערים לרכב ולפרשים ועתה התערב נח אהרן העליון ואהנה לך אפים קוסים
 מהוא אומ זה הדבר אשר דבר יי עלינו בזה לך לענה לך בתורת ברת עיון
 אחר כך הנעה ראש ברת השלם וכן את מועצ בנבוכד נצר שבמה שנתנה
 לנו בוגרע ממנו שנ ותאמר בלבבך אלה שמים מעלה בין פוכבו אל אדום פסח
 מהוא אומ אך אל שאול הדרג אלירפת בור וכן את מועצ בנבוכד עור שבמה
 שנתנה לנו בוגרע ממנו שנ בין אדם אמור לנבוכד עור בה אמר יי אהים יי
 ובה לך ובאמר אל מע משב אהים ישבה בלב ימים ואתה אדם ולא אל ותקן לך
 בלב אהים מהוא אומ עליו מות ערלים תמות ביד אדם פיאנע דברתי נחם יי אהים
 הא במה שהאמות מהנאין לנו בוגרע מהן לך נאמר כי נאה נאה סוס ורכבו
 ופי סוס אחד ורכב אחד והלא כבוד נאמר ויקח שע מאות רכב בחור לא מלמד ש
 היה לפע מקום לא כקוס ורכבו בלבד כיוצא בו אתה אומ פית עין לא לחמה
 על אביך וראית קוס ורכב ופי בקוס אחד ורכב אחד אומות העולם יוצאין לא
 בלזמן שישראל עשין רעונן שלמקום איך אוביהם לפניהם לא כקוס ורכבו בלבד
 דא קוס ורכבו מלמד שהיה קוס קשור ברכבו ורכבו קשור בקוס דמה בים
 כח אחד אומ רמיהים וכח אחד אומ ירה באיזה ער ותקיימו שני כהובים הללו
 דמה שהיו עולין למרום ירה שהיו יורדין לנהום ולא היו נפרדין זה מזה בכוהן
 שבעולם אדם זרק שנ בלים לאויר לא סוף אחד מהן ליפרד מחברו אבל כאחדמה
 יורד דמה שהיו עולין למעלה ירה שהיו יורדין לנהום ולא היו נפרדין זה מזה
 דא דמה בים ביום שראו ישראל שרה שלמצרים שנפל התורגלנותם לפשו זה
 השבח לנבוכד נאמר דמה בים וכן את מועצ שאין האין שצמר עין ואת
 ער שמפיל את שריהן תחלה שנ בים ההוא יקח יי על לבא המרום בנבוכד
 ואחר כך ועל מלכי הארמה על הארמה ואומ איך נפלר מעמך לנבוכד
 ואחר כך נגדעת לארץ חולש על גוים ואומ כי דולה בשנים חרבה חרבה
 הנה על אפוס הרף ועל עס חרמי גשפט דא קוס ורכבו רמיהים היה
 הקבה מביא קוס ורכבו ומעמידן בידן אומ לפס מפע ירה דעת אחר בעי אונע
 לו מצרי מרוציע בעל כרחי שנ ירדפו מצרים ויבא אוריהם בלבוש סרע

ישעיה 40

ישעיה 41

ישעיה 42

ישעיה 43

ישעיה 44

ישעיה 45

ישעיה 46

ישעיה 47

HEBREW UNION LIBRARY

דרעו בנות
 ויד אומ לך
 זיהו הנא
 ישירה הש
 לפע מחנה
 כי נאה נאה
 שפל ועל פס
 יאים ועל פס
 ות תרעו ש
 בידו ביום
 ולם מתגא
 נפרע מה
 זת מועצ
 לפנו בוגר
 נאמר בה
 יאה לפנו
 פסלה עס
 הכוכבים
 נהגה לפנ
 ושצותי מים
 וואו א
 יליאור
 וחמ שגאלק
 גרו גור
 שחות משש
 שוח לך על

העונ
העו
זמיו
ויני
באי
זמ
צמ
דיר
ור
את
עש
לא
הנה
ידי
מ
צד
וי
העונ

אומ למצרי מפני מה דעת אחר בני והוא אומ קוס היה מרי ציני בעל כדחי שני
בא קוס כהנה והיה הקנה מביא קוס ורכבו ודנס כאחד זו שאל אנטוניוס את
רבי אמר לו ומי אתה שאדם זה מה וגוף כולה כלום הלכה מביאך לרין אמר לו על
שאתה משאלני על גוף טמא שאלני על נשמה שהיא טהורה מושלנו מעל למת
הדבר דומה למלך בשר ודם שהיה לו פרוס והיו בוכרות נאות והושבו בו עני
עבדים חגר וסומע לשמרו אמר לו חגר לסומע בכורות נחונאני רואה אמר לו סומע
וכי רואה אני אמר לו חגר וכי יכול אני להלך מה עשן רכבסגר על גבי סומע והלכו
נטלו את הבכורות וישבו במקומן לימים בא המלך וישב עליו בדין אמר להן את
הן בכורות אמר לו סומע וכי רואה אני אמר לו חגר וכי יכול אני להלך המלך סקה היה
הגבוי חגר על גבי סומע והיו מהלכין אמר להן כך עשיתם ואכלתם את הבכורות
כך הקנה מביא גוף ונשמה ומעמידין בדין אומ לגוף מפני מה חטאת לפני אומר
לפני ורבונו של עולם איך חטאתי נשמה שחטאת מיוס שיצאת ממני לא מושלך אני
לפניך כאבן אומ לנשמה מפני מה חטאת לפני אומרת לפני ורבונו של עולם איך חטאת
לך שחטא מיוס שיצאת ממני לא טהורה אני לפניך הקנה מביא נשמה ומכניסו
לגוף ודנס כאחד שני יקרא אלה שמים מעל וא להארץ לרין עמו וקרא אלה שמים
מעל להביא נשמה ועל הארץ להביא הגוף ואחר כך לרין עמו מיידין עמו
א קוס ורכבו איסובן שמאי אומ נאמ כאן סתם ונאמר להלן ביום ההוא נאם
יו אפה כל קוס בה מדון ולוכדו בשגן ועל בית יהודה אפסך את עיני ופלקוס
העמים אפה בעזרון ואומ וזאת תהיה המופה אשר יקרא יי את פלה עמים אשר
צבאו עלי דושלם המקבצרו והוא עומד על דליו ועיניו המקנה בחוליהן ולשונן תמך
אפיהם ובעת היה מנסת הקוס הפרץ הגמל והחמור וכל בהמה אשר יהיה במחנות
ההמה כלמה הזאת בא מכור שלמוך על הקהוס מה מכור שחמש מפות את
סתוס צמט מצות עזי איך עזי לא תוקני שני יוי עזי וועזי ואומ יוי עזי
ומינני בו בוח לפי אעזרתי א עזי איך עזי לא תודה שני יוי עזי לעמו ותך
ואומ ועז מלך משפט אהב א עזי איך עז לא מלכות שני בעזן ישמח מלך
ואומ יוי עז ומעזי ישועות משיחו הוא א עזי עוזד ומסמך אתה לכלבאי

העולם וליצורתי וזמרתיה שמרה את לכל באי העולם וליצורתי שהרי אומר
העולם אומרים נאורי ושבו שלמי שאמר ויהי העולם אבל שלמי נעים לפנינו שזו נעים
זמירות ישראל הוא עשאו אומר ואף אע עשורו אומר הוא עשאו אומר
ויני האמירך היום ואף אע עשורו אומר אהיו האמרת היום ישראל אומרים כיון כמון
באלים יני ורוח הקודש מבשרה עלידיהם ואמרת אשריך ישראל מי כמון ישראל אומר
זמע ישראל יני להנינו יני ירוח ורוח הקודש מבשרה עלידיהם ואמרת ומי כעמך גוי אחר
צאריך ישראל אומרים תפוח בעצי היער כן ירוח יבין הבנים ורוח הקודש מבשרה על
דיהם יאמרה כשושן בין החוחים כן רציתי בין הצנות ישראל אומרים זה אלי ואנוהו
ורוח הקודש מבשרה עליהם ואמרת ישראל אשר בך אתפאר ויהי לי ישועה ישועה
אתה לכל באי העולם ולי צורתך לא ויהי לי ישועה היה לי והוא לי היה לי
לעבד ותודה לי לעבד לבאשן ישראל נושע ביון ישועה עולמים זה אלי ואנוהו
ל לעזר אומ מעין שראתה שפחה עליהם מה שלא ראוי ששגו ויחזקא שזו וביד
נצבים אפים אפאה ואומ נכחונה שנים ואראה מראות אלהים מושלו משל למי
ודבר דומה למלך בשר ודם שנכנס למדינה ואילך צמירה מקיפבו וחי לוג מלפניו
מאחורו אנבורים ממנו ומשמלו הכל עדיבין לשאל עליו ולדע איזה הוא מפני
שהוא בשר ודם כיוצא בהן אבל בשנגלה הקצה עליהם לא נצרך אחר מהן לשאל
לא הכירו כולם ופתחו כולם ביהם ואמרו זה אלי ואנוהו ישמעל אומ וכי
דיאך אפשר לו לאדם לנאות את אנו אהיה נאה לפניו במצוה עשה לו סדה מה
ולב נאה הפלין נאות ציעיה נאה אבא שאול אומ הדמה לן מה הוא חסד זהו
חפאתה היה חנו ורתום ר יקצין יורמסקיה אומ עשה לך בית הקודש על חיה
צוק קרית מועד לנו עינך הראיה ירושלים ננה שאנן ואומ לפתח ביתה ירושלים
ואת נהו השמו לא ואנוהו ל יום הנלינו אומ אהכל צמאתו שבו שלמי
שאמר והיה העולם ביה ר עקיבה אומ אמר נאורו ושבו שלמי שאמר והיה
העולם לפני אמות העולם שהרי אמות העולם משאלין את ישראל אומרים להם
מה דורך מדור היפה בנישים שכך אתם מומרים עליו וכך אתם פורגים עליו בעני
שנעלכן עלמות אהבוק אל הקרא עלמות אלא אנלו על מות אהבוק ואומ צעלן

103

104

HEBREW INTONATION

אמר ויהי העולם וליצורתי שהרי אומר
העולם אומרים נאורי ושבו שלמי שאמר ויהי העולם אבל שלמי נעים לפנינו שזו נעים
זמירות ישראל הוא עשאו אומר ואף אע עשורו אומר הוא עשאו אומר
ויני האמירך היום ואף אע עשורו אומר אהיו האמרת היום ישראל אומרים כיון כמון
באלים יני ורוח הקודש מבשרה עלידיהם ואמרת אשריך ישראל מי כמון ישראל אומר
זמע ישראל יני להנינו יני ירוח ורוח הקודש מבשרה עלידיהם ואמרת ומי כעמך גוי אחר
צאריך ישראל אומרים תפוח בעצי היער כן ירוח יבין הבנים ורוח הקודש מבשרה על
דיהם יאמרה כשושן בין החוחים כן רציתי בין הצנות ישראל אומרים זה אלי ואנוהו
ורוח הקודש מבשרה עליהם ואמרת ישראל אשר בך אתפאר ויהי לי ישועה ישועה
אתה לכל באי העולם ולי צורתך לא ויהי לי ישועה היה לי והוא לי היה לי
לעבד ותודה לי לעבד לבאשן ישראל נושע ביון ישועה עולמים זה אלי ואנוהו
ל לעזר אומ מעין שראתה שפחה עליהם מה שלא ראוי ששגו ויחזקא שזו וביד
נצבים אפים אפאה ואומ נכחונה שנים ואראה מראות אלהים מושלו משל למי
ודבר דומה למלך בשר ודם שנכנס למדינה ואילך צמירה מקיפבו וחי לוג מלפניו
מאחורו אנבורים ממנו ומשמלו הכל עדיבין לשאל עליו ולדע איזה הוא מפני
שהוא בשר ודם כיוצא בהן אבל בשנגלה הקצה עליהם לא נצרך אחר מהן לשאל
לא הכירו כולם ופתחו כולם ביהם ואמרו זה אלי ואנוהו ישמעל אומ וכי
דיאך אפשר לו לאדם לנאות את אנו אהיה נאה לפניו במצוה עשה לו סדה מה
ולב נאה הפלין נאות ציעיה נאה אבא שאול אומ הדמה לן מה הוא חסד זהו
חפאתה היה חנו ורתום ר יקצין יורמסקיה אומ עשה לך בית הקודש על חיה
צוק קרית מועד לנו עינך הראיה ירושלים ננה שאנן ואומ לפתח ביתה ירושלים
ואת נהו השמו לא ואנוהו ל יום הנלינו אומ אהכל צמאתו שבו שלמי
שאמר והיה העולם ביה ר עקיבה אומ אמר נאורו ושבו שלמי שאמר והיה
העולם לפני אמות העולם שהרי אמות העולם משאלין את ישראל אומרים להם
מה דורך מדור היפה בנישים שכך אתם מומרים עליו וכך אתם פורגים עליו בעני
שנעלכן עלמות אהבוק אל הקרא עלמות אלא אנלו על מות אהבוק ואומ צעלן

105

הודגנו כלהיום כולכם נאים מולכם גבורים באו והתערבו בנו וישראל אומר
להם נאמר לכם מקצת שבחו אי אתם מכירים אורו דודי עח וארס דגולמני
ראשו פתס פד כול ערד זה דודי וזה דעי בנות ירושלים כיון ששמעו אומות העו
ניאורו ושבחו שלמי שאמר והיה העולם אמרו להן לישאל נבוא עמכם שז אנה ה
הלך דודך הינה בנשים אנה פנה דודך ונבקשנו עמך וישראל אומרו להן איך לכם
חלקנו לא אנו לדודי ודודי לי הדועה בשושעים אנו לדודי ועלי תשוחזרו
ואנוהו וחקמים אומרו נלוננו עד שנבוא עמו לבית מקדשו מושלו משל למה רש
דומה למלך בשר ודם שנבנס למדינה ואמרו לוהרי בנך במדינה פלוגית נא את
ועמד עליך נבנס למדינה אחרת אמרו לוהרי בנך במדינה פלוגית נא אחר
ועמד עליו כך ירדו ישראל למצרים שכונה עמהם שז אנכי ארד עמך מצרימה
עלו שכונה עמהם שז ואנכי אעלה גם עלי ירדו לים שכונה עמהם ויסע מל
האלים באו למדבר שכונה עמהם שז ובמדבר אשר ראית אשר נשאלתי
עד שבאו עמו לבית מקדשו שז כמעט שעבדת מהם עד שבזערת את שא
את שאהבה נפשי אחזרתו ולא ארענו עד שהביאתו אל בית אמו זה אהל מועד וא
חדר הודתי שמעם נתחייבו ישראל בהודאה אלהי אבי עמי כוהן בארת רחמי
ועם אבותי נוהג במדה הדין אלי איך אלי לא מדעדותמי שז אלי אלי למי
עזבתני ואומ אל נא רפא נא עלי ואומ אל יוי ויאר לנו דא אלהי אבי אנו אהוב
בת אהובים מלכה בת מלכים מהורה בת טהורים קדושה בת קדושים מוש
משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שנשא אשה פעמים בושבה פעמים
בושבה שפחה פעמים בוש בקדושותיה אבל אנו אהובה בת אהובים מלכה
בת מלכים מהורה בת טהורים קדושה בת קדושים וארומאנהול שמענו
לעזר אומ בשישראל עושיק דעזנו עלמקום שמו מתגדל בעולם שזכי שמעל
את אשר הוציאתי את מי יס סוף מעניכם בעתהכם ממצרים ואשר עשיתם לש
מלכי האמורי ונשמע וימק לבצור ולא קמה עוד הוה באיש מעמכם פי י
אליכם הוא אלהים בשמים מעל על הארץ מתחת וכשאיך עושיק דעזנו
מהוא אומ ויבא אלהים אשר באנוש ויחללאה שם קדשי באמר להם עם

לאומר יוני אלה ומארעו יעאוי 44 אהי אבי וארומאנה לא על נקיס שעשה עמי
ס דגולמני לבד אע נותנה למעואה השבח אלא על נקיס שעשה עם אבותי ועל ידי הוא לעשו
ומות העם עמי לכך נאמר אהי אבי וארומאנה יוני איש מלחמה יוני שמו ה יהודה אומ
הדוגה מקרא עשיר במקומות הרבה מעיד שנגלה להם בכל כלי זין נראה להם
בשריון ובכובע בעען שנוי לבש צדקה כשרים ופופע ישועה בראשו נראה להם
כפרש כעען שנ וילכב על פרוג ויעם נראה להם כגבור חגור חרב כעען שנ חגור
חרבן על ירך גבור נראה להם בקשה שנ עריה תעור קשתך נראה בענה ומגן
שנ החזק מגן וצנה נראה להם בחנה שנ לנגה ברוח חתרתך שומע אע שערך
כל המדות הללו תל יוני איש מלחמה יוני שמו בשמו הוא נלחם ואק עריך לכל מדות
הללו אם כן למה ערך הכה למרט כל מקראות הללו לומר שאם יעטרבו ישראל
לאחד מהן הרי הוא עושה להם אוי להם לאומות העולם מה שזומעות אזניהם
שמי שאמר והיה בעולם עתיד הוא להלחם בהם 44 יוני איש מלחמה יוני שמו
לפי שכשנגלה הקבלה עליהם נראה להם כבחור עושה מלחמה שנ יוני איש מלחמה
ונגלה עליהם בסיני בזקן עטוף בעען שנחזה הויה עד די פֿרסן דמיו ועתיק
יומין יתב לבושיה פהלל חיות ושער הישיה כעמר נקי וכול שהן שתי רשות
תל יוני שמו 44 יוני איש מלחמה יוני שמו הוא נלחם בארצות והוא עליהם
והוא על הירדן והוא על נחלי ארתוק הוא בעולם הזה והוא לעולם הבא הוא לשעבר
והוא לעתיד לבא שנראו עתה פי אע אע הוא ואוג אע יוני ראשון ואה אחרים
הוא 44 יוני איש מלחמה יוני שמו יש גבור עומד במלחמה ופחו על לבו
ארבעים שנה אבל אין דומה לבן ששים או לבן שבעים שכל זמן שנחיה
בוהו מתמעט אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן אלא יוני איש מלחמה
במצרים יוני שמו הוא לשעבר והוא לעתיד וכך הוא אומ כי אע יוני לישועה
44 יוני איש מלחמה יש גבור עומד במלחמה ומשחק יעצמו ויעצמו
להחזירו אבל מי שאמר והיה העולם אתו כן לא בעאין ישראל עושין לזמן
שלמקום גזרה יוצאה מלפניו שנ אם שפתי ברק חרבי עשוד אובת ה
הוא מחזירה שנ ותאחד במשפט יוני שומע אע שמחזירה ריקס תל אשיב

לאומר יוני אלה ומארעו יעאוי
ס דגולמני לבד אע נותנה למעואה השבח אלא על נקיס שעשה עם אבותי ועל ידי הוא לעשו
ומות העם עמי לכך נאמר אהי אבי וארומאנה
הדוגה מקרא עשיר במקומות הרבה מעיד שנגלה להם בכל כלי זין נראה להם
בשריון ובכובע בעען שנוי לבש צדקה כשרים ופופע ישועה בראשו נראה להם
כפרש כעען שנ וילכב על פרוג ויעם נראה להם כגבור חגור חרב כעען שנ חגור
חרבן על ירך גבור נראה להם בקשה שנ עריה תעור קשתך נראה בענה ומגן
שנ החזק מגן וצנה נראה להם בחנה שנ לנגה ברוח חתרתך שומע אע שערך
כל המדות הללו תל יוני איש מלחמה יוני שמו בשמו הוא נלחם ואק עריך לכל מדות
הללו אם כן למה ערך הכה למרט כל מקראות הללו לומר שאם יעטרבו ישראל
לאחד מהן הרי הוא עושה להם אוי להם לאומות העולם מה שזומעות אזניהם
שמי שאמר והיה בעולם עתיד הוא להלחם בהם
לפי שכשנגלה הקבלה עליהם נראה להם כבחור עושה מלחמה שנ יוני איש מלחמה
ונגלה עליהם בסיני בזקן עטוף בעען שנחזה הויה עד די פֿרסן דמיו ועתיק
יומין יתב לבושיה פהלל חיות ושער הישיה כעמר נקי וכול שהן שתי רשות
תל יוני שמו
והוא על הירדן והוא על נחלי ארתוק הוא בעולם הזה והוא לעולם הבא הוא לשעבר
והוא לעתיד לבא שנראו עתה פי אע אע הוא ואוג אע יוני ראשון ואה אחרים
הוא
ארבעים שנה אבל אין דומה לבן ששים או לבן שבעים שכל זמן שנחיה
בוהו מתמעט אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן אלא יוני איש מלחמה
במצרים יוני שמו הוא לשעבר והוא לעתיד וכך הוא אומ כי אע יוני לישועה
להחזירו אבל מי שאמר והיה העולם אתו כן לא בעאין ישראל עושין לזמן
שלמקום גזרה יוצאה מלפניו שנ אם שפתי ברק חרבי עשוד אובת ה
הוא מחזירה שנ ותאחד במשפט יוני שומע אע שמחזירה ריקס תל אשיב

HEBREW UNION LIBRARY

נקם לערי אנו מחזירה על אומות העולם וא יי איש מלחמה יש גבור עומד
במלחמה ומשקנאה וגבורה ללבשה ואכלו אביו ואכלו אסיו ואכלו קרוביו אינו מבי
אז מכה הולך בחמה אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן לא יני איש מלחמה
הוא עושה מלחמה ואעפ"י שמודחמן הוא על כל ברחקו מה שמו יי אי
רחום וחנן ארך אפים ורב חסד ואמת מרכבה כדעה וחילו ירה טים במה
שמדד בה מדדת לו הוא אמר מי יי אשר אשמע בקולו אף אתה הדאית להן יראו
ואימרו עליהם מרכבת פרעה וחילו ירה בים הוא אמר כלל הבין הילוף היארה
תשליכהו ואף אתה באותה מדה מדדת להן מרכבת פרעה וחילו ירה בים הוא אמר
ושלשם על כלו אף אתה באותה מדה מדדת להם ומבחר שלישי טבעו בים סודה
לפי שז ומררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים אף אתה הקשית עליהן מים
בטיט והיו משתעין בתוכו אין טביעה לא בטיט כענין שנ וטבע ידמיהו בטיט
ואומ טבעתי ביון מצולה ואין מעמד תהמת יכסימו ופי ישתהומות עם לא
מלמד שעלה תהום התחנות ותניפה עליהן את הרקיע והקדיר עליהן את המאורות
וכן הוא אומ כלמאורי אור בשמים אקדירם עליך ונתתי חשך על ארעך נאם יי
אלהים והבעסתי לב עמים רבים בהביאי שפרך בגוים על ארעות אשר לא יקעוהם
ואומ כי כולבי השמים וכסיליהם לא יהלו אורם חשך השמש בעאתו ויריח לא יגיה
אורו מפעמה כי מקדתי עלת בל רעה ועל רשעים עונם ואומ ונתחפסס חשך
היום בשברי עם אהמוות מעלים ונשצת בה נאום עזה מפני מה כי הוא ענן וכסנה
ובנותיה בשבי תלכניה וא תהמת יכסימו ופי ישתהמת עם והלא שונת היא
לא מלמד שעלה תהום התחנות והעליון והיו נלחמים במעלים בכל מיני פורענות
ונה ירד לתהום אחז שנ תהום יסובבע והם ירדו לשת תהמת שנ תהמת יכסימו
ירדו במצולת עב יי מצולות עם והלא שונת היא לא מלמד שנ פרץ ים הגדול
לרובו והיה נלחם בהם בכל מיני פורענות ונה ירד למצולה אחת שנ ותשלכנו
מצולה והם ירדו לשת מצולות שנ ירדו במצולה כמו אבן אז כה בינועם שבהן
כשרים שבהן מטרמן כקש בינועם כאבן רשעים עללו בעפרה במים וזריים
אז כמו אבן הוא אמר וראיתן על האבנים אף אתה הקשית עליהן מים כאבנים

והיו מ
אצל
ימין
אלה
בפש
עליהן
עושי
לצונ
שלג
שונ
יני
נלחם
עוש
עוש
כויכ
אניב
עלי
צד
כנ
ש
נד
ופ
א
קמ
מ
ש

לד
אקום
שקום
עלה
צענו

והיו מכין אותן על מקום האבנים שלהן וא
כמו אבן לבי שהקשו את לבם באבנים
אצל את בחסדך ובטובך וברחמיך הרבים ובימינך
שקשטת לכלבא העולם שנ כתב
ימינך וידועך ואזר כנך כי רעותם ימינך יוי נאדרי
בכח נאה אתה ואדיר בכוח אנתה
אלה לרוד המבול כדי שיעשו תשובה ולא עשו
ולא גמרת עליהן כלמה עד שהשלימו
ברשען וכך באנשי מגדל וכן בקדם וכן המעריים
עשר מכות הבאת עליהן ולא גמרת
עליהן כלמה עד שהשלימו ברשען לתעך ימינך
יוי תדעך אויב בא ודאה כשישול
עושין רצונו שלמקום עושין את השמאלימין שנ
ימינך יוי ימינך יוי וכשאין עושין
רצונו עושין את הימין שמאל שנ השיב אחור
ימינו מטע אויב כשישראל עושין רצונו
שלמקום אין חמה לפניו שנ חמה אין לי
וכשאין עושין רצונו מתמלא חמה על
שונאיהם שנ וחרה אפי יוי בכס כשישראל
עושין רצונו שלמקום הוא נלחם להם שנ
יוי נלחם להם וכשאין עושין רצונו כויכול
הוא נלחם בהם שנ ויהי להם לאויב הוא
נלחם בהם ולא עוד לא שעושין את הרחמן
אכזרי כעמך שנהיה יוי באויב כשאשר
עושין רצונו שלמקום אין שניה לפניו שנ
הנה לא יסן שומר ישראל וכשאין
עושין רצונו כויכול שניה לפניו שנ ויקץ
פושני וכך הוא אומ ובמרוותם תלך עיני
כויכול כאלו שניה לפניו בשעה שישאל
בערה ואומות העולם ברוחה תדעך
אויב זה פרעה שנ אמר אויב אדת ויש
אומרים זה עשו שנ יעקב אמר אויב
עליכם האח רעצת אויב אין בלבן לא
הרעך אויב לעת לבא וכן הוא אומר
בזעם תצטרך ארץ באף תפוש גוים וברב
נאונך תהרס קמך הרבית לחמאות
כנגד מי שקמו כנגד ומי הן שקמו כנגד
מי שקמו כנגד יוי יוי אמרתי ויהי
שקמו על אברהם מהוא אומ וחלק עליהם
לילה וכך פרעה הרשע שקמו על בני
ורדף אחריהם בשש מאות רכב בחור
מהוא אומ מלכות פרעה וחמל ירה בים
וכן בסיקרא וכן בסנחריב וכן בנבוכד
נצר וכן בחורס מלך עור הרסם קמך
אין כח כן לא תהרס קמך לעת לבא
וכן הוא אומ אלה שפה קול צוהרת שאין
קמך עולה תמיד כי הנה איבך יאבדו
כי הנה רחיקך יאבדו הנמת לילה
ממך וא הרס קמך אין כח כן לא תהרס
קמך וכן הוא אומ אלה שיהרס
שנעמו בפיו מלכות במילים נחך יוי כי
לא יבינו אל פעולות יוי ואל מעשה

והיו מכין אותן על מקום האבנים שלהן וא
כמו אבן לבי שהקשו את לבם באבנים
אצל את בחסדך ובטובך וברחמיך הרבים ובימינך
שקשטת לכלבא העולם שנ כתב
ימינך וידועך ואזר כנך כי רעותם ימינך יוי נאדרי
בכח נאה אתה ואדיר בכוח אנתה
אלה לרוד המבול כדי שיעשו תשובה ולא עשו
ולא גמרת עליהן כלמה עד שהשלימו
ברשען וכך באנשי מגדל וכן בקדם וכן המעריים
עשר מכות הבאת עליהן ולא גמרת
עליהן כלמה עד שהשלימו ברשען לתעך ימינך
יוי תדעך אויב בא ודאה כשישול
עושין רצונו שלמקום עושין את השמאלימין שנ
ימינך יוי ימינך יוי וכשאין עושין
רצונו עושין את הימין שמאל שנ השיב אחור
ימינו מטע אויב כשישראל עושין רצונו
שלמקום אין חמה לפניו שנ חמה אין לי
וכשאין עושין רצונו מתמלא חמה על
שונאיהם שנ וחרה אפי יוי בכס כשישראל
עושין רצונו שלמקום הוא נלחם להם שנ
יוי נלחם להם וכשאין עושין רצונו כויכול
הוא נלחם בהם שנ ויהי להם לאויב הוא
נלחם בהם ולא עוד לא שעושין את הרחמן
אכזרי כעמך שנהיה יוי באויב כשאשר
עושין רצונו שלמקום אין שניה לפניו שנ
הנה לא יסן שומר ישראל וכשאין
עושין רצונו כויכול שניה לפניו שנ ויקץ
פושני וכך הוא אומ ובמרוותם תלך עיני
כויכול כאלו שניה לפניו בשעה שישאל
בערה ואומות העולם ברוחה תדעך
אויב זה פרעה שנ אמר אויב אדת ויש
אומרים זה עשו שנ יעקב אמר אויב
עליכם האח רעצת אויב אין בלבן לא
הרעך אויב לעת לבא וכן הוא אומר
בזעם תצטרך ארץ באף תפוש גוים וברב
נאונך תהרס קמך הרבית לחמאות
כנגד מי שקמו כנגד ומי הן שקמו כנגד
מי שקמו כנגד יוי יוי אמרתי ויהי
שקמו על אברהם מהוא אומ וחלק עליהם
לילה וכך פרעה הרשע שקמו על בני
ורדף אחריהם בשש מאות רכב בחור
מהוא אומ מלכות פרעה וחמל ירה בים
וכן בסיקרא וכן בסנחריב וכן בנבוכד
נצר וכן בחורס מלך עור הרסם קמך
אין כח כן לא תהרס קמך לעת לבא
וכן הוא אומ אלה שפה קול צוהרת שאין
קמך עולה תמיד כי הנה איבך יאבדו
כי הנה רחיקך יאבדו הנמת לילה
ממך וא הרס קמך אין כח כן לא תהרס
קמך וכן הוא אומ אלה שיהרס
שנעמו בפיו מלכות במילים נחך יוי כי
לא יבינו אל פעולות יוי ואל מעשה

HEBREW UNION

ידין יהרסם ולא יבנם... שלחתי חתונך איך כתיב אחר שלחתי חתונך וכך הוא אצל שפר
עלבים זעמך וחרון אפיך ישעם עבדך חתונך עלהגוים אשר לא ידעוך... אכלמוז כן
איך כתיב כן לא יאכלמוז כקש וכך הוא אצל ויהיה בית יעקב אש ובית יוסף לחצה ובית
עשור לקש יור לקו בהם ואפלום ואז והיה ביום ההוא אשים את אפי יהודה פסיוה אש
בעצים ובלפיד אש בעמיה ואפלה עליהם ועל שאל ארדה עמים סביב וישבה ירושלם
עור תחתיה ברושלים... כקש כל העצים כשהן דולקין איך להן קול אבל קש כשהוא
דולק קולו הולך כך היו המצרים קול הולך ממנו כור עטות שהיו באות עליהן כל עני
כשהן דולקין יש בהן ממש אבל קש כשהוא דולק איך בו ממש כך מצרים לא היה בה
ממש ממנו כור עטות שבאו עליהן וכך הוא אצל יחדו ישכבו כל יקומו דעכו כפשתה
כבו... דא סקש איך לק מלכות ירודה יתר מן המצרים לא שנטלה מלכה לשעה
ממנו כבודן של ישראל כשהוא מושל מלכות מושלן בכסף וזה בדבר הוא עלמא יראע
די נהב טב חדוהי ופרעוהי די כסף מעוהי וורכתיה די נחש שקוהי די פרזל כשהוא
מושל מצרים מושלן בעומרה עללו בעומרת במים אדירים כשהוא מושל מלכות
מושלן בחוזה ארבע חיון דברבן סלקן מן ימא וכשהוא מושל מצרים מושלן בצוע
שנאחזו לנו שועלים שועלים קטנים מחבלים פרמים כשהוא מושל מלכות מושלן
באדנים שנהנה אשור אדן בלבנון ואומ אילן די חזית די רבא ורקוף ואומ ואנ
השמרת את האמורי מפני כסף אש פגונה אדנים נהו וחסן הוא כאעלנים וכשהוא
מושל מצרים מושלן בקש שנ יאכלמוז כקש זו שאל אנטשעוס את רבינו הקדוש
מי שמבקש לרד לאפקיא של מצרים כלום יעמוד מלך וינצחנו אמר לו אינן יודע
מכל מקום כתוב שאין מצרים עתודה להעמיד לא מלך ולא שררה שנ מקהאמלכות
תודה שילה ולא התנשא שור עלהגוים והמעטתים לבלתי ראות פגוים וברוך
אמן וערמומים במדה שמדדו בה מדדת להן הם אמרו הבה נתחכמה לו איך אתה
נתת ערמונות במים וברוח אפך בערמומים נצבו כמו טי נזלים מה נוד צדור
ועומד כך מצרים צדור ונמאנין והיו מתעלפין מריח הים כענין שנ ירתיח כסוף
מיצולה אבל ישראל עשה להן לכל מיני בשמים שני ימים כמדקחה... דא
נצבו כמו נוד צדור ועומד כך היתה נפשם של מצריים צדורה ועומדת

ואיני
מדת
ים ה
לא
א
ל
זה
מורה
בו
ומא
בן
ומי
לא
יש
או
שר
לה
ש
נד
וד
א

ואיך לא מכניסין וכל מוציאין וישראל אובד לך עוונתך דעמחים ויצא להם זכרון מיום
מתוקים מרתך מיום מלוחין בעשן שני עינאנוזלים משלש קראו רחומהך בלב
ים היכן לבו שלמים נהג על שני חלקיו כד קראו עליהם ים משע חלקים ולמעלה
לאמרים בלב ים לא היה לו לב ונתן לו לב שני קראו רחומהך בלב ים אלה לא
חיה לה לב ונתן לה לב שני בלב האלה שמעם לא היה להן לב ונתן להן לב שני
לב השמים יבא ים שלא היה לו לב ונתן לו לב ויכרע מן הר שעים שכיבדו אה
לבם תבוא אלה שלא היה לה לב ונתן לה לב ותיכרע מן אבשלום עגב שלש
לבבות לב מבין ולב אב בית דין ולב אנשי ישראל יבואו שמעם שלא היו להן לב
ועתה להן לב ויורידו מן ישראל שכיבדו את התורה שניתנה על לב שני והיו הדברים
האלה אשר אנכי מעז להזים על לבבך אמר אויב זה הוא תחלת הפרשה
לא שאין מקדס ומאחר בהורה ביוצא בו אתה אמר יהי ביום השמיני קרא משה
זה הוא תחלת הספר לא שאין מוקדס ומאחר בהורה ביוצא בו אתה אומר בשנה
מות המלך עזיהו זה הוא תחלת הספר לא שאין מוקדס ומאחר בהורה ביוצא
בו אתה אומר הלך וקראת באזני ירושלם זה היה תחלת הספר לא שאין מוקדס
ומאחר בהורה ביוצא בו אתה אומר בן אדם עמוץ על דתך ואביר אונך ויש אמר
בן אדם חוג חידה משול משל על לא אמת ישראל זה היה תחלת הספר לא שאין מוקדס
ומאחר בהורה ביוצא בו גתן גתן בוקק ישראל פרי ישוב לך זה היה תחלת הספר
לא שאין מוקדס ומאחר בהורה ביוצא בו אתה אומר אני קהלת היתה מעל צל
ישראל בידושלם זה היה תחלת הספר לא שאין מוקדס ומאחר בהורה ביוצא
אמר אויב וכי מאין היו ישראל יודעין מה מדעה מה שב עליהם כל ימי חיותם
שרת עליהן והיו יודעין מה מדעה מה שב עליהם במצרים געה אלהי ישראל
לחיילותיו אמר להם אמנו אם איכם רודפין אחרי ישראל לא בשביל שאתם
שאברו ממנו כדאי הוא לנו כון ששמעו מקצה העם אמרו זה אלהינו
נרדוף אחרי ישראל עד שאמר להן הרי בולנו שחייב בזה דא אמת משה
ודע מה אמר לאדם מערכי לב ומיו מענה לשון נרדף נשת לא אמדכ לא אמדכ
אשע נרדף הוא להם ונתפס הוא בידם אחלק שללם אין כתיבין לא אחלק שלל

ע שפך
לוד כן
זה וביד
פיור א
ירושל
בשלו
בלעני
ה בה
פשתה
לשעה
איראע
שהו
מלכות
שן בצמ
ה מושל
א ואנ
כשהו
הקדוש
זיב יודע
אמלכות
זבדור
זק אלה
נוד צדו
זיח כסו
דא
עומדת

HEBREW UNION COLLEGE

מי כמכה באלים יי כיון שראו שאבד פרעה וחילובים ואבדה מלכות מערים ושפטים
ועשו בעז שלהם כרחוק מהם כולם והודו במקום ואמרן מי כמכה באלים יי ולג
עמוק ארץ לבד לא אף אומות העולם כיון שראו מה שעורע למערים ועז שלהן כמדובול
מכש עז שלהן והודו במקום ואמרן מי כמכה באלים יי וכך רחב אומרת כי שמענו את
שמהו ביש יי את מי יס סוף מפני כס ושמועו ימס לבצעו וכן את מושיא לעתיד לבד
ועתידין אומות העולם לכלור בעז שלהן שנ ביום ההוא יעלך האדם את אלילי כספ ו
תאללן זהבן אשר עשו לו להשקחות לחפר בידות ולעטללים לבוא בנקרות העורים
בפעמי הקלעים מפני מה מפע כחד יי ומה דר נאנו בקומו לערץ הארץ מהו
אומ והאלילים כלל יתלה דא מי כמכה באלים יי מי כמך בנסים ונבדות שעשית
לנו עלהים וכך הוא אומ נוראות עלים סוף דא מי כמכה באלמים יי מי כמך
שזואה בעלבון בנין ושורתן וכך הוא אומ החשית מעולם אהרש אהאפק שתקתו לעברי
מיכאן ואילך כיוצאה אפעל אעם ואשאף יחד אחרים הרים ונבעות ונ והולכת עורים
בדרך לא ידעו דא מי כמכה באלו שעומדין לפניך במדום וכך הוא אומ פי מי
בשחק יערך לוי ימנה לוי בפני אלים דא מי כמכה באלו שקראו עצמן אלה
פרעה קרא עצמו אלה שנ לי יאורי ואני עשיתני מה כתיב בזה הנני אלך ואלי אהרן סנחריש
קרא עצמו אלה שנ מי בכל אלהי הארצות אשר העינ לאהרעו מי יי כי יעלין את
ירושלם מי יי מה כתיב ויהי הוא משקחה בית נסרף אליו ואמר מלך ישראל בני
הכוהן בחרב וכך נבוכד נער וכך חירם מלך צר דא מי כמכה באלים באר
שאחרים קורין אותן אלהות מה טיבן מה להם ולא ידברו אבל מי שאמר והיה העולם
אינו כן לא אמר עשר הדבות בדיבור אחד שנ ויבד אלהים את כל הדברים האלה
לאמר ואמר לא כה דברי פאש נאם יי עניס להם ולא יתן אבל מי שאמר והיה העולם
אינו כן לא עני יי המה משוטטים בכל הארץ ואג בכל מקום עיניו יצות רעים
וכנבים אזנים להם ולא ישמעו אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן לא שומע
תפלה עדיך כלבשר וצואו ואומ תפין לבש הקשיב אזעך אף להם ולא ירחיק אבל
מי שאמר והיה העולם אינו כן לא אשה ריח ניחח ליו ואומ וירח יי את ריח הניחחך
ידיכם ולא ימישוק אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן לא אף יי יסדה ארץ וימנע

שפטים
ועשו בעז
עמוק ארץ
מכש עז
שמהו ביש
ועתידין
תאללן זהב
בפעמי הק
אומ והאל
לנו עלהים
שזואה בע
מיכאן וא
בדרך לא י
בשחק יע
פרעה קרא
קרא עצמו
ירושלם מי
הכוהן בכ
שאחרים ק
אינו כן לא
לאמר ואמ
אינו כן לא
וכנבים אז
תפלה עדי
מי שאמר ו
ידיכם ולא

HEBREW INTRODUCTION

טפה שמים ואומ אני ירי נכו שמים וכל צבאם עויתי דגליהם ולא יהלכו אבל מי
שאמר והיה העולם אינו כן אל א ויעא יי ונלחם בגוים ההם ואומ ועמדו רגליו בהם
עלהר הזתים לא יהגו בגותם אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן לא חבו ממתקין
וכולו מחמדים ואומ והנה מפיו יעא מי כמכה נאדר בקדש נאה אתה ואייה
שלא במדת בשר ודם מדה המקום בשר ודם אין וכולו לצד שע דברים באחד א
מי שאמר והיה העולם אינו כן לא אמר עשה הדברוג בדבור אחד כעין שנ וידבר להי
את כל הדברים האלה לאמר דא שלא במדת בשר ודם מדה המקום בשר ודם
יכול לשמע מעני בע אדם באחד אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן לא בלבאי העולם
עומדין ומתפללין לפניו ושומע תפלתם כאחת שנ שומע תפלה עוף כל בשר יבאו
דא שלא במדת בשר ודם מדה המקום בשר ודם כועל עשה מלאכה אעל בעל
הבית זורע עמו חורט עמו מנכש עמו מטביע עמו והוא נודק לו אבל מי שאמר והיה
העולם אינו כן לא תאב לבנים נתן לו שנ הנה נחלת יי בעם תאב לחמאה נתן לו שנ
יי יתן חמאה תאב לבכיים נתן לו שנ והעושר והפבור מלכך כורא ההלות שלא
כמדת בשר ודם מדה המקום בשר ודם מוראו עלהרחוקים יתר מן הקרובים אבל
מי שאמר והיה העולם אינו כן לא מוראו עלהקרובים יתר מן הרחוקים שנ וסביביו נקעה
מאר ואומ אל ערך בסוף קדושים רבה וזרא על כל סביביו ואומ האשל וכחד עמו ואומ
בקרב אקדש עשה כלא שלא במדת בשר ודם מדה המקום בשר ודם בוכד
התהו ואחר כך בונה עליו אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן לא בונה עליו ואחר
כך בונה תהוון שנ בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ דא עשה כלא שלא
כמדת בשר ודם מדה המקום בשר ודם כשהוא מקרה מקרה בעצים ובאבנים ועפר
אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן לא כשהוא מקרה אין מקרה לא במים שנ המקרה במים
עליו ודא עשה כלא שלא במדת בשר ודם מדה המקום בשר ודם אין יכול לעור
עורה במים אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן לא ער עורה במים שנ ויאמר אלהים
ישדעו המים שרץ נפש חיה דא עשה כלא שלא במדת בשר ודם מדה המקום
בשר ודם אין יכול לעור עורה באפילה אבל מי שאמר והיה העולם אינו כן לא ער
עורה באפילה שנ אשר עשית בטהר קמת בתחתיות ארץ דא עשה כלא

שלא
אומ
כחו
שחז
והק
ישל
ולא
יכול
יכול
את
עם
נכל
נפיה
אשר
אמר
תבו
קב
שלא
אני
נפו
ימי
עכ
שז
לא
ומי

שלא כמדת בשר ודם מדת המקום בשר ודם כשהוא ער אחר חטא...
או מאחז מכל אישי הגלגל...
כאחד שפי יוער הפלה הוא ואומ ואין צור כאלה עין צור פניו כלפינו בשר ודם ענה
יהי והוא נותן כאבוסיא בהוד סממני והקפה יער את האדם מסמני אחד נלגלה שלעיה
שחוד והקיפו לבן והשעים לבנות והקיסן אבוס... בשאר דם אינו יכול לפור עורה בהוד עורה
והקפה יער את האדם במעי אשה... אדם ער עורה ואינה זזה ממקומה והקפה
יעל את האדם והוא מהלך מסוף העולם ועד סופו... בשר ודם ער עורה ואינה רואה ושומעת
ולא שרברת והקפה יער את האדם והוא רואה ושומע מדבר... בשר ודם ער עורה ואינו
יכול לעשות לה חרבים אמר ל שמעון בר אבא בשם ר' יוחנן שני דברים לא כשם ולא עיור
יכול לעשותן ושניהם מקלסין להקפה ואלוהן הנפש והקלבים הוא שדוויז אומ צרפי נפשי
אחי בל קדבי את שם קדשו... ואי עשה פלא עשה פלא איך כה כן לא עושה עשה
עם האבות ועתידי לעשות עם בנים וכן הוא אומ כימי צאה מדרך מצרים ארצו
נמלאה ואומ אויך עלכו נוראיה נמלאים מעשיך ונפשי יורעת מארץ
נטיה ימינך תבלעמו ארץ מעוז הכה שכל הנפשות בכחמי שאמר והיה העולם שנ
אשר ביד נפש כלחי... תבלעמו ארץ בזכות מה נתן להם קבורה שאמרן יי הצדיק
אמר להם המקום אתם צדקתם עליכם את הדין אני אתן לכם קבורה נטיה ימינך
תבלעמו ארץ... לפי שהיה הים מרחק ליבשה ויבשה זרקה ליס הים אומ ליבשה
קבל אבולוסיד ויבשה אומרה ליס קבל אבולוסיד... אמרה לו יבשה ומה אם בשעה
שלא קבלתי לא דם הבל יחוי נאמר בי ועתה ארור אתה מק האומה עכשיו היאך
אני יכולה לקבל דם כל ההמון הזה עד שנשבע לה הקפה שאין אני מעמיד בדין שני
נטיה ימינך תבלעמו ארץ ואין ימיני לא שבועה שנשבע יי בומנו... נטיה
ימינך מעוז הכה שכשהמקום מטה את ידו והר שעים פועל מן הצולם של ימין יער
צפון ויאמר את אשר ואומ נטיה ימי עכלשעים והכרת את בהרים והאפדת את
שארית חוק הים ואומ הנני נוטה ימי על הים ועל כל שבו ידעלם מנשלו מעל
למה הדביל דומה לבעים שנהנות ביד אדם שאם מטה ידו מהם מור נפלות
ומשתברות וכך כשהמקום מטה ידו וכשל עוזר ונפל עוזר ויחדיו כולם יפליין

עבד

לפי שהיה הים מרחק ליבשה ויבשה זרקה ליס הים אומ ליבשה קבל אבולוסיד ויבשה אומרה ליס קבל אבולוסיד אמרה לו יבשה ומה אם בשעה שלא קבלתי לא דם הבל יחוי נאמר בי ועתה ארור אתה מק האומה עכשיו היאך אני יכולה לקבל דם כל ההמון הזה עד שנשבע לה הקפה שאין אני מעמיד בדין שני נטיה ימינך תבלעמו ארץ ואין ימיני לא שבועה שנשבע יי בומנו נטיה ימינך מעוז הכה שכשהמקום מטה את ידו והר שעים פועל מן הצולם של ימין יער צפון ויאמר את אשר ואומ נטיה ימי עכלשעים והכרת את בהרים והאפדת את שארית חוק הים ואומ הנני נוטה ימי על הים ועל כל שבו ידעלם מנשלו מעל למה הדביל דומה לבעים שנהנות ביד אדם שאם מטה ידו מהם מור נפלות ומשתברות וכך כשהמקום מטה ידו וכשל עוזר ונפל עוזר ויחדיו כולם יפליין

ה
ו
ל
ב
ע
א
ד
ב
ק
ל
ו
א
כ
ה
ה
נ
ו
ו
ש
נ
נ
ש
ל
ו

נחמתי בהחיותי חסד שעשית עמנו לא היו בודינו מעשים כענין שחקדתי יי אצב
ואומ חסדך יי מלאה הארץ עם זרעך שכל העולם כולו שלך הוא איך לך עם לא
ישראל שני עבדו יצרת לי נהלת בעצך בהקפך שני יי עזי ומנע דא בזכות תורה
שני יי עוז לעמו יתן דא בזכות מלכות בית דוד שני יי בעצך ישמה מנח
אלוה קדשך בזכות בית המקדש שעתידין לבנות בה אלנו קדשך ובה ואת גוהו הע
שמעו עמוס ורגזון כיון שמעו שאבדו פתעה וחילו ביבי ואבדה מלכות מעלים
ושפטים שעשו בעל שלהן החילו מהרגזין דא כיון שמעו שהקב"ה מנביה
קרנס של ישראל התחילו כועסים אמר להם הקב"ה כמה מלכים עמדו מכס ולא רגזו בנ
ואלה המלכים אשר מלכו בארץ ארם לפני מלך מלך לפני ישראל כמה שלפונות עמדו
מכס ולא כעסו בע אלון לוטן אלון שובל אלון צבעון אלון ענה עכשו אתם כועסים
אני נותן לכם כעס שאין בורחין יי מלך ורגזו עמים חיל אחז ישבי פלשה אמר
עכשו הן באין לבנות עירות שלא יראו אבותם שנ בני אנשים נשקו לומי קשת הפכו
ביום קרב דא חיל אחז ישבי פלשה אמרו איך נהן דרך לא עלינו עכשו הן באין ובוז
את נכסינו ומחריבין את ארצנו אמר להם אלנופי איום אם תאמר שהן באין
לירש את ארצם הרי כבר נאמ ואתה עם צו לאמר אתם עבדים בלגל אחיכם בני
עשו אלתה גדובם לא מפני ארנוניא דא אמרו עכשו הן באין לבנות שניה
שמן אבינו לאביהם וישטם עשו את העקב עליהם רכה חילי מואב יאחזמו
רעד אם תאמר שהן באין להריב את ארצן או לירש אותה הרי כבר נזמר אלתה
את מואב לא מפני ארנוניא דא אמרו עכשו הן באין לבנות מריבה שבי
אבינו לאביהם ויהי ליבבין רעי נקטה אפרם ופין רעי נקטה לוט נמנו כר
ישבי כנען כיון שמעו שאמר לו הקב"ה למשה לקמערדי העמים האלה לא תחיה
כל נשמה התחילו נמונים אמרו אלנו ואלו איך מתיראין לא מפני ממונס ומפני נכסין
התחילו נמוסים אבל אלנו איך באין עלינו לא לפנותינו על אחת כמה וכמה התחילו
נמונים איך נמונה לא המקאה שנ נמונים ארץ וכלי שביה ואומ למען למנוג לב והרבה
המכשולים למען נמונו כל יושבי כנען הכל עליהם אימתיה ופחד אימתיה על
הקרובים ופחד על הדחוקים וכך הוא אומויהי כשמאז כל מלכי האמורי אשר בעבר

פיר
שואה

הירדן ימה וגו' וימק לבבם ולא היה בם עור רוח מפני בע ישראל בניל זרועך
ודמו כאבן כיון שעברו ישראל את הים כינס עליהן עמלק כל מלכי אומות העולם לבוא
להלחם עמהם נתפלל משה באותה שעה וימנו כולם שנבדל זרועך ידמו כאבן
דא כיון שנכנסו מדגלי ישראל לארץ כלמי שרעה לומר לו מדגלי ישראל היה דומם
כאבן לכך נחמד בגלל זרועך ידמו כאבן עד יעבר עמך יני עדי עבר עכזוקניה
עד ועבר את הירדן עד יעבר את נחל ארנון עם זו אעפ שכל העולם כולו שלך
אין לך עם לא אלו שנ עם זו יעדי לני קניה תורה נקראת קנין שנ יני קנין ראשית
דכל ישראל נקראו קנין שנ עם זו קניה ארץ ישראל נקראת קנין שנ קונה שאים וארץ
בית המקדש נקרא קנין ויביאם אל לבול קדשו הר זה קניה ימינו יבאו ישראל שנקראו
קנין לארץ ישראל שנקראת קנין ויבנו בית המקדש שנקרא קנין בזכות תורה שנקראת קנין
לכך נאמר עם זו קניה תביאמו ותבעמו יבאו אבות ולא ידעו מה נתפאו תביאם
והטעמו אין כח כן לא תביאמו והטעמו בנים נכנסין ואין אבות נכנסין וכח הוא אומ
אם לא תדע לך היתה בנשים צאי לך בעקב העץ ורעי את הדין ודיים נכנסין ואין
הרבישים נכנסין דא תביאמו ותטעמו ככרם הזה שנכנע שורה שורה וכח
הוא אוממות קדמה ועד פאת ימה נפתל אחד יהודה אחד אשר אחד והטעמו
נטיעה שאין לה נטיעה וכח הוא אומ ופנתים ולא אהרום ונפנתים ולא אהוש ואומ
ונפנתים עלה ארץ האמת בפלל בני ובכל נפשי בהר נחלתך בהר
שהבטחהנו בו וכח הוא אומכי בהר קרעי בהר מרום ישראל עם יעבדתי בית ישראל
כלו בארץ ועם ארצם ועם ארצם כלת דומות ים ראשית משאתכם לפי שיש
אם בהר נחלתך תורה נקראת נחלה וממתנה נחלה נחלה נקראו נחלה והם
עמך ונחלתך ארץ ישראל נקראת נחלה נחלה נחלה נחלה נחלה נחלה נחלה נחלה
נחלה בית המקדש נקרא נחלה בהר נחלתך יבאו ישראל שנקראו נחלה נחלה
ישראל שנקראת נחלה ויבנו בית המקדש שנקרא נחלה בזכות תורה שנקראת נחלה
לכך נאמר בהר נחלתך מכון לשבתך בעלת יי זה אחד מקדש האומות שבת
שלמטן מכון כנגד כסא שלמען שנ כה אמר יי העמים כסא האומות הן
והוא בן אומות כסא ורבים כסא חלל אשר אשפוט בפר בני ישראל לעולם

די יי אצב
לך עם לא
זכות תורה
מנח
תורה והטעמו
מעלים
מנביה
עזו בני
ונות עמו
כועס
שה אמר
זה הפסוק
באין וצוה
באית
כס בני
שנה
יאחזמו
אלת ער
שבי
כל
תחיה
ע נכס
תחיל
הרבה
ב
בעבר

הוא את ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו בטוב הוא אמרה לאביה עתיד לעמי
מסדלוי שמושיע את ישראל וביום שנולד משה יצא לא הבית אך עמו אביה ונ
על דאשה ואמר לה בתי נתקיימה נבואתיך ופשה לך ליאור אמרה לה אמרתי
נבואתיך אעפ"כ עדיין נבואתה עומדת ותתעצב אחת אחות אהרן וכי
אהרן הייה והלא אחות שניהם הייה לא לפי שנתן נפשו עליה נקראת על שמו ונתן
שנתן נפשו עליה וכתב ויאמר אהרן אלמשה בי ארני אלמשה עלינו חפואתו
לא שנתנבאה ועדיין הוא אחות אהרן קודם שיוול משה את התקן ב
וכי מאי היה להם לישאל תופים עליהם לא לפי שהעדיקים מובטחין ע
יציאתן ממצרים שהמקום עושה להם נסים ונבורות לפיכך נטלו תופים ומחו
בידם ותקן להם מרים מנגידי הכהן שבשם שאמר משה שירה לאנשים כ
אמרה מרים שירה לנשים שירו ליופי נאה ויסע משה את ישראל
מים סוף זן יהושע אומגזו נסיעה נסעו ישראל עלפי משה לפי שכל המסעות כוס
לא נסעו לא עלפי נבואה אבל נסיעה זו לא נסעו לא עלפי משה לכך נאמר ויק
משה ל איעשר אות עלפי יו"י נסעו לפי שמצאנו בשנים ושלשה וארבעה מקומ
שלא נסעו לא עלפי הנבואה שנעלפי יו"י יסעו בני ישראל ועל פי יו"י יחנו ואז
ויש אשר יהיה הענין ימים מספר על המשכן עלפי יו"י יחנו ועלפי יו"י יסעו ואח
עלפי יו"י יחנו ועלפי יו"י יסעו את משמרת יו"י שמרו את זון עלפי נבואה נסע
אם כן למה נאמר ויסע משה אלמ שהקיע במקל בעל כרחו כיון שראו פג
בני אדם שהיו מעבדים בהם בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה אמר
משה על אשתיו יר אדם במצרים נעשה עז ונשוב למצרים נתנה ראש ונשוב
מצרומה יכול שאמרתי לא עשו תל ותנו ראש לשוב לעבודתם במרים
ל יהודה בית אלעזר אומגזו היתה בידן של ישראל והסיעה משה באותה ש
לא ויסע משה את ישראל מים סוף הקיע מהן הנגרייה שהמרו עליהם סוף
שנזמרו עליהם בים סוף ויחאו אל מצבר שול זה מצבר כוב אמרו על
על מצבר כוב שהוא מהלך שנתן אור פרסה על שמונה מאות פרסה ובור
מלא נחשים ועקרבים שנחמולין בן הנחש והנחש נחש שדף ועקרבים ואו

משה ב
לא אפי
אור
על
שם
על
עין
גד
יש
ה
גמ
אור
לחו
אור
לצמ
הקין
מא
בדב
לש
ממר
לא
מה
משה
חמו
ול

על

המקום
קול כהן
היה

שלה לך

חנה

חלום

היה

אלו דיני אונקין ודיני חבילות ודיני קצוות י"ד שמענו בן יוחאי אומ מנע מה קדמין
דינין לבנה מעוות שבעה דינין בין אדם לחבירו תזרות ביניהן נפסק הדין נעשה שלום
ביניהם וכך יתרו אומ למשה אם את הדבר הזה תעשה ועוד להים ויכל עמו ויב
כל העם הזה על מקומו ופא בשלום" ושם נסחו שם נעשה להן נסאון להשרא
בענין שנ נשא אויב מלך בבל אהראש יהויכין כך דברי ר' יהושע אמר לו
ל' לעזר המודעי והלא את גדולה בכל מקום לא בשין וכאן אינו לא סמך מה תל' ושם
נסהו שם נסה המקום את ישראל" דא ושם נסהו שם ניסו אבותינו את המקום"
ויאמר אם שמעת שמע שמע אדם מצוה אחת משמיעין אותו מצוות הרבה שנ
שם שמעת שמע" שכן אדם מצוה אחת משכחין אותו מצוות הרבה שנ אם שפוח
השכח" לקול י"ו להיך מלמד שכלה שומע בקול צורה מעלה עליו כאלו שומע לפע
הי העולם בל" והישר בעינו תעשה זה משא ומתן שכלה נושא ונותן באמונה ורוח
הצדיות נוחה הימנו מעלה עליו כאלו קיים כל התורה כולה" והאזנת למצותיו אלו
הצוות" ושמרת כל חקיו אלו גזרות" כל המחלה אשר שמת במצרים לא אשים עליך
הם אשים כי אני י"ו רמאך כך דברי ר' יהושע" ל' לעזר המודעי אומ שמע יכול לרשות
תשמע קבעו הכת הובה" דא תשמע זה הכלל שכל התורה כולה כלולה בו
לקול י"ו להיך או עשר הדברות שנאמרו עלהר סיני" והישר בעינו תעשה אלו אגרות
שנבחרו הנשמעות באזני כל אדם" והאזנת למצותיו אגזרות" ושמרת כל חקיו
ועריות" אם עשית כן כל המחלה אשר שמת במצרים לא אשים עליך" מה תל' פ
אני י"ו רמאך אמר לו הקב"ה למשה דברי תורה שנתתי לך חיים הן לך רפואה הן לך
שן כי חיים הם ופלאיהם ולכל בשדו מרמא" דא כי אני י"ו רמאך ל' יצחק אומ
אם איך בהם מחלה למה הן צריכין רפואה אלא אמור מעתה לא אשים עליך בעתם
הזה כי אני י"ו רמאך לעולם הבא" (בא א' יצמח ושם שתיים עשרה ע' צוה
מים ושבעים המדים מעוז שהיה אותו מקום מקולל במים יתר משנה מקומות שנת
היו שם שנים עשר מצועים ולא סימקו לא שבעים מקלים וכשבאו ישראל חנו ששים
רבוז בני אדם וסימקו להם מים ולנו ושנו ושי' לשון" ויחנו שם על המים מנעו
שלא היו ישראל שדויין לא על המים כך דברי ר' יהושע ל' לעזר המודעי אומ מיום

אלו דיני אונקין ודיני חבילות ודיני קצוות י"ד שמענו בן יוחאי אומ מנע מה קדמין דינין לבנה מעוות שבעה דינין בין אדם לחבירו תזרות ביניהן נפסק הדין נעשה שלום ביניהם וכך יתרו אומ למשה אם את הדבר הזה תעשה ועוד להים ויכל עמו ויב כל העם הזה על מקומו ופא בשלום" ושם נסחו שם נעשה להן נסאון להשרא בענין שנ נשא אויב מלך בבל אהראש יהויכין כך דברי ר' יהושע אמר לו ל' לעזר המודעי והלא את גדולה בכל מקום לא בשין וכאן אינו לא סמך מה תל' ושם נסהו שם נסה המקום את ישראל" דא ושם נסהו שם ניסו אבותינו את המקום" ויאמר אם שמעת שמע שמע אדם מצוה אחת משמיעין אותו מצוות הרבה שנ שם שמעת שמע" שכן אדם מצוה אחת משכחין אותו מצוות הרבה שנ אם שפוח השכח" לקול י"ו להיך מלמד שכלה שומע בקול צורה מעלה עליו כאלו שומע לפע הי העולם בל" והישר בעינו תעשה זה משא ומתן שכלה נושא ונותן באמונה ורוח הצדיות נוחה הימנו מעלה עליו כאלו קיים כל התורה כולה" והאזנת למצותיו אלו הצוות" ושמרת כל חקיו אלו גזרות" כל המחלה אשר שמת במצרים לא אשים עליך הם אשים כי אני י"ו רמאך כך דברי ר' יהושע" ל' לעזר המודעי אומ שמע יכול לרשות תשמע קבעו הכת הובה" דא תשמע זה הכלל שכל התורה כולה כלולה בו לקול י"ו להיך או עשר הדברות שנאמרו עלהר סיני" והישר בעינו תעשה אלו אגרות שנבחרו הנשמעות באזני כל אדם" והאזנת למצותיו אגזרות" ושמרת כל חקיו ועריות" אם עשית כן כל המחלה אשר שמת במצרים לא אשים עליך" מה תל' פ אני י"ו רמאך אמר לו הקב"ה למשה דברי תורה שנתתי לך חיים הן לך רפואה הן לך שן כי חיים הם ופלאיהם ולכל בשדו מרמא" דא כי אני י"ו רמאך ל' יצחק אומ אם איך בהם מחלה למה הן צריכין רפואה אלא אמור מעתה לא אשים עליך בעתם הזה כי אני י"ו רמאך לעולם הבא" (בא א' יצמח ושם שתיים עשרה ע' צוה מים ושבעים המדים מעוז שהיה אותו מקום מקולל במים יתר משנה מקומות שנת היו שם שנים עשר מצועים ולא סימקו לא שבעים מקלים וכשבאו ישראל חנו ששים רבוז בני אדם וסימקו להם מים ולנו ושנו ושי' לשון" ויחנו שם על המים מנעו שלא היו ישראל שדויין לא על המים כך דברי ר' יהושע ל' לעזר המודעי אומ מיום

עברא הקב"ה את העולם ברא שש שנים עשר מצועין כנגד שנים עשר שבבויים
ושבעים ודקלים כנגד שבעים זקנים ויחנו שם על המים מלמד שהיו יושבין ועמ
בדברי תורה שניתנו להם במרה ויסעו מאילם ויבאו כל עדה בני ישראל
אל מדבר סיני בחמשה עשר יום למה נאמר יום לידע אנה יום שאירעה עבודת
להיות שקדורה ובאה מיום שברא הקב"ה את העולם ועד שניתנה להם בעשה
ושנים באייר דא למה נאמר יום לידע יום שניתנה צו תורה לישראל דא
למה נאמר יום לידע יום שנתקבו מן לישראל חדרה שהוציאו ממערים אכלו אמן
אחד ושלשים יום ובן הוא אומ' ויאלו את הבעש אשר הוציאו ממערים ובאן בחמשה
עשר יום לחמש השע בעדו הוא אומ' הנה מאטור לבס לחם ד' שילא אומ' נסתפק
הימנה ששים ואחת סעודה וילנו כל עדה בני ישראל יהושע אומ' היה לה
לישראל לימנך בגדול שבהן לומר מה נאכל לא שעמדו ואמרו דברי תרעומת
על משה ד' לעזר המודיעי אומ' לימודין הן ישראל להיות עומדין ואומדין דבר
תרעומת על משה ולא על משה בלבד לא אף על הנבונה לבד נאמ' וילנו כל עדה
בני ישראל ויאמרו אליהם בני ישראל מי יהן מותינו ביד יי' אמרו לאוי מתנ
בשלשת ימי החשך במערים בשבתנו על סוד הבשר ד' יהושע אומ' והלא
תאובין הן לכל לא שבידו ואמרו באכלנו לחם לשבץ והלא תאובין הן לכל לא
שבידו ואמרו ד' לעזר המודיעי אומ' עבדים היו ישראל במלכות מערים והיו
יוצאין לשוק ונטלן פת ובשר ודגן וכל דבר ואין כל בריה ממחה עליהן
והיו יוצאין לשדה ונטלן תוען ענבים ודמונים וכל דבר ואין כל בריה ממחה
עליהן כי הוצאתם אותנו אלה מדבר הזה אמרו הוצאתם אותנו למדבר
זהו הזה שאין בו כלום להמית את כל הקהל הזה ברעב ד' יהושע אומ'
אין לך קשה יתר מן הרעב שנ טובים היו חללי חרב מחללי רעב ד' לעזר המודיעי
אומ' ברעב בא רעב בא עלינו רעב אחר רעב דבר אחר דבר חשך אחר
חשך אמר רב חננאל בר כפא לעולם יהא אדם זריר על עסקו תבואה של
נקלאו ישראל זלים לא על עסקו תבואה שנ והיה אם זרע ישראל ועלה מצין ועמ
ובעקס ועלו וישחיתו את יבול הארץ עד באכה עזה ולא ישאירו מחיה

בישראל וכו'
לכס ביה
האומ' ע' א'
דאמ' לבד
מצוים מ'
לפי שהב'
דכונ' וכו'
והוא כמ'
בראשית
מן ש' א'
נתחלפו
מ' האר'
מ' א'
צומ' ל'
אומ' של'
היום ויא'
מי שבד'
חובת' ע'
שבע' ע'
מת' רנ'
ל' אמר'
המלך ב'
ש' ה' מ'
אם ל'
ב' ל'
ב' ש' ח' ר'

בישראל ופירוש יידיש ישראל מאד מעט כתיב ויאמר יי אלמשה הנני ממטיר
לכם ביהושע אומ אומר לזה הדין נגלה מיד ואינו מעבב ל לעזה
המוצא אומ אינו אומ לא לאבות ממטיר לכם ל יהושע אומ בודאי אית
למנו לכם ל לעזר המודעי אומ אינו אומר לכם לא בזכות אבותיכם מן
שמים מאויר טוב שמים בעען שני פתחיו לך את אוצרו הטוב את השמים
לפי שהכל עילתו מן השמים נקרא על שם השמים ולא עוד לא הדקיע נקרא שמים
זכרון נקרא להים לקיע שמים היו מן השמים דבן שמעון בן גמלי אל אומ בוא
וראה כמה חביבין ישראל לפני אבותי שבת שמים ולפי שהן חביבין נהחלמו להן מעשה
בראשית נעשו עליונים ורחוקים עליונים שמתחלה היה הלחם עולה
מן שן אל ארץ דגן ותירוש והטלה היה יורד מן השמים שן אף שמים יעדו טל עכשיו
נתחלפו הדברים התחיל הלחם יורד מן השמים שן לחם מן השמים והטל עולה
מן הארץ שן ורגעל שכבת הטל ויצא העם ולקטו ל יהושע אומ שלא היה
למנו לחם ורחוקים ומלקטין לא שיהיו יוצאין למדברות ומלקטין דבר יום
ביום ל יהושע אומ שילקט אדם מן היום למחר וכך מערב שבת לשבת וליעזר
אומ שלא ילקט אדם מן היום למחר וכך היה ל ליעזר אומ מי שיש לו מה שיאכל
היום ויאמר מה אני אוכל למחר הדי זה ממחוסרי אמה שן דבר יום ביומו
מי שברא יום ברא פרנסתו דא דבר יום ביומו ל שמעון אומ מפני
חובתן של ישראל עתה לה יום ביומו מושלו משל להד למלך בשר ודם
שבעם על לבנו ואמר אלמנה שן לא מתחלה השנה יבוא ויטול פרנסתו היה
מתפרנס כלה שנה והוא מתפרנס הלואי אראה פני אבה ולא אתם תבק כון שנתנו
לו אמר יבוא בכל יום ויטול פרנסתו אמר אברהם כדאי אם אין בדי לא לאית
המלך בכל יום כדאי הוא כד ישראל מפני חובתן עתה להן פרנסת חס יום כד
שהיו מחליק ומקבילים פני שכונה בכל יום למען אנסנה לך בתורת
אם לא נסוי הוא להן ולכל באי העולם שכל מי שמלאו לבו לעבוד את השם
שכל לבו הוא אמציא לו ספק מכל מקום ל יהושע אומ שנה אדם שתהיה
בשחרית ושרת הלכות בעבית ועשה מלאכה בלתי יום מעלה עליו כאלו קיים

כלה תורה כולה ר' איעזר אומ לא ניתנה תורה לדרוש לא לאוכלי המן האכיל
עד היה אדם יושב ושונה ואינו יודע מאי קאכל וישנה ומאין ילבש ויהי
הא לא ניתנה תורה לדרוש לא לאוכלי המן שבה להן לאוכלי תרומה והיה
ביום הששי ובכינו מכאן שילקט אדם מערב שבת לשבת והיה משנה לחם
שהוא משנה יארה אומ לחם שמשנה או אינו לא לחם כטל כשהוא אומר
לקטו לחם משנה הרי לחם כטל אומר הא מה תל משנה לחם שהוא משנה כט
יום היה יורד עומר אחד ובשבת שני עמרים בכל יום היה דוחו נזוף ובשבת ביתו
בכל יום היה מצה ילכה ובשבת ביותר דא והיה ביום הששי הכינו
מכאן אמרו חול אטין לשנה וחול מין ליום טוב ואין יום טוב מפני לשבת ולזה
שבת מבינה ליום טוב דא והיה ביום הששי והכינו אמר רב חסדא לעולם
ישבים אדם להוציא שבת ש' והיה ביום הששי והכינו לאחר והכינו אעפ
ש' אין דרכו במקדש להפך מפני שבת דב אבא הוה לבין בתלי סד אמות
פשיטי בסרא מהלי סד טבאחי ומשלים להו אטיטרא דדשא אמר להו משנה
השא אשור היא רב אבהו הוה יתיב אהבתקא דשגא ושויף נורא רב ענן לביש
לנדא דהנא דבי ר' יעמאל בגדיים שביטלהן קדירה לרבן אל ומזונ בהן כוס
לרבן רב ספרא מחריף רישא רב מלח שבוטא רב חונא מדליק שרגא רב כפא
גדיל פתילא רב חסדא פליס סלקא רב א ורב יוסף מעלתי עיפין ר' זידי
מצותי עתותי רב נחמן בר יצחק מברית ועי' התקין ונפיק אמר אילו מקלו
לרב מי ורב סי מילא מכתפינן קמיהן ואיפא דאמרי רב מי ורב סי מסד כפי
ועלי מכתפי ונפקי אמר אילו מקלו לך יוחס מי לא מכתפינן קמיהן ר' חנינה
מי עטיף וקאי אכמא דמעלי שבתא אמר בוא ונעא לקדאת שבת מלכא ר' ינאי
אמר בואי כלה בואי כלה ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב אמרו להן
עא שארם ישניס על מטותכס המקום מפרעם אתכם וידעתס פי יני הוציא
אתם מארץ מצרים מכאן אהר אומ שעקופה ועיאת מעדים לפני מקום ננגד
נפם ועבדות שעשה המקום לישראל ובקר וראיתס את כבוד יוני מיכאן
אתה למנו שבמס מאירות הן להם מן לשלל מן ששאלו אותו כהלכה הן

להס בפני
ונחנו מה
באברהם
שאתם ע
לאכול מי
מאירות
ומתרעם
בה דא
תאנא משו
עלא כהנן
לא בערב
בתרנגולין
אל אהרן
קרבן לא
יאמר מן
ויפנו א
המוודעי א
מדבר אין
זו נראה ב
המקום נגד
אהרן
אמר לו הן
דבר א
הייתם עומ
נתיב לכם ר'
אע נותק לבב

פיר
הקטן
פיר במהרה פיר
כדי
סמך
פיר אעפ
פיר
שחרית
פיר
פיר
פיר
פיר
פיר
פיר
פיר
פיר
פיר

להם בפנים מאירות בשר ששאלו אותו בעלי מעיוון עתה להם בפנים חשכות
ונחנו מה כיהלנו עלינו אמר רבא גדולמה שנ במשה ואהרן ממה שנ באברהם
באברהם כה ואנט עפר ואפר בדם הכא ונחנו מה אמרו להן אנו מה סכונין
עאתם עומדין ומתדעמין עלינו ויאמר משה בת יוי לכם בערב בשר
לאכול מיכאן אתה למי שבפנים השכות עתה להם בשר לישראל אבל למי שבפנים
מאירות לא עלינו תלונותיכם כי עלי יוי אמרו להם אילו עלינו הייתם עומדין
ומתדעמין לא היינו מעטעדין לא שאתם עומדין ומתדעמין לפני קוים עולמים
בה דא ויאמר משה בת יוי לכם בערב בשר לאכול ולחם בפקד לשבוע
האנא משום ל יהושעבן נוי לחם ששאלו כהוגן עתה להן כהוגן בשר ששאלו
שלא כהוגן עתה להם שלא כהוגן מיכאן לימדה תורה דרך ארץ שלא לאכל בשר
לא בערב אמר רב חפזא ואית מא רב אתא בר יעקב כתיב הווי ישראל דומין
בהרנגלן שמקדין באשפה עד שבא משה ותיקן להם זמן סעודה ויאמר משה
אל אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל קרבו לפני יוי ל יהושע אומי אינו אמר
קרבו לא לתת את הדין כענין שנ קרבו ריבכם ויאמר יוי הנישו עצומותיכם
יאמר מלך ישראל ל לעזר המודעי אומי אינו אומר קרבן לא בשנגלית שכניה
ויכנו אל המדבר ל יהושע אומי אינו אומר ויכנו לא לתת את הדין ל לעזר
המודעי אומי אינו אומר קרבן לא לאבות הראשונים שנ ויכנו אל המדבר מה
מדבר אין בוחטא ועון את אבות הראשונים שאין בהן חטא ועון הנה פבור
וי נראה בענין ל יוסי בן שמעון אומי כל זמן שישראל מבקשין לקבל משה ואהרן
המקום כגלה בעמוד ענין אמר המקום מוטב ילקח עמוד הענין זאל סתמיה
ואהרן וידבר יוי אל משה שמעתי את תלונות בני ישראל ל יהושע אומי
אמר לו הקבלה למשה גלוי וידועלכע מה אמרו ישראל ומה עתידין להודיעלכע
דבר אליהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר אמור להם בין שני חידים
הייתם עומדין שאלתם מן לפני שאי אפשר לו לחם לחיות שלא לחם
נתת לכם חזיתם ושאלתם בשר ממני מעיקר הדעת עתה לכם זמנך מה
אני נותן לכם כדי שלא תהיו קבורין לומר אין ספק בידו לית לנו בשר אלא

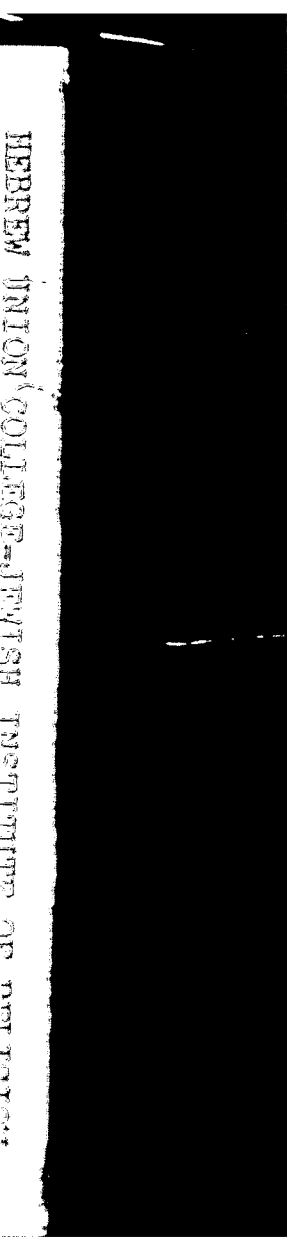
משה

הריע נותן לכם ולקוף את נפרע מקם. וידעתם כי אני יוי אהיכם את ד
להפדע. ויהי בערב ותעלה שלו מיכאן אתה למד שבפעם השבות עתק להם
בשר לישראל. ותעל השלו בת שלו וקרי סלר אמר ל יוסי בר חנניה עדיקים
אובלין אורוב שלוה ישעים אובלין אורוב ודומה להם פס לויא. אמר רב עב
ארבעה מיני שלו הם האהן שיכלי ככלי פסיוע סלו מעליא דכולהו שיכלי
גריעא דכולהו סלו והוי בעפרתא ולא אפתח ושחטי לה ומותבי לה אהנורא
ונגדא משחא ומותבי לה אשורי רפת ובהריתי לא מיתבליא לא עלידי תערוונג
רב יהודה נחיה לה אבי דע רב חסדא נחיה לה אפי ציבי רבא מיתר ליה אריסיה
מדברא יומא חד נפק ולא אשבח שמע ההוא ינוקא דקא אמר שמעתי ותרג
בפע אמר שמע מינה נח נפשיה דרב חסדא ובשבי לחסדא רבא הוה אכיל לה
ותבס את המחנה איני יודע כנה הרי הוא אומ בפאמתיים עלפני האר
שתי אמות היתה גבוהה מן הארץ שיהא אדם עומד כנגד לבו ונופל מדבר
שאין בו צער מלבו ולמטה שתי אמות מלבו ולמעלה אמה אחת ואומר
ויטש על המחנה כדרך יום כה וכדרך יום כה סביבות המחנה כלמה שעירע
להם בשלו שע עיהע להם בשלו ראשון ילמד סתום מן המפורש ותעל שב
הטל בא הבת ללמדך היאך היה יורד להם מן ישראל ויעאת רוח עמונית וכיבוה
את המדבר וירד מפר וביבש את הארץ וירד הטל עליו והרוח מנשבת ב
ונעשה בשולחנות שלזהב והמק היה יורד עליו וממנו ישראל מלקטין ואוכלין
והנה עלפני המדבר עלפני המדבר ולא עלה המדבר כולו לא עלמק ערבו
דק מלמד שהוא דק מחספס מלמד שהוא מחספס דק כפפר על האר
מלמד שהיה יורד כגליל על הארץ כך דברי ר' יהושע ל אעזר המודעי אומ
זה על שפדת העל כויכול פשט המקום את ידו וקבלת הפלתן של אבות של שובני
עפד הנהיג המק בטל לישראל והנה עלפני המדבר ולא עלה המדבר כלו לא על
מקדונו דק מלמד שהיה יורד מן השמים שנקראו דק שנה גוטה כדק שמים
או לפי שהיה יורד מן השמים מעיין שלא היה יורד עונק תלחם או לפי שהיה
יורד מלמעלה למטה יכול היה יורד בקול מעיין שלא היה יורד לא בשותקה

כ"ד
ש"ק
ש"ק
ש"ק
ש"ק
ש"ק

תלחם או נ
ס"ד ט"ו
ידו וקבלת
פ"ד
הנבילע בד
וכפר היה ל
להקל לעזר
אמרו לו אל
התורה את
מדת הטוב
חמש עשרה
עלפני ההר
אומ ויעו שח
דלתות שתי
זא וחשב ש
עקובה אומ
תעך לפע
כאחד שאומ
הוא הלחם מ
ל אעזר המוד
אשר נתקני
באותה שער
לחם זה שא
יורד במאת
רבנן לחם אב

תל חס או לפי שהיה יורד על הקרקע מענין שלא היה יורד לא על הכלים תל
ס"ד טרפון אומ לא היה יורד לא על הקעפים ככבוד קיפולקשט המהות אר
ידו וקבלת תכלתם של אבות של שוכני עפר והוריד מן כפל לשרל בעצמ של מצות
פזר יא מחספס אמר ריש לקיש דבר הנמלל בפסת היד יל יורק אומדבר
הנבלע ברמח איצר יס מחוספס טובא הוי אמר ריש לקיש מחספס כר
וכפר היה ל טרפון ותלמידים יושבים נל לעזר המודעי יושב בניהן אמר
להקל לעזר המודעי שעיס אמר היה הווה גבהו שלמן שהיה יורד להן לשרל
אמהו לו לעזר אחיע עד מתי אתה מגביב ומביא עלינו אמר להן מקרא מן
התורה אני דורש וכו איזו מדה מרובה מדת טוב או מדת פורענות הוי אומ
מדתה טובי במדת הפורענות הוא אומ וארבות השמים נפתחו מהוא אומ
חמש עשרה אמה מלמעלה גבוהמים מהנפשך בתוך הנחל חמש עשרה אמה
על כן ההר חמש עשרה על כפי בקעה חמש עשרה אמה ובמדת הטוב הוה
אומ ויעו שקקים ממעל ואלת שמים פתח וימטר עליהם מן לאכול מיפט
ולתות שמים כמה ארבות בדלת ארבע ארבע על ארבע הרי שמונה הרי
יא וחשב שעיס אמר היה הווה גבהו שלמן שהיה יורד להן לשרל איסיבן
עקיבה אומ מענין שורד להן מן לשרל עד שראו אותו כלבאי בדאשיות תל
תעקל לפש שלחן נגד עררי זוראו בע ישראל ויאמרו איש הלאחיו מן הוה
כאחרי שאומר לחבירו מה הוא כך אמרו ישראל מן הנא ויימר משה אליהם
הוא הלחם משה אנער להן לקנים וזקנים אמרו להן לשרל כך דברי ק יהושע
ל לעזר המודעי אומ משה אמר להן לקנים והוא אמר לכל ישראל הוא הלחם
אשר נתתינו לכם לחבתה ל יוסי ביל שמעון אומ כקוסים נפגענו ישראל
באותה שעה נאמ כאן לאכילה ונאמ להן לחם אבירים אבל איש אמר להן
לחם זה שאתם אוכלין ניטוח הוא באיבריכם וכן הוא אומ מחספס שהוה
יורד במאתים וארבעים ושמונה איברים של אדם מענין מחספס
רבנן לחם אבירים לחם שמלאכ השדה אוכלין אותו ודברי ר עקיבה
בשנימו

HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF RELIGIOUS STUDIES

וכי מלאפי השרת אובלין ושורתיך היא כפר לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי לא אכל
תקרא אבירים לא אבירים דבר הנבלע בדמא אבירים" ומה אנ מקיים ויתר
תהיה לך עלאזניך אחי שקרחו אמר הקבלה אנ אמרת יהיו לפני כמלאפי השרת
ועשן אנ מטריח אתכם כשעל פרסאות דכח ויחנו עלהורחן מביד הישימות עי
אבלה שטים ואמר תבא בר בר חנא לדיי חזי לי ההיא דופתא והויא תלת פרס
אורכה ותלת פרסי כהיה והנא בשנפען איקנפען לא לפניהן ולא לעדיהן לא לאחוריהן
וכשנאמרו דברים לפניך שמעון בן יוחאי אמר מה אנ מקיים ויהי כהיה לך בדבית
שהיורגני גוים מוכרוך להן הוא שהיו מוציאין אב להמן לא יעא מהן עולמה שנ לחם
אבירים לחם שהוא נטוח באבירים" לא לחם אבירים אכלאיש זה יהושע שהיה
יורד לו מן כנגד בני ישראל כה הנא אכלאיש וכתההם איש אשר רוח להיפבו ואימא
משה דכח והאיש משה ענו מאנ דענן איש מאיש ואין דענן איש מהאיש" זה
הדבר אשר עוה לקטו ממנו איש לפי אכלו אמרו כשהיה יוצא נחשון בן עמינדב
לקט הוא ובני ביתו היו מלקטין הדבה ועע שבישראל מלקט קמעה ולשהן באין
במדה עמר לגלגלה מספר נפשתיכם אמרו האוכל כשיעור הזה הדי הוא באר
ומבורך פחות מיכאן מקולקל במעוין יתר עלכן הדי זה רעבתן איש לאשר באהלו
תקחו מיכאן שאדם חייב במזונות אשהו ובניו" ויעשו כן בני ישראל ויקטו המרבה
והממעט עשו וזה שנתקדו ולא עבדו עלגזרת משה" ויאמר משה אלהם איש
אל יוהר ממנו עזי יקד גזרת מלך ואס הותיר הדי זה עובר בלא תעשה" ואלה
שמעו אל משה לו מחסדי אמונה שבהן" ויורדו האנשים איך כה לא פנעים
האנשים לא הותירו שאר אנשים הותירו" וידם הולעים ויבאש אפשר שמאחר
שמרתיש יבאיש לא מבאיש ואחר כך מרתיש כענין שנ להלך ולא הבאיש והמו
לא הותיר בו" לא וידם הולעים ופי מאין ידעו ישראל שהותירו לא שרדו
קילקילין שלהולעים יוצאין מביד דתן אבירים אלו לאלו ההד ובסילים מרים
קילקילין ויקעק עניהם משה בעס עליהן משה ואמר להן מנפ מה עשותין כן
ויקטו אלהו בבקד בבקד משחרית לשחרות איה לפי אכלו דוד
רשומות אומרו מייכאן שהיה בו במן בזעת אפרך תאכל לחם" וחס השמט

זאדבע
כחם היוס
ונמס כוין
הגדול ואי
מה והיו
לחס משנה
משנה אמ
ויבאו כל
ומים אמר
אתא
כדברי בית
אכו ואתאש
ל לעקר הנ
האמוי טועם
שבעולם
לפי שהיו
אכלהו היופ
היוס לוי
היוס שמא
מוציאין אוהו
הזה אין את
להן משה ל
שלמשיח ו
תזכו לשמח
בית דוד וכד
בשבת

בארבע שעות אתה אומבארבע שעות או אינו לא בשש שעות כשהוא אומ
כחם היום הרי שש שעות אמור הא מה מקיים וחס השמש בארבע שעות
ונמס כיון שזרחה עליו חמה הוא כושר ויודד ונקלים מושכך ממנו והנלכין לית
הגדול ואילות וצבאים ויתאודים באין ושותין מהן ואומות העולם באין וצד
מהן והיו טועמין בהן בעס מן שנתן המקום לשרא ויהי ביום בשש לקטו
לחס משנה אמר ר' אבא חייב אדם לבצוע על שנת ככרות בשבת דכה לקטו לחס
משנה אמר רב אשי חזינא ליה לרב כהנא דנקיט תרי ובעעחדא אמר לקטובה
ויבאו כלנשיאי העדה ויגידו למשה אמרו לו רבינו משה מה נשתנה יום זה משאר
ימים אמר להן הוא אשר דברי יוי שבת קדש לו אמרו לו אימתי אמר להן מתר
את אשר תאפו אפי על האפוי אכו ועל המבשל בשלו מיכאן לעירובי תבשילי
כדברי בית שמאי שצריכין עירוב לכל מיני ומיני ר' יהושע אוק את אשר קאכו
אכו ואת אשר תבשלו בשלו הרוצה לאכול מתאמה לו והרוצה לבשל מתבשל לו
ל' לעזר המודעי אוק את אשר תאפו אפוי ואת אשר תבשלו בשלו הרוצה לעוס דבר
האפוי טועם בו טעם כל אפויי שבעולם דבר בשול טועם בו טעם כל בישולין
שבעולם וינחו אתו עד הפקר עשו מה שנתקדו ויאמר משה אכלהו היום
לפי שהיו ישראל תיילין לעת בשחרית אמרו לו רבינו משה נצא בשחרית אמר להן
אכלהו היום אמרו לו והואיל ולא יעאנו בשחרית נצא בין הערבים אמר להן כי שבת
היום לוי לפי שקע לבן שלשדל באותה שעה אמרו לו רבינו משה הואיל ולא מצאנוהו
היום שמא לא נמצאנו למחר אמר להן היום לא תמצאוהו בשדה היום אי אתם
מוצאין אותו מוצאין אתם אותו למחר דברי ר' יהושע ר' לעזר חסא אוק בעולם
הזה אין אתם מוצאין אותו מוצאין אתם אותו לעולם הבא ר' יהושע אוק את
להן משה לשרא אם תזכו לשמך שבת תנצלו מעל פורעניות מיומו שלנא ומצאו
שלמשיח ומימי בית דין הגדול ר' לעזר המודעי אומ אמר להן משה לשרא אם
תזכו לשמך שבת עתיד המקום לתי לבס ארץ ישראל ועולם הבא ועולם הדש ומלכות
בית דוד וכהונה ולויה ר' אכלהו היום הנו רמז מצה סעודות חייב אדם לאכול
בשבת חסא אמר ארבע ורבנן אמרי שלש אמר ר' יוחנן ושניהם מקרא אחי דרעו

ויאמר משה אכלהו היום כי שבת היום לנו היום כי חדקא קבר הני תלתא היום
דברבי לבר מדאורתא ודבנן סברי בהדי דאורתא וקיימא בדבנן אמרנן שמעון
כזי אמר ד יהושע צמ לוי משום בר קפרא כלהמקיים שלש עשרות בשבת לעיל
משלש כורעיות מחבלו שלמשיח ומדינה שלגיהם וממלחמה גוג ומגוג
שלמשיח כההבא היום וכתתם הנה אנט שולח לכם את אליהו הנביא לפני בוא
י"י מדינה שלגיהם כתתם היום וכתתם היום וכתתם היום וכתתם היום
ומגוג כתתם היום וכתתם היום וכתתם היום וכתתם היום וכתתם היום
פעודות בשבת אמר ד לעזר לעולם יקדיר אדם שלחנו במועצו שבת אפי
שאינו עדיך לא לכזית במועצו שבת מלוגמה כתתם היום וכתתם היום
באפוקי שבת עגלא תלתא קוה קא אכיל מענה כוללתא כי גידל אבימי בדיה זמ
לה למה לה למר לאסודי כולל הא"י נשבוך ממעלי שבגא שבקו אתא אריא ואכיל
ששה מים תלקטו ל יהושע אומ למעט שלא היה המן יורד בשבת ביום
מעין תל שבת לא היה בוי ד לעזר המודעי אומ ששה מים תלקטו למדכו של
היה המן יורד בשבת ביום הכבודים מעין תל שבת לא היה בוי ויהי ביום
השביעי יצאו מק העם ללקט אן מחוקרי אמה שבה ויאמר י"י אל משה ע
אנה מאנתם אמר ליה רבא לראבה בר מארי מנא הא מיטתא דאמור אינאשי בש
הוצא לאהו ברבא אמר ליה דבה למה תדיבו אלי כלבם פשעתי בוי נאס י"י אמר ל
את אמרת לי מעבדי אנה אמינא לך מדאורתא יצא מק העם ללקט ויאמר י"י א
משה עזאנה מאנתם עז אנה מאנתם אמר לו הקבה למשה אמור להן לשר
הוצאתי אתכם מאצרים וקדעתי לכם את הים והורדתי לכם את המן והוצאתי ל
אתה שכל ועשיתם לכם נקים ובורות עד מתי אתם ממאנים לשמר מצותי ותו
שמא תאמרו מצוות הדבה היטלת עליכם שבת א שנתתי לכם במרה לשמרה
ולא שמרתם אותה שמא תאמרו שומרי שבת מה שבר נטל תל שומר שבת
מחבלו ושומר ידו מעשות פלרע הא למדת שכל המשמר את השבת מרוחק הוא
מק העברה מצותי ותורתו ראו כי י"י נתן לכם השבת גדולה שבת ש
מענו בתורה וצניאים וכתובים שהיא שקולה כנגד כל המצוות בתורה

ויאמר משה
דברבי לבר
כזי אמר ד
משלש כורעיות
שלמשיח כההבא
י"י מדינה
ומגוג כתתם
פעודות בשבת
שאינו עדיך
באפוקי שבת
לה למה לה
ששה מים
מעין תל
היה המן
השביעי יצאו
אנה מאנתם
הוצא לאהו
את אמרת
משה עזאנה
הוצאתי אתכם
אתה שכל
שמא תאמרו
ולא שמרתם
מחבלו ושומר
מק העברה
מענו בתורה

מ
ל

מ
ל

עז אנה מאנתם לשמר מצוות ותורת ראו כי יני נהם לכם השבת בניאים דכר
אמן להם את חקו ואת משפטי הודעתו אותם אשר ועשה אותם הארץ ורדי
הם וגם את שבתתי נתתי להם להיות לאות ביני וביניהם בכתובים דכר ועל
דסיני ודגת ודגד עמהם משמים והתם להם משפטים ישרים והודות אמת חקים
מצוות טובים ואת שבת קדש הודעת להם ראו כי יני נהם לכם השבת אמר
הם הזהרו שהמקום נתן לכם את השבת על כן הוא נותן לכם ביום הששי לחם יומים
מזבאן היה ליאשה אומ לחם ככולי שבו איש תחתו לו ארבע אמות שיש לאדם
לכלכל בכל מקום ברשות הרבים ואם הוציא חוץ לארבע אמות חייב אליעז איש
ממקומו זה תחום השבת וכמה חלפים כדתניא שבו איש תחתו לו ארבע אמות אל
יעז איש ממקומו לו אפים אמה מעל אמר רב חקדיא למדנו מקום ממקום ומקום
מגובה ונוסה מעשה נסה מגבול מגבול מגבול מחוץ מחוץ מחוץ ממקום
כהכא חל יעז איש ממקומו ולהלן ושמת לך מקום וסמך ליה אשר ינוס שמה ארבע
נסה מעשה כה הכא אשר ינוס שמה ולהלן ואכ יעז יעז הוציא את גבול עיר מקלפו
אשר ינוס שמה ואת בה גבול את גבול עיר מקלפו ארבע מגבול כה הכא את
גבול עיר מקלפו ולהלן ומעז אהו גואנהדס מחוץ לגבול עיר מקלפו ואית בב חוץ מחוץ
גבול ארבע מחוץ כה הכא ומעז אהו גואנהדס מחוץ ולהלן ומדו אתם מחוץ
לעיר את פאת קדמה אפים באמה ונלקה מקוד העיר וחוצה אלף אמה סביב דעיר
חוץ מחוץ ואין דעין חוץ מחוצה והע מילי ארבע אמה סביב אכל מק התורה
שעס עשר מילי כנגד מקנה ישראל וישבהו העם ביום השביעי אמר רב יהודה אמר
רב אלמלא שמדו ישראל שבת לאשונה לא שלטה בהן אומה ולישן שני ויהי ביום השביעי
יצאו מן העם ללקט וכה בתריה ויבא עמלק אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחאי
אלמלא משמדו ישראל שבת שבת פה לנתן מיד נאלין שנה אמה יני לפד יסיב
אשר ישמדו את שבתתי וכה בתריה והביאתים אלהי קדש אמר ר' חייא כה
אבא אמר ר' יוחנן כל המשמר את השבת פה לנתן אפילו עו עז באנוש מוחללין לו
שני אשרי אנוש יעשה זאת ובין ארס יחזיקה שומר שבת מחללו אל תקרא מחללו
לא מחול לו ויקראו בזה ישראל את שמו מן דורשי שומות אומרים ישראל

קראו אותי מן הַמִּדְבָּר וְעָשִׂיתֶם עִשְׂרֵי דְבָרִים נְכַדְרָא וּבֵין הַשְּׁמֵשׁוֹת הַמִּזְנָן מְבַלְלֵם לֵבִי
 שֶׁהוּא יוֹצֵא מִטְּבַעוֹ שְׁלֵשׁ עָלֶיכֶם כְּכֹד קִדְמָה בּוֹ מִחֲשֵׁבָה מִשֶּׁשֶׁת יָמֵי בְרֵאשִׁית לֵהָיוֹם
 אֵיךְ כִּלְחַד שֶׁהָיָה הַשָּׁמַשׁ וְהוּא בְּזֶרְעֵנִי אֵי אֵתָה יוֹדֵעַ שְׁלֵמָה לֵי יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי
 הוּא אֹמֵר שֶׁלְדַע פֶּשֶׁתֵּן אֲנִי מֵה זֶדַע פֶּשֶׁתֵּן אֲדוֹם אֵף הוּא אֲדוֹם הַלֵּל לִבִּי אָמַר רַב אֲנִי
 עֲגוֹלֵבְנִי וְלִבִּי כְּמִלְּוִיָּה לֵי אֵעֲזֹר הַמִּזְדַּע אֲנִי לְדוֹמָה אֲנִי שְׁמוֹשׁ לִבּוֹ שְׁלֵשׁ יָמֵי
 יוֹסִי אֲנִי הוּא מִגִּדֵי עַל עֲצָמוֹ שֶׁהוּא מִן לֵעַ שְׁאִינוֹ יוֹרֵד לֹא בְּשִׁבְתוֹת וְלֹא בְּיָמִים סוֹבֵן
 וְלֹא בְּיוֹם הַכְּפֻרִים אַחֲרָיו אֲנִי כֵּשֶׁם שֶׁהֵנְבִיא מִגִּדֵי לֵהֵם חֲדָרִים וְקִתְרִים לֵעֲשֹׂה
 כִּדְהַמִּזְנָן מִגִּדֵי לֵהֵם חֲדָרִים וְקִתְרִים הֵא כִּי אֵיזָה יָד אֲשֶׁה סוֹדָתָה עַל בַּעֲלָה הַיָּד
 הַיְמָנִית הוּא סוֹדָתָה עַל הוּא אֲנִי הַיָּד סוֹדָתָה עַל בְּאֵר אֲנִי מֵשֶׁה לִי אֲנִי לֵהֵם לִבִּי
 מִשְׁפֵּט לִשְׁחָרִית אִם נִמְצָא מִן שְׁלֵשׁ בְּבֵית בַּעֲלָה בְּיָדוֹעַ שֶׁהוּא סוֹדָתָה עַל יוֹאֵם נִמְצָא
 בְּבֵית אֲבִיהַ בְּיָדוֹעַ שֶׁהוּא סוֹדָתָה עַל הַיָּד וְכִן הַמּוֹכֵר עַבְדוֹ לְחַבְרֵהוּ זֶה אֲנִי לִקְחָתִי
 וְהָיָה אֲנִי לֹא מִכְרָתִי בְּאֵין אֲנִי מֵשֶׁה לִי אֲנִי לֵהֵם לִבִּי אֲנִי לִבִּי מִשְׁפֵּט לִשְׁחָרִית אִם
 נִמְצָא מִן שְׁלֵשׁ בְּבֵית רַבּוֹ לִשְׁשׁוֹן בְּיָדוֹעַ שְׁאִינוֹ מִכּוֹר וְאִם נִמְצָא בְּבֵית רַבּוֹ אַחֲרָיו
 בְּיָדוֹעַ שֶׁהוּא לְחוֹחַ וְכַעֲמֵן כְּעִפְחוֹת בְּדָבָר יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי כִּי אֲנִי עִם הַעִיִּקְחָתִי
 לֵי אֵעֲזֹר הַמִּזְדַּע אֲנִי כְּקוֹנֵתָה שְׁעֵפָה עַל לִבִּי נִכָּה וְלוֹשֶׁה בְּדָבָר וְחַמְאָה לֵי
 הַעֲפִיחָה בְּדָבָר וְכִי אֲפִשֶׁר לִבִּי וְהֵא תֵּנִי דָבָר אַחֲרֵי מִשְׁמוֹנָה וְאֲדַבְּעִים בְּמִן אֲנִי
 שֶׁהוּא אֵת הַגְּדוֹל בְּקִטְן מִמֶּנּוּ כִּי שִׁישְׁמִיעוּ אֵת הָאֲרִזָּן מֵה שִׁיכּוֹלָה לִשְׁמוֹעַ כִּדְ לֵבִי
 שְׁאִין מִצּוֹ עֲמָנוּ מֵהוֹק מִדָּבָר נִתְּנָה בּוֹ וְאֵעֵפֶּה שֶׁהוּא לְמַעַל מִמֶּנּוּ וְיֵאמַר מִשֶּׁה
 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר עוֹה יֵי מֵלֵא הַעוֹמֵר מִמֶּנּוּ וְאִם אֲנִי אֲנִי יִכּוֹל לֵאמֹר אֲהִרֵן אֲנִי
 בְּשֶׁת אֲדַבְּעִים תֵּל כִּי אֲשֶׁר עוֹה יֵי אֲנִי מֵשֶׁה וְיִפְחָהוּ אֲהִרֵן לִכְעַ הַעוֹת אֲנִי מֵשֶׁה
 אֲרִזָּן לֹא בְּשֶׁה שְׁעִיָּה וְהֵנִי אֲרִזָּן מִנְחָה וְלִפְנֵי עֲנַנְתָּ הַמִּזְנָן וְשִׁמְךָ הַמִּשְׁחָה וְנִטְהַר
 אֲהִרֵן וְיֵאמַר מִשֶּׁה אֲנִי אֲהִרֵן קַח עֲנַנְתָּ עֲנַנְתָּ אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁלֵמָה הוּא אִם
 שְׁלֵמָה אִם שְׁלֵפֶסֶף אִם שְׁלֵחָשׁת אִם שְׁלֵבְדָל אִם שְׁלֵעוֹפִית תֵּל עֲנַנְתָּ אַחֶר לֵי
 אֲמַרְתִּי אֲבִלֵי שְׁמַעְיוֹן יִתֵּר מִחֲבָדוֹ וְאֵיזָה הוּא כֵּל שְׁמַעְיוֹן יִתֵּר מִחֲבָדוֹ הֵי אֲנִי
 זֶה כֵּל חֲדָשׁ וְהֵן שְׁמָה מֵלֵא הַעוֹמֵר מִן וְהֵנָּח אֲתוֹ לִפְנֵי יֵי לְמַשְׁמִית לְדַתִּיכֶם
 לֵי יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי לְאֲבוֹת לֵי אֵעֲזֹר הַמִּזְדַּע יוֹמֵ לִדְרוֹת לֵי יוֹסִי אֲנִי לִימֹת יִרְמִיָּה

לפי ש
 מאי
 דאן
 חו
 שלמי
 יהוש
 באר
 המזן
 אלה
 שלמד
 ובין ה
 נשרא
 נועבר
 מיתה
 לפעמי
 בשלי
 ויסעו
 החטא
 אלה
 בנגדיו
 המקוב
 מלמד
 ממנו
 העלה
 לאבי
 בעצמי

לפי שהיה ירמיה אומ' להן לעשרל התעסקו בתורה אמר' לו אם נתעסקנו בתורה
מאיז אנו מתפרנסין הוציא להן צנצנת שלמן אמר' להן אבותיכם שנתעסקו בתורה
דאן במה נתפרנסו אף אתם אם נתעסקתם בתורה לטוב שהמקום מפרניס אתכם
הן אחת משלש אהות שעתיד אלהו ללנות להן לשלש אהות עלוחית שלמן ועלוחות
שלמים ועלוחות שלמן המשחה ובע ישראל אכלו את המן ארבעים שנה
יהושע אומ' ארבעים יום אכלו ישראל המן אחר מיתתו של משה מת משה בשבעה
בארד ואכלו ממנו עשרים וארבעה שלארד וששה עשר שלמן וכן הוא אומ' וישבת
המן ממחרת באכלם מעבוד הארץ לא עזר המודעו אומ' שבעים יום אכלו ישראל
את המן אחר מיתתו של משה מת משה בשבעה בארד אכלו ממנו עשרים וארבעה
שלארד וששים שלארד שני שהיא היתה שנה מעוברת ואכלו ממנו ששה עשר בנקם
וכן הוא אומ' וישבת המן ממחרת אחרים אומ' ר' ארבע וחמשים שנה אכלו
ישראל את המן ארבעים בארד ושבע שלכבוש ושבע שלחלוק שני עני באים אל ארץ
נושבת מה תל ארץ נושבת מלמד שארבע עשרה שנה אכלו ישראל את המן אחר
מיתתו של משה ולא היא דכתיב וישבת המן ממחרת באכלם מעבוד הארץ ולא היה
לפי ישראל מן והעמד איש וידע כמה תל עשירית האיפה הוא אחד מעשרה
בשלש קאין שהן שבעת רבעים ועוד ועוד זה אחד מחמשה ברובע
וישעו כל עדה בני ישראל ממדבר סין לפי דרכנו למדנו שאיך שנא בא לא על
החטא ועל העברה וירב העם עם משה שעבדו על שורת הדין ויאמר
אלהם משה מה הדיבון עמדי מה תנסון אתי ויאמר להם כלזמן שאתם מודיעים
בנגדי הדי אתם מששים את המקום לא אמר להם כלזמן שאהם מודיעים בנגדי
המקום עושה לכם נסים ונבקות ושמו אתה גדל בעונם ויצא עם העם למצרים
מלמד שנגע בהן צמאון ולהן הוא אומ' ויבאו מרתה ולא יכלו לשתות מים
ממדה לא נגע בהן צמאון אבל כאן נגע בהן צמאון ויאמר למה זה
העלתנו ממצרים אמר להן דרך איך אדם כועס בתוך ביתו איך נוגע בגבו
לא בקטן אבל באן נתנו פיהם בגדול להמית את בני ישראל ואת מקדש
בצמא מוכא היהל יאשיה אומ' נפל ביתא הבני לצותא לא להמית את

פיר
זני
המנו

לפי שהיה ירמיה אומ' להן לעשרל התעסקו בתורה אמר' לו אם נתעסקנו בתורה
מאיז אנו מתפרנסין הוציא להן צנצנת שלמן אמר' להן אבותיכם שנתעסקו בתורה
דאן במה נתפרנסו אף אתם אם נתעסקתם בתורה לטוב שהמקום מפרניס אתכם
הן אחת משלש אהות שעתיד אלהו ללנות להן לשלש אהות עלוחית שלמן ועלוחות
שלמים ועלוחות שלמן המשחה ובע ישראל אכלו את המן ארבעים שנה
יהושע אומ' ארבעים יום אכלו ישראל המן אחר מיתתו של משה מת משה בשבעה
בארד ואכלו ממנו עשרים וארבעה שלארד וששה עשר שלמן וכן הוא אומ' וישבת
המן ממחרת באכלם מעבוד הארץ לא עזר המודעו אומ' שבעים יום אכלו ישראל
את המן אחר מיתתו של משה מת משה בשבעה בארד אכלו ממנו עשרים וארבעה
שלארד וששים שלארד שני שהיא היתה שנה מעוברת ואכלו ממנו ששה עשר בנקם
וכן הוא אומ' וישבת המן ממחרת אחרים אומ' ר' ארבע וחמשים שנה אכלו
ישראל את המן ארבעים בארד ושבע שלכבוש ושבע שלחלוק שני עני באים אל ארץ
נושבת מה תל ארץ נושבת מלמד שארבע עשרה שנה אכלו ישראל את המן אחר
מיתתו של משה ולא היא דכתיב וישבת המן ממחרת באכלם מעבוד הארץ ולא היה
לפי ישראל מן והעמד איש וידע כמה תל עשירית האיפה הוא אחד מעשרה
בשלש קאין שהן שבעת רבעים ועוד ועוד זה אחד מחמשה ברובע
וישעו כל עדה בני ישראל ממדבר סין לפי דרכנו למדנו שאיך שנא בא לא על
החטא ועל העברה וירב העם עם משה שעבדו על שורת הדין ויאמר
אלהם משה מה הדיבון עמדי מה תנסון אתי ויאמר להם כלזמן שאתם מודיעים
בנגדי הדי אתם מששים את המקום לא אמר להם כלזמן שאהם מודיעים בנגדי
המקום עושה לכם נסים ונבקות ושמו אתה גדל בעונם ויצא עם העם למצרים
מלמד שנגע בהן צמאון ולהן הוא אומ' ויבאו מרתה ולא יכלו לשתות מים
ממדה לא נגע בהן צמאון אבל כאן נגע בהן צמאון ויאמר למה זה
העלתנו ממצרים אמר להן דרך איך אדם כועס בתוך ביתו איך נוגע בגבו
לא בקטן אבל באן נתנו פיהם בגדול להמית את בני ישראל ואת מקדש
בצמא מוכא היהל יאשיה אומ' נפל ביתא הבני לצותא לא להמית את

ואת בני ויהי מקע אמרו בהמתו של אדם אינה לא חיונו הא כי איה ער אדם יועל
לדרך ואין בהמתו עמו מסתלק עבוא ויעעק משה אליו לאמר מה אעשה לעם
הזה להודיע שבחו שלמשה שלא אמר האיל והן מידי יועק כנגדי אף אני אינני מבקש
עליהם רחמים לא מה אעשה לעם הזה עוד מעט וסחלוצ אמר לפעו רבוננו שלעל
בינך לבנים הרי את הדוג שאמרת ליאל תקפיד כנגדן כי תאמר אל שאהיה בחייה
כאן מקום ממך ומשה מנביה אבל במעשה העגל המקום מנביה ומשה ממך
ו"אמר יי אלמשה עבור לפע העם עבור על דבריהם שנפסס קניטה ל יהודה
אומ עבור על חטא שלהן ל נחמיה אומ עבור לפע העם וידה שא ליה ימלל
א עבור לפע העם והוציא להם מים וקח אתך מקטני נשדל לעדת שלא יאמרו
מע"נות היו שם ומטך אשר הבית בו את היאר קח בידך והלכה זה אחר
משלשה דברים שהיו ישלז אתר עמין ואומרים שלפני ענותה ואלהן קטרת
ומטה וארון קטרת זו אמרו שלפני ענות היא היא הרגה נדב ואביה הוא היא
הרגה קרח ועדתו לפוח ידעו שהיא שלבדכה ויתן אתה קטרת ויכפר עליהם
ארון זה אמרו שלפני ענות הוא הוא הרג את עזה ואת פלשתים ואת בית
שמש והרג את עזא לפוח ידעו שהוא שלבדכה וישב ארון יי בית עבד
ארום הגר שלשה חרשים ויבדק יי את עבד ארום ואת כלביתו מטה זה
אמרו שלפני ענות הוא הוא הביא מכות על המעריים במערים לפוח ידעו שהיא
שלבדכה ומטך אשר הבית בו את היאר קח בידך והלכת הנע עמד לפניך
שם על העזר בחרב אמר לו כל מקום שאתה מוצא רושם דגלי אדם בעעין
שן דמות במראה אדם שם את עומק לפניך והכית בעזר מיבאן יוקי
במזמרה אומ מקלזה שלם מפיר הוא והכית על העזר אן כית בקלא והכני
בעזר אמר לו פנחס תאמר שהם מפודי נוח הזה רך מעשה באחד שיכרד לרואי
למכור סמפודיגון אמר לו הלוקח עלמנת לבדוק אמר לו עלמנת מה עשה
נפלו והנחתו על הסדן והיה מכה עלו בפטיש נבקע הסדן ונחלק הפטיש והסמנת
לא חקר ויקרא שם המקום מקה ומריבה ל יהושע אומ מעשה קראו מקה
ומריבה ל לעזר המוצע אומ המקום קראו מקה ומריבה שן ויקרא שם המקום

מיבאן
אמרו
ל אע
ל יאשי
נמא
ל אחו
מדבר
ועלה
שליש
שהוא
עמלק
עבא
אמרו
היאך
יעתוב
פסע וב
והאמר
ל אומ
מלחמה
וילחי
נפשות
קדך ביד
יהיה בך
עשה ע
שמשחי
שמעון

פיר
מאד

כיר
אזכרה

מבא

ויצא אחד מהן הורגו ורבנן אמרי הקורין לפני אומות העולם אמר רב חנני
לא מבטלי דותחתי שלא היתה בדיה בעולם ופולה ליהויה בה באבן בלי עלה
קנין לתובה אלפי שנה הקורה לפני אחרים כך כיון שישאו ישראל מומציה
נפלה אימתן על כל באי העולם שמעו עמי ורגזין תלל עליהם אימה ופחד
שביא עמלק להם אלפי שנה את שלו מתחת ידיהם הקורין לפני אומות העולם
ברפידים אמר ר' חנניה דבר זה שאלנו את ר' איעזר כשהוא יושב במותבא
דבא רפידים מה הוא אמר לנו במשמעו ועוד אמר ר' חנניה דבר זה שאלנו את
ר' איעזר כשהוא יושב במותבא דבא רבא מנע מה פדו ישראל פטרי חמורים ולא פטרי
נפלים ולא פטרי סוסים אמר לנו ר' חנניה מלך מלכי המלכים בה דא לפי שקיי
את ישראל ביעיאתן ממזרים שאין לך בלאחד ואחד שלא היה לו שבעים חמורים
לפני שהיו טעופין בסך וזהב ואבנים טובות ומתולות דרשורסומות אומריין
כפידים לא רפיו ידים לפי שדיכו ידיהם מק התורה לפיכך בא עליהן שני שאינה
באלא עלה חטא ועל העבירה וכן הוא אומ ויהי כהפין מלכות רבועם ופחדתו
את הורת יוי ופל ישראל עמו מהוא אומ ויהי בשנה החמישית עלה שישק מלך מדין
עלירושלם כי מעלו ביוי וואמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים נליבאן שיהו
כבוד הלמדין שלמדו חביב עליו ככבוד חברו וילמד כל העולם כולו משה של
אמר לו ליהושע בחר לי אנשים לא בחר לנו אנשים עשאו כמותו אנשים אמר
גבורים אנשים וראוי חטא וצא הלחם בעמלק ופי משה עומד ואומ ליהושע עש
מלחמה עם עמלק לא מסורת היא שאין בעל עשו נופלין לא ביד בנה שלחן
וצא הלחם בעמלק ל יהושע אומ אמר לו הקב"ה למשה צא מתחת כנפי הע
והלחם בעמלק ל לעזר המודעי אומ אמר לו הקב"ה למשה אמור ליהושע
ראשך זה למען אתה משמרו לא לבתר צא והלחם בעמלק מחר אנכי עש
על ראש הגבעה ומטה האלים בידי מחר נהיה מעותדין ועומדין על ראש הגבעה
ומטה שאמר הקב"ה תהא בדרך תהא בידי לעולם כך דברי ל יהושע ל לעזר
המודעי אומ מחר נגזור תענת ונהא מעותדין ועומדין על ראש או מעשה
מחר נגזור תענת ונהא מעותדין ועומדין על ראש או מעשה

צמטך זה ה
להתארת המ
שעה זו
עשה
עליו צבור
ומדל ל איע
קנין שישרה
עשה להם נס
אנו מה ה
למקום ומ
אל משה
למקום ומ
יובה אומ
נחמין וכשה
וידי משה
איש כך דברי
אמר לו משה
ויקחו אבן
אמר בלזמן
עצמו על ע
יהי ויהי ויהי
דברי ל יה
למשה ולא ה
בין וישמות
מכו בידי כ
חור מזכור זכ

במטח זה הוצאתם ממצרים וקדעת להם את הים והודדת להם את העלו והגודות
להן את המן ועשית להן נסים וגבורות במטות זה אתה תעשה להם נסים וגבורות
בשעה זו ויעש יהושע כאשר אמר לו משה עשה מה שנתקן ולא עבר על גזרת
משה ופשה אהרן וחור הואבנה שלמרים על ראש הגבעה לענין שאמרנו מיכאל
לשליח צבור שיהיה אחד מימינו ואחד משמאל והיה כאשר יהיו משה ידו וגבר
הדל ל אי עזר אומ ופי ידיו של משה מגבורות ישראל או ידיו מגבורות עמלק אל
בזמן שישראל עושים רצונו של מקום ומאמנים במה שניקדו המקום למשה המקום
עשה להם נסים וגבורות כיוצא בואתה אומ ולקחו מההדס ונתנו על שפת המזבח
אומ מה הדס מהנה למלאך ומה הדס מהנה למזוזה לא כל זמן שישראל עושים רצונו
של מקום ומאמנים במה שניקדו משה לעשות המקום חק עליהם כיוצא בו ויאמר
אל משה עשה כך שרף וגו' ופי נחש מצויה ומחיה לא כל זמן שישראל עושים רצונו
של מקום ומאמנים במה שניקדו הן מתרפאים דא והיה כאשר יהיו משה ידו ל
יובה אומ כשהיה משה מלביה ידו המז שעתידין ישראל להגביה דברי תורה ה
לחיו וכשהוא משפיל ידו כויבול שעתידין ישראל להשפיל דברי תורה ואינן נועחין
וידי משה כבדים וקרו ידיו של משה באותה שעה כאדם שתלויין בו שע כו
מים כך דברי ל יהושע ל לעזר המודעי אומ מיכאל שאין מרשלים לדבר מעוה שא לו
אמר לו משה ליהושע בחר לי אנשים מידי לא בא לידי העער ההוא לא אמר למחר
ויקחו אבן ופי לא היה עם כקת אחת או גלובקרין אחד שינחו לו וישב לא
אמר כל זמן שישראל שרדו בערה אף אני אהא עמהן בעער מבאן אמרו אשרי אדם
שצפועל עם הצבור ואהרן וחור המבין בידיו מלמד שהיה מעלה בהן ומוריד
בהן ויהי ידיו אמונה עד בא השמש מלמד שהיו ישראל בתענה כל אותו היום
לדברי ל יהושע ל לעזר המודעי אומ וידי משה כבדים שוקר החטא על ידו
אל משה ולא היה יכול לעמוד בו מה עשה נפיה לצבות הדאשונים שג ויקחו
בן ושימו תחתו או מעשה צבור וישב עליה לו מעשה אמרת ואהרן וחור
מבין בידיו מה תל מזה אמר ומזה אחד מלמד שהיה אהרן מצפור צבות לו
אחור מצפור צבות יהודה מיכאל אמרו אין כוחתן משלשה שיהיו לפני התביה

פיר
מפיר

ברענת צבור ויהי ידיו אמונה ידו שלא נטל בה כלום מישדל אמונה עד בא השמש
לא ויהי ידיו אמונה אמר משה לפני המקום לבנו של עולם על ידי הוצאת
ממצרים ועל ידי יקדעת להן את הים והודדת להן את המן והוגדת להן את ישראל
ועשית להן נסים ונבואות ועל ידי תעשה להן נסים ונבואות בשעה זו לא אמונה
עד בא השמש אמר האתי כל מצבות כולם אין עושות מלחמה לא עד שש שעות
מלכות חייבת זו עושה מלחמה משתדית ועד ערבית ויחלש יהושע את עמלק
ל יהושע אומ שירד וחקך לאשי נבואות העומדין בדאשי שורות ל לעזר המודיע
אומ לו לשון נבואות ויחל ויאחק וישבר עמלק כמשמעו עם אובנו את לו
חיילות שלמו כך דברי ל יהושע ל לעזר המודיע אומ עמלק כמשמעו עם אובנו
את לו חיילות שלמו כשהוא אומ ואת לו חיילות שלמו כשהוא אומ ל יהושע
אומ לא עולם לא היו דען אותן בדחמים ל לעזר המודיע אומ לפי חרב למדע
למלחמה זו שלא היית לא על פי גבורה אחרים אומרין לפי חרב נתקיים בהן מה
שנלהן פי נפם אעשן ופם ירדכך אם לא נפם שנאת ופם ירדכך ויאמר יו
אל משה כתב זאת זכרון בספר זקנים הדא שונם אומרין שוט שישדל לוקים ב
סופו ללקות ילמד כל העולם כולו מפרעה שמהוך שבא אשעבך את ישראל לטיב
המקום בים שנ ועד פרעה וחילו בים קנה וכך את מוצא בלעך שמהוך שבד
והזק את ישראל איבדו המקום מן העולם הזה ומן העולם הבא שנ כי מחה אומ
את זכר עמלק כך כל אומה ומלכות שתבוא ותזיק את ישראל בו בדבר המקום נגו
ממנה כהוב זאת זכרון בספר כהוב משכתוב כאן זאת מה שכתוב במ
תורה זכרון משכתוב בנביא בספר משכתוב במגלה כך דברי ל יהושע רפ
לעזר המודיע אומ זאת משכתוב כאן ובמשנה תורה זכרון משכתוב בנביא
בספר משכתוב במגלה ושים באזני יהושע בובוס למשח יהושע כך
דברי ל יהושע ל לעזר המודיע אומ זה אחד מן ארבעה שעתן להם דמז שני
חשו ושנים לא חשו משה עתן לו דמז ולא חשו שנים באזני יהושע יהושע מן
את ישראל למדן ואין משה מכניס את ישראל למדן לקוף היה עומד ומבקש כל
אותן בקשות וכל אותן תהנות עד שכלו וכלן אלהם דבר יעקב עתן לו

למחש שני
למשל מי שב
לדמזוחש
ועות הללו
למשל העד
מגלה לפע
צד עתיד ל
למסר המז
לולפלמשכ
מחה לו ולכ
אומ שלא יה
אין זה של
למנים אומ
שמים ספר
לכר ישראל
ל יהושע ב
אומ כי מחה
עד שלא פש
וים ישבו ב
את ירושלם
וזקרא שמו
בני עשאו
לאנס לפע
לענו זכר הו
עלם יה ות
למרו מנו

לוא חש שנהנה אנכי עמך ושמרתיו נסוקה היה מצבוא שני ויחא יעקב מאד וייער לך
אמר מי שבטיחו המקום כך יהא מותרא לא אמר שמא גרום התטא" וייד עתה
לדמזוחש גם את דארי גם היוצב הפה עבדיך אמר מה אני סמך שהדתי שלש בהמות
דעות הללו לא שמא דבר עתיד לערע בישראל ועתידין להנצל עלידי לך נאמר והיה
בפני שתי הערלה זה באחר מהם" מדדכי נתקן לו למז וחש שג וצכל יום ויום מודכי
מרתך למע חצר בית הנשים אמר אנשה להסידה זו שתנשא לערלה לא שמא
ד עתיד לערע בישראל ועתידין להנצל עלידי מיד ויורע הדבר למרדכי ועד
סדר המלכה" כי מחה אמחה מחה בעולם הזה אמחה בעולם הבא מחה
זולת משפחהו כך דבר ל יהושע ל לעזר המודעי אומ עמלק זה אגג זכר זה המן
מחה לו ולכל משפחהו" אמחה לו ולכל הדור ההוא" מתחלה שמנים ל יהושע
אומ שלא יהיה לנין ונכד לעמלק שלא יאמרו גמל זה של עמלק" וחלזו של עמלק
ימלק זה של עמלק" ל לעזר המודעי אומ לפי שבא לאבד את ישראל מתחלה בנכדי
שמנים אמר משה לפני המקום רבונו של עולם דשע זה בא לאבד את בניך מתחלה
שמנים ספר תורה שתהיה להן מן השמים מי יקרא בו" ל נתן אומ לא בא המן לא
זכר לשרא שני וימי הפורים האלה לא יעברו מהוך היהודים וזכרם לא יסוף מקדעם
ל יהושע בן נוי בשם ל אב קנזרי כה אחד אומ תמחה את עמלק וכל אחר
אומ כי מחה אמחה את עמלק הא כי עז זרק יימו שני כתובים הללו אל
עד שלא פשט ירו בכא תמחה ומשפט ירו בכא כי מחה אמחה" ובשר
ודם יש בו בוח ואפשר שיפשוט ירו בכא אלה קבה לא עלידי שהיח עתיד להחריב
את ירושלם שבה בה בעת היא יקראו לירושלם סא יני" וייבן משה מזבח
ויקרא שמו יני נמי ל יהודי ע אומ משה קראו נמי אמר להן נק זה שעשה לכם המקום
בזע עשאו" ל לעזר המודעי אומ המקום קראו נמי שכל זמן שישראל שרויין בנס
כא נק לפניו שרויין בתרה כאן ערה היא לפניו שרויין בשמחה שמחה היגה
לפניו זכר הוא אומ כי שמחה ונתקן" ויאמר כי יד על כל יד משושב
עלכם יה ורהא מלחמה באותה שעה מלחמה ליוי בעמלק" מיכאל
אמרו מנוי מלך קודם להפדתהו עו של עמלק

המודיע אות נשבעה קפה בכסאו שאם יבואו כל אומות העולם להתגיייר יקבלו
ומעמלק לא יקבלו מהן שנ' ויאמר דויד אלהי הער המנוח לנו מי אלה ויאמר קח
גד עמלקי אנכי באותה שעה נזכר דויד מה נאמר לו למשה רבו שאם יבואו אל
חומות העולם להתגיייר יקבלו מהן ישראל ומעמלק לא יקבלו מהן ויאמר לו דויד
דמך ענדאשך כי מך ענה בך מך ר דר אמר הקפה מן דר דר אנה בתה
לפני דרין מדור דור מדור העולם הזה לדור העולם הבא כך דברי ה' יהושע
ה' לעזר המודיעי אומ מדוח של שמואל לדורן של משיח שישבו שלשה דורות ומ
שישבו שלשה דורות שני יראוך עם שמע ולפע ירוח דור דורים ל ברביה בע
ל אבא בר כהנא כל זמן שזרעו של עמלק קיים בעולם כאלו פנה מכסה פנים
וכל זמן שאין זרעו של עמלק קיים לא יפנה עור מוריך הוון עיניך האות אה
מוריך ל לוי בשם ל חמא בר חנה כל זמן שזרעו של עמלק קיים בעולם כוים
אין חזרת רוח לפני כסא כבודי אבד זרעו של עמלק נהי שב כסא מלכות ומת
טעמיה האויב המוחרבות לעמ ועדים נהשת אבד זכרם המה ויוני לעולם
כונן למשפט כסאו אומ יוי מלך עולם ועפ אבדו גוים מארצו כן יאמר בעם
הרחמים ומלך מלכותיה ויצמח פורקנה ויקרב משיחה בחיינו ובימינו ופי
עמו כל בית ישראל אמן כן יאמר רחום

וישמע יתרו

מר שור אדונינו מלך מלכי המלכים בורא קדישין ועידין ומלאכים
יודוהו גדודין וחיל לפעו עורכים יתבדך ויתעלה שמו דוכב על מלכים אשר
בעמו ועלם על מלכים ונתן לנו תורה מורה לנבוכים אור לכל נהיב ונד
לכל הדרכים להיות לנו לב אחז בכל מהלכים להשוות בזעשיה ורש
תלכים כן יעזרינו לחקרה ויסיר סירים סבוכים יתמוך גודלינו בתלכל
מלכים וקיים לנו שבעה רעים ושמונה נסיכים יתבנה האל הגדול הגבור והנ
למוד וללמד בחיך נעים וצפה בדודה לשמונה להורות בהל הגודה
ינה חשבים ויעמידנו בקרן אורה יקבץ יתבנה ויפלו שוי למודא יתב
לשמונה ויעמידנו בקרן אורה יקבץ יתבנה ויפלו שוי למודא יתב

אביביו נסערה יגן עלינו בשלום מכל ארץ ועברה כי הוא מעזינו ומנוס ביום
צרה ככת יי עזי ומעזי ומנוסי ביום צרה זה הוא שאמר הכה יי עזי ומעזי
מנוסי ביום צרה אלך גוים יבאו מאפסי ארץ ויאמרו אך שקר נחלו אבותינו הבל
ואין עם מעול יי עזי איך עזי לא תקפי כמה דאת אמר תעז ירך תרום ימינך
לא עזי שהעזו שלו וכפ הוא אומ יי עוז התאזר ואומ עורי עורי לבשי עז קרוע
וי ומעזי שהוא תקיף שלשדל וכפ הוא אומ יי עזי ומעזי בו בפה לבי ונעקרתי ואומ
הייית מעוז לכל מעוז לאביון בער לו לא ומעזי שנתק לנו עוז ואין עז לא תורה
שני יי עז נעמו יתן לא שנתק לנו את הדינין שנ ועז מלך משפט אהב לא שנתק
לנו את המלכות שנ ויתן עז למלכו ואומ יי בעזך ישמח מלך ומנוסי ביום
צרה שהוא רוחץ שלשדל וכפ הוא מגדל עז שם יי בורח עזיק ונשגב ואומר
משגיב ומנוסי מושיעי מחמס הושיעני וכפ הוא בר שעים ועיני רשעים תפלינה
ומנוס אבד מנהם אבדה תקוהמי אמי שאמר והיה העולם מושליך אותו משל
למה הדבר דומה לכת לפטים שהיו חבושין בבית האמורים חתל אחד חתורה
וצרחו כולן נשתייד אחד מהם ולא בדח כוון שבא השלטון התחיל לטורף במקל אמר
למה נידא בישא חתורה כמוה זוקמד ולא הניח עמך כך לעתיד לבא הקנה אומ
לרשעים היתשובה לפעכס ולא הייתם יכולין לעשות תשובה לא ועיני רשעים
תפלינה ואבד מנוס מנהם לכך פסק סבדן וסיכויין ותקוהם מפח נפש הוי ומנוסי
ביום צרה שהתרוחץ שלשדל אלך גוים יבאו מאפסי ארץ ויאמרו אך שקר
נחלו אבותינו עלידי שמועה ששומעין אומה העולם בנסים ופלאות שנעשו להם
לשרא הקיריאין ומהמונגין ונופלין ובאין להדבק תחת כנפי השכיפה וכפאת מוצ
סוף ששמעו ואמרו העולם בנסים שנעשו להם לשרא באמורים ועלהים ומעלה
על דע למרעה ועז שלו מיד שמעו עמים יתקוין אז נבהלו ארצי אחס תכל
עלהם אימתה ומחר וכפ רחב אמרת כי שמענו את אשר הוצי יי את ארצו
מה מפעכס ונשמעו ומעל לפבינו וכפ את מוצא ביתרו כיון ששמעו בנסים
בזרות שנעשו להם לשרא ותורה עליה לרא מיד מאס כלליליש ובא להצדיק
זאת כנפי שמים מנעין ממנה שקרין בעינין ויגמל יסדו וסוף עמין

קבלו
בא
זא
דיו
בהר
השע
ה ומ
יה ב
פנים
את
בוים
וקרה
ולס
בעל
בו ופ
יס
זשר
ונד
ש
ל
ור וה
תורה
זא
אמר

הים ועל
האמורי
וכן רחב
ושמע וי
וכתב
ועל ארץ
אנצובא
הושע את
התורה ל
ומות הע
איבדס
איבדס
איןס מ
רבעה י
כאמב
כאמב
עמעו נ
קוף ש
כיהי כ
עלהים
אמרת ל
אמרו ב
היו יש
איתי י
איתי ה

מוציא כימזות המלך המשיח מהרה יגלה כיון ששמעו בני ישראל ויפלאו שנעשו לה
לו שרא מיד המ כופרין בטעות ומודים כמי שאמר והיה העולם וכן הוא אומר ביו
הוא ישלך האדם אתאלי כספו ואת אלי זהו אשר עשו לו להשתחוה לחפר כדון
ולעטלעים וקומ והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אלהך יי אל בית אלהי יעקב
ויורנו מדרבין ונלכה באורחותיו ואומ ונלכו ונאמ רבים אליו ביום ההוא פה אמר
יי צבאור עוד אשר יבואו עמים וישבו ערים רבות והלכו ישיב אחת אל אחת
לאמר נלכה הלך לחלוק את פני יי ולבקש אביו צבאור אלכה גם את יי וצאו עמי
רבים ונאמ עמים לבקש את יי צבאור בירושלם ולחלוק את פני יי ואומ פה
אמר יי צבאור בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכלל שונות הגוים
והחזיקו בפנה איש יהודי לאמר נלכה עמכם כי שמענו אלהים עמכם 44
זה הוא שאמר הכה לקתבה ופתי יעדים לקתבה זה כרעה שהכה והקתבה
מכור משונות בשביל ששלח יד בישראל ופתי יעדים אל ישיב הארץ וכן הוא אומ
ואולם בעבור זאת העמתך בעבור הדאתך את פתי ולמען ספר שמו בפלה ארץ
הנו לא ירדן ושרל למצרים ולא נכרע מן המצרים לא שיתגדל שמו שלמי שאמר
והיה העולם ויביר בו מי שאינו מכיר בו וכן הוא אומ כי שם יי אקרא הבוגד
לאהינו ל נהראי אומ מדת שמים מדת הארץ היא הגלגלים מתגלים במלכות
והגבורים יורדין ונוצחין וכן היה ל נהראי אומ מעין שלג יורד אבינו אברהם
לבבשן האש לא שיעשה לוה מקום נסים בשביל שיתגדל שמו בעולם שנ ויאמר
אליו את יי אשר הוצאתך מאר כשדים לבך נאמר כי שם יי אקרא הבוגד לאהינו
וכן היה ל נהראי אומ מעין שלג יורדן אבותינו למצרים לא שיעשה להם
המקום נסים בשביל שיתגדל שמו בעולם שנ ויהי בימים הרבים ההם ואת מלך
מצרים ונ וישמע אלהים את נאקתם ונ לבך נאמר כי שם יי אקרא וכן היה רבו
נהראי אומ מעין שאין כל מכור שהביא המקום על המצרים במצרים לא בשביל
שמו בעולם שכן כרעה אומ בראשונה מיי יי אשר אשלע בקולו ובאחרונה הוא
אומ יי הענין ופלה ועמו הרשעים לבך נאמר כי שם יי אקרא וכן היה
אומ יי ויהי ויבירוק עשה המקום לאבות מצרים ועל

מד
החלוק

שיתגדל

44

היום ועל נחלי ארנון אינך לא בשביל שיהיה לך שמו בעולם שנ' ויהי כשמע כל מעלכ
האמורי אשר בעבר הירדן ימה" וימס לבבם ולא היה בם עוד רוח מפני בני ישראל
וכן רחב אומרת לשלוחי יהושע כי שמענו את אשר הוביש יי את מי יסוף מפניכם
ונשמע וימס לבבנו מפני מה כי יי אליכם הוא אלהים בשמים ומעל ועל הארץ
מבחל" וכן יתרו אומ' עתה ידעת כי גדוליו מפלה אלהים" ואומ' ברוך יי אשר
העלאתכם מיד מצרים וכן נאמר ושמע יתרו" וישמע יתרו מה שמועה
אמר זבא" ל יהושע אומ' מלחמת עמלק שמע זבא שכך היא כתובה בעדה שנ' ויחלש
יהושע את עמלק" ל לעזר המודעי אומ' מהך תורה שמע זבא שכן מציון ביום שניתנו
את תורה ל ישראל לעו כל מלכו תכל בהיבניהם של ויהי כלו כלו אומר כבוד נתק בעו כל
אומות העולם אזלבלעם אמרו לו דומה שהמקום מאבד את עולמו במים כדרך
מאיבדם לאנשי דוד המבול כענין שליו' למבול ושכ אמר להן שופים כבר נשכב
מאיבו מביא מבול לעולם שנ' מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על
ארץ אמרו לו בודאי מבול שלמים אינו מביא אבל מביא הוא מבול של אש" לפי
מאניס מודים בנסים ונפלאות שנעשיין בעולם לא אמרין שמא הוא זה טבעו של עולם
רבעה יסודות הם בלאחד ואחד מעיהן בצמק ידוע לכך אמרו מבול שלמים איך
מביא מבול של אש הוא מביא ועוד מבול של רוח ועוד מבול של עפר" אמר להן אינו
מביא לא מבול שלמים ולא מבול של אש תורה נותן לעמו ושכר משלם לראיו" כיון
שמעו ממנו הדבר הזה פנו כולם איש איש למקומו" ל לעזר אומ' קיוצת
מקום שמע זבא שכן מציון ביום שנקרעו ישראל שמעו מקום העולם ועד סופו
נ' ויהי כשמע כל מעלכ האמורי אשר בעבר הירדן ימה וכל מעלכ הפגע אשר
על אלהים את אשר הוביש יי את מי הירדן מפני בני ישראל עפ' עפרים וכן רחב
אמרת לשלוחי יהושע כי שמענו את אשר הוביש יי את מי יסוף מפניכם
אמרו בני עשר עמם היתה בשעה שיצאו ישראל מצרים כל ארבעים שנה
היו ישראל במדבר זינתה" לחמש עשר שנה נתיירה" אגרה בשלש דברים
אאתי ימחללי בחבל ובחלוק ובקופה שנ' וברידים בחבל בעד חלוקת המים
מאתי העץ" יתרו בתחלה היו קרדין אומ' יי ויהי אשר זבא עלתה

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION

מכבודו שנינו
אמר להם חזק
בישראל וישמע
ושלל ממנו
וגבורות שע
שלוחיה ליהו
אביך ללעז
להלך וכתב לה
אף שילוחיה
הוציא את י
המקום לאה
לומשה אחי
שעמך אמר
אנו מצטער
שלה ארבע
את שע בער
אין נכריה ה
אנע עובר
על ועד
לנה אינני
שנא עני
הנשא לו סוף
והנחואת מ
כתוב אלמי
למישום ו
יהי חזק מ

התנו כיון שעשה מעשים נאים הוסיפו לאות אחר ונקרא יתרו וכן את מועד
באברהם מתחלה היו קורין אותו אברהם כיון שעשה מעשים נאים הוסיפו לו אחר
אחר ונקרא אברהם וכן את מועד אשרי מתחלה היו קורין אותה שרי כיון ש
שעשה מעשים נאים הוסיפו לה אות אחר ונקראת שרה לכל העולם וכן את מועד
ביהושע מתחלה היו קורין אותו הושע וכיון שעשה מעשים נאים הוסיפו לו אחר
אחר ונקרא הושע יש שמונעין מהן יש לך ללמוד מעפרון מתחלה היו קורין
אותו עפרון כיון שפסק דמים עם אבינו אברהם ואמר לו ארץ ארבע מאות שקל
כסף ביני וביניך מה הוא מנעו ממנו אות אחר ונקרא עפרון וכן אתה מועד ביהו
מתחלה היו קורין אותו יהונדב וכיון שנתחבר ליהו מנעו ממנו אות אחר ונקרא
יהונדב מיכאל אמרו אל התחבר לרשע ואפלו לקדכו לתורה וכן את מועד באחאב
בן קוליה בתחלה היו קורין אותו אחאב כיון שעשה מעשים רעים מנעו ממנו אות
אחר ונקרא אחב שבעה שמות נתיאן ליתרו יתרו חובב בן לעואל כוונ
קני יתרו שיהר ברשה בתורה נתקן לו הקצה ברשה להתקדרי בה והיזן זומ
זקנים שנא אתה תחזה מפלה עם יתרו שעשה מעשים נאים חובב שהיה חס
למקום בן שהיה כבן למקום לעואל שהיה רוע למקום וכן הוא אומ ויבא
אחר ופלזקני ישראל לאכל להם עם חדק משה לפני האלהים כוונ יואל שנט כל ע
שבעולם דא כוונ יואל אמר ל הושע בן נוי למה נקרא שמו כוונ יואל על שם
שהאיר לו הקצה בתשובה שפן בלשון יוני קורין לני כוונ קני שקנה העולם ה
כהן מדיין הושע אומ כוונ היה כענין שני ויהונתן בן נחש בן מיש
הוא ופניו הידבהנים לזבט הדני ל לעזר המודעי אומ שה היה כענין שני
דויד כהנים היו ופי בע דויד כהנים לא כהנים הוון ואמר בא שרי ליה אחר
מרבנן למימר צורבא מדבן אנה שרו לי הנראי ברישא דכל ובע דויד כהנים
היו ופי בע דויד כהנים היו לא לומר לן מה שהן נוטל חלק בדאש כד למידי חכמי
נוטל חלק בדאש וכהן מע לן דכהן וקדשהו לכל דבר שבקדושה לכהן דאשוק ול
דאשוק ולנוטל מנה יפה דאשוק ואומ ונס עורא היא ירי היה כהן לקדושי ליהו ה

הוא ופניו הידבהנים לזבט הדני ל לעזר המודעי אומ שה היה כענין שני

מכבודו שנ וישב אל ה' חתנו עכשו התחיל חמוי מכבודו אמרו לומר טיבך
אמר להם חתן משה אני אה כל אשר עשה אלהים למשה ול ישראל שקול משה
בישראל וישראל שקולין במשה שקול הרב כהלמיד והלמיד כנגדי כי הוציא יי אה
ישראל ממצרים מיכאן אתה למי ששקולה יצאה מצרים לפני מקום כנגדי כל נסים
וגבורות שעשה המקום לישראל ויקח יתרו חתן משה את עפרה אשת משה אחר
שלחיה ל יהושע אומ אחר שפטרה בדבר כלומר לא נרשה לא אמר לה לפי לביה
אבין ל לעזרה מודעי אומ אחר שפטרה באגרת נאמר כאן אחר שלחיה ונאמר
להלן וכתב לה ספר כדיתהור ונתן בידה שלחה מפיחו מה שילוח האמור להלן נכ
אף שילוח האמור כאן נט" אימתי שילחה בשעה שאמר לו המקום למשה לך
והוציא את ישראל ממצרים לקח את אשתו ואת בנו והדביבם על החמור אמר לו
המקום לאהרן עמ לקראת אחיך המצבדה יען לקראתו התחיל מנפנו ומנשקן אמר
משה אחי היכן היית כל שנים הללו אמר לו במדין אמר לו מה טיבך אלו בע אדם
שמך אמר לו אשתי ובע הן להיכן אתה מוליכן אמר לו למצרים אמר לו על האשתי
נו מצטערין עכשו אתה לנו את האחרים מייד אמר לה חזרי לבית אבין מיד
לנה אה בעה וחזרה לה לבית אביה לפי נאמר אחר שלחיה ואת שנ בפה
תשע בנה אשר שם האחד גרעם כי אמר נה הייתי בארץ נכריה ל יהושע אומ
נכריה היא לי בודאי ל לעצ המודעי אומ בארץ נכריה שכל העולם עובדין
ל אנה עובד את מי שאמר והיה העולם שנ אל אלהים דבר ויקרא ארץ ממחרת
שם ועד שמו"ו ושם האחד ליעזר כי אלהי אבי בעזרי ויעילני מחרי
בה אומתי היינו המקום ל יהושע אומ בשעה שאמר לו דתן מי שמך לאיש
שנ שכל עלני ל לעזר המודעי אומ תפסו את משה והעלוהו לביתו כפתרהו
הנבא לו סוף על אוארו ירד מלאך מן השמים כדמות משה תכשו את המלאך
והנחואת משה ל ליעזר אומ בע אדם שתפסו את משה עשאן המקום בתים
בתים אלהים חרשים וסומאין אגריין לתלמים היכן הוא משה ואינן יכולין לדבר
לחרשים ואינן שומעין לסומאין וז"ל ואתן וכך הוא אומ מי שם פת לאדם זיבא
והנחואת משה ובעו ואשרו אל משה למי נאמר לפי שנ ויאמר אל משה אני חתן

אמר
לביא

HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
Cincinnati, Ohio
1 2 3 4 5 6 7

יהו בא אליך ואשהך ושני בניה עמה אינ יודע בניה שלמשה או בניה ממקום אחר
הלל וישא יתרו חתן משה ובעו ואשהו בניה שלמשה ולא בניה ממקום אחר אל
המדיבר הרי הכהן מהמיה עליו אדם ששרני בביתו ובכבודו שלעולם עכשו יצ
למדבר הרי הזה שאין בו כלום לפיך נאמר אלה המדיבר ויאמר אלמשה אני חתנו
יהרו בא לך ה' יהושע אומ שלח לו ביד שליח ל' לעזר המודיעי אומ שלח לו באיך
יורה לך מלחנה ישראל עשה בנני ואם אי אתה עושה בנני עשה בנך אשהך ואם
אי אתה עושה בנך אשהך עשה בנך בנך ל' אליעזר אומ אמר לו הקבלה למשה
אני שאמרתי והיה העולם שנ' אל'הים דבר ויקרא ארץ אני שמקרב ואני מרחוק
אני שקירבה את יתרו ולא דיחקתו אדם זה שבא אצלך לא בא לא להנניר לא
בא לא להכנס תחת כנפי השכינה אף אתה קרביהו ואל תרחקיהו מי כאן אמרו לעו
יהא אדם מרחק בעמל ומקרב בימין לא כדרך שעשה אל'שע לנחזי שליחן לעולם
הנו רבני לעולם תהא שאל זוהה וימן מקדבה לא כאל'שע שדחכו לנחזי בשת
בשת ידיו ולא כד יהושע בן נחזיה שדחכו לישוע הנצרי בשת ידיו אל'שע
מאי היא דכי אתא נעמן לקמי אל'שע ואיתבי שדא קמיה דהבאופתא ולא קביל
כי נפק אל'שע ביה אמר ליה אמר לך פדיון שבויים איקני לך שדך ל' ספרא
אמר ליה אשתבע ושקול הינו דכפת ויאמר נעמן הנאלקח כפרים כ' אתא אמר
ליה אל'שע מאן ויאמר לא הלך עבדך אנה ואנה ויאמר לאולפי הלך כאשר
הלך איש מעל מלכיהו לקראתך העת לקחת כסף ולקחת בנדוים ותרים אפרמיס
וצאן ובקר ומי שקל כונוהאיי כסף ובנדוים הוא דשקל אמר ויצחק באותה
שעה בא ומעאו לאל'שע שהיה יושב ועוסק בשמונה שרעים איתו ל' ששע הניע
עת שהבול שבר שמונה שרעים יהי רעוא שער עת נעמן תבין בנחזי ובניו עז
סוף כל הדורות מיד ויצא מלכיהו מצורע בשלג ויצא בעתם הזה מלכיהו בעולם
הבא לבקור נתקדט עליו אל'שע ובקש להחזירו דכפת וילך אל'שע דמשה אמר
ל' יומן שבך להחזיר נחזי בתשובה ולא חזי אמר לו חזור בך אמר ליה כפר
מקובל אני מלך כל החוטא ומחטיא רבים אין מסניקין בידו לעשות תשובה
מה עשה איש ואמרי עשה אמן שואפת תלה ליה לחטאת ירבעם בן נבט והעו

בין שנים ל
אנכי ולא יהי
אל'שע ה
ומא לאהו
ונאי מלכא
שטח אטמר
ויושעם עיר
עשבת שומ
ועבדו להו יק
ישוע ל' ע
מאה שיפור
משנה ביה
בהדיה וא
לה כ' הוה
החוטא ומחכ
הנצרי כי
לעולם הב
להם זוהה
ואהדן נ
וישתחו
עשה למי
הא לא נשתי
פבז בחמ
ככבוד אב
לשבתו
ולא בעשר

בין שנים לארץ ואיכא דאמרי חקק לה שם אפומה והיתה מכרזה ואומרה
 אנכי ולא יהיה ואיכא דאמרי מעל לבן מבי מדדשא דכה ויאמר בנ הנביאים
 אלאלשע הנה המקום אשר אנחנו יושבים שם לפעך צר מאנו מכלל ועד ההנה
 חמא לאהון עישי ל יהושע בן כרחיה שדחכו לישוע מאי היא דכי קטלנהו
 ינאי מלכא לרבנן אזל ל יהושע בן כרחיה ערק לאנכסנדריא שלמצרים ושמעון בן
 שטח אטמרתיה אחתיה כי הוא שלמא שלה ליה שמעון בן שטח כהבא מן
 ודושלם עיר הקדש לבי אלכסנדריא שלמצרים אחותי בעלי שריו בתוכך ואנכי
 נשבת שוממה אמר שמע מנה הוה שלמא קס אתא נקופו אושפי זא קס ביקדוהו
 ועבדו להו יקרא טובא אמר ל יהושע כמה אכסניה זו שלנו נאה וטובה אמר ליה
 ישוע ל עינה הדוטות אמר ליה לשע בבך אתה עוסק ולבך נהכונתה אפיק ארבע
 מאה שיפרי ושמתיה בי יומא הוה קא את לקמיה אמר ליה קבלן ולא הוה קא
 משנה ביה למחר אתא אשכחיה דהוה קארי קרית שמנ סבר לא הוה קא משתעי
 דיה ואחר ליה בידיה הוא סבר מנחה הוא דקא נאזח ליה נפק זקף לכינתא וקאי
 לה כי הוה תלת יומי אמר ליה הדין אמר ליה כבר מקובל את ממך שכל
 החוסא ומחטויא את הרביס איך מקפיקון בידי לעשות תשובה ואמר מר ישוע
 הנצרי כי שף והסיה והדין את ישראל ודחכו יהושע בן כרחיה שלא יהיה לוחלק
 לעולם הבא הנא ל שמעון בן אעזר אומ יצר תינוק ואשה לעולם תהא שמאל
 להם דוחה וימין מקרבה ויצא משה לקראת חתנו אמרו יצאו משה
 ואהרן נדב ואביהו ושבעים מזקני ישראל ויש אומרים אף ארון יצא עמהם
 וישתחו וישקלו וישאלו איש לרעהו לשלום איך אנו יודעין לך לשתחוו למי ומי
 נשק למי מי שתבנו שקרוי איש לא משה בענק שנ והאיש משה ענו מאר
 הא לא שתחוו ולא נשק לא משה ליהדו מיכאן אמרו לעולם יהא אדם נוהג
 פבז בחמיו וכך דויד אתא לשאול ואבי ראה גם ראה מלמד שהיה נוהג בוכמו
 ככבוד אביו וישאלו איש לרעהו לשלום גדולהו שלום שהוא קוויים
 לשבח ולקבלה שכן מעינ ולא פתח ליה דו רחלה לא ביציאת מצרים
 ולא בעשר הדברים ולא בקריעת ים סוף ולא במנן ולא בעלן לא בשלם תחלה

כ"ג

כ"ד

בירושלים ג' סוף

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
 Cincinnati, Ohio
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7

שנ וישאלו איש לרעהו לשלום ואחר כך ויסקר משה לחתנו מפני מה מכבד
שהשלום מי שב את הדעת לשמור את כל לו ויבאו האלהים זה בית
המדרש ויסקר משה לחתנו למשכבו ולקדו לחורה את כל אשר עשה
יון לפי עה ולמערים שקול פרעה כמערים ומערים שקולין כפרעה ער
אוזר ישראל שתדע עמי בישראל את כל התלואה במערים אשר מצאתם
עלהים בדרך זו ביאת עמלק ויעולם יון מכולם ויחד יתרו אמר
רב שהעביר חרב חיה על בשרו ושמואל אומ שנעשה בשרו חרדין חרדין
אמר רב כפא הינו דאמרי אינאשי גורא בר עשרא דרי לא תבדי ארמני
בארה על כל הטובה ל יהושע אומ בטובה המק הניד לו אמר לומן שנת
לכו הקבה אנו טועמין בו טעם פת טעם בשר טעם דגים טעם חגבים טעם
כל מטעמים שב עולם שנ טובה הטובה כל הטובה על כל הטובה י לעז
המודעי אומ בטובה הבאר תידי לו אמר לו באר שנת לבו המקום אפו טועמ
זה טעם דבש טעם חלב טעם יין חדש טעם יין וישן טעם כל מטעמים שבע
שן טובה הטובה כל הטובה על כל הטובה ל אי עזר אומ בטובה אר
ישראל תידי לו אמר לו עתיד המקום ליתן לבו ארץ ישראל ועולם הבא ועולם
חדש ומלכות בית דוד וכהונה ולויה של טובה הטובה כל הטובה על כל הטובה
אשר העילו מוד מערים מתחת קבלון ההוא של מערים ויאמר
יתרו ברוך ין תע ל פנים גנאי למשה ולפי עתו ושהרי ששים רבוא הועי
המקום למערים ולא היה אחר מהן שפתח ובירך המקום אעפ שאמר
שורה לא אמרו בשורתם ברוך ין כיוצא בזה הנאל פופי גנאי לו לחזקיהו
ולפי עתו ספר העולם כרח פשירה והוא לא פתח בשירה דאמר ל תנחום
דרש בר קפרא בצפודי למרבה המשרה מפני מה כלמים שבאמצע התיבוא
פתוח וזה קתום מפני שבקש הקבה לעשות חזקיהו משיח וסנחריב גול
ונתן עמיה מודת הדין לפני הקבה ואמרה רבוננו של עולם ומה דוד שאמר
לפני צמח שיחור ותשחור לא עשיתו משיח חזקיהו שעשית לו כל הנשים
הלל והלל לפניו כמה חכמוסות ולא אמר לפניך אפלו שורה אחת עכ

טז
דף

העשהו פ
הארץ ז
עשה עב
העולם
מאי בון
בזוזי ופ
אשר ה
שנ הננ
את העכ
גדול ין
נאה לה
ביקר א
אומרי
של עולם
נאה לו
ארעא
לא היי
נדדו
ולחיות
והיה ה
ערה י
ועת
וראה
ערה י
בדבה
לברור

תעשהו משיח בא מלאך וסרמו מיד עמד שר הארץ ואמר שירה שן מכנף
הארץ זמירות שמענו צדי לצדיק אמר סר העולם לפני הקב"ה רבנו של עולם
עשה צביונו של צדיק הזה אע אומ שירה אמר הקב"ה לי רצי לי אמר שר
העולם אוי לי עד מתי יצתה בת קול ואמרה בונגים בנגים ובנגי בונגים סבג' דו
מאי בונגים בנגים ובנגי בונגים בנגים אמר רבא ואיתי מארב יצחק עד דאתו
צזוזי וצזוזי וצזוזי לכך נסתם על לשון שר העולם וכה לסרבה
אשר העיני אתכם מיד מצרים מה תל ומיד כרעה מיד מי שנקרא תנן תנן
שן הנני עלך התנן תנן אשר העיני אתכם זה משה ואהרן אשר העיני
את העם לו ישראל מתחת קבלון פרעה ושלמ צדקה ידעתי וכו'
גדול ין מכלהלים תנו רבנן שלשה כע אדם אמרו שבחו של הקב"ה והיה
נא ה להן לומר ואלו אמרו אחל היינו אומרים לדמנין ידעת משה רבינו
ביקר אמר הצור תמים מעל כי כל ידכיד משפט אלו אמרו אחל היינו
אומרים לו מענין ידעת לא לפי שהראו הקב"ה דר כי טובו ועמד על מנהגו
של עולם וכה אמר אעפ"י כל טובי על פני ואומ יודיע דרכיו לעשה
נא לו לומר כי כל דרכי משפט נבוכד נצר שחוק עצמות אמר וכל ידחי
אדעא כל חשיבין קדמוהי ופמעביה עב"י בצלבע אנשא אלו אמרו אחר
לא היינו מאמינים בו לא לפי שהיה הוא עצמו מלך על כלה עולם ולבסוף
נדרט ועם חיות ברא חלקיה ועשפא כהורין יטעמוניה ונתחוק לבחמור
ולחיות שן ושנף בהמות יהתן וכיון שחזר למלכותו הורה במי שאמר
והיה העולם ואמר וכל דרכי אדעא כל חשיבין קדמוהי ויתרן אמרה
עתה ידעת כי גדול ין מכלהלים לו אמרו אחל היינו אומרים לו מענין
ידעת לא לפי שהיה יהו עובד עז בתחלה ולא הנח עז בעולם עד שעבד
וראה שאין בהן מאש וכיון ששמע בגבורתו של הקב"ה מיד הורה ואמר
עתה ידעתי כי גדול ין מכלהלים עתה ידעתי עד עכשיו לא אמרה
בדבה כי גדול ין מכלהלים אמרו מתחלה לא היה עבד כבוד
לבדוח במצרים עכשו הוציא האקוס ששים לבוא בנ אצמלך צומה די

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
415 West 185th Street
New York, N.Y. 10032

גדול יוני מפלה האלים 44 כי גדול יוני מפלה האלים אמרו מתחלה לא הניח
יהו עז בעולם שלא עבדה עכשו הורה בדבר שנ אהים האלים כל האלים מפ
האלים נעמן הורה בדבר יהו מאנו שנהנה נח ידעתי כי אין אהים בכל הארץ
כי אם בישראל וכך רחב הזונה שיירה שנ כי יוני אהיפס הוא אהים בשמים ממע
ועלה ארץ ונחת כי בדבר אשר זרו עליהם מכירו הייתי לעבר שביתת
שבמחשבה שחישבו העצרים לבד אה ישראל בה דנק המקום פי בדבר אשר
זרו עליהם 44 מאי כי בדבר אשר זרו עליהם בקדלה שבשלו בה נחשלו
מאי משמע דהאיי זרו לשנא דקדלה הא דכח ונקב נקיד דבי חזקיה
תאנא וכי יזיד איש מזיד מקדח חתבשילן אמר ליה רב מרדכי לרב אשי מאי משמע
דהאיי יזיד לשנא דבשולן הא דכח ונקב נקיד ויקח יהו חתן משה
עולה וזבחוס לאלים הרי הכה מתמיה עליו אדם שהוא עומד ומקבח ומקטר
לעז בכל יום עבשן יביא עולה וזבחוס לאלים ויבא אהרן וכל זקני ישראל
לאכל לחם משה לא יסך הלך והלא מתחלה יצא לקראתו שנ ויצא משה לקראת
חרכו לא מלמד שהיה עומד ומשמע דבר זה דרש ל צדוק כשהיה רבן גמלי
עומד ומשמע אמרו בדיון שאנו מקובין נמלא ביר עומד ומשמענו אמר להן
ל יהושע מצאנו גדול מרבין גמלא שעמד ושימש אמרו לו היזה זה אמר להם
אברהם שנ והוא עומד עליהם ולא בני אדם כשרים לא בני אדם שעובדין עז
ומכעיסין לפע המקום על אחת כמה לרבן גמלא שעומד ומשמע לפע בני אדם
כשרים ועסיקין בתורה אמר להם ל צדוק מצאנו גדול מאברהם ומרבין גמלא
שעומד ומשמע אמרו לו היזה אמר להם אה השמים ברוך הוא שנותן לכל אחד
ואחד ערכו ולכל גויה וגויה די מחסודה שננותן לחם לכל אשר ואומנותן לפניהם
לחמה ולא בני אדם כשרים לא בני אדם עובדין עז ומכעיסין לפע על אחד
כמה לרבן גמלא שעומד ומשמע לפע בני אדם כשרים ועסיקין בתורה
לפע האלים אמר ר אבון כלהנהנה מסעודת אתלמידי חכ שרץ בהוכה כאילו
נהנה מזון השכינה שו ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפע
האלים וכי לפע האלים אכלו והלא לפע משה אכלו לא לומר לך כלהנהנה

מסע
ממחר
עלמ
שועמ
אינו
לוקצני
ובע
משה
ועד ע
לא כל
מק בק
וגלסי
נעול
לביהו
וכי תע
פל ציי
להקבה
וכלה
סעודה
משה
ארה
משה
אתה
לאו
להם
ובין רע

מס עודה שתלמידה ביהודה כאלו נהנה מזוי השכונה ויהי ממחרת
ממחרת יום הכפורים וישב משה לטכט את העם כמנהגו ויעמד העם
על משה תנא ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני יוי מצוה בנידון
שיעמודו אמר ל יודה שמעתי שאם רצו בית דין להושיב את שניהן מושיבין
אינו אסור לא שלא יהא אחד יושב ואחד עומד אחד מר בר כל צרכו ואחד אומר
לו קצר דבריך אמר עולא מחלוקת בבעלי דינין בעלי בעריס וברי הכל בעמיה
ובעלי דינין במי בשעת גמר דין דברי הכל דיין בישיבה והכל בעמידה שני יושב
משה לטכט את העם ויעמד העם על משה מק הבקר עד הערב ופי מפקד
ועד ערב היה משה יושב ודין את ישראל והלא איך הדיינים יושבין לא עד זמן סעודה
לא כל הדין דין אמה לאמת מעלה עליו כאלו שותף במעשה בראשית נאמר כאן
מק בקר עד ערב ונאמר להלן ויהי ערב ויהי בקר ל אמי ול אסי הווי יתבי
ולסי ביני עמתי וכל שעתא טפחי אעברא דדשא אמרי מאן דאית ליה דיני
נעול רב הקדא ורבה בר בר חנא הווי יתבי כולת יומא בדינא והוה קאחליש
לביהו תנא להו חייא בר רב מודי ויעמד העם על משה מק הבקר עד הערב
וכי תעלה על דעתך שמשה יושב ודין כל היום טולו תורתו אימתי נעשית אלתי
כל דיין שדין דין אמה לאמתו אפלו שעה אחת מעלה עליו הכה כאילו נעשה שותף
להקבה במעשה בראשית כל הכא ויעמד העם על משה מק הבקר עד הערב
וכל התם ויהי ערב ויהי בקר עד מות יושבין בדין אמר רב ששת עד זמן
סעודה והיא שעה ששית שהיא שעה מאכל שלה למדי חלמ וירא חרב
משה את כל אשר הוא עושה לעם נא אמר לו כמלך שיושב ועבדיו עומדין
אתה עושה להן לשרא מדוע אתה יושב לבדין וכל העם נצב עליך ויאמר
משה לתתובי יבא אלי העם לדוש להים דבר זה שאל יהודה איש ספר עב
את רבן גמליל מה ראה משה לומר כי יבא אלי העם לדוש אליהם אמר לו ואם
לאו מה יאמר כי יבא אלי העם לדוש כמאמר להים פה אמר כי יהיה
להם דבר בא אלי ביק טומאה לטהרה ושפתי ביק איש זה דין שישבו ממדה
ובין רעהו זה דין שאין בו פשרה ונפדין ותולטין כרעים והוועת את תיקי הלהים

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION

ממחרת יום הכפורים וישב משה לטכט את העם כמנהגו ויעמד העם על משה תנא ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני יוי מצוה בנידון שיעמודו אמר ל יודה שמעתי שאם רצו בית דין להושיב את שניהן מושיבין אינו אסור לא שלא יהא אחד יושב ואחד עומד אחד מר בר כל צרכו ואחד אומר לו קצר דבריך אמר עולא מחלוקת בבעלי דינין בעלי בעריס וברי הכל בעמיה ובעלי דינין במי בשעת גמר דין דברי הכל דיין בישיבה והכל בעמידה שני יושב משה לטכט את העם ויעמד העם על משה מק הבקר עד הערב ופי מפקד ועד ערב היה משה יושב ודין את ישראל והלא איך הדיינים יושבין לא עד זמן סעודה לא כל הדין דין אמה לאמת מעלה עליו כאלו שותף במעשה בראשית נאמר כאן מק בקר עד ערב ונאמר להלן ויהי ערב ויהי בקר ל אמי ול אסי הווי יתבי ולסי ביני עמתי וכל שעתא טפחי אעברא דדשא אמרי מאן דאית ליה דיני נעול רב הקדא ורבה בר בר חנא הווי יתבי כולת יומא בדינא והוה קאחליש לביהו תנא להו חייא בר רב מודי ויעמד העם על משה מק הבקר עד הערב וכי תעלה על דעתך שמשה יושב ודין כל היום טולו תורתו אימתי נעשית אלתי כל דיין שדין דין אמה לאמתו אפלו שעה אחת מעלה עליו הכה כאילו נעשה שותף להקבה במעשה בראשית כל הכא ויעמד העם על משה מק הבקר עד הערב וכל התם ויהי ערב ויהי בקר עד מות יושבין בדין אמר רב ששת עד זמן סעודה והיא שעה ששית שהיא שעה מאכל שלה למדי חלמ וירא חרב משה את כל אשר הוא עושה לעם נא אמר לו כמלך שיושב ועבדיו עומדין אתה עושה להן לשרא מדוע אתה יושב לבדין וכל העם נצב עליך ויאמר משה לתתובי יבא אלי העם לדוש להים דבר זה שאל יהודה איש ספר עב את רבן גמליל מה ראה משה לומר כי יבא אלי העם לדוש אליהם אמר לו ואם לאו מה יאמר כי יבא אלי העם לדוש כמאמר להים פה אמר כי יהיה להם דבר בא אלי ביק טומאה לטהרה ושפתי ביק איש זה דין שישבו ממדה ובין רעהו זה דין שאין בו פשרה ונפדין ותולטין כרעים והוועת את תיקי הלהים

אן גזרות ואת תורתו או הוראות כך דברי ר' יהושע ר' לעזר המודעי אומ והודיע
את חקי האלים או עריות ואת תורתו או גזרות ויאמר חזק משה אלו לא טוב
הדבר אשר אתה עושה חביב הוא יתרו שנתן לו מקום לתקן דבר זה מנוי זקנים
והלא מנוי זקנים היה הנוק לפי הקבלה ואפני מה לא עוהו הקבלה למשה תחלה לא
כדי ליתן גדולה ליתרו בעיני משה וכלבני יסדלעמך גדולה היה יתרו שהסכים
הקבלה על דבריו שנ אמר הויבר הזה תעשה וצוק אלים עבלתבל ר' יהושע
אמר יחללו אורח ויקנתרו אורח ר' לעזר המודעי אומ ינבלו אורח וינשרו אורח
כתאנה זו שעליה נושרין וכן הוא אומ כנבלעלה מעמך ופנבלת מתאנה אתה
זה משה גם זה אהרן העם הזה אשר אורח או שבעים זקנים כך דברי ר' יהושע
ר' לעזר המודעי אומ אתה זה משה גם זה אהרן העם הזה אשר אורח או שבעים
זקנים כשהוא אומ וגם זה נדב ואביהוא כי כבוד ממך הדבר אמר לן הסתכל
בקורה זו כשהוא נחה כלזמן שבע אדם נכנסין תחתיה אחז אחז איך יכולין לעמוד בה
שלושה וארבעה וכולן לעמוד בה לכך נאמר כי כבוד ממך הדבר לא תוכל עשהו לבדיך
עתה שמע בקולי איעצך חסר שמעני יוטב לך איעצך ויהי אלים עמך אם מוזה
לך אתה יכול לעמוד ואם לאן איאתה יכול לעמוד היה אתה לעם מעל האלים היה
להם כפל מעל דברות והבאת אתה את הדברים אלה האלים דברים שאתה שומע
תבוא תרצה להם והזהרת אתה את החקים או גזרות ואת התורות או הוראות
כך דברי ר' יהושע ר' לעזר המודעי אומ את החקים או עריות שנ ושמרתם את
משמרתו לבלתי עשות מחקות התועבות ואת התורות או גזרות והוצעת להם
את הדרך ולטובה זו גזרה שנ כפל הדרך אשר צוה יי אלים אתכם תלפון ואת
המעשה אשר יעשו זה מעשה הטוב כך דברי ר' יהושע ר' לעזר המודעי אומר
והוצעת להם שהודיע להם בית חיים אתה הדרך זו גמילות חסדים ילפוזקה בקור
חולים בה זו קבירות מתים ואת המעשה זה הדין אשר יעשו זה לעם משורת
הדין אמר ל יחנן מפני מה חרבה יושלם ועמך שדנו בה דין הודק ואילא דין
אמנושי לא אימא מפני שהעמידו דבריהם על דין תורה ולא עשו לעם משורת
הדין ואתה תחזה מפני העם אתה תחזה להם מנבואה אנשי חיל או עשירים

בעני מנ
עמיו בי
תחזה נ
כגון לה
ומה אם
בסנהד
שאין לו
יראה י
ושונאי
קוונה ב
והקטנ
ושמת
יהא ב
כדי שר
קטנה
להוסיק
ורדין
ושע חז
חללו את
בשנים
הרי מ
משום
נחמיה
לאקש
שלי ה
חמשי

בעלי ממון יראי אלהים או שיראים מן המקום בדין אנשי אמת או בעלי הבטחה
שנאי בעל או ששונאין לקבל ממון כך דברי ר' יהושע ר' לעזר המודעי אומ ואת ה
תחזה מכל העם ותחזה להם באספקלריא כמחזית זו שהמלכים חוזקין בה אנשי אמת
כגון ר' הענה בר דוסא וחציריו שנאי בעל או ששונאין ממון עצמן והלא דברים קל וחומר
ומה אם ממון עצמן שנאי ממון אחרים על אחר כמה וכמה תנא אין מעמידין
בסנהדרין לא בהנש לנים וישראלים מיוחדין ואין מעמידין בה לא זקן ולא סרים ולא
שאין לובנס ואין מושביין מלך בסנהדרין ויהיו כולן בעלי חכמה בעלי דיעה בעלי
וראה אנשי חיל שבושין ישרן ופרקן נאה ובעל לב אמין ובעל ענה ואתי אמת
ושונאין שקר שמחין בחלק ואינן דורכין אחר הממון ומשתדלין שיהיו כולן בעלי
קומה בעלי מראה נבוע לחש ויהיו יודעין ברוב הלשונות ויהיו יודעין דרכי המענה
והקטנים והמכשפים והכל על ויודעין חשבון תקופות ומזלות וספרי לפאות
ושמה עליהם שרי אלים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות תנן התם כמה
והא בעיר ותהיה דארה לכהדרין מאה ועשרים ר' נחמיה אומ מאתים ושלשים
כדי שרי עשרות הני מאה ועשרים מאי עבדתיהו עשרים ושלשה כנגד סנהדרין
קטנה ושלש שורות שלתלמידי חכמים שלעשרים עשרים ושלשה שאם נחלקו ומתו
להוסיף מוקיפין מהן הא תשעים ותרין עשרה בבולעין שלבית הכנסת הא מאה
ותרין ושני בעלי דינים ושני עדים ושני זוממין ושני זוממין ושני סופרים
ושני חזני הכי מאה וארביסר פשו להו שהי דתנא כל עיר שאין בה עשרה דברים
הללו אין תלמידי חכמי ישיא נדור בהוכה בית דין מטרן וחובשין קופה של צדקה נגבית
בשנים אמת חלקה בשלשה הרי כאן שלשה ורופא אומן ולבלר ומלמד תיבוקוד
הרי מאה ועשרים ובית הכנסת ובית המרחץ ובית הכסא ומים מעלין וטבח
משום ר' עקיבה אמרו אה מיני פיריא מפני שמניע פירא מאירות את העינים ר'
נחמיה אומ מאתים ושלשים כדי שרי עשרות תנא ר' אומ מאתים ושלשה חמשים
לאקשיא הא ל יהודה הא ורבנן דהנו רבנן ושמת עליהם שרי אלים שרי מאות
שרי חמשים ושרי עשרות שרי אלים שש מאות שרי מאת ששה אלים שרי
חמשים שנים עשר אף שרי עשרות ששה רבא נמצאו דייני ושדל שבעת רבא

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION

ושמונת אפים ושש מאות מאי קא משמע לך שנים מלגו הא למדה שאחד
ממונה על תשעה ואחד על ארבעים ותשעה לא אחד על עשרה ולא אחד על
חמשים תעא עיר שאין בה מאה ועשרים מעמידין בה שלשה דיינים לא
דינ ממונות ודינ מצות שאין בית דין פחות משלשה כדי שיהיה בהן רוב
ומיעוט אם נחלקו בדין מה הדין ושפטו את העם בכל עת ויהושע
אזעבע אדם שבטילין ממלאכה והיו דנים את ישראל בכל עת ואלעזר המור
אנצבני אדם שבטילין ממלאכה ועסיקין בתורה יהיו דען את ישראל בכל עת
וכן הוא אומר רופפי אהנת צחרת או תלמידי חכמים שמהלכין מעיר לעיר
וממדינה למדינה ועוסקין בתורה ועושין אותה כצהרים ישיבי עלמדין
שיושבין ודען דין אמת לאמתו והלכו לאבעלי מקרא על דרך או בעלי משנה
שיחו שכל שיחת דברי תורה לא ושפטו את העם בכל עת בדינ ממונות
הכה מדבר שדען אותן בעל יום ומן התורה ואכלו בערב שבת ומדברי סופר
שאיך דען בערב שבת לא ושפטו את העם בכל עת בדינ ממונות דען ביום
ונמדין בלילה מע הע מלי אמר ר אחא בר פפא דאמר קרא ושפטו את העם
בכל עת אי הכי תחלת דין נמי כדאבא דאבא דאמי כה בכל עת ובה
הנחילו הא פירי יום לתחלת דין ולילה לגמל דין מאימתי התחלת דין רב
המנוח ורב ירמיה חז אמר מעשות עטפו הדיינים וחז אמר מעשות חילן בעל
דיען ולא כלני הא דעסיקי ואתו בני דינא הא דלא עסיקי ואתו בני דינא והי
כל הדבר הנדון ביאו אליך ודברים קטנים ישפטוהם אתה אומ דברים
גדולים יביאו אליך ודברים קטנים ישפטוהם או אינו לא דברים שבני אדם
גדולים יביאו אליך שבני אדם קטנים ישפטוהם כשהוא אומ את הדבר הקשה
יביאון אל משה הא אין דבר גדול אמור לא בדברים גדולים דברים גדולים
יביאו אליך ודברים קטנים ישפטוהם או דברים שהן הלויין בבית דין
של משה שהן סנהדרין גדולה אין מעמידין ומלך ואין עושין סנהדרין אות לש
ואין דען את השבט שהודח כולו ולא את בניו שקל ולא את כהן גדול בדין
בשורת ואין נעשה זקן ממנה ולא עושין עיר הנדחת ולא משקיף את השופה

אין מוס
אלא אי
היה דב
אמר ל
פול לנע
פל זקן
לאמתו
הדיינים
ממוני
להעב
לא ידע
לא לב
יום תל
כה
הדיינים
המנוח
השופה
השונא
דמנא
התנו
אעזר
שאמר

אין מוסיפין על העוד ועל העזרות ולא מויעניין למלחמת הרעות ולמדידת
אלו איך עושין כלל לא עלפי ביה דין הגדול שנכלה דבר הגדול וביאו אצל
לדבר ימים גדולים שבישראל. אם את הדבר הזה תעשה וצוך אלהים
אמר לו עא והמלך בגבורה אם מודה לך אתה יכול לעמוד. ואם לאו אי אתה
יכול לעמוד. עם כל העם הזה על מקומו יבא בשלום אהרן נדב ואביהוה
כל זקני ישראל על מקומו יבא בשלום. ה' סימאי אומ' הדין את דין האמת
לאמתו נראה כמטיל קנאה בין הדבדיות ואינו לא נודק שלום ביניהם שנאלץ
הדברים אשר תעשו אמה ומשפט שלום שפטו בשעריכם. אין לי לאנוטל
ממון שיש לו שלום. מעין שאף המתקייב ממון שנס הוא סולו שלום שנוגם
כל העם הזה על מקומו יבא בשלום. אין לי לא לבצע דיען. ומעין אף לעלישדל
ליון עמך בעמך ועניך במשפט מה כה אחריו ישאו הרים שלום לעם. אין
לא לבצע אדם בלבד. מעין שהמשפט שלום אף לבהמה ולחיות ולכל בעלי
אדם תל ושלט בעדקדלים והופח במי שורה לעלוי ארץ וגו' והיה עמך אזור מצעו
כה אחריו וגו' זאב עם פשע נמר עם נר. ידבק וגו' לא ידעו ולא ישחיתו בצל
שופט מלאה הארץ דעה אריו. דעה זו היא המשפט שכן הוא אומ' לשלום
תמלך כי אתה מתחדה בארץ אביך הלא אכל ושתה ועשה משפט ועמקה
על טוב לו דין עני ואפון אז טוב הלא היא הדעת אותי נאם יי. ותק על
לשה דברים העולם עומד על הדין ועל האמה ועל השלום אמר רב אכבע
לשון נאמרו בפסוק אחר אלה הדברים אשר תעשו דבר ואמת איש את
עמו. אמר ומשפט שלום שפטו בשעריכם ושלשון דבר אחר נעשה הדין
נעשה אמה נעשה שלום הוי גדול הוא המשפט. גדול הוא המשפט ש
השונאו אין רפואה למכתו שנ' האה שונא משפט יחפוש ואיך בישא לא
דמאה שנה דומא לשבורי לב ומחפש לעצבותם. וישמח תעשה לקול
חבנו ודאי. ויעש כל אשר אמר מה שאמר לו חמין כך דברי ר' יוחנן
לעני המודעי אומ' וישמע משה לקול חבנו ודאי. ויעש כל אשר אמר מה
שאמר לו המקום. ויבחר משה אנשי חיל.

HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF RELIGION

דיינעס וצוה את הדיינים שיהיו סובלין נודה העבור כעם שן ואצוה את שועלי
וצוה את העם שיהיו נוהגין כבוד בדיינים כעם שן ואצו אתכם בעת ההוא אתם
הצדדים אשר תעשון ושבטו אתה עם בכל עת את הדבר הקשה יביא
אלמשה אמר לו הקדשה משה אתה דין את הקדשות הרובנות זלמה בארץ
לשאלה דין שאני לזה וקוראת משיבין עליו ואין אתה יודע מה להשיב לא ויקרב
משה את מספח לפרע ילי וישלח משה את חתנו ל יהושע אומ שילאובס
שלעולם יזעיר המודעי אומ נתן לזאת רבות אמר לו הדיע הולך ומגדיל
את בע מדינת שמות שובה שאמר להם הוי יודע מה אמרו לו אלמ תעצב
אמרו לו אלה נתת לנו עצה טובה עצה יפה והמקום הודה לברך אלמ תע
אתנו אמר להן כלום הנה לא במקום חשך מה יעשה עבכין חמה לנו
אתה חמה ואתה לבנה לא הדיע הולך ומגדיל את בע מדינת שאבאס תחדם
בנפי שמע יוכל עשה לך ולא חזר תלוצבע קינ חתן משה עלו מעיר הגמריס אמ
בע יהודה מצד יהודה אשר זנגב ערד וילך וישב את העב אין עם לא הורה
שן אמנם ביאתם עם ועמכם תאות חכמה מעכאן אמרו כל זמן שחכם קיים
חכמתו קיימת מת אבדה חכמתו עמו וכן מעטנו כעצמת ל נתן אבדה
חכמתו עמו הלכו וישבו להן אעלוישבי יעבכין שן ומשכחות סופרים ישפי
ועבכין עתים שמעתיס סופרים המנה הקינים הבאים אל ציף רכב בשם
שהיה מחשב את התורה כך בעו חיצו את התורה מאחריו שכן המקום
אומ לרמיה הלך אל בית הרבבים והשקית אותם ויין ואהן לפע בע בית
הרבבים נפעים מליים ויין ופנות ואומר להם שתויין אמר להם יהי
המקום אמר לי שתויין אמרו לו אבא עוננו שלא לשבור ויין בלימים
הזה חרב ואזני היה שלא חרב אמר לנו הדי אתם בלין עלין שמוס
ליחרב ואמר לנו אל תסוכו ואל תספרו ואל תשבבו בבתים ונשמעו אנשכין
אשר עוננו יונגב אצינו לכך נקראו שמעתיס תדעתיס סופתיס תדעתיס
שלא רצו לגח סופתיס שלא רצו לכרך שמעתיס ששמעו לקול אביהם

דיינעס
וצוה את
הדיינים
שיהיו
סובלין
נודה
העבור
כעם שן
ואצוה
את שועלי
וצוה את
העם שיהיו
נוהגין
כבוד
בדיינים
כעם שן
ואצו אתכם
בעת ההוא
אתם
הצדדים
אשר תעשון
ושבטו אתה
עם בכל עת
את הדבר
הקשה יביא
אלמשה
אמר לו
הקדשה
משה אתה
דין את
הקדשות
הרובנות
זלמה בארץ
לשאלה
דין שאני
לזה וקוראת
משיבין
עליו ואין
אתה יודע
מה להשיב
לא ויקרב
משה את
מספח לפרע
ילי וישלח
משה את
חתנו ל
יהושע אומ
שילאובס
שלעולם
יזעיר
המודעי
אומ נתן
לזאת
רבות אמר
לו הדיע
הולך
ומגדיל
את בע
מדינת
שמות
שובה
שאמר להם
הוי יודע
מה אמרו
לו אלמ
תעצב
אמרו לו
אלה נתת
לנו עצה
טובה
עצה יפה
והמקום
הודה
לברך אלמ
תע אתנו
אמר להן
כלום
הנה לא
במקום
חשך מה
יעשה
עבכין
חמה לנו
אתה חמה
ואתה
לבנה לא
הדיע
הולך
ומגדיל
את בע
מדינת
שאבאס
תחדם
בנפי
שמע יוכל
עשה לך
ולא חזר
תלוצבע
קינ חתן
משה עלו
מעיר
הגמריס
אמ בע
יהודה
מצד
יהודה
אשר
זנגב ערד
וילך
וישב את
העב אין
עם לא
הורה
שן אמנם
ביאתם
עם ועמכם
תאות
חכמה
מעכאן
אמרו
כל זמן
שחכם
קיים
חכמתו
קיימת
מת אבדה
חכמתו
עמו וכן
מעטנו
כעצמת
ל נתן
אבדה
חכמתו
עמו הלכו
וישבו להן
אעלוישבי
יעבכין
שן ומשכחות
סופרים
ישפי ועבכין
עתים
שמעתיס
סופרים
המנה
הקינים
הבאים
אל ציף
רכב בשם
שהיה
מחשב
את התורה
כך בעו
חיצו את
התורה
מאחריו
שכן
המקום
אומ לרמיה
הלך אל
בית הרבבים
והשקית
אותם ויין
ואהן לפע
בע בית
הרבבים
נפעים
מליים ויין
ופנות
ואומר להם
שתויין אמר
להם יהי
המקום אמר
לי שתויין אמרו
לו אבא עוננו
שלא לשבור
ויין בלימים
הזה חרב ואזני
היה שלא חרב
אמר לנו הדי
אתם בלין עלין
שמוס ליחרב
ואמר לנו אל
תסוכו ואל תספרו
ואל תשבבו
בבתים ונשמעו
אנשכין אשר
עוננו יונגב
אצינו לכך נקראו
שמעתיס תדעתיס
סופתיס תדעתיס
שלא רצו לגח
סופתיס שלא רצו
לכרך שמעתיס
ששמעו לקול
אביהם

וזהו סוף ספר שמואל השני

אמר גם ששמעו לקולברי הורה 44 שהיתה הפלתן נשמעת סוכתים שהיו
בשכר דכה ונשב באהלים 44 שהיו מסככין עליהם ומגניען עליהם
כאחז שאמר קרבן בית שורו מיסדיו יצאת בית קול מבית קול הקדשים
להן מי שקיבל קרבן אבותיכם באיבר הוא יקבל קרבנכם בשעה זו וזכו
או הקינים הבאים מאמת אבי בית רכב ואולי זכע קינ חתן וזהו
העור התלולים הוי אומ בית רכב המה מיהרו בא וזאה כאה הוה עדין
לבע יתרו שהרו יונדב בן רכב שמע מפי הנביא שבת המקדש עתיד ליחזק
ואד וגזר על בעו שלם גדות שלא יקו שלא יבנו בתים שלא יטעו פרמית
לוי ויאמרו לא נשתה יין כיון דבין רכב אבנו עוה עלינו לאמר לא תשתה יין
אדם ובעס עד עולם ובה לא תבנו וזרע לא תזרעו ופרס לא תטעו ולזה
היה לכם כי באהלים תשכו כל ימיכם למען תחיו ימים רבים על פני האדמה
אשר אתם גרים שם ומעיו למד שפיו שותה היום מאדבר ימים שהדי ארבעה
היו להטין אחר האדמה ולא נמצאו כראוי קין ונח ולוט ועזיהו קין וקין היה
עובד אדמה נח ויחל נח איש האדמה ולוט איש לוטא עשו וירא את כל
בד הירדן אז יסב אהב אדמה היה ל יוחנן אומ גדולה ברית שכרה
היה שבע יתדו והד מן הברית שכרה לבע דווי שהברית שכרה עם דויד
יוסדות לא עלתעו אם ישמרו בעך ברית ועדותו זו אלמדם גם בנח
דועטו שבו לפי אכל הברית שכרה עם יונדב בן רכב לא נכרת על
לעו שגן לפי כה אחר זה עמדת אהי ישראל לא יכרת איש ליונדב בן רכב עומד
לעו שגן ימים יש אומדון שהשיא מבנותיו לכהעס ועמדו ממנו כהעס גדולים
לעו המקום ברית שלא יפסקו ממנו כהעס גדולים לעולם אמר רבן שמעון
הוא עבר כסקה כהנה גדולה מה אנו מהיום לא יכרת איש ליונדב לא של
לעו ממנו יושבי סנהדרין לעולם מה אם מי שיהיה מגוי הארצות וממשכחו
יאמה על שעה מאהבה נתן לו המקום מאהבה על אחת כמה וכמה לו
הוא עבר כסקה גדולה מה אנו מהיום לא יכרת איש ליונדב בן רכב אמר
לעו ממנו יושבי סנהדרין לעולם מה אם מי שיהיה מגוי הארצות וממשכחו
יאמה על שעה מאהבה נתן לו המקום מאהבה על אחת כמה וכמה לו
הוא עבר כסקה גדולה מה אנו מהיום לא יכרת איש ליונדב בן רכב אמר
לעו ממנו יושבי סנהדרין לעולם מה אם מי שיהיה מגוי הארצות וממשכחו

לוי ויאמרו

אמר גם ששמעו לקולברי הורה 44 שהיתה הפלתן נשמעת סוכתים שהיו
בשכר דכה ונשב באהלים 44 שהיו מסככין עליהם ומגניען עליהם
כאחז שאמר קרבן בית שורו מיסדיו יצאת בית קול מבית קול הקדשים
להן מי שקיבל קרבן אבותיכם באיבר הוא יקבל קרבנכם בשעה זו וזכו
או הקינים הבאים מאמת אבי בית רכב ואולי זכע קינ חתן וזהו
העור התלולים הוי אומ בית רכב המה מיהרו בא וזאה כאה הוה עדין
לבע יתרו שהרו יונדב בן רכב שמע מפי הנביא שבת המקדש עתיד ליחזק
ואד וגזר על בעו שלם גדות שלא יקו שלא יבנו בתים שלא יטעו פרמית
לוי ויאמרו לא נשתה יין כיון דבין רכב אבנו עוה עלינו לאמר לא תשתה יין
אדם ובעס עד עולם ובה לא תבנו וזרע לא תזרעו ופרס לא תטעו ולזה
היה לכם כי באהלים תשכו כל ימיכם למען תחיו ימים רבים על פני האדמה
אשר אתם גרים שם ומעיו למד שפיו שותה היום מאדבר ימים שהדי ארבעה
היו להטין אחר האדמה ולא נמצאו כראוי קין ונח ולוט ועזיהו קין וקין היה
עובד אדמה נח ויחל נח איש האדמה ולוט איש לוטא עשו וירא את כל
בד הירדן אז יסב אהב אדמה היה ל יוחנן אומ גדולה ברית שכרה
היה שבע יתדו והד מן הברית שכרה לבע דווי שהברית שכרה עם דויד
יוסדות לא עלתעו אם ישמרו בעך ברית ועדותו זו אלמדם גם בנח
דועטו שבו לפי אכל הברית שכרה עם יונדב בן רכב לא נכרת על
לעו שגן לפי כה אחר זה עמדת אהי ישראל לא יכרת איש ליונדב בן רכב עומד
לעו שגן ימים יש אומדון שהשיא מבנותיו לכהעס ועמדו ממנו כהעס גדולים
לעו המקום ברית שלא יפסקו ממנו כהעס גדולים לעולם אמר רבן שמעון
הוא עבר כסקה כהנה גדולה מה אנו מהיום לא יכרת איש ליונדב לא של
לעו ממנו יושבי סנהדרין לעולם מה אם מי שיהיה מגוי הארצות וממשכחו
יאמה על שעה מאהבה נתן לו המקום מאהבה על אחת כמה וכמה לו
הוא עבר כסקה גדולה מה אנו מהיום לא יכרת איש ליונדב בן רכב אמר
לעו ממנו יושבי סנהדרין לעולם מה אם מי שיהיה מגוי הארצות וממשכחו

מיוע בתפוחים או בדרי תורה שריח יפה כהפוחים כי חולת אהבה אני אמר
יערך לעבד שהיתה הפרוטה מצויה היה אדם מתאהב לשמוע דברי תורה
צדיק הלמוד עכשו שאין הפרוטה מצויה וצורת שאנו חולקים מן המלכות
אדם מתאהב לשמוע דברי מקרא ודברי תורה לא כי חולת אהבה אני אמר
לפי לבן מלפנים שעמד מחלו אמר פירגו וילך לו לאקבולו אמר המלך אדוני
לא בא זיו שלבנו מחלו והוא הולך לאקבולו לא יתעצבנו שנים שלשה חדשים
אמרו ובמשקה ואחד כד הוא הולך לו לאקבולו כך כחן שישאו ישראל מצדדים
יו דאנויים לקבל את התורה והיה בה בעלי מועד משעבוד טיט לבנים אמר
קבלה אדוני לא בא זיוון שלבנו משעבוד טיט לבנים והם מקבלים את התורה
א יתעצבו שנים שלשה חדשים בצאר ובמק ובשלו ואחר כך הם מקבלים
את התורה אימתי בחדשה שלישית ל יוחנן פתח יעזובו מצדדים עז משני
אמצו אמצו יעזובו מאיבו עז זה פרעה הרשע דכה אמר אויב אר דת
שני משני כי אמצו אמצו המערים יקדמו ביום אידי מן דאמר פרעה
אמר עמלק ומכולם ויהי יוי למשען לי ויעזב למרחב שנתן לי את
יחלצני מן חפץ כי אמר ל יוחנן פתח יעזובו מצדדים עז משני
אמר אמר הקבלה ל ישראל בני חינו קורין את הפרשה הזאת בכל שנה ואנ
עליכם כאלו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלים את התורה אימתי
שלשית ל אבוק פתח הלא פתחת לך שלשים במועצות ועת
חונא אומ שלשים משולשים אמר ל לעזר שלא יהיו דברי תורה בפר
דבר דאמר ישנה לא יהא בפר כפרו דאמר חרשה שהכל דונים לקרותה ש
אם הדיון להיך מעוף ל שמואל בר נחמן אומ דברי תורה נמשלו בזיו
ההזיון הזה מתקיים לבעלו כך דברי תורה מתקיים מן למי שהוא עמל בהן
לערכן ומה בעצמה רוממות לב רומם חרב פיפות בידם ל יודה ור נחמיה
דאנן ל יודה אומ פיפות פה פית שתי תורות תורה בכתב ותורה בפה
לחמיה אומ פה פית לחרב שהיא אכילה משני עזדיה כך תורה חייב בעולם
העולמי והוא אומ רבנן אמריין כך היו שרי קדם ושרי העם גוזרים על העלונים

ש
ש
אומן
ש
ש
ש

ש
אומן

ש
אומן

HEBREW UNION COLLEGE-JEWISH INSTITUTE OF RELIGION

והן עושים ועל התחבועם והן עושים אמר ר' אחא ג' ג' ג' הן דברי תורה לומר
ממנו שאינו עמלבה כל צרכן לא שלשים שהן חדין ומתחזין אמר ר' אב
דברי תורה נמשלו בקנה דיטון מה הקנה דיטון הזה יש בו יין שבו רבש ויש בו
פלפלן כך דברי תורה יש בה יין פני עופים ודין מין שבה רבש ומתחזים
מעבש ויש בה פלפלן ערוכה אמר ר' מאיר לא שלשים כל מעשה שלמות
היום היה משולש התורה משולשת תורה נביאים וכתובים ואותיותיה משולש
אל בית גימלי וישראל משולשין בהנים ליום וישראל ובעצבות משולשין אברהם
יעקב ויעקב ומשה שלשי צניהן אנכי עמד בין יני ובינכם ואותיותיה משולש
משה ומשכנו שלשי דאפן שאע"ל לני ואותיות שכתו משולשין לוי ואח
לששה משה אהרן ומרים ונצמק לשלשה ותצפנהו עלשה ירחים ובינוסה
דכה כו בינוסה שלשי ירחים תחדש השלשי דכה בחדש השלשי
פתח בתפוח בעצי היער בין דורי בין הבנים בעל חמדתו וישגבי וידין מת
לחסי בתפוח בעצי היער מה התפוח הזה הכל בורחין ממנו שאין לו על כר
אמות העולם מלגנע הקבה ביום מתן תורה יכולת ישראל בתל בעל
וישגבי אמר ר' אחא בר זשורא מזה התפוח הזה מועיא נענו קוים לע
הקדימו ישראל עשייה לשמיעה בקיני לא ר' עזריה אומ מה התפוח
גומר פירותו לא בקיין כך הן ישראל לא נתנו ריח טוב בעולם לא בסיוע
בחדש שלשי באחד שלשי למלך שקדש למטרונה וקבע לה סלתי
וכיין שהגיעה פרותה אמרו הגי עשה שהכנס מטרונה לחומה כך כיון שהגיע
זמנה של תורה לנתן אמרו הרי זמן שתנתן תורה לישראל ה' לנו בשם ר' שמעון
בן חלפתא למלך שגבה בנו ולב שהנמנה למלך והלך לפדוק את בנו וכיין
שפדוק אמר הין מועין אפטיא לפדוק ובעיך אמר הקבלה היו מועין אפטיא לעיאת
מעריס ה' לנו בשם ר' חמא בר חענה למלך שהוא משגא את בתו אמר היו מועין
אפטיא לנשואי בתי כך אמר הקבלה היו מועין אפטיא לניס מתן תורה ביום הזה
באו מדבר סיני בחודש השלשי לעיאת בני ישראל מארץ מצרים מלמד שהיו
מאנין לחודשים לעיאתן מאצרים אין ללא לחודשים לפעם מעיין תל וידבר יז

פיר
קל

פיר
תמין

משה במדבר סיני בשנה השני לנצותם מארץ מצרים אמן לי לא באותו הפרק
שלא באותו הפרק מעין תל וי על אהרן הכהן אלהר הדד עלפי לוי וימרת שם בשנה
השני בשנה לנצות בני ישראל אמן לי לא על שנה נכנסו לארץ ישראל משנכנסו לארץ
ישראל מעין תל ויהי מקץ שמונים שנה וארבע מאות שנה לנצות בני ישראל ביום
הואקדש התחילו מוצין לשני מלכסם ולבני בתים שני ויהי מקץ עשרים שנה
אשר בנה שלמה את שני הבתים ואומ ויהי בארבע עשרה שנה למלך חזקיהו
לאזכו למנות לצעיונו ימנו לחרבנו שני בעשרים חמש שנה לגלותינו לא
זכו למנות לעצמנו ימנו למלכות אחרות שני בשנת שנים לצדיות בשנת שלש
למלכות נבוכד נצר ופך לשטותה וכן הוא אומ אם לא תדעי לך היפה בנשים עמי
לא בעקבי העצא ודעי אתה דיוותך על משכנות הרעים ואומ יען וביען אמן יען
יען לא עין בעין מדה במדה ביום הזה מלמד שהאראש חדש נאמר כאן
ביום הזה ונאמר להלן החדשהזה לפס ראש חדשים מה להלן ראש חדש אק כאן ראש
חדש באו מדבר סיני שבו ירדה שנה לכל באי העולם שאינן מקו"מ אר
עורה וכן היה רזסו אומ הרי הוא אומ לא בקתו דברתי אל בני ישראל לא במקום
העך כשנתתי תורה לישראל לא נתתה לא בקתו ולא בארץ חשך לא אמרת
אלהי יעקב שלכם היא תזהו בקשוע לא עשיתנה הפותקו לא נתתי מתן שכרה
בעדה אע"י יורי דופי ערך דובר אע"י עקתן של ישראל מעוז מישדים מעוז אנ מע
עשול לפע מאהבה לא עשהכך לכללי מה יעשו אומות העולם והלא לא למדו
תורה ומשפטים בלי דעום שבע מצוות נתתי להם ולא היו יכולין לעמוד בהן
ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ומה תל ויסעו מרפידים ויבאו מדבר
סיני עתה מרפידים וחנייתם במדבר סיני ומה תל ויסעו מרפידים ויבאו מדבר
סיני לא מקיש נביעתם מרפידים לחנייתם במדבר סיני מה נביעתם מרפידים

עיר
הגלג
ייקן

תורה לי
אמר אב
בש יוש
ומתוקים
זה שלמות
שנה משול
שין אברה
עלו משול
ואר
ביוס הש
ר חני
אדיו משה
ואל כן
זמן
זמן שהיו
של מעין
בו וכו' ו
לנצות
זה היו מעין
ביום הזה
ולמד שהיו
זה יי

ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ומה תל ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני לא מקיש נביעתם מרפידים לחנייתם במדבר סיני מה נביעתם מרפידים

לפי
דברי
הקדוש
ב"ה

חומרינו שלנו היא ואלו עתה במקום אחר היובע אותה ומקום אחר אומרינו
 שלנו היא לניכר עתה להן כדמסיון שלעולם שכל הדושה ליפול יבא ויפול
 לא מה מדבר רק מפל מעדעם כך אין וצרי הורה מתקיימין לא ככל
 שמוע עצמו מפל מעדעם וכן הוא אומ' ולא מדבר מתנה אין הורה מתקיימין
 לא במוי שמיים עצמו כמדבר ויחן עם ישראל גזי ההר לה' וקטעו בל
 ישראל ויחננו בע ישראל ופאן הוא אומ' ויחן עם חטיה אחת עתה בלבם כדי שיאמרו
 זה את זה ויקבלו את התורה לא ויחן עם אמר להם שהות הרבה את
 שוהי עם וכן מצונו באהבונה ששהו עמם עשר חודש חסר עשרת ימים
 ומשה עלה אלהים זה היום השע' יפול עלה עלה על פי גבורה תל ואמ' מי
 משה אמר עלה אליו ואומ' וואמ' יוי אלמשה עלה אל הורה מלמד עלה
 עלה לא על פי גבורה לא ומשה עלה אלהים עלה בעק ויורד בעק
 ברית אבות וקבות בעם עולה עמו ויורדת עמו ומעין אף אחר קריאה ת
 ויקרא אליו יוי מן ההר לאמר ומעין אף במשה משה לאמר כאן קריאה ת
 וטאמר קריאה בסנה מה לה לך במשה משה אף כאן במשה משה מה לה לך
 משה אומ' הנע אף כאן משה אומ' הנע פה תאמר לבית יעקב לא הסנה דה
 וכן הוא אומ' בית יעקב לסו ונלכה באור יוי והגיד לבני ישראל או שאג העם
 לא כה תאמר לבית יעקב אנשים אמור להן ראשי דברים שיבולין לשון
 ותגיד לבני ישראל אנשים אמור להם דקדוקי דברים שיבולין לשמוע ולמ' א
 הקדים עוית נשים לעוית אנשים לא אמר הקבה כשכראת עולמי עויתו
 אדם הראשון ולא עוית את חוה אשהו ובאת והטעתו ובעבר על עוויי פדאי
 שיקדמו הנשים בעויה שהאנשים נמשטין אחריהן לפר נאמר כה תאמר
 לבית יעקב אנשים והגיד לבני ישראל אנשים כה בלשון הקדש כה
 הללו כה בפרשאת הללו כה לל
 עקבה כל בזכות יעקב והגיד לבני
 נאמר לבית יעקב יעקב נקרא שמו
 ישראל שרית עבא להים

כ"ד
מ"ה
והר"ם

אלו היה נעביא לו מקרא ומשנה הלכה והנהגה... לך עקיבה אומר בלוב... למען
עקיבה דומה לכוונת שנטל קופהו ושללה לאחוריו יצא לשדה מצא חטים והניח בה
מצא שעורים והניח בה פולין ומנח בה עדשים ומנח בה כנען למדינה מוכר
חטים ומנח שעורים מוכר שעורים ומנח כוסמין כוסמין ומנח פולין פולין
ומנח עדשים כך ל עקיבה דומה עשה בלהורה מטבעות מטבעות לל
עציה קופה של רובלים למה הוא דומה לרובל שנטל קופהו והשפילה אחריו אמרו
ל שמך טוב עליך אמר להם ה"מ אפרסמון יש עליך אמר להם ה"מ פליטון יש עליך
אמר להם ה"מ אף כך לעזוב עזריה דומה בשעה שהלמיד חכם נכנס אלנו שאנו
מקרא אמר לו שאנו משנה אמר לו שאנו במדרש אמר לו בהלכה אמר לו
הנהגה אמר לו צמצא אדם יוצא ממנו מלא טובה וברכה לך יחזק בן נורי קופה
של הלכות לך יוקי הגלילי מלקטיפה בלא גסות רוח שאחזה בו מדה חכמה מהר
ועתה ונשנן בה לכל חכמי ישראל לרבן שמעון בן גמליאל חנוה מוכרת ארמון טוב
לך ישמעאל חנוה מיוזנת לך שמעון בן יוחאי טוחן הרבה ומוציא קמאה ומה
צמח צמח אינו מוציא לא סובין וכך אמר ל שמעון בן יוחאי להלמידיו בני שם
אבותי שמעו תרומות מתרומות מדותיו של עקיבה בסוף מצאו שם
יוחאי לא יקיבן יהודה אמר לו מצע מה אתה מפטס דברי הורה בפע חבל
אמר לו ומה אמרתי עליך לא שונת תעורר ומשכח קומאה ומה שאתה משכח
ענין אביהן למשנהך יראת י"ו טהורה אימתי היא טהורה כשאדם מסה
צמח צמח מאהבת כסף וזהב שכן הנביא אומר אסתרין לי אהרתי ביה"ק לל מצוה
בן אהרן וכן אישע אולי חי י"ו אשר עמדת לפניו אם אקח נפן דעל אומות נתי
לך להניין הפז ביהך לא חרן הב אמר ל יוקי בנו של ל חלפתא פעם אחת הייתי
בדרך מצאני אדם אחד ונתן לי שלום אמר לי מאין באה אמרתי לו מצע
גדולה שלחמו שלפונת ריב באה אמר לי לזונך שהשפאעל ואהן צמח צמח
כסף וזהב אמרתי לו אפילו אתה נותן לי כל ממון שבעולם איני יושב אהר ל
לא יקבלת עליך אמרתי לו והלא כל החחות והשמות שאתה דואה בעולם סוף
לעפר ואין עומד לאדם בשעת מידתה

ירושלם לאחרונה לא מפע פשעה שלהורה שנבפשע ועקב כלהאת אמר
ברוך המקום שנתן לכם דברי הורה שיהיו עסקין בה ובטוחים ועוזבים כל
הכלי עולם אמרתי לו יהי רצון שלא תעלה קצתונו על לב אחרים ולא קנא
אחרים על לבנו ונפטרתי ממנו דא אימתי היא שהורה כשאדם מטה
עצמו מן העבודה הא לני שדברי הורה צהי פון טהרה וקדושה לכך נאמר
ויקדש אתה עם ויבבסו שמלתם אין ל לא לבוס בגדים מעוין שהן טעו
טבילה דין הוא אמה אסבשה שאין טעוין פבוס בגדים טעוין טבילה כא
שנפענו לבוס בגדים דין הוא שיטענו טבילה ויאמר אלהים היו נבונים
לשלושת ימים וכול משב ארד דבר זה מטי עצמותל והיו נבונים ליום השליש
ובאין היו נבונים לשלושת ימים נבונים נבונים לשלושת ימים ומה והיו נבונים
האמור להלן קודש שאמר למשה אף היו נבונים האמור כחן קודש שאמר
למשה ל אומ מקומו מופרע וקדשותם היום שיטבולו ביום הרביעי ל אעז
בן עזריה אומ מניין לפולטת שכבת זרע ביום השלישי שהיא טמאה שנ היו
נבונים לשלושת ימים אלהו אשה ל י שמעאל אומ פעמים שהן ארבע עונ
פעמים שהן חמש פעמים שהן שש ל עקיבה אומ לעולם חמש הנו רב
הטלפת שכבת זרע לאחר שלש עונות הדי היא שהורה ואינה כלום שכבר
סרחה ואם פלטה אותה בתוך שלוש עונות הדי היא כרואה קרי ופמה עונ
אויס או לילה קומא ליה לל אעזרבן עזריה בפעוד כגון שנבעלה באחד
בעבת ביום שלוש עונות שלה ליל שני ויום שני וילל שלישי אם פלטה אותה
בליל שלישי שהוא יום שלישי לבואה הדי היא טמאה ואם פלטה בשלישי ביום
הדי היא שהורה שהדי פלטה אותה לאחר שלש עונות ויהי ביום השלישי
בהיות הבקר כזמן שנמר לו מלאך שהזמין והמעשה מסיעין את השעה
שחיים נהנין בה לפל באי העולם יכולתנה בלילה הל בניס ביום ולא בלילה
יכולתנה כשתוקה הל ויהי קולות וברקים קולות וקולי קולות צדקים וברק
ברקים קולות משונים זה מצה וברקים משונן זה מצה וכך הוא אומ קוליו על
העולם ויש בהם חיים לל שבתם ליום קולין פסוק קולין פסוק קולין פסוק

מדר קוליו קוליו חוצב להבות אש קוליו יחול מעבר קוליו יחולל אי לות ויחשה
ערוה ובהיפולו כלו אול כבוז מגיד הכת שביום מה תורה היו עננים ובדקים
ידידה גשמים וכך הוא יו בצאתך מעציר בעצודך מעודה ארום ארץ רעה
ששמים נטפון גם עפים נטפון מים ואז קול רעמך בלילה האירו בדקים תכל
זכרון קול שופר היה נשמע באויר שפ וקול שופר חזק מאד עד שרעש כל העולם
פולו ונתקבצו כל אומות העולם אע"ל לעם כן בעור אמרו לו דומה שהמקום
מאבד את עולמו במים כעין שניו למבול יעב אמר להן שופים שבועים כבר
נשבע שאינו מביא מבול לעולם כעין שני פיימי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר
מענה עוד עלה ארץ אמרו לו ודאי מבול שלמים אינו מביא אבל מביא הוא מבול
של אש אמר להם אינו מביא לא מבול שלמים ולא מבול של אש אמרו לו והקול
הזה נלמה אמר להם תורה הוא נותן לעמו שניו עוז לעמו יתן ואין עז לא
תורה קז עמו עז ותושיה אמרו לו אם כן יני יבדך את עמו בשלום
וחרד כל העם אשר במחנה נזדעזעו והלא צברים קול וחומר ומה ישראל עתו
מע והדין לפעהר סיני נזדעזעו אומות העולם על אחת כמה וכמה וכך הוא
אז משמים השמע דין ארץ יראה ושקטה ל ידמיה בשם ל חיה בר יוסף
לפי למולך שהיה יוצא לקמטון חיילות מיכאל חיילות מיכאל ומיכאל מיכאל
מיכאל והיו הכל אומרים ומה אם בשעה שהוא יוצא לקמטון כך כשהוא
יוצא למלחמה על אחת כמה וכמה כך פעם אחת שמיעה קלה את קולו
היו והר עיש אב כלה עולם כולו לפש יקום להוכיח את כלבאי העולם כמה
היה בקום למשפט אלהים על אחת כמה וכמה ארץ יראה ושקטה אמר
למי בשם ל יחנק אם יראה למה שקטה ואם שקטה למה יראה לא אמרה
ארץ מה אם מצוה אחת קלה שנעטוה עליה אדם הראשון לא היה יכול
לעמוד בה ונתקל לרג בעבורו זכות ארוכה האנמה בעבורך כך מאתים
ואונה וארבעים מצות עשה ושלש מאות וששים וחמש מצות לא תעשה
על אחת כמה וכמה ל יהושע בשם ל לוי אומ לפי כך חזר הקבלה
פנים את הארץ ארץ ארץ ארץ שבעי זכר יו אמר לה לא שמעה מר

כבר
אמר

מדר
ביום
ועל
דום
נאמר
הק
ה
נבוע
השל
בוע
אמר
ל
שני
בוע
ורב
שכבר
אה
באחד
ה
לש
השל
שעה
אבל
יום
זו

כי קולך ערב ובעל שועתם אלהים ומראך נאוו ויאמץ העם וכן
 ובה אומר איך דבר זה אמור לא לפניהם כי הרחיב את מראיך בעיני שני ויעבם
 מה בפקר וכן מקבץ תחת ההר השמי עיני את קולך בעיני שני ויענו כל העם
 ויאמרו כי אשר דבר יי נעשה ונשמע כי קולך ערב היטיבו כל אשר דבר
 ומראך נאוו באה למועד ויקבצו פניה עדה ויעמלו לפני יי אחרים אומרים דהי
 זה אמור לא לזרות הבאים יונתי בחגוי הקלע בעיני שנהיושב על חוף הארץ
 תורה מדרגה לו ישראל שיושבין בעד ערהן שלמלכות עד שיגיע זמנן הדיבוי
 ומראיך זה מעשה השמי עיני את קולך זה תלמוד כי קולך ערב ומראך נאוו
 יודיעך כמה מעלת בני תלמוד למעשה וכבר נמנו בעליית בית ערים מי גדול
 תלמוד או מעשה אמר לפרקי גדול תלמוד אמר ל עקובה גדול מעשה ענוכולם
 גדול גדול תלמוד שהתלמוד מביא ליי מעשה ואין המעשה מביא ליי תלמוד
 דא ויתיעבו צרותיהם ההר מלמד שכתב עלהם הקצה את ההר כגגית ואמר
 מקבלים אתם עלבם את התורה ואם לאו באן תהא קבורהכם באותה שעה
 כולן ושמנו לבם נמיס בתשובה עדו כל אשר דבר יי נעשה ונשמע אמר
 ובה ערבם את עירי אמרה ווארץ יערבונן אמר להם עתידהם אמרו
 ויהי ערבונן אמר אמר מעט עוללים ויוטחים נסדת עד
 והר סיני עשן יפול מקום קודש תלכללו
 מקום הקודש מעט מעט יורד עליו יי באש מעט הכת שהאש לחבה
 הדיבוי וירדה לה על הרקנו ונעשה בלבת אש למוז בו וכך הוא אומ בקהוור
 המעשים מים ופני האש נהיה שם לעיריך באש מעט שנמשלו דבר
 דה באש מה אש חיים לעולם כד דבר בורה חיים לעולם מה אש קרב לה
 נבואה כחן צמחה צמן כך דברי הורה קרב מצמנה אדם נבואה חזק צמנה
 הינו דתנן והיו מותחמים ריגד אורן של חכמים והיו זהו מאחלתן שמא תבוה
 אש קטן גדלים את הגדול וגדול מדליק מן הקטן כך דברי תורה קטן למד
 הגדול וגדול למד מן הקטן כל המדמה באש בעולם הזה זוכר וצדיק
 ילם הבא וכי מה יוש לנו יש הולך עזקות ודובר מיטדים 44 פה המקבל

פי
 דפי

44
 פה המקבל

אלו
 העם
 תפני
 לא
 ו
 חנה
 כנגד
 מע
 אלה
 לא
 אחר
 טנים
 בית
 הלא
 בלב
 זה
 יודיע
 דה
 צו
 שרא

HEBREW INTONATION

עליו דברי תורה שנמשלו באש כדוקי מומנו על מלכות שנמשלו באש וכל
 הימנו על תורה שנמשלו באש כות עין לו על מלכות שנמשלו באש וכן
 ונתתי פני בהם מהאש ונתתי להם תאכלם מה אש בע אדם העמלים
 בין הדורות כך תלאו בני חמאיס נכריין בדיבורך ובה לבן ובעטופתן בשוק
 ויעל עשנו בעשן הכבשן מה כבשן זה בודק את החביות מהן יוצאת לי
 ויעאת לשמן ומהם יוצאת חרזות כך דברי תורה בודקין את בע אדם
 אומ אמרת ייני עתמה הא לא עתבו מצוות לא לערוף לבין דעת הדורות
 בעשן הכבשן יכול בעשן הכבשן ודאי תלפעשן משמיע את האוזן מה שי
 לשמוע כיוצא בו אתה אומר והנה כבוד של ישראל בא מדרך הקדים ו
 מים רבים אפשר לבדיותו כמוהו לא משמיעין את האוזן מה שיכול
 כיוצא בו אתה אומ ייני עזז ונבור ייני נבור מלאכה אפשר לבדיות
 לא משמיעין את האוזן מה שיכולה לשמוע כיוצא בו אתה אומ ארית
 מי לא יידיא ייני אלהים דבר אפשר לבדיותו כמוהו לא משמיעין את
 מה שיכולה לשמוע כיוצא בו אתה אומ וערוך במטר לקחי אפשר שהא
 גדולים מן התורה שהוא מושלה בהן לא משמיעין את האוזן מה שיכול
 ויחדך כל ההר מאד נדרעזע וכן הוא אומ עליה
 אתם מרעין דינפס הרי אתם כבעל מוצמן או
 לשפתוזה סיע"א קיי ייני ישכך לנעה זהבית העולמים והיי קולה שוכ
 וחזן מאד בנהג שב עולם כלזמן שהקול הולך הוא הושעו אבל מי שמ
 היה העולם אינו כן לא כלזמן שהקול הולך הוא מדוב כלזמן ש
 הולטין דגתן מתלפת וכן הוא אומ בישישים הפאה אשה ייני
 והאלים יעלנו בקול אילנה אומ כבוד גדול חלק לו המקום למשה
 היה המקום מדבר עד שמשה אומ לו דבר כפי קיבלו בלך את דברי
 בשאחה ל עקובה אומ אננין שבקול ופסת ונעיומה שהיה משה
 בו היה משמיע את ישראל תל משה ידבר והאלים יענינו דאי מה תל
 מלאך שבקול ופסת ונעיומה שהיה משה שומע בו היה משמיע

ויני
 נקובות

קטרה והיא נעצרת כיון שהחילה המנהג אומ ויאמר משה אליו
קח אתה מחנה ותן עליה אש מעלה מזבח ושם קטרה ואומ ויעמוד בין המזבח
ובין החיים והעשר המגפה וכח הוא אומ ישמו וקטורה באפיך ויאמר ויהי
משה ליד העד בעם וג מי שעלה זרזן שלא יראה ומי שלא עלה זרזן שלא יתע
כך יהדסו אליו לראות שלא יפגרו את החומצין ונפל ממנו נדב אין דב
לא אבלוסין מגיד שאם נפל אחד מהן לארץ מעלה עליו כאלו אבלוסין לפעול
לא ונפל ממנו דב ממי שמיעופו מעבב את רובו וגם הכהנים הנגשים
אליו יתקדשו ליהושע בן קרח אומ לו בכורות ל אומ זה נדב ואביהו
בשע מקומות נאמר כהנים ולא נאמר נדב ואביהו ובשע מקומות נאמר
נדב ואביהו ולא נאמר כהנים כן יפרק בהם יני שלא יעשה בהם פרעה
לא כן יפרק בהם יני שלא ירוצו ויאמר משה אליו לא יוכלה עם
לעלות אלבר סיני זו היא של יהודה אומ אמר לו הקנה למשה הריע אומ
לך דבר ואהה משובע והריע חוזר ומורה לך בריך כי אהה העדותה
לאמר הנבלאה ההר אמר לו כבר עשו לחומצין ונזרזו ויאמר יני א
לך רד ועלית יכולה כל עלו עמו תלו וה עם אליהו לעלות יכולה כהנים
עמו תלו ועלית אהה ואהרן עמך ואין כהנים עמך יכול אהרן היה עמך
במחצה תלו ונגש משה לבדו אליו אמור מעתה משה מחצה לעצמו ואהרן
מחצה לעצמו ויהי משה אלבעם ויאמר להם מלמד שלא הלך לה
בהו ולא פנה לעסיקין אחרים אין לי לא דברותהר כיני שלא הלך לתוך ב
ולח פנה לעסיקין אחרים מעיין אה דברות אהל מועד שלא הלך לתוך ביה
לא פנה לעסיקין אחרים תלו ויהי ודבר אלבע ישראל אשר יצוה כיו
שירד משה לקרא לאהרן השמיעה קולו כדוי שלא יאמרו ישראל קור
שלמשה שהיה בקדוש יעא קול הר אשן וה שמעים והארץ לעשו וההרים
והנהרות נהמוטטו והימים והנהרות ברחו וכלה האילנות פרעו והמתים
שבישראליו ועמדו על רגליהם ונדתעו ישראל וחזרו לאחוריהם שכי
שכי נפל ופרחה עמלק אהה וקול שמינו בראש ויהי וכן הוא

קטרה והיא נעצרת
קח אתה מחנה ותן עליה
ובין החיים והעשר המגפה
משה ליד העד בעם וג מי
כך יהדסו אליו לראות
לא אבלוסין מגיד שאם
לא ונפל ממנו דב ממי
אליו יתקדשו ליהושע
בשע מקומות נאמר כהנים
נדב ואביהו ולא נאמר
לא כן יפרק בהם יני
לעלות אלבר סיני זו היא
לך דבר ואהה משובע
לאמר הנבלאה ההר אמר
לך רד ועלית יכולה כל
עמו תלו ועלית אהה
במחצה תלו ונגש משה
מחצה לעצמו ויהי משה
בהו ולא פנה לעסיקין
ולח פנה לעסיקין אחרים
לא פנה לעסיקין אחרים
שירד משה לקרא לאהרן
שלמשה שהיה בקדוש
והנהרות נהמוטטו והימים
שבישראליו ועמדו על רגליהם
שכי נפל ופרחה עמלק

וידבר אלהים שתיים זן שמעתי באותה שעה אמרו למשה קרב אלה ושמע
 כל אשר יאמר יי אלהינו ואת הדבר אל לנו ושמע הקבה קולן זערי לפעו
 לה למיכאל ולגבריאל ואחר זה בשתי ידיו שלמשה שלא בדעונו והני שוהו לעיני
 למשה נגש אל הערפל נשא אונמה כן לא נגש בעל כרהו והשמיע שאר הדברות
 ועליו נאמר בצנת שלב ביום קציר עיר נאמן לשולחיו ונפש אדעו ישיב
 וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר אמר להם דין אני נוהג בינכם
 כל הדברים שאנו לא קבלתם עלכם לא הייתי נפרע לכם אינו דומה
 לכל לשאינו מקבל ל יהודה הנשיא מוסלו משל להי לאחד שנשא אשה
 ארון לה התלקחת ליה פיס עמריה כך אתם ישראל פמסכתם לי ותמסכותם
 נקוני שתעשו לי רצוני דא וידבר אלהים סגלתי שדברים שנאמרו
 נאמן הן שנאמרו להלן שעהם לענין אחד מה שאי אפשר לו לפה לומר וזהו
 אפשר לה לאוזן לשמוע כאן הוא אומ וידבר אלהים את כל הדברים האלה ולהלן
 הוא אומ אחת דבר אלהים שתיים זן שמעתי ואומ הלא כה דברי כאש נאמ
 יי מה אש זה נהלך לכמה עצויות כך דבור אחד יוצא לכמה מקראות
 דא וידבר אלהים אע שנפרע עליו כי ואע שמשלים שפר על ידי כך
 כן הוא אומ פעם בפעם דבר יי עמכם אמר לו בפעם הרבה נראה
 קבה לישראל בסיע בפעם זעופות בפעם הדופות בפעם מור יקור בפעם
 מחות בפעם משחקות בפעם מסבירות הא כיצד בשעה שהיה מראה
 הק יורה ענותם שלרשעים היה נראה להן בפעם זועפות בפעם הדופות
 בפעם מור יקור ובשעה שהיה מראה להן מתן שכרן של צדיקים לענין
 נא היה נראה להן בפעם משחקות בפעם שמחות בפעם מסבירות דא
 וידבר אלהים מלמד שהיה אומ להם על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון
 וידבר אלהים את כל הדברים וכול באחרונה אמרו לו קיבלנו עלינו
 על אנכי יי אלהיך אנכי היה בכלל ויצא מוצא מן הכלל ללמד על הכלל
 מה אנכי היה לדבור בפע עצמו וקבלה בפע עצמו מה תל לאמר
 מלמד שהיה מלמד להן על כל דבר ודבר על כל דבר ועל כל דבר

פיר
 נכח
 זמרו
 פיר
 נכח
 זמרו

HERREW INTOM...

אנכי יי אלהיך את הוא זה ומי שיש לו רשות ובאוימחה ד שמעון אומר נאמר
השחתת עולם נאמר ומדיותי את כל היקום את הוא זה ומי שיש לו רשות
ובאוימחה כיוצא בו אתה אומר לא בקהר וברתי במקום ארץ הקדש אם גויה
נוי דובר ערף את הוא זה ומי שיש לו רשות ובאוימחה ד שמעון אומר נאמר
אלהיך אלהי את על כל באי העולם וכול אהארה כיוצא בהן תל אלהיך וי
עליך בסע עצמך תל אנכי יי אלהי את על כל באי העולם הא כי יי אלהי
את על כל באי העולם ושמי יחול עליך כיוצא בו אתה אומר שלש פעמים נאמר
בשנה ייראה כל זכורך את פני הארון יי ארון את על כל באי העולם וכול
אתה כיוצא בהן תל יי אלהי ישאל יכול עליך בסע עצמך תל את כע הארון
נוי הא כי יי אלהי את על כל באי העולם ואל שמי עליך כיוצא בו אתה
אומר כה אמר יי אלהי ישראל הנה את אלהי כל בער אלהי את על כל
באי העולם וכול אהארה כיוצא בהן תל אלהי ישראל וכול עליך בסע עצמך
את יי אלהי כל אשר הא כי יי אלהי את על כל באי העולם ואל שמי עליך
אנכי יי אלהיך למה פתח בלשון אנט לא ללמדך שגדול מהן תורה לפני הוי
תה ממעשה בראשית שמעשה בראשית פתח בהן בבית ובאן פתח בא
ומפני מה פתח הכה במעשה בראשית בני לומר לך מה לי לא קדמו לא
אות אהרן כן לא קדם אתה עולם לא אהרן האחד המצטרף יהי שמו מצד
לעולם ד יוסי אומר לכל האותיות שדומה בוי לכה ול לויש הי לכה ו
לזמן וכך שאר כל האותיות אבל לא זה אינן לו דומה לדומה לכיכך נקרא
שמו של הקבה שאין לו דומה לדומה לכך פתח אנכי ד לעזר בעם ו
כל אותן עשרים וששה דור היה אף קודם תיגר לפני הקבה ואומ לפעו ק
העולמים את ראשון שלם האותיות ולא בראת בוי לא בבית אהרן
שכל העולם כולו לא נברא לא בזכות תורה למחר את עותק תורה ל
ואינן כותח לא כך אנכי יי אלהיך אמר ד שמעון בענין גדול התורה
העולם עד שלא נתנה התורה אבל משעת נה התורה כויכול נעש
הא כי יי אלהיך אס הטוב קנה מאזנים ורתק ארבעים אונקיה מיכאן ושש מאות

ואמר לא ארבעים מפריעים על עשׂי כן ללהעולם כולו לא נכרא לא לעשה ימים
כפי ששה ימים עשה ימי אהרן שמים ומה הארץ אבל תורה ניתנה לארבעים יום
כי היה עם עמיתו ארבעים יום לא כל שכן הוא ארבעים מפריעים על שש וכך הוא
לאר גמולים ארץ ופליטתיה אנכי הכנתי עמוריה סלה אנכי נעשה בסוס לעולם
אנכי ימי אהרן תזעל שמענו בן יוחאי אינו אם איך יורה עומד במימך
אנכי ימי אהרן מה הל אהרן אמר הקבה אם עושין אתם רצונ הרוי א לה
אמר בי ימי ימי אלרחום וחנוק ואם לאו אהרן אנכי נכרע משנא יכס שאיקהל אהרן לא
אמר אנכי י יודה ור נחמיה ל יודה אומ איך לשון אנכי לא לשון אהבה ולשון
לה מלל לכן מלפנים שהלך לו למדינתהים ולמדי לשוןהים וכוון שבא ממדינת הים
החיל אביו משיח עמו בלשונם לבי שיריו ישראל למצרים ולמדי לשון מצרי פיו
אמר ממצרים ההחיל הקבה משיח עמיהם בלשונם אנכי אנך ל נחמיה אומ
לשון אנכי לא לשון אימה ולשון וראה כמה יראה אמר כי אנכי ימי אהרן אלקנא
אנכי ל נחמיה שסר יהושע בן נון להעני את אשהו עברה והלך לו למדינת
וי נדה בן וגילה אובו לאחר זמן בא המלך ממדינת הים והועיאה אחרו אב
לטה שלאביו והיתה רואה רוכס ואבט בו אקטר לשאמטיט בו ואומ זה הוא זה הו
בנו יאבו וידע שהוא בנו אמר לו מה לך מתבונן באלו איך לך מהס הנאה לא
אכל ואני אביך כך כשירי הקבה עליה סייע ליתן תורה לשרא יודו עמו מיכאל
אגלו צביל ואלו והיו שדלמביטין בהן ואמרין זה הוא זה הוא אמר להם הקבה
זה לכם מביטינן באלו איך לכם הנאה מהם לא אתם בני ואנ אביכם כי היית לשרא
אנכי ואפרים בלור נהוא אתם עמי ואני אהיכם אנכי ימי אהרן ימי אנכי ימי
אמר יהושע בן נון בעם ל שמעון בן יוחאי פתח שזכוה פתח הקבה לשרא בסייע
לעה שאמדו כל אשר דבר ימי נעשה ונשמע וכוון שאמרו לאוהו מעשה לה אהרן
אל בקש לה שמידם דכה ויאמר לה שמידם לנלו משה בחיה באותה שעה אמר
שה לפני הקבה רבון עולמוי שמיא לפני שרא אמרת אנכי ימי אהיפס הלא רי
ארת לבדל אנכי ימי אהרן ל יהושע וסכען בעסר לוי אמר לו הקבה משה
מורה סעגורה על בני חייך לשעבר אמרת לני פנים אתה בלשון יחידוי אנכי

על עיקר
על עיקר

פיר
אמר
שלו

פיר
שלו

ואמר לא
ללהעולם
אבל תורה
ארבעים יום
אנכי ימי
אהרן תזעל
אמר הקבה
אם עושין
אתם רצונ
הרוי א לה
אמר בי ימי
ימי אלרחום
ואם לאו
אהרן אנכי
נכרע משנא
יכס שאיקהל
אהרן לא
אמר אנכי
י יודה ור
נחמיה ל יודה
אומ איך
לשון אנכי
לא לשון
אהבה ולשון
לה מלל לכן
מלפנים שהלך
לו למדינתהים
ולמדי לשון
הים החיל
אביו משיח
עמו בלשונם
לבי שיריו
ישראל
למצרים
ולמדי לשון
מצרי פיו
אמר
ממצרים
ההחיל
הקבה
משיח
עמיהם
בלשונם
אנכי
אנך
ל נחמיה
אומ
לשון
אנכי
לא
לשון
אימה
ולשון
וראה
כמה
יראה
אמר
כי
אנכי
ימי
אהרן
אלקנא
אנכי
ל נחמיה
שסר
יהושע
בן נון
להעני
את
אשהו
עברה
והלך
לו
למדינת
וי נדה
בן וגילה
אובו
לאחר
זמן
בא המלך
ממדינת
הים
והועיאה
אחרו
אב
לטה
שלאביו
והיתה
רואה
רוכס
ואבט
בו
אקטר
לשאמטיט
בו
ואומ
זה
הוא
זה
הו
בנו
יאבו
וידע
שהוא
בנו
אמר
לו
מה
לך
מתבונן
באלו
איך
לך
מהס
הנאה
לא
אכל
ואני
אביך
כך
כשירי
הקבה
עליה
סייע
ליתן
תורה
לשרא
יודו
עמו
מיכאל
אגלו
צביל
ואלו
והיו
שדלמביטין
בהן
ואמרין
זה
הוא
זה
הוא
אמר
להם
הקבה
זה
לכם
מביטינן
באלו
איך
לכם
הנאה
מהם
לא
אתם
בני
ואנ
אביכם
כי
היית
לשרא
אנכי
ואפרים
בלור
נהוא
אתם
עמי
ואני
אהיכם
אנכי
ימי
אהרן
ימי
אנכי
ימי
אמר
יהושע
בן
נון
בעם
ל שמעון
בן
יוחאי
פתח
שזכוה
פתח
הקבה
לשרא
בסייע
לעה
שאמדו
כל
אשר
דבר
ימי
נעשה
ונשמע
וכוון
שאמרו
לאוהו
מעשה
לה
אהרן
אל
בקש
לה
שמידם
דכה
ויאמר
לה
שמידם
לנלו
משה
בחיה
באותה
שעה
אמר
שה
לפני
הקבה
רבון
עולמוי
שמיא
לפני
שרא
אמרת
אנכי
ימי
אהיפס
הלא
רי
ארת
לבדל
אנכי
ימי
אהרן
ל יהושע
וסכען
בעסר
לוי
אמר
לו
הקבה
משה
מורה
סעגורה
על
בני
חייך
לשעבר
אמרת
לני
פנים
אתה
בלשון
יחידוי
אנכי

וי אהיך מיבאן ואילך אנא אומא לכס אנכי יוי אהיכס להזכיר את כולכם
אנכי יוי אהיך למה נאמרו עשרה הדברות בלשון יחיד לומר שאכלו היחידיים
מבטלים אותם כאלו כולכם בטלתם אתם אנכי ביטלתי אותם לא יהיה ביטול
לא תשא בפי מקללי זכור ביטל מקושש בבדי ביטל אבשלום לא הרצח ביטל יוי
לא הנאח ביטל זמרי לא הנגב ביטל עכן לא הענה ביטל עיבא לא תקמא ביטל
אתאכל הרצח ונסיר שבת לא אנכי יוי אהיך מלאך שהחזיר הקצה תורתו על
בלאומות העולם ולא קיבלו הימנו חזר לו אצל ישראל ואמר אנכי יוי אהיך
אדריינוק שחוק עצמות שאל אה ר יהושע ביר חנניה אמר לו כבוד גדול חזר
הקצה לאומות העולם אמר לו למה למה אמר לו שנתקח משדיברות
וחמש דיברות לאומות העולם חמש הראשונות שנתק לישראל שמו מעורב בי
כלומר שאם יחטאו ישראל הוא קורא אחריהן הנהג וחמש הדברות האחרות
שנתק לאומות העולם אין שמו מעורב בהן כלומר אם חטאו אומות העולם אין
קורא אחריהן קטיגור אמר לו צא והטיל עמי במדינה יצאו וטייל עמו צא
וסלמקום שהיה מוליכו היה מראה לו איקונן שלו קבועה אמר לו זו מה היא
אמר לו איקונן שלי ראה כמה הדברות מכבדין אותך שחוקקין שמי על כל פתחיה
עד שמשכו והולכו לאחרי הבהים אמר לו אדני המלך הנה את שבכל המדינה
הזאת את שליט במקום הזה אין אהה שליט אמר לו למה אמר לו שבכל מקום
ומקום דאירש איקונן שלך קבועה ובמקום הזה אינה קבועה אמר ליה את הוא
דיהודאי את הוא הכימהו דיהודאי כך הוא שבו שלמך שבה איקונן שלו
במקום בזוי ובמקום מטונף ובמקום מלוכלך אמר לו אדוני המלך ישמעו אהיך
מה שפך מדבר וכך הוא שבו של הקצה שיהא שמו מעורב עם הרעחנים עם
המנעמים ועם הנגבים וסילקו והלך לו וכיון שיעא אמרו לו תלמידין לקיה
דחיה בקנה לנו מה אהה משיב אמר להם בע כן עלך על דעתו שלמי שאמר
והיה העולם ליהק תורה לישראל בהחלה הלך אצל בע עשו אמר להם מקם
אהם עליכם את הבורה אמרו לו ומה כלה אמר להם לא הרצח אמר
כל עצמן שלמות האנשים לא הבטיחן אבותן לא עלה חרב דכה ועל חרבך

אין אנ
להם מ
אמרו נ
בגיה לו
אמר נ
אמרו נ
יהיה פ
אומות
יא אונ
באף וצ
העוה
של לאו
יה המ
סו
ב
באלו א
המני
עלי
אמר
נדרוא
היבה
כא
הוא או
צאתיך
גריס א
יבוללא יק

אנו יכולים לקבל את התורה אחר כך הלא לנו אצל בני עמון ומואב אמר
להם מקבלים אתם עלבוס את התורה אמרו לו מה פתה אומר להם לא הנניק
אמרו לו כל ענין של אדם האנשים אינם באין לא מטיפה של דבור ומה ותהדין שיה
בגור לוס מאביהן ואין אנו יכולים לקבל את התורה אחרי כך הלא לנו אצל בני שמעון
אמר להם מקבלים אתם עלבוס את התורה אמרו לו מה פתה אומר להם לא הגוי
אמרו לו כל ענין של אדם האנשים אינם באים לא מקהנניה ומקנהל רכה והוא
יה פרא אדם ירו צל ואין אנו יכולים לקבל את התורה לא היתה אומה
אומות שלא הלא הדיבר ודיק עלמה מה אסיד צו ויקבלו את התורה ו
יא אומ ירו צו ויוי כלמלכו אלך כי שמעו אמרו פיק יכול שמעו וקבלו תל ועשית
באר ובחמה נקם את הגוים אשר לא שמעו ולא דיים שלא שמעו לא אפלו שב
הצוות שקיבלו עליהם בע נח לא יכלו לעמוד בהם עד שפירקום ונתנום לשר
אל לאחו ששילח חמורו וכלבו והלכו לגור והטענו לחמור להך ולכלב שלש עמין
יה חמור מה לך וכלב מלהית פירק ממנו סאה ונתנה על החמור וכן שע ועל שי
כן ישראל קבלו את התורה בפירושיה ודיק דוק דאם אוק שבצ מצוה שגטו
ב ית לא יכלו לעמוד בהם עד שפירקום ונתנום לשרל כיון שלא קיבלו כלה אומה
באלו אצלו ישראל אמרו לפני רבון העולמים ברח דורו ודמה לך לעב או לעובר
הייתם עדוק מן רוח אבי שא לדיחא טבא עלהדי בשמים איהא לך לרהא טבד
עלי בשור עלינו לקבל עשי הדברות ועל נבל ועלנו להנבל בהן בימי
אד עלי הגיון בכנות שמעון בן לקיש אומ בשמחה ורבנן אמרין של
גריא ורובן שראה הקפה שנתבו ישראל את דעתן לקבל את התורה באהבה
ויבה פתח ואמר להם אנו יני להיך דא אנכי נמה אמר אנכי ולא
האע לא אנכי ארבע אותיות ללא דן שהקפה מולך בארבע קצות העולם
הוא אומ הלא ידעתה לא סאתה אלהי עולם יל בורא קצות הארץ אשר
נאתיך מארץ מצרים איך לעלך לא שהוצאתיך מארץ מצרים כדאי אטו
גרויס אפלו אין לעלך לא שפיתתך מצות עבדים דיי לא היתה לך
יהול לא יקיים לעצמו אבל יקיים לאתים תל לא יהיה מה תל לא יהיה לך

מלמד שכל המקיים ע"ז לעצמו עובר מעושים שהם מעשים לא יהיה ומעשים נק
אחים יכול לפי שנקראו אלים יכולים עורך לפעול אחריהם דא
מה תל אהים אחריים על לא יעשה אדם אזה שלככה ואזה שלזהב ויאמר לא שקוף
לא לאזה לא יעול לא לאזה תל אהים אחריים אע"פ שאין אהה מחזיק בו לעם
אזה או אהה דשא נקראו דא אחריים אחרונים באחרונה נעשו כן הוא אומ
חרישים מקרוב בזו לא שערום אפתיכם לא הועילו נק ולא הועילו לא צריך ולא
הועילו פלום מימיהן דא אחריים שאחריהן את השוכה מלבוא לעולם דא
אחריים שעושים את עובדיהן אחריים על פני לא בדמות ולא בדמות שאם
דא על פני מלמד שאין אה לעולם לא תעשה נק מלמד שכל העושה עז
לעצמו עובר מעושים שנים מעשים לא תעשה ומעשים נק מסלאין לישא כסל פשהו
אז כלתמונה לרבות חמה ולבנה כוכבים ומזלות אשר בשמים לרבות שאם
עצמה ממעל לרבות מלאכו שרה ואשר בארץ לרבות הרים וגבעות נחשו
ועקרבים מתחת לרבות את ההומות ואשר במים לרבות את חיות היסוד
הדולפנין מתחת לרבות את השלשולים לארץ לרבות ארץ עצמה כשהוא
אומ כלתמונה לא בדמות ולא בדמות בצואה שלהן ולא בדמות חיות דעות ולא
בדמות חיות שלמעלה אה סופינו לרבות כולם מה תל כסלא אה אה עושה
כקנימיתה פוסל לעולם ממנו והריו כוקל לעולם ממנו לא תשתחוה להם
משתחוה אה לעולם יכול אפלו נעבד כהמק תל לא תשתחוה להם ולא
תעבדם לא תשתחוה דרך עבודה לא תשתחוה להם שתחויה בכללה יתה
ולמה יעארה להקו שאלה מה השתחויה מיוחדת מעשה יחידי וחייבין ענה
בפע עצמה בין שהוא עובד בין שאינו עובד כן כל עבודה המיוחדת לעם
אם עשה לעל חייבין ענה בין שהוא עובד בין שאינו עובד ומה הזן העבודה
המיוחדת לעם זביחה וקטור השתחויה ונסוך אם עבד בהן לעל אעפ שאין
דרך עבודתה בכך חייב ולא תעבדם שלא יעבדו עז כדרך עבודתה
כגון שזדוק אבן למדקלים או יכעור עצמו לפעור או יקריב אהו לכמוש
או יעביר בנו למולך וכו' וכן הוא אומ איפה יעבדו אהים האלה

הוא
שם
שם
שם
שם

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סה
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט
י
יא
יב
יג
יד
יה
יו
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סה
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט

88

וקיום עשה אמור מעתה כל שהוא מלא תשא ולמטה עבירות קלות ותשובה
 ופירה וכל שהוא מלא תשא ולמעלה עבירות המורות ואין תשובה מבפניה יטול
 לא יהא יום הכפורים מכפר תלפי ביום הזה יכפר עליו כלם לא תשא זה הוא שאמר
 בכת אפי מלך שמור ועל דבר שפועה אהים אמר לו לוי אפי מלך מלפי המלכים
 זה אשמור אשמור אותי שפועה אהים אפי מלך ועל דבר שפועה אהים
 שאמר לא תשא את שם יי אהיך לשוא ובן הוא אומה אחת לא תיראו נאם יי אם מפני
 לא תחילו אשר שפועה חולל לים חק עולם לא ועברתו והלא דברים קלוזומר מה
 חס הים שלא נברא לא לעזר ולא להוליד ולא להוליד דבר בושי צידוק כי אמר
 חס מעוז הים לאמר לא חלתי ולא ילפתי לא גלפתי בחורים רוממתי בתולות אעפ
 חק יי גזירתי וחלתי כבוד לשמי אתם אין אתם מקיימין גזירתי ותחלקו כבוד
 לשמי לא תשא את שם יי אהיך לשוא לא תשא מלכותה שאלה אתה יוסי
 חלפתה אמרה לו מה ראה למד להיות גבוה מכל אבות אמר לה שהוא כבוד
 ירכו של כבוד להיות עומד במקום גבוה ומכריז ל יהושע בן נוי אומ מה
 אהבו שתי אורות הללו שבהן מצויין למד אלה לא לא שהכבוד מחזיר ואהב מכריז
 למד אלה של אבות ונתיר את האקור ונתקור את המותה שכל מי שאי
 במשנה אינו במעשה ואמר ל אי עזר כל מי שאינו עוסק בתורה סוף בא לו
 פשולו שני לא ישנו אם לא ירעו ונגזלה שנתם אם לא יכשילו דא לה
 תשא אמר ל אמר אם בשפועת שקר הכת מודד והלא כבר נאם ולא תשבעו
 בשמי לשקר ומה ול ליה תשא את שם יי אהיך לשוא לא שלא תהא מקבל עליך
 עברה ותיק את שמי לשדדה ל מנחמה בשם יי אהיך לשוא לא שלא תהא מקבל עליך
 לנכ פה לעולם לא תהא רץ אחר הדבנוה מפני מה מן מה תגשה באחרית
 מחד הן שואלין לך שאילות מה אתה משיב ל מנחמה בשם יי אהיך לשוא
 נאם אשה חקר לב כל מי שהוא נוטל שדדה בשביל ליהנות ממנה אינו לא
 כנאם הזה שהוא נהנה מעונה של אשה ואחר כך לוקה לא משחית נפש
 הוא ונשנה כמשה שאמר ועתה אסתארה צאתם ואם אין מנחם נא כיהוע
 שאמר ביי וולא בהן כדוד שאמר יי אהים תהי נא ירך בי ובבית אבי

וקיום עשה אמור מעתה כל שהוא מלא תשא ולמעלה עבירות המורות ואין תשובה מבפניה יטול
 לא יהא יום הכפורים מכפר תלפי ביום הזה יכפר עליו כלם לא תשא זה הוא שאמר
 בכת אפי מלך שמור ועל דבר שפועה אהים אמר לו לוי אפי מלך מלפי המלכים
 זה אשמור אשמור אותי שפועה אהים אפי מלך ועל דבר שפועה אהים
 שאמר לא תשא את שם יי אהיך לשוא ובן הוא אומה אחת לא תיראו נאם יי אם מפני
 לא תחילו אשר שפועה חולל לים חק עולם לא ועברתו והלא דברים קלוזומר מה
 חס הים שלא נברא לא לעזר ולא להוליד ולא להוליד דבר בושי צידוק כי אמר
 חס מעוז הים לאמר לא חלתי ולא ילפתי לא גלפתי בחורים רוממתי בתולות אעפ
 חק יי גזירתי וחלתי כבוד לשמי אתם אין אתם מקיימין גזירתי ותחלקו כבוד
 לשמי לא תשא את שם יי אהיך לשוא לא תשא מלכותה שאלה אתה יוסי
 חלפתה אמרה לו מה ראה למד להיות גבוה מכל אבות אמר לה שהוא כבוד
 ירכו של כבוד להיות עומד במקום גבוה ומכריז ל יהושע בן נוי אומ מה
 אהבו שתי אורות הללו שבהן מצויין למד אלה לא לא שהכבוד מחזיר ואהב מכריז
 למד אלה של אבות ונתיר את האקור ונתקור את המותה שכל מי שאי
 במשנה אינו במעשה ואמר ל אי עזר כל מי שאינו עוסק בתורה סוף בא לו
 פשולו שני לא ישנו אם לא ירעו ונגזלה שנתם אם לא יכשילו דא לה
 תשא אמר ל אמר אם בשפועת שקר הכת מודד והלא כבר נאם ולא תשבעו
 בשמי לשקר ומה ול ליה תשא את שם יי אהיך לשוא לא שלא תהא מקבל עליך
 עברה ותיק את שמי לשדדה ל מנחמה בשם יי אהיך לשוא לא שלא תהא מקבל עליך
 לנכ פה לעולם לא תהא רץ אחר הדבנוה מפני מה מן מה תגשה באחרית
 מחד הן שואלין לך שאילות מה אתה משיב ל מנחמה בשם יי אהיך לשוא
 נאם אשה חקר לב כל מי שהוא נוטל שדדה בשביל ליהנות ממנה אינו לא
 כנאם הזה שהוא נהנה מעונה של אשה ואחר כך לוקה לא משחית נפש
 הוא ונשנה כמשה שאמר ועתה אסתארה צאתם ואם אין מנחם נא כיהוע
 שאמר ביי וולא בהן כדוד שאמר יי אהים תהי נא ירך בי ובבית אבי

וְעַמְרֵי שֶׁנֶלְא לְמַעַנְהָ אָמַר לֹא אָבְהוּ אָמַר הַקֹּדֶשׁ אֵיךְ נִקְרָאתִי קְדוֹשׁ וְאַתָּה נִקְרָאתִי
קְדוֹשׁ אִם אֵין בְּךָ כָּל הַמִּדּוֹת שִׁישְׁבִי לֹא תֵהָא מִקְבֵּל עָלֶיךָ שְׂדֵרָה 44 לֹא תֵהָא
אֵת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא אָמַר לִי בִיבִי אִם בְּשִׁבּוּעַת שְׁקֵר הִכַּת מַדְבַּר וְהִלַּח
עֲמַר וְלֹא תִשְׁלַע בְּשֵׁמִי לְשִׁקֵּר וְמִה תֵּל לֹא תִשָּׂא אֶת שְׁפִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא לֹא
תֵהָא עֲטוּף טַלְתֵּיךְ וְקוֹשֶׁר תְּפִילָּתְךָ וְהוֹלֵךְ וְעוֹבֵר עַבְדוֹת אָמַר לִינִי תִפְלֵךְ
גּוֹף נָקִי מִכָּע מֵה לֹא הַחֲזִיקוּ בְּהֵן מִכָּע הַרְמַאִים עוֹבְדֵי הוֹה צָחַד גְּבֵר
לְחֵדֵי זֵוִי בְּעַדְבֹתֵי בִּאֲפֵי רַמְשָׁא וְהוֹה גְּבוּיָה פְּרִיפֵן לְמַפְקֵדֵי עַל לְבִי כֵּעַ שְׂתֵי
אֲשַׁכַּח חֵד גְּבֵר קָאִים מִעַלִּי וְתַפְלוּי עֲלֵיהָ וְאִיךְ דְּאֲמַרִּין גִּיּוֹר הוּא אָמַר לִיךְ
לְמִיּוֹן פְּרִיפֵי אִי לֹא גְבוּיָה הֵדִין גְּבֵרֵי דְהוּא נִפְרָד כָּל מַעְוָאתֵי דְבִרְיָה יְהֵב לִיהֵ
פְּקִדוֹנֵה בִּאֲפֵי שְׂבֵרָתֵי אֲזֵל בְּעַד פְּקִדוֹנֵה וּכְפֵר כֹּה מֵה עַבְדֵי הוּא גְּבֵרֵי אֲזֵל
וְקָם לִיהֵ קוֹמֵי אֲלוֹנֵי מִצְעֵי אָמַר דְּבֹנֵה דְעֵלְמָא לֹא לִיהֵ הִימְנֵי לֹא לְשִׁמְךָ
קְדוֹשׁ דְּחִקִּין עַל רִישֵׁי הַיְמֵנֵה נִגְלֵי לִיהֵ אֲלֵיהוּ אֵל אָמַר לִיהֵ זֵוִל אִימָא הֵד
סִימְנָא לֹא תִתֵּיב מִן שְׂמִיָּה וְהִיא יְהֵבֵיךְ אִי זֵוִל אִימָר לִיהֵ אָמַר לִךְ בְּעֵלְךָ סִי
בֵּינֵי לְשִׁיךְ דְּאֵי לִךְ עֲמָא אֲכֵלִין חֲמִידָא בְּלֵילֵי אֲדִבְחָא וּמִן הוּא מֵינֵי בִּזְסֵי צוֹת
רַבָּא וְהִיא יְהֵבֵי לִךְ אָמַר לִיהֵ כֵּן וְיִהְיֶה לִיהֵ כִּד סֵלֵק כְּעֵלְהָ מִן שְׂקָא אֲמִידָה עֵלְהָ
אִךְ חֵד סִימְנָא דְהוּא בֵּינֵי לְפִינֵךְ אֲזֵלֵת וּמִדְּקִמְתִּיהָ אָמַר לִיהֵ וְעָא עִיִּקְרָא תֵּיבִיהָ לִיהֵ
עוֹבְדֵי שְׂרִי וְחֲבָב עֲלֵהָ אָמַר וְהִיא יְהֵבֵי לִךְ אֲזֵלֵת וְתִפְרִסְמֵגוּ נַחְזוֹר לְסוּדִינֵן עֲמִידוֹ וְהִיא
לְסוּדֵי מִיכָאן אֲמִידוֹ אֲלֵתֵי אֲמִין בְּגֵר עַד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה דְוִהָתִי 44
לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא לְבִנְיָ אֲמִידֵי אֵין נִהְיֵי הִי דְשִׁבְיָ עֲלֵי שְׂמִי
לִךְ אַחֲרֵיהֵ לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא עוֹבְדֵי אֲבֵר תְּמִלִּין מִסִּי עֲלֵי
חֵד גְּבֵר אֲפִיךְ גְּבִי הֵד תְּמִלִּין חֵד שֵׁם דְּדִינֵיךְ אֲזֵל בְּעַד פְּקִדוֹנֵה וּכְפֵר בִּיךְ
אָמַר לִיהֵ כֵּן מֵה דְיִהְיֶה לִי יְהֵבֵי לִךְ אָמַר לִיהֵ אֲגוּמֵי וְאַשְׁתַּבַּח לִי אָמַר לִיהֵ
אֲגוּמֵי וְאַנָּה מִשְׁתַּבַּח לִךְ מֵה עַבְדֵי אֲזֵל לְבִיבְרִיהָ וְנִסִּיב חֵד קֵב וְחִקְקִיהָ וְשִׁי
אֵי לִךְ דִּינֵי יֵי אֲבִיָּה וְהוּהָ מִקְרַמִּיךְ בִּיהֵ צִד דְעַל לְבִנְשִׁיךָ כִּיךְ עַל לְבִנְשִׁיךָ
אָמַר לִיהֵ עַד הֵדִין קֵנֵי אֲבִיךְ וְיֵי סֵלֵק מִשְׁתַּבַּח לִךְ עַד הֵדִין קֵנֵי אֲבִיָּה וְשִׁי
וְאַשְׁתַּבַּח לִיהֵ וְאָמַר מִהֵדִין דְהֵדִין טוֹבֵי כָּל מֵה דְיִהְיֶה לִי יְהֵבֵי לִךְ הֵדִין

ברא
מלקי
אין
על
בית
לע
והא
אמר
מלא
סוף
טעם
אל
זאת
על
בית
בה
זכ
אמר
אחר
ושם
מה
על
לכ
הר
44
לע

פירוש
לדברי
רש"י

ברא מזקוק כובדיה טרח ההוא קנא לארעא דשדיו אלך דינדיא מתבזקין שר
מלקיט בהון אמר ליה לקיט דמך יידך את מלקיט תע כל לאו שאך בו מעשה
איך לוקיט עליו חוץ מן המימד והנשבע המלקיט לחיוב בשם ומניין שכלה נשבע
על שקר ולמה ל אמי בשם ל יחנק כתי לא יתקיי ביה דין שלמעלה איך מנקיט
בית דין שלמען מלקיט ומנקיט ל שמעון בן לקיש מית לה מהבא דכח אס לא תשמו
לעשות לראיה את השם הנכבד והנולד הזה אס לא תשמו והא לא שמו לראיה
והא לא ידא לכבד והא לא כיבד והכלא יי את מעבתך מלמד שהוא במכות
אמר ל סימון מנע מה משבעין את האדם בכבודות נפוחות כלומר אתמול היין
מלאות גידים ועצמות ועכשוהן דיקנות מפלום כך כלמי שהוא נשבע על שקר
סוף לצאת דיקם מן העולם אמר ל לוי מלאכי חבלה איך להם קפיצין ומיה
פעמיה משנפול בארץ ומהתהלך בה ברם הכא הויתתיה נחם יי עפאת ופאת
אלכות הנגב ואלכות הנשבע בשמי לשקר ולנה בתוך ביתו גלתו ואת אבניו
זאת ענין הויתתיה מיד ובהא אלכות הנגב זה הגונב דעת הבריות וטוען
על חבורו שיש לוא עלן ואין לו ואל בית הנשבע בשמי לשקר במשמעו ולנה
בתוך ביתו שהיא מתלוננת עליו וכלתו ואת ענין ואת אבניו אמר ל אבא בר
כהנא דגדיס שאין אש ומים מפלה אותן שבועת עוא ושקר מפלה אותן
זכור ושמוך שניהם נאמרו לענין אחד מה שאי אפשר לפה לדבר ומה שאי
אפשר לאוזן לשמוע כן הוא אומ וידבר אלהים את כל הדברים האלה ואומר
אחת דבר אלהים שהם זו שמעתי שמאי הזקן אומ זכרה עד שלא תבוא
ושמרה נעשתבוא אמרו עליו על שמאי הזקן שלא היה זכרון השבת זד
מתוך פיו לקח חפץ טוב אמר זה לשבת כלל חוץ ש אומ זה לשבת ואמרו
על שמאי הזקן כל ימי היה אוכל בכבוד שבת מצא בהמה נמה אומ דן
לכבוד שבת למחר מצא אחרת נמה ממנה מנעת את השעיה ואוכל את
הראשונה אבל הלל הזקן מצדה אחרת היתה בו שכל מעשיו לשם שמים
דכה ברוך יי יום יום תבא הטי בית שמאי אומריין מחו בשבך
לבתך ובית הלל אומריין ברך יי יום יום זכור זכריהו על הכוס מיטאן

כין
שבת

שאין מקדשין לא על הכובש שליון וְאֵל זְכוּר וְשִׁמּוֹר זְמִירָה עַד שֶׁלֹּא תִכְנַס
 וְשִׁמּוֹר מִשְׁתַּכְנַס מִיִּכְבָּאן שְׁמוֹסִיפִין מִחוּל עֲלֵהָ שֶׁבְכַנְעָה וּבִיִּצְיָאָהָ 44
 אָמַר ר' יוֹדֵן זְכוּר עִתָּהּ לְאֻמוֹת הָעוֹלָם שֶׁהֵן מוֹעֵן אֶת יוֹסֵה שֶׁבֶת וְאִינֶן שׁוֹמְרִין אוֹתָהּ
 וְשִׁמּוֹר עִתָּהּ לְיִשְׂרָאֵל אָמַר ר' אִיבּוֹ זְכוּר עִתָּהּ לְיִשְׂרָאֵל הֵימֶן שְׁאִינֶן יוֹדְעִין אִם
 בְּאִסּוּרֵהֶן מְטַלְטְלִין וְאִם בְּהִתְרֵהֶן מְטַלְטְלִין וְשִׁמּוֹר עִתָּהּ לְיִשְׂרָאֵל יִבְשֶׁהָ
 45 זְכוּר ר' יְהוּדָה בֶּן בְּרִיִּירָה אָמַר מִעֵינַי שֶׁכִּשְׂאֵתָה מוֹנֶה הוּא מוֹנֶה
 אַחַד בְּשִׁבְתָּ וְשֵׁנ בְּשִׁבְתָּ וְשֵׁלִישִׁי בְּשִׁבְתָּ וְרִבְעִי בְּשִׁבְתָּ חֲמִישִׁי בְּשִׁבְתָּ וְעוֹשֶׁה
 שִׁבְתָּ תֵּל זְכוּר אֶת יוֹסֵה אֵין לִי לֹא יוֹסֵה לֵילָה מִעֵינַי תֵּל לְקִדְשׁוֹ מִהָתֵּל יוֹסֵה כִּתּוּב
 יוֹסֵה קוֹדֵם לְכַבּוּד לֵילָה לְקִדְשׁוֹ בְּלֵילָה קִדְשׁוֹ מִעֵינַי שֶׁאִם לֹא קִדְשׁוֹ בְּלֵילָה מִקִּדְשׁוֹ
 וְהוֹלֵךְ בְּלֵילָה זְכוּר אֶת יוֹסֵה שֶׁבֶת לְקִדְשׁוֹ אִם אֵין לוֹ אִם כּוֹס אַחַד קִדְשׁוֹ הֵימֶן
 קוֹדֵם לְכַבּוּד יוֹסֵה וְלְכַבּוּד לֵילָה 46 לְקִדְשׁוֹ בְּלֵילָה זְכוּר מִקִּדְשׁוֹ בְּמִאֲכַל וּבְמִשְׁבֵּת
 וּבְבִקּוּר נְקִיָּה שֶׁלֹּא הֵיאָה אֶסְעוּדָהָן שֶׁלִּשְׁבֶת כִּסְ עוֹדֵת הַחוּל וְלֹא עֲטִיפָתָהּ שֶׁלִּשְׁבֶת
 כִּסְ עֲטִיפָתָהּ בַּחוּל וּמִעֵינַי שֶׁאִפְלוֹ עַד לֹא יֵהָא מִאֲכַל שֶׁלִּשְׁבֶת בְּמִאֲכַל הַחוּל תֵּל
 זְכוּר אֶת יוֹסֵה שֶׁבֶת לְקִדְשׁוֹ אָמַר ר' יְהוּדָה אָמַר ר' הִלְלֵי רַב כֹּהֵן מִעֵינַי אֶת הַשֶּׁבֶת
 בּוֹרֵעַ לֹא מִשְׁאֵלוֹת לֵב שֶׁנִּהְיָ עֲנָגָלִין וְיִתֵּן לָהֶן מִשְׁאֵלוֹת לְפִיךָ עוֹנֵג זֶה אֵינִי
 יוֹדֵעַ מִמֶּה הוּא כִּשְׁהוּא אֹהֵב וְקִדְשׁוֹ לְשֶׁבֶת עוֹנֵג הוּא אֹהֵב זֶה תִּעֲנֹג שֶׁבֶת בְּמִי
 מִעֵינַי אָמַר ר' יְהוּדָה בֶּר שִׁילָה מִשְׁמַע רַב בְּדוּגִים קִטְנִים וְדֹאשִׁי שׁוֹמֵם
 וְתַבְשִׁילֵי שֶׁלִּתְרִדִין ל' הֵיאָה בֶר אִשִּׁי אֲפֵלוֹ דְבַר מוֹעֵט לְכַבּוּד שֶׁבֶת עֲשָׂאוֹ
 הָאֵין עוֹנֵג מִאֵי הוּא אָמַר ר' כִּסָּא דְהַדְלִסְנָא בְּעָא מִנְהָ ל' מִלִּי שְׁמַעֲנִי
 בִּיל יוֹסֵי עֲשִׂירִים שְׁבָאֲרִין יִשְׂרָאֵל בְּמִתָּהֶן זֹכֵרִין אָמַר לֹא בְּעִבְרִין שְׁמַעֲשִׂרִין
 דְּכַת עֶשֶׂר תֵּשֶׁר עֶשֶׂר בְּעִבְרִין תֵּשֶׁר עֶשֶׂר עֲשִׂירִים שְׁבָבִיל בְּמִתָּהֶן
 זֹכֵרִין בְּשֶׁבֶת לִשְׁתֵּן אֶתְבְּדִין אֶתְהוּיָה דְּפִת בְּשִׁמְעָלָה עוֹשֶׂר וְכַבּוּד
 וְשֶׁבֶת אֶתְרֵעוֹת בְּלֵילָה הֵן זֹכֵרִין בְּשֶׁבֶת לְשִׁמּוֹר אֶתְהַשְׁבֶּת אָמַר ר'
 הֵיאָה בֶר אָבָא פִּעַס אַחַת וְהֵיאָה תֵּי אַחַת אֶתְבְּדִין אֶתְרֵעוֹת בְּלֵילָה וְהֵיאָה
 וְלִבְנֵי שֶׁלֵּקן שֶׁלִּזְהָב מִשּׁוֹ שֶׁהָ עֶשֶׂר בְּעִתִּים וְשֶׁהָ עֶשֶׂר שֶׁלִּשְׁמֹרֶת
 שֶׁלִּבְסֵף קְבוּעוֹת בּוֹ וְקִיתוּנוֹת וְכּוֹסוֹת וְעֵלּוֹחוֹת קְבוּעִין בּוֹ וְעֵלּוֹכֵי מִינֵי

מאכל
 מסלק
 אמר
 לובע
 הזאה
 השנה
 בנו
 צבד
 אמר
 מעין
 עליך
 חבדי
 אתם
 גזרה
 המע
 עד
 גדולה
 ונמר
 מרוב
 והפ
 אור
 עבו
 ש
 ש
 חיד
 כפי

פה
 פה
 דגם
 קצת
 יחזיק
 יחזיק
 יחזיק
 יחזיק
 יחזיק
 יחזיק

מאכל וכל מיני מעדנים ופשהן מעוזן אומרים לוי הארץ ומלואה וכשה
מקלקין אומרו השמים שמים לוי אמרת לוי בנה במה במה זכית לפי
אמר לוי קצב הייתי וכל בהמה נאה שאצאת אמרת לוי לפיכך שבת אחת
לובע אשר יך וברוך המקום שזינך לפיך תאנע תחליף אבות דוד בנדי
הזאה ואמרו לה אחיה דוד בנדי הוזה כל מצותיו שלאדם קצוצין לו מראש
השנה ועד ראש השנה חוץ מהוצאה שבמקדש והוצאת ימים טובים והוצאה
בנו לתלמוד תורה שאם פחת כוחו לוי ואם מוסק מוקיטין לו אמרו לוי
צבדב פמה לוב פמה כגון אנך דסביח לקמרא ובשרא כליומא במה ניסעיה
אמר להו אי דינך לא קדמוי אחרו ואי דינך לא חורי אקדמוי אמר לחענה
מעין שצריך אדם להחליף עטיפת שבת זב תורה ושבת שמות שמלותיה
עליך וכו' ערומה היית לא לא בנדי שבת כד דרשה ר' שמלאי בעבודה זבון
חב' א אמרו עעטימ' ענו כחולכך עטימ' ענו בשבת אמר להו אלפי עניו
אתם לשנות במה שלילי ט' ל' כו' ששה ימים תעבד ל' אומרי דו
גזרה אחרת שבשם שנצטוו ישראל על מצור עשה שלשבת כך נצטוו על
המלאכה ל' לעזר כן עזריה אומ' גדולה מלאכה שלא עזר שבניה בשר ל'
עז שעשו מלאכה שנועסו לי מקדש ושבת כחכמים ל' ויסי הגלילי אומר
גדולה מלאכה שלא קנס המקום מיתה על אדם לא מתוך בטילה שנוגע
ונמרה ויאקף אל עמיו ל' עקובה אומ' גדולה מלאכה שהרי נהנה שזה
סדוקה מן הקדש מבוא מעילה והומשה ומכאן אשם בשבת סלעים
והפועל שהיו עושין בהקדש נוטלין שכרן מתרומת הלשכה ל' שמעון
אומ' גדולה מלאכה שאפלו כהן גדול נכנס ביום הכפורים שלא בשעת
עבודה חייב מיתה ובשעת טמאי ובעלי מועק מותרין להכנס
ששה ימים העבד ועשית כל מצותיהך זו היא שבת שמאי אומרי אי
שורין דין וסמטין וכדשען לא כדי שי שורו מעבוד יום ואין פירוש מצודות
חיה ועופות לא כדי שי עזו ומבועד יום ואין פירוש מים לגנות אלה
כדי שנתמלא מצעוד יום ואין גות עין בשען בעל וביצה על גבי האש

לוי
אמר
לחענה

מלאכה

א
אתה
ת
ל
ש
ש
ק
ה
ב
ל
ש
ל
ש
ש
ש
ש
ש
ש
ש

לוי
אמר
לחענה

תבשיל לתוך התנור לא כפי שיעולו מצד יום ובית הלל מתירין בכולן לא שבת
 שמאי אומרין ששתימים העבד ועשות כל מלאכתך שיהא מלאכתך גמורה
 מערב שבת ובית הלל אומרין ששתימים העבד עושה אהה כל ששה ושאו
 מלאכה הן נעשית מאיליה בשבת ועשות כל מלאכה שיהא בשבת
 כמי שאין לו מלאכה וביום השביעי שבת אין לו לא מצות עשה מצות לא
 תעשה מעיקר הל' לא תעשה כל מלאכה אין לו לא מצות עשה ומצות לא תעשה
 מצותה מעיקר הל' בלתי עושה מלאכה ביום השבת מותר יומת עונש שמענו אזהרה
 לא שמענו הל' ושמו לבו ושלא תשבת אין לו לא עונש ואזהרה למלאכה
 יום עונש ואזהרה למלאכה לילה מעיקר הל' מערב עד ערב אם אינו עשן לליל יום
 המכורים הנהו עשן לליל שבת אין לו לא מצות עשה ומצות לא תעשה מונע
 מעיקר הל' מהלילה מותר יומת שבת לילי אהיה שמענו בן אום בנויה
 שבעולם מלך בער ודם שהיה לו אמר לנטרפוס אומר לעבדי עשו עצמכם יום
 אחד ועמי עשה ימים אבל הקדשה אינו בן לא אום לישור בנ עשן עצמכם עשה
 ימים ועמי יום אחד ויום השביעי שבת לילי אהיה דא שבת לילי אהיה דבי
 לעזר בשם ר' מאיר אום שבות כאהיך מה אהיך שבת ממאמר אף זה שבו
 ממאמר אמר ר' חננה מצוחק התירו רבונ' ענו שאילת שלום בשבת אמר
 ר' אבא בר כהנא שמעון הוה חמי לא ימיה מושתעיא סגין בשבת והוה אמו
 לה אמא שבת והיא שתקא ר' זידא הוה מהדר ארזי זוי דרבנן אמרו להו
 במטותא מעכו לא תחלוני דא שבת לילי אהיך אמר ר' אבו שבות מקהמתני
 אמר ר' ברביה מעשה בחסוד אחד שיצא לטויל בכרמו בשבת לידע מהוה
 צדיק ודא שם פרצה אחר וחישב עליה לגדלה בשבת ולמועאי שבת אמר חס
 ושלום האיל וחישבת עליה לגדלה בשבת שוב אינ גודלה עולמית מה פירע
 לו הקפה זימן לו מהוכה אילן אחר שלנזפה ועלת מאיליה גודלה ממנה היה
 נזק כלימיו וממנה היה מתקדש כלימיו מיפאן אמרו לא יטייל אדם בשדה
 בשבת לידע מהיא עריבה לא במרחק לרחוק בה משח שיבה תלח שבונדה
 ש צדיק להן ביום שעברו ובין שעתידין לבוא אין מה שבין אותן בשבת לא

תבשיל
 לתוך
 התנור
 לא כפי
 שיעולו
 מצד
 יום
 ובית
 הלל
 מתירין
 בכולן
 לא שבת
 שמאי
 אומרין
 ששתימים
 העבד
 ועשות
 כל מלאכה
 שיהא
 מלאכה
 גמורה
 מערב
 שבת
 ובית
 הלל
 אומרין
 ששתימים
 העבד
 עושה
 אהה
 כל ששה
 ושאו
 מלאכה
 הן נעשית
 מאיליה
 בשבת
 ועשות
 כל מלאכה
 שיהא
 בשבת
 כמי שאין
 לו מלאכה
 וביום
 השביעי
 שבת
 אין לו
 לא מצות
 עשה
 מצות
 לא תעשה
 מעיקר
 הל' לא
 תעשה
 כל מלאכה
 אין לו
 לא מצות
 עשה
 ומצות
 לא תעשה
 מצותה
 מעיקר
 הל' בלתי
 עושה
 מלאכה
 ביום
 השבת
 מותר
 יומת
 עונש
 שמענו
 אזהרה
 לא שמענו
 הל' ושמו
 לבו ושלא
 תשבת
 אין לו
 לא עונש
 ואזהרה
 למלאכה
 יום עונש
 ואזהרה
 למלאכה
 לילה
 מעיקר
 הל' מערב
 עד ערב
 אם אינו
 עשן
 לליל
 יום
 המכורים
 הנהו
 עשן
 לליל
 שבת
 אין לו
 לא מצות
 עשה
 ומצות
 לא תעשה
 מונע
 מעיקר
 הל' מהלילה
 מותר
 יומת
 שבת
 לילי
 אהיה
 שמענו
 בן אום
 בנויה
 שבעולם
 מלך
 בער
 ודם
 שהיה
 לו אמר
 לנטרפוס
 אומר
 לעבדי
 עשו
 עצמכם
 יום
 אחד
 ועמי
 עשה
 ימים
 אבל
 הקדשה
 אינו
 בן
 לא
 אום
 לישור
 בנ
 עשן
 עצמכם
 עשה
 ימים
 ועמי
 יום
 אחד
 ויום
 השביעי
 שבת
 לילי
 אהיה
 דא
 שבת
 לילי
 אהיה
 דבי
 לעזר
 בשם
 ר' מאיר
 אום
 שבות
 כאהיך
 מה
 אהיך
 שבת
 ממאמר
 אף
 זה
 שבו
 ממאמר
 אמר
 ר' חננה
 מצוחק
 התירו
 רבונ'
 ענו
 שאילת
 שלום
 בשבת
 אמר
 ר' אבא
 בר
 כהנא
 שמעון
 הוה
 חמי
 לא
 ימיה
 מושתעיא
 סגין
 בשבת
 והוה
 אמו
 לה
 אמא
 שבת
 והיא
 שתקא
 ר' זידא
 הוה
 מהדר
 ארזי
 זוי
 דרבנן
 אמרו
 להו
 במטותא
 מעכו
 לא
 תחלוני
 דא
 שבת
 לילי
 אהיך
 אמר
 ר' אבו
 שבות
 מקהמתני
 אמר
 ר' ברביה
 מעשה
 בחסוד
 אחד
 שיצא
 לטויל
 בכרמו
 בשבת
 לידע
 מהוה
 צדיק
 ודא
 שם
 פרצה
 אחר
 וחישב
 עליה
 לגדלה
 בשבת
 ולמועאי
 שבת
 אמר
 חס
 ושלום
 האיל
 וחישבת
 עליה
 לגדלה
 בשבת
 שוב
 אינ
 גודלה
 עולמית
 מה פירע
 לו
 הקפה
 זימן
 לו
 מהוכה
 אילן
 אחר
 שלנזפה
 ועלת
 מאיליה
 גודלה
 ממנה
 היה
 נזק
 כלימיו
 וממנה
 היה
 מתקדש
 כלימיו
 מיפאן
 אמרו
 לא
 יטייל
 אדם
 בשדה
 בשבת
 לידע
 מהיא
 עריבה
 לא
 במרחק
 לרחוק
 בה
 משח
 שיבה
 תלח
 שבונדה
 ש צדיק
 להן
 ביום
 שעברו
 ובין
 שעתידין
 לבוא
 אין
 מה
 שבין
 אותן
 בשבת
 לא

כ"ל
 אקפ"ד

תעשה כל מצוה יכול לא יקנב את הידיק ולא ידח את הכלים ולא יניע את המטות
תל מצוה לא מצוה לא מצוה ומצוה מצוה במשכן מה מצוה האמורה במשכן
מצוה שיש עמה מצוה אף מצוה האמורה בשבת מצוה שיש עמה מצוה שבה
ובול כי היכי דכתיבא לענין אתה ובניך ובתך יכולנו ובהו הגדולים בשהוא אומ
אתה הרי בנינו ובהו הגדולים אמורדין מה תל בניך ובתך לו בנינו ובהו קטנים שלא
יאמר לבנו קטן הפנס לנו כלו זה מצוה שוק הכנס ללכלול זה מצוה שוק קטנים הבאין
לכבוד אין שומעים להן שאף הן נצטוו על השבותה יכול יחזר אחריהן שלא ישברו
חרסים שלא ינהלו עבודות תל אתה מה אתה מדעת עצמך מצוה עצמך
אף הן מדעת עצמך מצוה עצמך יאמר בין מה תלבת מפני שיש בבין מה שאין
בבת ויש בבת מה שאין בבין בין אביו חייבו מצוות למולו לעדותו וללמדו תורה
וללמדו אומנות ולהשיאו אשה מה שאין בבת בת אביה זכאי במציאתה ובמעשה
ידיה ובהמר נדריה מה שאין בבין הא מפני שיש בבין שאין בבת ובה שאין בבין
ערך לומר בבין וצריך לומר בבת ועבדך ואמתך יכול בעבד ואמה העבדיים הכות
מדבר כשהוא אומ למען ינוח עבדך ואמתך כמוך יש עבד ואמה ואינו כמוך ואיזה
זה עבד ואמה התושבים ובהמתך למה אינו עריך אם למד שלא יעשה בה
אלא כה הרי כבר נאמר לא תעשה כל מצוה מה תל ובהמתך שלא ישכיר אדם
בהמהו לגוי ולא ישאלנו ושלא תצא במשוי בשבת ונדרך אשר בשעריך אם בגר
צדק קבץ מדבר כבר אמר הקהל חקה אחת לכם ולגר הגר הא מה אינו מקיים ונדרך
בגר תושב הכה מדבר ער תושב הוא מוזהר על השבת והא תעא איזה הנה
גר תושב כל שקיבל עליו שבע מצוות בלבד הא אינו מצווה על השבת אם כן מה
תל ונדרך לא זה גר תושב שהוא שכיר ולקיימו של ישראל שלא יעחנו לעשות לו מצוה
בשבת אבל לעצמו ומדעת עצמו עושה לא ונדרך אשר בשעריך עקולים הגר
שאל אתה ליעזר אמר לו מה חביבה מילה לפני מקום מפני מה לא ניתנה
בעשר הדברות אמר ליה קודם לעשרת הדברות ניתנה דבר ושמתם את
ברית זו ברית שבת וברית מילה מצדונה אחת שאלה את ל יוקי בין חלפת
אמרה לו אם חביבה מילה לפני הקבץ מפני מה לא ניתנה בעשרת הדברות

א שבת
ה ה
ה ושאו
ב א
ות לא
תעשה
אזורה
למצוה
יוס
ה מועד
ה א
יוס
ס שו
ה ר
זמר
ה אמו
ה מחמת
ה ה
ה חס
ה כ
ה ה
ה ה

יהודה א
פעו ש
לא לקוע
עז מצח
שבעתי
וארס ב
אמר לו
עז מוצ
תבשילי
חביבין
ואקליני
ויבדק וי
וקדשן
א
המעשה
שבת מ
אחד בד
יום הב
קאים ה
צדיק ו
לא הוה
עד דע
צדיק
אית ל
אמר ש
בין מ

אמר לה כבוד נתנה דבר ונגד אשר בשעריך זה הגר שהוא מלל וכנס לברית כושר
ומשמרת את השבת כו ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וכו לעשה
ימים נבראו והלא כבוד נאמר בדבר יי שמים אם כן למה נאמר כו ששת ימים
עשה יי את השמים לא להפך עמך הרשעים שהן מאבדין את העולם שנברא
לעשה ימים ולית שבר טוב לצדיקים שהן מקוומין את העולם שנברא לעשה ימים
דא כו ששת ימים עשה יי וכן על שום שלשה דברים נתנה להן שבת לשרא
על שום יצאת מצרים דכה וזכר כו עבד היי בארץ מצרים ועל שום כו ששת
עשה יי וכן על שום וינח ביום השביעי את הים ואת כל אשר בים והלא יום בכלל
מעשה בראשית היה לא מגיד שיש שבת בים כנגד כל מעשה בראשית כיוצא בו
אתה אומ ליתק זה יצרת לשחקבו והלא ליתק בכלל מעשים שביכ היה לא מגיד
שיש שבת בלית כנגד כל מעשים שבים וינח ביום השביעי מלמד נבראת
הנחה לא עד יום השביעי דא וינח ביום השביעי היום לעולם שבכל ששת
ימי בראשית בכל יום היה מחדש דבר ולא נח דכה על טבעו וביום השביעי נח
החדש ונח כל דבר על טבעו לכך נאמר ונח דא וינח לפי שכל ימי בראשית
הוא אומ ויאמר אלהים יהי אור ויאמר אלהים יהי רקיע ויאמר אלהים יהי מאוח
וכן בכלל הכל נאמר בו מאמר וביום השביעי נשלם העולם ופקח הדבר לכך
נאמר וינח ביום השביעי שנה מק המאמר ומעין שהשתקה מק הדבור נקראת עחה
דכה ויבראו אל כלל הכלל הדברים האלה בשם דויד ונחחו מאי ונחחו שתק
דא וינח ביום השביעי ופי יש לפענו עמלו ונע והלא כבוד נאמר לא ייעק ול
יגע אם כן למה נאמר וינח לא להפך מק הרשעים שהן מאבדין את העולם
שנברא בעמל ויגע דא וינח והלא דברים קל וחומר ומה אם מי שאמר והיה
העולם כה שאין לפענו עמל ויגע הכתיב על עמנו וינח אדם שבת בו כי אדם
לעמל יולד על אחר כמה וכמה והא חייב להיות נח בשביעי על כן ברך יי את
יום השבת ויקדשוהו במה בירכו וקודשו בירכו כמק וקודשו במק בירכו במק בכל
יום הוא אומ עמר לנגלה ובשבת הוא אומ שני העמר לאחד בכל יום הוא אומ
וירם הולעים ויבאש ובשבת הוא אומ וליהבאיש ורמה לא היתה בו ד שמעון בן

יהודה איש כפר עיפוק אומ בירכו במאורות וקדשו במאורות בירכו במאור
פנו שלמים וקדשו במאור פנו שלמים ואעפ שנתקלקלו מאורות מערב שבת
לא לקועד מוצאי שבת ואעפ שנתקלל מאור פנו שלמים מערב שבת לא לקה
עד מוצאי שבת כן הוא אומ היה אור הלכה כאור החמה ואור החמה היה
שבעתים כאור שבעת הימים אמר לו ר יוסי מה אע עריך והלא כבר נאמר
וארם ביקר בלי לך לא קכבדו עמו לא בטל כבודו ונמשל בכמהות נדמו
אמר לו אין הנזלה היתה מערב שבת ולא לק עד שנגזרה עליו גזרה ולא לקה
עד מוצאי שבת ל הוה עביד שירו לאנטלינוס מלכא והוה מיתרי ליה
תבשילין דוהתקין בחולמי ותבשילין דוננתין בשבתא אמר ליה אילין ענוניה
חביבין עלי מאילין דתעמיא אמר ליה מלוי תבין לחד הק חסידין אמר ליה
ואקלדין דמלכא חסידין כלום אמר ליה שבת הק חסידין מעיין לי לית ביה
ויבדך ויקדש יא עלכ בירך יוי אריוס השבת ויקדשו אף אתה ברכו
וקדשו תע בשם ל נתן קדש ובבדכה מיכאן אמרו מקדשו בכוס בכניסתו
יא קדשו בעטיפה ולא עזר בנו שלר יוסי הגלילי אומ קדשו בגר ובי היה
המעשה שהר לקתי את הנר בליני שבת והיה דולק עד מוצאי שבת ובמוצאי
שבת מצאתיו מלא שמן יא קדשו ביציאה אמר ל פנקס מעשה בהופר
אחד בדומי שהיה מכביד ימים טובים ושבתות פעם אחת הלך ליקח לו הגענוב
יום הכפורים שחל להיות בשבת ולא הוה תמן לאחד נון והוה טליא דאפירכא
קאים תמן והוה דיין מוסיק ודיין מוסיק עד דעבד יהודאי לטרותא דנוני
בדינר ונקביה אמר ליה אפירכא לעבדיה למא לא איתת לקנון אמר ליה
לא הוה תמן לאחד נון והוה חד יהודאי מאי תמן והוה הוה מוסיק ואנא מוסיק
עד דעבדי יהודאי לטרותא בדינר ונקביה צעי את למיכל לטרותא דנוני
בדינר אמר ליה לא אמר ליה ואת חפס ליה אמר ליה אין זיל עוה ליה דמינא
אית ליה והיא למלכא אזל עוה ליה אמר ליה מא את אמר ליה יהודאי
אמר ליה ומהיא אומנוהך אמר ליה חייט אנא אמר ליה וכמה את לעי
ביומא אמר ליה בעשרא פוויק אמר ליה ובדנש מילעי בעשרא פוויק

כפר
עיפוק
גזר
אורות
כפר
אורות

כפר
שבת
שבת

כפר
כפר

כפר
שבת

ביום אכיל ליטרתא דנונא צדינא אמר ליה מרי הבלי רשו דנשתעי קומן
אמר ליה אי שתעי אמר ליה מרי חזיוס אית לך בשתא והוא חביב עלך סיגא
לחדא מכל יומי שתא ואנך חייבין מוקרא יתיה אמר ליה ומא היא חביבותיה
אמר ליה כל מא דאנך חטויין בעמי שתא הוא אתי ומכפר חוצין אמר צוואל
והציא דאיה לדבריו יפטר בשלום מה פדע לו הקבה מן מחרספניה אשתח
ביה חדא מרגלות אטימיטון ממנה היה ניזון וממנה היה מתפרנס בלימין
ל ברביה בשסל חייא בר חא לא נהנה השבת לא לתלמוד תורה ר חנני
בשסל שמואל בר נחמן לא נהנה השבת לא לתענוג ולא פליגין מן דאמר
לתענוג או לתלמודי חכמ שהן עוסקין בתורה כלימות השבת ובשבת ה
ב אין לבריה ומתענוג ומן דאמר לתלמוד תורה או הפועלים שהן עסוקין
במלאכתן כלימות השבת ובשבת הן באין ומתעסקין בדברי תורה
כבר את אבך ואת אמר זה הוא שאמר הכה יודין יו בלמלכ ארץ כ
שמעו אמרי פיך אמר ל פנחס שני דברים שמעו מלכ אומות העולם
מני הקבה ועמדו מכסאותם וקילסו אהו בשעה שאמר ואת אשר חטא
מן הקדש ישלם ואת חמי שיתו ווסף עליו אמרו בעמוס שלבו כל מאן דנסיב
על גורא מן בני קיסר הוה ביה סיבא דפדן וזה מכריז ואומ ואת אשר חטא
מן הקדש ישלם ואת חמי שיתו ווסף עליו ולא עוד לא שהחמיר בהדיו
יתר מרבובו שבגבוה כה נפש כל המעל מעל וחטאה בשגרה מקחשי יני
עשאו שוגג ובהדיוט כה נפש כי החטא ומעלה מעל בון ופחש בעמיתו
עשאו מזיד ועמדו מכסאותם וקילסו אהו וכן כשעמעו ששר הדברות
אמרו אנכי יו אלהיך באמה היא איזה מלך רועה שיהא אחד מכחי שו
אף הקבה אינו רועה שיהא אחד מכחי שו וכן לא יהיה לך אמרו איזה
הוא מלך שרועה שיהא שלטון אחר בעולם חוץ ממנו וכן הקבה מזהיר
לא יהיה לך אלים אחרים על לב וכן כששמעו לא תשא אמרו איזה מלך
רועה שיהא אחר נשבע בשמי ומשקח אף הקבה אינו שיהיו ישראל
נשבעין בשמי ומשקחין ובשעה ששמעו זכור את יום האבה אמרו איזה

למה

למה

מלך
את
ש
את
הכ
תה
או
ד
ול
הי
מר
קי
ש
מ
ש
או
ש
חי
ג
ז
י
יו
ט
ע
א

מלך רוצה שלא יהו מכבדין יום נפשי של כן הקצה חוצה שיהיו ישראל מכבדין
אתה שבת אבל בשעה ששמעו כבוד את אביך ואת אמך אמרו בני מוסור
שלנו כל מי שהוא מכתוב עצמו טליונין למלך כופר באבותיו וזה אומ' כבוד
את אביך ואת אמך מיד עמדו מבסאיהם וקלסו אורו" דא זה הוא שאמר
הכל אחד חיים פן הפלס נעו מעגלותיה לא תדע אמר ל אבא בר בהנא שלם
תבא יושב ומשקל מצוותיה של תורה לידע איזו מצוה שברה מרובה ועושה
אותה אם עושה את כן נעו מעגלותיה לא תדע מי טלטלן אינון שבילי ד
דאורייתא וליה את ידע" תע"ל חייא למלך שהיה לו פרדק והכניק בו כועלן
ולא גילה להן שכר נטיעות של פרדק שאילו גילה להן המלך שבר הנטיעות
היו יודעין איזו נטיעה שברה מרובה ועושים אובה ואיזו נטיעה שאין שבה
מרובה ומעחין אותה ונמצאה מלאכת הפרדק מקצתה בטילה ומקצתה
קיימת כך לא גילה הקצה שכר המצוות לישראל שאילו גילה להן שכר מצוותיה
של תורה היו רואין איזו מצוה שברה מרובה ועושים אותה ונמצאה התורה
מקצתה בטילה ומקצתה קיימת ל חייא בשם ל אבא בר בהנא טלטל הקצה
שכר המצוות בעולם הזה כדי שיהוא ישראל עושים אותן מנשלים ובין הוא
אומ' מסלמ שמר נעור לפך ט ממנו הוצאות חיים אמר ל אחא מבר
שאמרתי לך בתורה נעור לבין שאין אתה יודע באיזו מצוה אתה נוטל
חיים" תע"ל אבא בר כהנא בשם ל שמעון בן יוחאי שת מצוות בתורה
גילה הקצה מתן שכרן הקלה שבקלות והחמורה שבחמורות הקלה שבקלות
זו היא דבת כ"י יקראקן צבור שלח השלח את האם מאי שברה והארבה
ימים" והחמורה שבחמורות זו היא מצוות מצות ביבוד וכה בה למען
ואריפון ימין הונזה התקנה זו היא במצוה קלה במצוה חמורה שאין אתה
יודע מתן שכרן של מצוות" ל אבא בר כהנא בשם ל שמעון בן יוחאי
כשם שמתן שכרן מרובה כך עונשן מרובה ההו עין תלע"ל מצות כזו
לקהת אם יקדוה עורבי נחל ויאכלוה בעיני גשר עין שהלענה בכבוד
אבו ואם" ותבוז לקהת אם עין עביזה על לא תקח האם עלה בעים" יקדוה

פיר
אחול
דכר

ומלך
עלם סיג
חביבות
ד צוואל
ה אשפת
פלימיו
ד חג
דאמר
ה ה
הק עתה
ה
עולם
ד חטא
ה דנפיש
שר חטא
יו
זי יני
בעמיהו
ה הדבור
החי שו
איזה
זה יר
זה מען
ה
הוא איזה

עורפי נחל ויאכלוהו בעי נשר דין נקה ודין אכיל לא אמר הקבה יבא עורב שהיה
אכזרי ויקור אותה ואל יהנה ממנה ויבא נשר שהיא לחמק ויאכל אותה היין
דתנן והוי מחשב הפקד מצוה כנגד שפירה ופטר עבירה כנגד הפסידה וכן
הוא אומ' פלס מעגל תגלך וכל דרטיך יכוננו" דא זה הוא שאמר הכהן מקל
אביו ואמו ידעך נדון באשון חשך" ל יורה פד נחמק ול לוי חר מנהון אמר לוי
שקנה לו סכין לחתוך בה בשר נמלה על אעבעו וחלפה אותה אמר לא קניתי
אותה לא להועיל שמא לחתוך אעבעותי קניתי כך אין אדם מויליד בנים לא לפתוח
ולא מקללין אותו לכך ידעך נדון באשון חשך" אחד נא אמר לאחד שהדליק לו את
הנר להיות נאות לאורו מעשתמש לאורו שמא להשקטו כך אין אדם מויליד
בנים לא להגדיל כבודו לא למעט בכבודו" כבד את אבך ואת אמריך
כבוד זה אינו יודע מהוא כשהוא אומ' כבוד אבך יו' מהונך אמור מעתה מאבך
ומשקה ומעביש ומכסה ומוציא ומכניס" משלמי" הונא ביר חייא אמר משלמי
ורבנאמרין משלו והלכה משלמין ואם אין לו כופין את הבן ומפרנסו בפני
ערבין" ד ינאי ור ינתן הוו מהלכין תרתיהון אתא גבר חד סב ונפל על גלגלווי דיה
יונתן בעי מזונתו בדיה אמר ליה ל ינתן למחר קום בכנשתא קומי צבורא
ואנא פסוק לך מצעין אמר ליה ל ינאי אין בופין את הבין ליתן את האב" הדר ביה
ל ינתן" אמר ל יוסי בדיח לי מר כופין את הבין למרנס את אביו" ל שמעון בן
יוחאי אומ' גדולהו כבוד אב ואם שהשוה הקבה כבודן לכבודו ומוראן למוראן
כת סבד את יו' מהונך וכה כבוד את אבך ואת אמריך" כת את יו' אהין תירא וכה
איש אמו ואביו תיראו" כת ונקב שם יו' מורת יומרת וכה ונקב על אביו ואמר
מורת יומרת אב לה כאה אי אפשר כלפי מעלת וכן הדין מפני ששלשתן שותפין
לאביו ואמו והקבה" שאלו התלמידיים את ל אי עזר אמרו לו על הי סבך
כבוד אב ואם אמר להן ולי אהם שואלין עמו וראו מנה עשה גוי אחד באשקולין
ושמו דימנה בדר נתינה ופטר בוליה היה והיתה אמו מקטרהו לכאן ולכאן ולא
היה אמר לה ייך אמא" מעשה ונצטרכו חכמי לאבע חפוד הלכו אעליו אמר
להן היין" כסקן עמו במאה זהובים עלה להביא ומצא מפתח תחת מראשיו

אביו ול
הנסיון
לגרות
למדוע
לכל
לגולה
אם אע
גפס א
ד" מצ
כוש קר
אשו ויר
ס חמ
א ליה
לקא ע
עלה כ
שית ב
ותחה
זמרתו
הע עב
עיווי
לחמ גע
אמרוק
פיוק שה
אמרין
לפיכעב
הוא כבוד

היה
היה
היה

אביו ולא רצה לעצרו אמר להם בואו לעהותי ערב דמון שאינו רוצה בכך
הנסימו לו ששים רבוא שפר ורב כהנא אמר שמענעס רבוא שפר אמר להם
לעהותי ערב לערב באו אצלו והיביאו הממון בידם אמר להם מה באתם
לפרוע ממני שפר כבוד אבא מאי אנא מקטני כבוד אבא בפריטין חס לי איני
לוא לא מה שמקתי עמכם בראשונה לשנה אחרת נתן ליה הממון שפר ו
בשנה לפרה אדומה בעדרו נפנסו חכמי ישראל אצלו אמר להם יודע אני בכם
אם אתם מקשימם כל המון שבצולם הרי אתם נותנין לי לא אין אני מבקש
אפס לא אהו ממון שהפסדתי אבא אמר לחנינה ומה מי שאינו מצווה ועושה
מצווה ועושה על אחת כמה וכמה כי אתא רב דימי אמר פעם אחת היה
בזוש קדימין שלזהב ויושב בין גדולי רומי ובאת אמו וקדעתך מאמנו ופויפחה לו על
אשו ויר קה בפעו ולא הפלימה ועוד שאלו את ל אי עקר עד היכך כבוד אב
אמר להם כמי שטול אודינקי ויטולנו לים בפעו ואינו מפלימו ל טרפון
לא היה היא אימא זקנה דכל אומר דהות בעיא למקח לפוריא נחין לה
לקא עלה אתא וקא משתבחבי מדרשא אמרו לו עדיין לפני הכבוד לא
על כלום זרקה אודינקי לים ולא הפלימה מעשה באמו של ל טרפון שיצאת
עיל בתוך עירה בשבת ונפקתה דוקין עליה והלך ל טרפון והניח שת בכור
ותחה פרסויה והיתה מהלכה עד שהגיעה למטרה פעם אחת חלה ונכנסו
החברים לבקרו אמרה להם עלון על טרפון בדי שהוא מכבדיע אמרו לה ומה
היא עביר בך ורעית להן עובלא אמרו אפלו הוא עושהכך אף אלפי פעמים
עדיין לחצי הכבוד לא חגיגע אימיה דל ישמעאל קבילת עליה גבי רבנא אמרה
לפון געורו בשמעלברי שאינו מקבילת גאורה שעה עתה רבמו פעהם ללכותי
אמרו אפס דל ישמעאל מבסר אמרה אמרו לה ומא היה עביר בך אמרה לון
בון שהוא בא מבית תלמודי אני מרחצת רגלי ומבקשת לשהגן ואינו מנחני
אמרו הוא והוא רזונה הוא כבודה אמיה דל טרפון אפלו הוא עושה לה כן אף
לפי פעמים עדיין לחצי הכבוד לא חגיגע ואמיה דל ישמעאל הואיל והוא רזונה
הוא כבודה ל זעירא הוא מיצר סתין ואמר הלוי היה לי אב ואם דאויקר יתהון

כדי
לכונן
מצות

כדי
כדי
כדי

כדי
מגיל

אמרו
היו
וכן
מקל
לפי
יודע
לכונן
את
עלה
ד
היו
גשם
כדי
ד
היו
וכן
על
וכן
על
לפון
לפון
לפון
לפון
לפון

וכד שמע אליך טעמיו מוודי אני לך רחמני שאין לי אב ולא אם לא כח שמעני
 הויעה מקביל עליו כעבד ולא כח טרפון הויעה יכול מועבד אמר לי אבון פטור
 אני מכבוד אב ואם כד אתעבד תבית אמה מת אביו וכד לית יתיה אמה
 מיתת היא ל חנניה חבדהון דרבנן אמר יש שהוא מאכיל אביו עגל
 מופטמין ויורש גיהנם ויש שהוא פונדו לריחים ויורש גן עדן כי עז מאכיל
 את אביו עגלים מופטמין ויורש גיהנם מעשה באחד שהיה מאכיל אביו עגלים
 מופטמין חד זמן אמר טליא לבא לית את חמי מא דעבד בי נבי פלי לית
 אנא אקיל ומסבר ליה לית אנא אקיל ומזמי ליה אמר ליה בדי לא תימר ליה בלום
 בר טבין הוא דכופך אמר ליה סבא סבא איבול ושתוק דכלביא אכלין ושתקין
 נמצא מאכיל לאביו עגלים מופטמין ויורש גיהנם כי עז פונדו לריחים ויורש
 גן עדן חד בר נש הוה קאים טחין בעפודין חד זמן אתת דומיא על פחונא אמר
 טליא לבא אבא עול וכחוק תחותי ואנא אזול תחותך אם את מלתי אנא לתי מוזמני
 אנא מזדמי מתבזי אנא מתבזי טב לי ולא לך ונמצא פונדו לריחים ויורש גן עדן
 דא כבד את אביו ואת אמך תנא את אביו לכבוד אשת אביו ואת אמך לכבוד
 בעל אביו ופשחא דומא ואת אמך לכבוד אחי הגדול שחיב לתהון בהן כבוד
 ואינו חייב בכבוד אשת אביו לא כל זמן שאביו חיים וכח אינו חייב בכבוד אשת
 אביו לא כל זמן שאמו קיימת אבל לאחר מיתת אביו חייב בכבודן למען
 יאריכון ומיך על האדמה ולא בגולה ולא בגלות לא תרעה מכלל שני
 מות יומת הדעה למדנו עונש אחרה מענין תל לא תרעה מענין אמר הדין
 דרעה על מעת להדג דרי זה מותרה תל לא תרעה מענין ליועא ליהרד ואמה
 הדין דרעה הדין זה מותרה תל לא תרעה דא לא תרעה לא תרעה דמכו
 של דרעה לא תרעה לא תרעה את הדין שיהיה צווח עליך אמר לי איבול מעת
 באשה אחרת שהיה לה שני בנים ועמד אחד מהן והרג את הבן מה עשה
 גטלה את דמו ונתנה אותו בהורן זלוחיה כל זמן שהיה הדם הוסס היתה
 יודעת שהוא חי ופיון שנינוח הדם ידעה שהוא מת קשה היא שפיונותה
 שאין לה כפרה לא רעיוה שנועלה לא יפוער להם אשר שפך ביה כי אם

זרם שונ
 שהיו ש
 שא לב
 שמא
 לבבכם
 יצאו ופי
 ערוות ש
 אמעוד
 ידאן ש
 מי שפוי
 מקר יצ
 באוריה
 אם כן
 הנאה ו
 על מנה
 תמו כ
 הוא שות
 תיהנה
 לא תרעה
 לא ביד
 מליון ו
 מצנין ד
 אמ
 זב ש
 לך בלה
 צריכה

פלי
 מיתת
 טליא
 מיתת
 פלי
 מיתת

כעצור העקוב אמר לי יעחק שוק באשה ערוה דכח גלי שוק עברי נהרות וכת
תגל ערוהך אמר שמואל קול באשה ערוה דכח כי קולך ערב ומראך נוק
הנו רבנן המרצה מעות מזידו ליהיה כדאי שוקת כלבה אפלו יש לנו זכור
המשה רבינו אינו עצל מדינה שלגיהנס שני יר ליה לא יקנה דע אינו יקנה מדינה
שלגיהנס תעאל אמר אל ימנה אדם אפסוד פוק בהוך בית שמא הוך כך
באת אשה לידי עבירה ומע למווסף תכיא ל אומ לעולם אל ירבה אדם
רעים בתוך ביתו שמא הך כך בא לידי עעות דכח איש רעים להתרועע
אמר לי שמעון בן לקיש מעיין שהנואף בעינו נקרא נואף דכח ועיין נואף שמרה
נשא חנואף הזה יושב ומשמע בלהיום אימתי יבא נשא אימתי יבא שחר
דכח בנשא בערב יום והוא אינו יודע מי שהוא יושב בקתרו שלעולם שהם
ער כל קטירין שלו בזמות וכדי לפרקמו הוא שא יוב אומ הטוב לך בזה העשן
כי תמאס יגע לפיך זה עץ ומפרנס ואר ער כל קטירין של בזמות אחר לא
יגל עצת רשעים הופעה שהוא מכיר סכאת המזעין של אפרצו בערוה מועת
אוחו מעל למי שנב ביצת היוצר ועמדי היוצר עלגנבהו עשאה כר
זה ניחה לפניו כדי לפרסמו קשה היא הזנוה שלא עטלו עשרים וארבע
תכשוטין לא עלידיה דכח ויאמר יוי יען כי גבהו בנות עיון ותלבנה נטויות
לבן ומשקדות עינים נטויות גרן שהיו מהלכין קצרה בין שתי ארוכות ואנשה
בין שתי קצרות ונקקרות עיניו שהיו סוקרות עיניהם במקרא הלוך וטפח
יתלכנה בבתי יד שלהן ובדגליהן תעכבנה של פיות מלאות אפרסמון מעוחות
תחת עקביהן כדי שיהיה ריח נודח מהוא אומ שם ביום ההוא יסיר יוי
את תפארת העפקים והשבי סוב והסהלונט הניטיות והשרות והרעלות
הפארוכ והעצרות והקשורים ופתי הנפש והלחשים הטבעות ונמלי האך
הרי שלשה עשר תכשוטין כקוזמב המחלעות והמעטכות והמטפחות
והחרוטים והגלונים והפרינים והענפות והררינים והיה תחת בשם מק
יהיה ותחת חגורה נקמה ותחת מעשה מקשה קרחה ותחת פריגל מחגורה
שק כו תחת יופי הרי אחד עשר תכשוטין בגדים קשה היא הזנוה שהאין

לוי יעקב
ערוה

ערוה

ערוה

ערוה

ערוה

ערוה

ערוה

ערוה

הקב
בין
עור
כה
שע
שון
זכור
השנ
אותי
בין
והסי
להיב
מוצט
גיהנס
אשר
למי
זמיות
עצת
מכל
תל
אתה
למה
שקר
זמנה
ממון
לאת

שקר שלא בראה לא בני אדם מצדיק אותה מעלבן וכן הוא אומ' דאה זה מצדתי
אשר ברא להים את הארץ וישר והמה בקשו השפלות רבים ואומ' כי לא יצא
מעצה און ומאדמה לא יצמח עמול ואומ' אמת מארץ תצמח ועץ מקמטים
נשקף לא בני אדם הרה עמול וילוף און ופנים תפין מרמה לא תחמד
והלל הוא אומ' לא תראה לחיוב על תראה צנע עצמה ועל חמרה בפע עצמה
מענין התאווה אדם סוכו לחמוד שנ לא תראה ולא תחמד מינין חמוץ אדם סוכו
לגזול שנ וחמרו שדנה וגזלו תא והבלב וכן הוא אומ' כי תראה נמשך וחמוד
צמעה וכן הוא אומ' לא תחמד כסף וזהב עליהם ולחם לב יפול לא תראה על
סרו ליפול תל אשתרעך מה אשתרעך שהוא אכורה לך אף כן כלבד שאקוד
לך אומה אשתרעך שחיבין עליה מיתה צודין אף אין לי לא דבר שחיבין
עליו מיתה צודין תל ביתו ושדהו או מה לו מיוחדין שנקעין בפסח ובשטח
ובחזקה און אין לי לא דבר שנקנה בפסח ובשטח ובחזקה תל עבדו ואמתו או
מה לו מיוחדין דברים שהן בקרקע אף אין לי לא דבר שהוא בקרקע תל שדה
וחמורו או מה לו מיוחדין ששמודתן עלך אף אין לי לא דבר ששמודתו עלך
מעין לא יתאוה למקלו ולא יתאוה למנעלו ולא יתאוה לפונדתו תל וכל אשר
לדעך יכול לא יאמר לאוי עיני כעיניו לאוי שערו כשערו תל שורו וחמורו
עבדו ואמתו ביהו ושדהו מה לו מיוחדין דברים שאפשר להן לבא תחת
ידיך וחבירך חקירך אף אין לי לא דבר שאפשר לו לבא תחת ידיך וחבירך
חבירך דא לא תחמד אשתרעך עבדו ואמתו ושורו וחמורו וכל אשר לדעך
יש לך נמי שהוא חומד את כל הדברים האלו לא מהך שהוא בא על אשת חבדו
ויולדת כן זכר בעלה סבור שהוא בנו נמצא מוריש לו ביתו ושדהו עבדו
ואמתו שורו וחמורו וכל אשר לו אף עשר הדברות אנוכי ולא יהיה
לא תשא וזכור כבוד ולא תרעח ולא תנאף ולא תגנב ולא תענה ולא תחמד
חמשה על לוח זה חמשה על לוח זה צדדי חנעה בן גמלא וחכמים
אומריק עשרה על לוח זה ועשרה על לוח זה חמשה כנגד חמשה לא תרעח
כנגד אנוכי מלמד שכל הרוע כאלו ממעט צדמות לא הנאף כנגד לא יהיה

מלמד
ותענה
מעלה
לא
את ש
הרעה
אם כן
שכול
סוכו
נפס
סוכו
סוכו
ענין
אנוכי
יהיה
תשא
חמיר
על גב
לויק
שללו
ודה
זנוט
לא תה
גנב
יודע

מלמד שעצ שקולה פאוס וכן הוא אומ' והיה מקול זנוטה ותחנף אתה ארץ
ותנח את האבן ואת העץ לא תשא כנגד לא תשא שכל הגונב סופו לשבע
לא תענה כנגד זכור סוף אמר הקב"ה אם העדת על חביתך עדות שקר
מעלה את עיניך בלא היעדה על בראתי עולמי בששת ימים ולא ימתי בשבעי
לא תחמד כנגד כבוד שכל החומי אשת חבירו עולה ממנה בן מכבוד את
את שאינו אביו ומקל לא את אביו יכול לא יהא חייב עז שיעבור על כולל תל לא
תדע לא הנח לא תגב לא תענה לא תחמד לחייב על בלאחזי ואחר בפני עצמו
אם בן למחשבת להלן לא תדע ולא הנח ולא תגב ולא תענה ולא תחמד מנו
שכולל הכוסין זה בזה פרץ אדם באדם מלך סופו לפרוץ בסוף מעט קרע אדם
סופו לנזוף דלת בע אס יפוך חטאים אלהים אס יאמר ו לפה אהנו נא רבה
לפס נעפנה לנקי חנם גודלך הפול בתופנו כים אחר יהיה לפולנו ומעין נאך
סופו לגנב דכה אס דאית גנבות רץ עמו ועס ממנפים חלקיך מעין גנב
סופו לבוא לידי שבועת שוא דכח חולק עם גנב שונא ופשו אלה ישמע ואלה
ענין ל יקו חולק העובר על לא תחמד עובר על עשרת הדברות לא תחמד
אנכי דכל העוזבת אלוהי נעוריה ואת ברית אלוהי שפחה לא תחמד לא יהיה
היה מקול זנוטה ותחנף אתה ארץ ותנח את האבן ואת העץ לא תחמד לא
תשא עלו הוא אומ' וה' שבעה מהן אתה אשה בשבועת הזה לא תחמד זכור
אמר ל תחומה הרי שזינת אשהו שלכהן ונלה בן ונגלה אורו עמו והקריב
על גבי המזבח ומצח מחלל את השבר שאין זה מקריב לא תחמד כבוד
עייק מן גדר ולקוס מן סוסיא היוצו מלגנבין נסותיהן שללו ואלו מלגנבין נסותיהן
שללו לאחר זמן נפלה קטנה ביניהן עמד זה והדג את אביו סבור שאינו אביו
ודם הלגאת אביו סבור שאינו אביו לא תחמד לא תדע וכן הוא אומ' מרוב
זנוע קנה עוברת חן בעלת כשפים קוף שאשהו עושה לו כשפים והורגתו
לא תחמד לא תנחף דהיא גופה לא תחמד לא תגב עליו הוא אומ' מים
גנבים ומתקן ולחם סתרים ינעם לא תחמד לא תענה הרי שהוג'
יודע עדות על אביו סבור שאינו אביו והוא אביו נמצא מעיד על אביו

פר
כל
מקום
כל

אין יודע על אביו סבור שאינו אביו והוא אביו נמצא מעיד על אביו

לא תחמד כמשמעו כה פתיתני יי ואפת חזקתני ותופל אמרה כנסה
ישראל לפני הקבה לבון העולמים שדלתני בסיו ואמרה לי אנכי יי אלהיך
והייתי סבורה שהיא רפה ועצמו חזקתני והופל כי אנכי יי אלהיך אלהי
קנא שדלתני בסיו ואמרת לי לא יהיה לך אלהים אחרים והייתי סבורה
שהיא רפה חזקתני והופל זובח לאלהים יחרם שדלתני בסיו ואמרה
לי לא תשא את שם יי אלהיך לשוא והייתי סבורה שהיא רפה חזקתני ותופל
כי לא ינקה יי אה אשר ישא את שמו לשוא שדלתני בסיו ואמרת לי
זכור אתיום השבת והייתי סבורה שהיא רפה חזקתני והופל מחללה
מות יומת שדלתני בסיו ואמרת לי כבד את אביך ואה אמריך והייתי
סבורה שהיא רפה חזקתני ותופל ומקלל אביו ואמו מות יומת שדלתני
בסיו ואמרת לי לא תרע והייתי סבורה שהיא רפה חזקתני ותופל שפך
דם האדם באדם דמו ישפך שדלתני בסיו ואמרת לי לא תנאף והייתי
סבורה שהיא רפה חזקתני ותופל מות הנאף והנאפת שדלתני
בסיו ואמרת לי לא תגנב והייתי סבורה שהיא רפה חזקתני ותופל ומת
הגנב ההוא שדלתני בסיו ואמרת לי לא תענה ברעך עד שקר והייתי
סבורה שהיא רפה חזקתני ותופל ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחייו
שדלתני בסיו ואמרת לי לא תחמוץ אשב רעך והייתי סבורה שהיא
רפה חזקתני ותופל כהבא אל אשת רעהו לא ינקה פלוגת עצה
נחפרו עשרת הדברות כנגד עשרה מאמרות שבהן נברא העולם אנכי
כנגד ויאמר אלהים יהי אור ובה והיה לפי יי לאור עולם לא יהיה כנגד
ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים אמר הקנה
הני מבדיל בין לבין עץ לא תשא כנגד ויאמר אלהים יקוו המים אמר
לקבה המים חלקן לי בבוך ואתם אין חולקין בבוך זכור כנגד ויאמר
אלהים תדשא הארץ אמר הקבה הא ברית לך בחולא נמה דתוכל בעבתא
כבוד כנגד ויאמר אלהים יהי מארת בלוקיע השמים הא הקבה הא
ברית לך תדון והודין טבין אבך ואמך הני זהיר למיקרא יתרוך לא תרע

כנגד ויאמר אלהים ישר עו המים אמר הקבה אל ההא כדגים שהגדולים
בולעים את הקטנות לא הנאם כנגד ויאמר אלהים הוצא הארץ נפש חיה למינה
אמר הקבה הא ברית לך נמית כל חיה וחד ידבק במינה לא הנאם כנגד ויאמר
אלהים הנה נתתי לכם את כל עשבי צדע וזרע תעל חיה הנשמר בגנה אקור
משום גזל ושאינו נשמר בגנה מותר משום גזל לא תענה כנגד ויאמר אלהים
נעשה אדם בצלמינו כדמותנו אמר הקבה הא בריתך חברי לא תקהו
סהרו ד שקור על חברך לא החמד כנגד ויאמר אלהים לא טוב היות האדם לבדו
אמר הקבה הא ברית לך זונך כל אינש ואינש ידבק בזונה ולא יחמד חד מנכון
לענא דחבריה וא' נאמרו עשרה הדבורות כנגד עשר מכות שהביא המקום
בה על המצרים במצרים אנכי כנגד מכה דם בה ויהפך לים יצריהם ואל
תאמר כפרעה שאמר לי יארי ואני עשיתיני לא אנכי יי אהיך לא יהיה כנגד
מכה צמר עים שהשביע הקבה ולא עלו לא תשא כנגד מכה כעס אמר הקבה
כעס חלקן לי כבוד ואתם אין חולקין לי כבוד זכור כנגד מכה ערוב אמר הקבה
לא תערב חולא בשבתא כבוד כנגד מכה דבר דבה למען יאריכין ימך ליה
תרינח כנגד מכה שחך שלא תהא רועח ודמו שלאוהו האיש בהוכו לא תנאף
כנגד מכה כרד דבה ויהי בו יוגש מת לקחת בתוך הברד וכל היחמה איש
איש בחיקו עבדיו לא תשרפת אם יהלך איש על הנחלים ורגלו לא תכוונה כן
הבא אל אשת רעהו לא הנאם כנגד מכה ארבה דכל נטה ידך על אר
מצרים בארבה ויעל על ארץ מצרים וכל בפתים יעל ובעד החלונים יבאו
כנגד לא תענה כנגד מכה חשך אמר הקבה אם איך עידותך מאירה לך
כמראה הזאת אל תעידה לא החמד כנגד מכה בכורות עלי יי שה יי
מצריים שטופין בזמה ובזנות למיכך נמצאו כולן כפורים תע למת
קורין שרי הפרטיות שהן שמע והיה אם שמע בכל יום לוי אומ מפע שיש
בהן מעין עשרה הדבורות אנכי כנגד שמע ישראל יי אלהינו לא יהיה כנגד
יי אחד ואומ השמרו לכם מן יפתה לבצבם ומרתם ועבדתם אלהים אחרים
לא תשא כנגד ואהבת את יי אהיך אמרו מאן דרחים למלכא לא משתבע

אמר
ויאמר
אלהים
הוצא
הארץ
נפש
חיה
למינה
אמר
הקבה
הא
ברית
לך
נמית
כל
חיה
וחד
ידבק
במינה
לא
הנאם
כנגד
ויאמר
אלהים
הנה
נתתי
לכם
את
כל
עשבי
צדע
וזרע
תעל
חיה
הנשמר
בגנה
אקור
משום
גזל
ושאינו
נשמר
בגנה
מותר
משום
גזל
לא
תענה
כנגד
ויאמר
אלהים
נעשה
אדם
בצלמינו
כדמותנו
אמר
הקבה
הא
בריתך
חברי
לא
תקהו
סהרו
ד שקור
על
חברך
לא
החמד
כנגד
ויאמר
אלהים
לא
טוב
היות
האדם
לבדו
אמר
הקבה
הא
ברית
לך
זונך
כל
אינש
ואינש
ידבק
בזונה
ולא
יחמד
חד
מנכון
לענא
דחבריה
וא' נאמרו
עשרה
הדבורות
כנגד
עשר
מכות
שהביא
המקום
בה
על
המצרים
במצרים
אנכי
כנגד
מכה
דם
בה
ויהפך
לים
יצריהם
ואל
תאמר
כפרעה
שאמר
לי
יארי
ואני
עשיתיני
לא
אנכי
יי
אהיך
לא
יהיה
כנגד
מכה
צמר
עים
שהשביע
הקבה
ולא
עלו
לא
תשא
כנגד
מכה
כעס
אמר
הקבה
כעס
חלקן
לי
כבוד
ואתם
אין
חולקין
לי
כבוד
זכור
כנגד
מכה
ערוב
אמר
הקבה
לא
תערב
חולא
בשבתא
כבוד
כנגד
מכה
דבר
דבה
למען
יאריכין
ימך
ליה
תרינח
כנגד
מכה
שחך
שלא
תהא
רועח
ודמו
שלאוהו
האיש
בהוכו
לא
תנאף
כנגד
מכה
כרד
דבה
ויהי
בו
יוגש
מת
לקחת
בתוך
הברד
וכל
היחמה
איש
איש
בחיקו
עבדיו
לא
תשרפת
אם
יהלך
איש
על
הנחלים
ורגלו
לא
תכוונה
כן
הבא
אל
אשת
רעהו
לא
הנאם
כנגד
מכה
ארבה
דכל
נטה
ידך
על
אר
מצרים
בארבה
ויעל
על
ארץ
מצרים
וכל
בפתים
יעל
ובעד
החלונים
יבאו
כנגד
לא
תענה
כנגד
מכה
חשך
אמר
הקבה
אם
איך
עידותך
מאירה
לך
כמראה
הזאת
אל
תעידה
לא
החמד
כנגד
מכה
בכורות
עלי
יי
שה
יי
מצריים
שטופין
בזמה
ובזנות
למיכך
נמצאו
כולן
כפורים
תע
למת
קורין
שרי
הפרטיות
שהן
שמע
והיה
אם
שמע
בכל
יום
לוי
אומ
מפע
שיש
בהן
מעין
עשרה
הדבורות
אנכי
כנגד
שמע
ישראל
יי
אלהינו
לא
יהיה
כנגד
יי
אחד
ואומ
השמרו
לכם
מן
יפתה
לבצבם
ומרתם
ועבדתם
אלהים
אחרים
לא
תשא
כנגד
ואהבת
את
יי
אהיך
אמרו
מאן
דרחים
למלכא
לא
משתבע

פירוש
ויקרא
פרק כג

בשמיה ומשקר הקבה בה על אחת כמה וכמה זכור כנגד למען וכו' וכו' וכו'
את כל מצותיך אומרו מצות שבת שקולה כנגד מלה מצוות
למען ירבו ימיכם וימי בעפס לא הרעח כנגד ואבדהם מהרה אלו
סופיה מתקטיל לכך נברא אדם יחידי בעולם לא תנח כנגד ולא תכלה
אדרי לבבכם ואחרי עינים אשר ארס זעם אחריהם אומר יעקב
לבא ועיני תרי סרקורי דחטאה ענהו לא הנב כנגד ואקנה וכו' וכו'
ויצהריך ולא שלחבירך לא תענה כנגד אני יו אהיבם אשר הו ענה אומר
מארץ מצרים אמר הקבה אם העדות עדות שקר בחבירך מענה אני ענה
לאו היעדת שלא בראתי שמים וארץ לא תנח כנגד וכו' וכו' וכו'
בהיך ובשעריך ולא ביהו שלחבירך וכל העם הואים מלמד שלחבירך
בהם קומים מכלל שג אתה הראית לדעת מלמד שלא הו ענה אומר
מכלל שג מק השמים השמעך את קולו מלמד שלא היו בהיך וכו' וכו'
שג ויענו כל העם יחדיו מלמד שלא היו בהיך אלאים מלמד וכו' וכו'
נעבים מלמד שלא היו בהיך חגרים ומעין שלא היה בהיך אחר חוץ שיהיו
וחשב שש תל ואין בשפטיו בושל את הקולות בנולה שבעולם וכו'
שאי אפשר לראות את הקול אבל כאן רא את הקולות ואהיך וכו' וכו'
שדאן את הלפידים כך דאן את הקולות וידא העם מה דאן וכו' וכו'
דאן ל אי עזר אומר מעין שראתה שפחה ביערל מה שלא יאה לדור
שצנביאים שג וירא העם מה דאן כבוד גדול דאן וינועו וכו' וכו'
לא טירוף כן הוא אומ נוע תנוע הארץ כשכור ואומ וינע
כנוע עני ילע מפע רוח ויעמדו ארחוק למה אנ עריך וכו' וכו'
נאמ ויעמד העם מרחוק מלמד שהיו תולכי שנים עשר לא
עשר מיל על כל דיצר ודיצר ויאמרו אל אשה דבר אהיך וכו' וכו'
בזו זכו שועמדו להם נביאים וכן הוא אמר ויאמרו וכו' וכו'
יקום לקיון אהיך אבל משהו מלעיבים באלהי האלהים
רוח הקודש כן הוא אומ ויהיו מעיבים במלאכי האלהים

עמ
לוב
אה
מס
דב
נח
פח
על
לא
מ
לה
אה
לב
ע
בו
שט
מ
יה
ג
ז
א
מ
א
א
ב

עמנו אלהים כן נמות אם נרוק להם דבר אחד מתיס היו וכי מה ראו
לומר למשה אחר דברות והלא כבר נאמרו לא מלאכי שהיו קבורין שדיבר
אחר ערתי לומר" ל יהושע בן נון איך שתי דברות בלבו שמעו ישר ל
מוט הנבודה אנשי ולא יהיה ופרחה נשמתם ולא יכלו לעמוד ואמרו למשה
דבר אתה עמנו ונשמעה ואל תדבר עמנו אלהים כן נמות אם כן למך
נאמר לא נאמר עשר הדברות לא שאין מוקדם ומאוחר בתורה ל יהושע
בן נון ער שיטה תורה עוה לנו משה כל התורה כולה שש מאות ושלוש
עשר מצוות מעין תורה אינו עולה לא שש מאות ואחת עשרה מצוות
לא לו שדיבר עמנו משה מעין תורה ואנכי ולא יהיה לא דיבר עמנו
משה לא מפני הנבודה שמענו" ויאמר משה אל העם אלתיראו אמרו
להם לוי סק לכם את התורה ולא עשה לכם נסים ונבורות לא לבעבור נסות
אתכם לראותם על כל באי העולם כענין שנשאלו למדוע לא כן
לבעבור נקות אתכם לראותם במצוות כענין שנביאנו נקד מה נוספות
על אדמתו ואומותה לראותם להתינוסם דא כן לבעבור נקות אתכם
בדאי לשעבר הייתם שנגמין על שיו מזידין לשעבר לא הייתם יודעין מיד
שכרן של צדיקים ומחת כוד ענוה שלוש עים לערוך לבא עכשיו אתם יודעין
מהן שכרן של צדיקים ומחת כוד ענוה שלוש עים לערוך לבא ~~תהיה~~
וראהו על פניכם לבגלה תחטאו כל שיש לו בשר מעם לא במהרה הוא חוטא
תע שלש מתנות טובות נתן להם הקב"ה לישראל עלהר סיני בישעם רחמיים
גומלי חסדים בישעם דבר ובעבור תהיה וראהו על פניכם לבגלה תחטאו
זה סימן לביש שאינו חוטא וכל שאין לבשר מעם דבר בהור שלא עמדו
אבריו על הר סיני" לחמנים דבר ונתן לקרוא חמים ודמך שכל מי שמרחם
מרחמין עליו" גומלי חסדים ושמר יוי להיך לך את הברית ואת החסד
אשר נשבע לאבותיך" ל כהנא אומ כשמדו ישראל עלהר סיני ואמרו כל
אשר דבריוי נעשה ונשמע ירדו ששים רבוא שלמלאפי שרת והנחו עטרה
בראש כל אחי ואחוי וכן הוא אומ ועטרת תפארת בדאשך" ויש אומרים מאה

כיר
עשר
סימן

מאמר
בגמרא
לפני
דבר
אחר
מפני
הנבודה
שמענו
ולא
יהיה
לפני
דבר
אחר
עשר
הדברות
לא
שאין
מוקדם
ומאוחר
בתורה
ל יהושע
בן
נון
ער
שיטה
תורה
עוה
לנו
משה
כל
התורה
כולה
שש
מאות
ושלוש
עשרה
מצוות
מעין
תורה
אינו
עולה
לא
שש
מאות
ואחת
עשרה
מצוות
לא
לו
שדיבר
עמנו
משה
מעין
תורה
ואנכי
ולא
יהיה
לא
דיבר
עמנו
משה
לא
מפני
הנבודה
שמענו
ולא
יהיה
לא
דיבר
עמנו
משה
לא
מפני
הנבודה
שמענו

ועשרים רבוא ירדן להנח עטרה ואחד לאקרו זינר דכה ואעריך ערי וכו' ו
שחטאו ויתגזלו בני ישראל את עדים מהר חרב אמר ל יוחנן נשבע הישגה שהוא
מחזירו להן לעהיו דכה חי אע נאס יו' כו כלם בערי תלכשי ותקשלים ככלה
ואז וכו' יו' יסובין ופאו צון ברנה ושמחר עולם עלראשב וועמוד העם
מרחוק מה אע צדיק והלא כבר נאמ ויעמוד מרחוק לא מלאך שהיו ישר ל
הולכין שנים עשר מיל וחמדין ששם עשר מיל עלכלובי דיבר ומשה נגש
אלה ערפלי יכול לערפל היעמי או לערפל החיצות אל אשר שם השמים אמור
מעה שהי חומות של ערפלה היו והיה משה מהלך ביניהן עד שמוניע לערפל
הפעמיות וכך שלמה אומ' יו' אמר לשכון בערפל מיכאן אמרו כל הנביאים
כולן לא נתנבאו לא מאחורי ספק לרי אותה שאין מאירות ומשה רבינו מאחורי
ספק לריא אחר המאורה א שריך משה אשריך בן עמרם מה ניקן לך
ויאמר יו' אל משה בה תאמר אלבע ישראל לה בלשון הקדש בה כענין הזה כיה
כדור הזה בה בפטיקות הללו כה כפר שיות הללו כה ככל אשר צוה יו' לא לפחוק
ולא להוכיח אתם ראיתם לא מני עדים ולא מכו כתב כי מן השמים
דברתי עמכם הרי שני כרובין מכריעין זה את זה כה אחד אומ' וירד יו' על
הר סיני וכה אחד אומ' אתם ראיתם מן השמים דברתי עמכם אי אפשר
לומר וירד שכבר נאמ כי מן השמים דברתי עמכם ואי אפשר לומר מן
השמים שכבר נאמ וירד הכריע מן השמים השמיים את קולו לנסרר ועל
הארץ הראך את אשן הנגולה מלמד שהרכין המקום בה שמים העלונים
על ראש ההר ודבר עמהם מנה שמים על ראש ההר וכן הוא אומ' ונט שמים
וירד וערפלהתח רגלו לא רעשון ארז שלא יעשה אדם מקדח כנגד מזבח
ושלחן כרבעת שלחן ומנורה כתבעת מנודה דבר יו' מאיר תנן רבנן לדי
יעשה אדם בית תבעת היכל אכסדרה תבעת אולם חצר תבעת עזרה
שלחן תבעת שלחן ומנורה תבעת מנורה תבעת עזרה שלחן ושלש
ושלשמונה אבן למי יעשה יאמר שלחן עזרה מאות" אלהי כהן
ואהי זהב לאהי לוכס למנה יתע ישיך ואלהי כהן עזרה למי תעשה לך כסל

הרי
הרי
הרי

ובת
מורה
לא ש
במק
לאה
במק
לאה
היו
להם
שמע
דכה
אחי
וחיו
אם
של
העי
תנ
מפ
שח
ואם
היו
כב
לע
ל
של
עיו

דבי נשיאה אוקימו דיאנא ולא הוה אמיר אמרו ליה ליהודה בר נחמנ מתוגמנה
דריש לקיש קם עליה באמורי קם נחין ולא אמר ליה ולא מדי פתח ואמר ה
אומר לעץ הקיצה עורי לאמן דומס הוא יורה הנה הוא תפוש בסק וזהב וכל
רוח אין בקרבן ועתה הקבה להפרע ממעמידיו ויני בהיכל קדשו הם מפני
כלה ארץ ל צעירא וחד מן רבנן הוון יתבין לעיין באוריתא קדם בית
מדדשא עבר חד מאנן דמתמנע בסקף עלמד ליה וחד מן רבנן ולא עמד
ל צעירא אמר ליה נחמני לעיין באוריתא ולא עקוס מן קומיווי אמר רבי
צעירא אנא בפירוש לית אנא קאים מן קומיווי הדגס יעקב איש נבוריא
בכנסתא מדדתא דקסדין וקלקוהי רבנן הוי אומר לעץ הקיצה עורי לאמן
דומס הוא יורה הנה הוא תפוש זהב וסקף וכל רוח אין בקרבן הוי אומר לעץ
הקיצה זה זקן שהוא מהמנה בסקף עורי לאמן דומס הוא יורה יודע הוא
להורות הנה הוא תפוש בסקף וזהב ולא בכנסתא אהמנ וכל רוח אין בקרבן
לא יודע כלום אין אתון בעיין מילא דאורייתא ל יעקב בן לעזר בכנסתא
מדדתא דקסדין ויני בהיכל קדשו כיון בהיכל קדשו מזבח אדמה תעשה ליה
יכול אדמה ודאי הן אבנים של מות תבנה את מזבחי ליהך כשתכנס לארץ
עשה לי מזבח מחובר באדמה דברי ל יהודה ל מאיר אומ תחת עזרור
היה חלול והמזבח היה מחובר באדמה תעשה לי ולא שנתנו לו ולא שנשתחוו
בעבודת אחרים מטאן גנזו בע השמנתי את אבני המזבח ששוקצום מלכ
ימ תעשה לי כל מקום שנ לי הדי הוא קוים לעולם גרולה עכוזה שהדי
לא פתח הכת לא בה מזבח אדמה תעשה לי וזבחתי עליו וכן את מוצא באהל
מועד שלא פתח לו לא בעבודה תחלה שנ ויקרא אלמשה וידבר יי אין מאהל
מועד לאמר אדם כי יקדיב מכס קרבן לוי ולכן את מוצא בעלייתן מן הגולה
שלא פתחו לא בעבודה תחלה שנ ויפילו את המזבח על מכונותיו וכן את

בכנסתא

הדי
דריש
אומר
רוח
כלה
מדדשא
ל צעירא
צעירא
בכנסתא
לא יודע
מזבח
עשה
היה
בעבודת
ימ
לא
מועד
מועד
שלא

מזבח אדמה תעשה ליה וזבחתי עליו וכן את מוצא באהל מועד שלא פתח לו לא בעבודה תחלה שנ ויקרא אלמשה וידבר יי אין מאהל מועד לאמר אדם כי יקדיב מכס קרבן לוי ולכן את מוצא בעלייתן מן הגולה שלא פתחו לא בעבודה תחלה שנ ויפילו את המזבח על מכונותיו וכן את

זכאי אוממה ראה ברזל לופס למטלמיני מתכות כולן מופע שחרב
נעשית ממנו חרב סימן פורענות ומזבח סימן כפרה מעבודת דבר שהוא
סימן פורענות מופע דבר שהוא סימן כפרה והלא דברים קל וחומר ומה
אבנים שזין להראות ולא שומעות ולא מדברות על שמטילות כפרה בין ישרה
לא ביהם שבשמים אמר הקב"ה לא תען עליהם ברזל בני תורה שהן כפרה
לעולם על אחת כמה וכמה שלא יעבהם אחד מכל מזיקין שבעולם לא
תכנה אתה גזית אתה אין אתה בונה גזית בונה אתה גזית היכול ועדות
יכול אם נבגמה אכן אחת מלמעלה והא מזבח כולו מחולל הל' ותחללה
היא מחוללת ואין המזבח מחולל מפאן אמרו פלאבן שנגע בה ברזל או
שנגמה עד שתגור בה הצפור בסכין שלשחיטה פסולה לא זבח ולא בשר
דא ותחללה מענין לפל עבודת שעבד והמזבח פסול שיהיו פקולות הל'
ותחללה ולא תעלה במעלה על מזבחי יכול לא יעלה אבליהא מוכר
לירד תל אשר לא תגלה עתה עין יאמר זה שאילו בן הייתי אום יכוליהא
מזבח קטן ויעמד בארץ ויקטור הל' והעלה הכהן את העולה ואר המנחה
היזבחה אם פן למה נאמר ולא תעלה במעלות ולא יעשה לו מעולה לא
בוען כבש כמו תל בדומיו של מזבח מתמעת וירד מראש המזבח עד הארץ
והצינה בזמניה עליה לבה לוקח ומל' שבעה אוקות הלה תעלה
במעלות במעלה פלאבן יעשה למעלה עדותק' עליו פלאבן יעשה
כבר נאמר ועל המזבח ועל המזבח ועל המזבח ועל המזבח ועל המזבח
עדותק' עליו ומה שאלו המזבחות הם כפרה ומה שאלו המזבחות הם כפרה
גדול אין לך אלא המזבח ועל המזבח ועל המזבח ועל המזבח ועל המזבח
עליו אין עליו ועל המזבח ועל המזבח ועל המזבח ועל המזבח ועל המזבח
כעליות לה יכנו נעדרות הל' ונא תענה בני לות על מזבחי למזבח אי אגה
עליו מעלה עשה מעלה מעלה י
מזבח על מזבח פשה אמר גזית
זבוח יודע לתחבדי שיקדיב קרען